ΒΙΟΕΡΓΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ο Ευριπίδης Γαραντούδης γεννήθηκε το 1964 στην Καβάλα. Σπούδασε Νεοελληνική Φιλολογία στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Από το 1986 έως το 1989 δίδαξε νεοελληνική γλώσσα και λογοτεχνία στο Ινστιτούτο Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου της Πάδοβας. Από το 1995 μέχρι το 2003 δίδαξε νεοελληνική λογοτεχνία στο Τμήμα Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης. Από το 2003 διδάσκει νεοελληνική φιλολογία στο Τμήμα Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, σήμερα ως Καθηγητής. Διδάσκει κυρίως νεότερη ελληνική λογοτεχνία (19ος και 20ός αιώνας). Τα ερευνητικά ενδιαφέροντά του επικεντρώνονται στη μελέτη της νεοελληνικής λογοτεχνίας, ιδίως της ποίησης, του 19ου και του 20ού αιώνα και εντοπίζονται στους κλάδους της μετρικής, της ιστορίας της λογοτεχνίας και της ερμηνείας των λογοτεχνικών κειμένων. Είναι διευθυντής του Εργαστηρίου Νεοελληνικής Φιλολογίας του Τομέα Νεοελληνικής Φιλολογίας (https://enephil.phil.uoa.gr/). Επίσης είναι διευθυντής του περιοδικού *Σύγκριση* (https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index. php/sygkrisi) της Ελληνικής Εταιρείας Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας.

Δημοσίευσε τα βιβλία: *Αρχαία και νέα ελληνική μετρική. Ιστορικό διάγραμμα μιας παρεξήγησης*, Πάδοβα 1989· *Πολύτροπος αρμονία. Μετρική και ποιητική του Κάλβου*, Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης - Στέγη Καλών Τεχνών και Γραμμάτων, Ηράκλειο 1995· *Ανθολογία νεώτερης ελληνικής ποίησης 1980-1997. Οι στιγμές του νόστου*, Εκδόσεις Νεφέλη, Αθήνα 1998· *Οι Επτανήσιοι και ο Σολωμός. Όψεις μιας σύνθετης σχέσης* (*1820-1950*), Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα 2001· *Ο Παλαμάς από τη σημερινή σκοπιά. Όψεις της ποίησής του και της σύγχρονης πρόσληψής της*, Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα 2005· *Από τον μοντερνισμό στη σύγχρονη ποίηση (1930-2006)*, Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα 2007· *Η αντοχή του λυρισμού. Αναφορά στην ποίηση του Μανόλη Πρατικάκη*, Εκδόσεις Gutenberg, Αθήνα 2011· *Έλληνες ποιητές του μεταιχμίου 1880-1930. Ερμηνευτικές και γραμματολογικές (ανα)θεωρήσεις*, Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα 2012· *Ίχνη στην άμμο. Βιβλιοκρισίες (1991-2012). Πεζογραφία – ποίηση – Φιλολογία-Λογοτεχνική κριτική*, Αθήνα, Gutenberg 2014.

Επιμελήθηκε τα βιβλία: Γεράσιμος Σπαταλάς, *Η στιχουργική τέχνη. Μελέτες για τη νεοελληνική μετρική*, Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 1997 (σε συνεργασία με την Άννα Κατσιγιάννη)· Τάκης Σινόπουλος, *Χρονικό αναγνώσεων. Βιβλιοκρισίες για τη μεταπολεμική ποίηση*, Εκδόσεις Σοκόλη, Αθήνα 1999 (σε συνεργασία με τη Δώρα Μέντη)· *Για τον Σινόπουλο. Κριτικά κείμενα*, Εκδόσεις Αιγαίον, Λευκωσία 2000· Στέφανος Μαρτζώκης, *Στίχοι Βάρβαροι και άλλα ποιήματα*, Εκδόσεις Ωκεανίδα, Αθήνα 2000· *Βιβλιογραφία Νεοελληνικής Μετρικής*, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης 2000· Alessandro Manzoni, *Η Πέμπτη Μαΐου. Το ποίημα και τα μεταφραστικά του ζητήματα*, Εκδόσεις Γαβριηλίδης, Αθήνα 2001 (σε συνεργασία με την Caterina Carpinato)· Γιώργος Χειμωνάς, *Πεζογραφήματα*, Εκδόσεις Καστανιώτης, Αθήνα 2005· Γιώργος Χειμωνάς, *Χειρόγραφα από το αρχείο του Αλέξανδρου Ίσαρη*, Εκδόσεις Ίκαρος, Αθήνα 2006· *Ο Σεφέρης για νέους αναγνώστες*, Εκδόσεις Ίκαρος, Αθήνα 2008 (σε συνεργασία με τον Τάκη Καγιαλή)· *Η ελληνική ποίηση του 20ού αιώνα. Μια συγχρονική ανθολογία*, Μεταίχμιο, Αθήνα 2008· *Παλίμψηστο Καβάλας. Ανθολόγιο μεταπολεμικών λογοτεχνικών κειμένων*, Εκδόσεις Καστανιώτη – Δημοτική Βιβλιοθήκη Καβάλας, Αθήνα 2009 (σε συνεργασία με την Μαίρη Μικέ)· Αναστάσιος Δρίβας, *Τα έργα*, Ίδρυμα Κώστα και Ελένης Ουράνη, Αθήνα 2012 (σε συνεργασία με την Μαίρη Μικέ)· *Η λογοτεχνία και οι τέχνες της εικόνας. Ζωγραφική*

και κινηματογράφος, Αθήνα, Εκδόσεις Καλλιγράφος 2013 (σε συνεργασία με τον Δημήτρη Αγγελάτο)· *Ανδρέας Κάλβος, Εργοβιογραφία – Ανθολογία – Απαγγελία*, Αθήνα, [Σειρά: Έλληνες ποιητές, Εφ. *Η Καθημερινή*] 2014· *Εισαγωγή στην ποίηση του Παλαμά. Επιλογή κριτικών κειμένων*, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης 2016· Ανδρέας Κάλβος, *Έργα, Τόμος Α΄. Ποιητικά, Μέρος πρώτο. Δημοσιευμένα, Le Danaidi – Ελπίς πατρίδος – Η Λύρα. Ωδαί – Η Λύρα. Νέαι Ωδαί*, Αθήνα, Μουσείο Μπενάκη 2016· Μιχάλης Περίδης, *Οι Γαλανοί στην Αλεξάνδρεια – Αγωνίες*, Αθήνα, Gutenberg 2018 (σε συνεργασία με τη Μαρία Ρώτα)· Κωστής Παλαμάς, *Άπαντα. Τόμος πέμπτος. Οι Καημοί της Λιμνοθάλασσας, Τα Σατιρικά Γυμνάσματα, Ο ποιητής και τα Νιάτα, Η Πολιτεία και η Μοναξιά*, Αθήνα, Ίδρυμα Κωστή Παλαμά 2019· Άγγελος Σικελιανός, *«Τον άναρχο Έρωτα να νιώσω ακέριο»*, Εισαγωγή – ανθολόγηση, Επίμετρο: Ελένη Σικελιανός, Αθήνα, Εκδόσεις Πατάκη 2022 (σε συνεργασία με τον Χάρη Βλαβιανό)· *Ανθολογία νέας ελληνικής ποίησης*, Ανθολόγηση – Πρόλογος, Αθήνα, Εκδόσεις Βακχικόν 2022 (σε συνεργασία με τη Σοφία Κολοτούρου)· Κωνσταντίνου Θεοτόκη, *Πεζά και ποιητικά, 2. Η τιμή και το χρήμα. Διήγημα*, Εισαγωγή, επιμέλεια κειμένου, σχόλια, γλωσσάρι, Φιλολογική εποπτεία: Γιάννης Παπακώστας, Αθήναι, Σύλλογος προς Διάδοσιν Ωφελίμων Βιβλίων 2022˙ *Και με τον ήχον των για μια στιγμή επιστρέφουν… Η ελληνική ποίηση τον εικοστό και τον εικοστό πρώτο αιώνα, Επίτομη ανθολογία*. Συμπληρωμένη και αναθεωρημένη έκδοση, Πρόλογος – Ανθολόγηση τεσσάρων πρώτων ενοτήτων Δώρα Μέντη, Εισαγωγικά σημειώματα – Ανθολόγηση πέμπτης ενότητας Ευριπίδης Γαραντούδης, Αθήνα, Gutenberg 2025.

Δημοσίευσε έξι ποιητικά βιβλία: *Μεθεόρτιο ή Lyrica*, Αθήνα, Εκδόσεις Καστανιώτη 2009· *Ονειρεύτηκα τη Genova*, Αθήνα, Εκδόσεις Μελάνι 2011· *Τα σύνεργα*, Αθήνα, Τυπωθήτω – Λάλον ύδωρ 2015· *Το διπλό δίγαμμα*, Αθήνα, Κίχλη 2019· *Ευτοπία*, Αθήνα, Gutenberg 2022 (σε συνεργασία με τη Σοφία Κολοτούρου), *Κομμάτια*, Αθήνα, Πόλις 2024. Επίσης δημοσίευσε το θεατρικό αναλόγιο: *Όπου και να ταξιδέψω η Ελλάδα με πληγώνει. Ένας διά-λογος με τον Σεφέρη*, Αθήνα, Περισπωμένη 2019.

Ανάμεσα στους ιταλούς ποιητές που έχει μεταφράσει, περιλαμβάνεται το βιβλίο με το σύνολο των ποιημάτων του Sandro Penna: Σάντρο Πέννα, *Τα ποιήματα*, Εισαγωγή, Μετάφραση, Σύνταξη ελληνικής βιβλιογραφίας Ευριπίδης Γαραντούδης, Αθήνα, Gutenberg 2020 (Κρατικό Λογοτεχνικό Βραβείο Μετάφρασης έργου ξένης λογοτεχνίας σε ελληνική γλώσσα 2021).

Για περισσότερα στοιχεία βλ. https://uoa.academia.edu/EvripidisGarantoudis/

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

1. Συμμετοχή στο ερευνητικό πρόγραμμα «Αρχείο Νεοελληνικής Μετρικής (επιστημονικός υπεύθυνος Νάσος Βαγενάς) του Ινστιτούτου Μεσογειακών Σπουδών (Ιανουάριος 1990-Απρίλιος 1997). (Βλ. σχετικά τα δημοσιεύματα με αριθμό 32 και 89 και Νάσος Βαγενάς, «Αρχείο Νεοελληνικής Μετρικής», *Μαντατοφόρος*, τχ. 32, Δεκέμβριος 1990, αφιέρωμα στη μετρική, σ. 70-71). Το πρόγραμμα ολοκληρώθηκε με την έκδοση της *Βιβλιογραφίας Νεοελληνικής Μετρικής* (βλ. το βιβλίο με αριθμό 8) τον Σεπτέμβριο 2000.

[Οι εργασίες του ερευνητικού προγράμματος «Αρχείο Νεοελληνικής Μετρικής» άρχισαν τον Ιανουάριο του 1990 και ολοκληρώθηκαν τον Απρίλιο του 1997. Κύρια προϊόντα του προγράμματος είναι το Αρχείο Νεοελληνικής Μετρικής (50 μεγάλα ντοσιέ), το οποίο σήμερα απόκειται στο Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών και βρίσκεται στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου ερευνητή, και η *Βιβλιογραφία Νεοελληνικής Μετρικής* (2000) (βλ. το βιβλίο με αριθμό 8). Το Αρχείο περιλαμβάνει ταξινομημένα τα λήμματα της βιβλιογραφίας σε φωτοτυπική ή έντυπη μορφή. Η *Βιβλιογραφία* καταγράφει τα κείμενα που εν όλω ή εν μέρει αναφέρονται σε νεοελληνικά μετρικά θέματα κατά τρόπο γενικό ή ειδικό. Είτε δηλαδή τα κείμενα αυτά εξετάζουν γενικά ένα ή περισσότερα θέματα αυτά καθεαυτά στην ιστορική διαχρονία ή σε μία φάση της εξέλιξής τους, είτε αναφέρονται ειδικά στην υφολογική και ρυθμολογική λειτουργία ποιητικών (έμμετρων) κειμένων ενός ή περισσοτέρων συγκεκριμένων ελλήνων ποιητών (σπανίως και ξένων). Νεοελληνικά ποιητικά κείμενα θεωρούνται όσα χρονολογούνται από το έπος ή το επικό μυθιστόρημα *Διγενής Ακρίτης* μέχρι σήμερα. Νεοελληνικά μετρικά κείμενα είναι τόσο τα αυτοτελή κείμενα με αποκλειστικώς μετρικό θέμα, όσο και τα ενδιαφέροντα από μετρική άποψη μέρη ή και αποσπάσματα κειμένων μη αποκλειστικά μετρικού θέματος. Τις εργασίες του προγράμματος εξετέλεσε ερευνητική ομάδα αποτελούμενη από τον διευθυντή του προγράμματος και τρεις ερευνητές. Απασχολήθηκαν συνολικά οκτώ ερευνητές (μεταπτυχιακοί φοιτητές ή διδάκτορες νεοελληνικής φιλολογίας). Ο τελικός βιβλιογραφικός και μετρικολογικός έλεγχος των λημμάτων και η εκδοτική επιμέλεια της *Βιβλιογραφίας* οφείλονται σε εμένα. Τερματικό όριο της *Βιβλιογραφίας* ήταν το 1995.]

2. Εκτέλεση του ερευνητικού προγράμματος «Ιστορία της νεοελληνικής μετρικής» (επιστημονικός υπεύθυνος Νάσος Βαγενάς) του Ινστιτούτου Μεσογειακών Σπουδών. Διάρκεια προγράμματος: Μάρτιος 1998-Φεβρουάριος 2000. Στόχος του προγράμματος ήταν η συγγραφή εγχειριδίου της νεοελληνικής μετρικής. Η συγγραφή αυτού του εγχειριδίου σήμερα βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο.

3. Εποπτεία του ερευνητικού προγράμματος «Έλεγχος, καταγραφή, ταξινόμηση και αξιολόγηση της μεταφρασμένης νεοελληνικής λογοτεχνίας στις ευρωπαϊκές γλώσσες (ιταλικά)» του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας. Διάρκεια προγράμματος: Μάρτιος 1999-Φεβρουάριος 2001. Ερευνήτριες στην Ιταλία ήταν η Αμαλία Κολόνια και η Caterina Carpinato.

[Στόχος του προγράμματος ήταν η βιβλιογραφική καταγραφή και ο ποιοτικός έλεγχος των μεταφράσεων ελληνικών λογοτεχνικών έργων στην ιταλική γλώσσα στη διάρκεια του 20ού αιώνα και με έμφαση στη μεταπολεμική περίοδο. Ο κατάλογος των βιβλιογραφικών δελτίων και η έκθεση δραστηριοτήτων του προγράμματος έχουν κατατεθεί στο Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας. Ένα μέρος των στοιχείων και των πορισμάτων του προγράμματος παρουσιάστηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 128. Από τον Μάρτιο 2007 η βιβλιογραφική καταγραφή των μεταφράσεων ελληνικών λογοτεχνικών έργων στην ιταλική γλώσσα διατίθεται στην ιστοσελίδα http://www.greek-language.gr, σύνδεσμοι: Νεοελληνική Λογοτεχνία. Βιβλιογραφίες. Μεταφράσεις της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας σε άλλες γλώσσες. Η αναθεωρημένη μορφή της έκθεσης δραστηριοτήτων του προγράμματος, με τα πορίσματα από τη βιβλιογραφική καταγραφή και τον ποιοτικό έλεγχο των μεταφράσεων, θα δημοσιευτεί σε τόμο του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας.]

4. Εποπτεία του ερευνητικού προγράμματος «Βιβλιογραφία νεοελληνικής μετρικής 1996-2000» του Ινστιτούτου Μεσογειακών Σπουδών. Διάρκεια προγράμματος: Ιανουάριος 2000-Ιούνιος 2001. Ερευνήτρια η Ολυμπία Ταχοπούλου. Το ερευνητικό προϊόν του προγράμματος, η «Βιβλιογραφία νεοελληνικής μετρικής 1996-2000», δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 145.

[Πρόκειται για την παράταση του ερευνητικού προγράμματος «Αρχείο Νεοελληνικής Μετρικής» (βλ. αριθμό 1) με τη δημιουργία του αρχείου και τη σύνταξη της «Βιβλιογραφίας νεοελληνικής μετρικής 1996-2000». Βασικός στόχος των δύο *Βιβλιογραφιών Νεοελληνικής Μετρικής*, καθώς και του Αρχείου Νεοελληνικής Μετρικής, είναι να ενισχύσουν και να συστηματοποιήσουν τη μετρική έρευνα που είχε ατονίσει, προφανώς εξαιτίας της πλήρους κυριαρχίας του ελεύθερου στίχου στην ελληνική ποίηση των τελευταίων ογδόντα χρόνων.]

5. Εποπτεία του ερευνητικού προγράμματος «Βιβλιογραφικός Οδηγός στα ποιήματα του Γιώργου Σεφέρη» του Ινστιτούτου Μεσογειακών Σπουδών. Διάρκεια προγράμματος: Σεπτέμβριος 2001-Αύγουστος 2003. Ερευνήτριες η Δώρα Μέντη και η Ολυμπία Ταχοπούλου. Το κύριο προϊόν του προγράμματος, ο Βιβλιογραφικός Οδηγός για τα ποιήματα του Γιώργου Σεφέρη, κατατέθηκε στο Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών. Τον Οκτώβριο 2011 ο Οδηγός αναρτήθηκε σε μορφή pdf στην ιστοσελίδα του Ινστιτούτου Μεσογειακών Σπουδών (βλ. http://www.ims.forth.gr/project.php?c =7&l=g&pid=22&d=5). Παράλληλα αναζητείται εκδότης για την έντυπη έκδοση του έργου.

[Ο *Βιβλιογραφικός Οδηγός των ποιημάτων του Γιώργου Σεφέρη* που παρουσιάζεται σε αυτό το βιβλίο είναι το κύριο προϊόν του ομώνυμου ερευνητικού προγράμματος το οποίο εκπονήθηκε, υπό τη διεύθυνσή μου, στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του Ινστιτούτου Μεσογειακών Σπουδών του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας. Οι εργασίες του προγράμματος διάρκεσαν από τον Σεπτέμβριο 2001 έως τον Αύγουστο 2003 και σε όλη τη διάρκειά του εργάστηκαν σε αυτό δύο ερευνήτριες, η Δώρα Μέντη, διδάκτωρ νεοελληνικής φιλολογίας, και η Ολυμπία Ταχοπούλου, υποψήφια διδάκτωρ νεοελληνικής φιλολογίας στο Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης. Κατά το οκτάμηνο Ιανουάριος-Αύγουστος 2002 στο πρόγραμμα συμμετείχε επίσης ως βοηθός η Όλγα Κομιζόγλου, μεταπτυχιακή φοιτήτρια στο Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης. Οι παραπάνω ερευνήτριες εργάστηκαν κατά καιρούς στις εξής βιβλιοθήκες: Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κρήτης, Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη Ηρακλείου, Βιβλιοθήκη Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Δημοτική Βιβλιοθήκη Θεσσαλονίκης, Βιβλιοθήκη Σπουδαστηρίου Νεοελληνικής Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, καθώς και στην ιδιωτική βιβλιοθήκη του Νάσου Βαγενά. Η ερευνητική ομάδα αποδελτίωσε 700 περίπου ποικίλης έκτασης κείμενα (μονογραφίες, μελέτες, βιβλιοκρισίες και σημειώματα), ενώ καταχώρησε στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων του προγράμματος σχεδόν 3.500 εγγραφές. Οφείλονται ευχαριστίες στους φίλους και συναδέλφους Νάσο Βαγενά, Άννα Κατσιγιάννη, Ξ.Α. Κοκόλη και Σάββα Παύλου που διευκόλυναν σημαντικά την έρευνα με την παραχώρηση, εύρεση και αποστολή υλικού. Τέλος, ιδιαίτερες ευχαριστίες οφείλουμε στον Δημήτρη Δασκαλόπουλο, ο οποίος, στην αρχή του προγράμματος, μας παραχώρησε με προθυμία αντίτυπο της υπό έκδοση *Βιβλιογραφίας Σεφέρη*.

Η ιδέα για τη δημιουργία του Βιβλιογραφικού Οδηγού των ποιημάτων του Σεφέρη είχε ως αφετηρία της το βιβλίο των Diana Haas και Μιχάλη Πιερή, *Βιβλιογραφικός οδηγός στα 154 ποιήματα του Καβάφη*, Αθήνα, Ερμής 1984. Η σύνταξη του παρόντος Βιβλιογραφικού Οδηγού, όπου καταγράφεται η βιβλιογραφία κάθε σεφερικού ποιήματος, κρίθηκε απαραίτητη (και είναι ευκταίο να αποβεί ιδιαιτέρως χρήσιμη), επειδή η διόγκωση της σεφερικής βιβλιογραφίας καθιστά δύσκολη τη συστηματική μελέτη των μεμονωμένων ποιημάτων. Έτσι, με την καταγραφή, κατά ποίημα, της σεφερικής βιβλιογραφίας δημιουργείται ένα ερευνητικό εργαλείο που αφενός θα καθοδηγεί το νέο μελετητή, αφετέρου θα υποβοηθά κάθε συνθετική εργασία και επιστημονική ζήτηση τόσο του ακαδημαϊκού ερευνητή, όσο και του φιλόλογου της Μέσης Εκπαίδευσης. Με τη βοήθεια αυτού του Οδηγού δίνονται επαρκή στοιχεία για τις κριτικές προσεγγίσεις κάθε ποιήματος, ικανά να διευκολύνουν την αναγνωστική του πρόσληψη και να προσδιορίσουν τον βαθμό στον οποίο η έρευνα έχει προωθηθεί γύρω από το κάθε ποίημα.]

6. Επιστημονικός υπεύθυνος (σε συνεργασία με τον Τάκη Καγιαλή) του ερευνητικού προγράμματος «Σχολικός Σεφέρης» του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας. Βοηθοί έρευνας ο Θανάσης Σερέφας και ο Ερρίκος Σοφράς. Διάρκεια προγράμματος: Απρίλιος 2001-Απρίλιος 2002.

[Στόχος του προγράμματος ήταν η εκπόνηση ανθολογίου-εγχειριδίου που συστήνει το σεφερικό έργο σε εφήβους-μαθητές Λυκείου. Το έργο περιλαμβάνει ανθολόγηση από όλο το φάσμα της συγγραφικής παραγωγής του Σεφέρη (ποίηση, πεζογραφία, δοκίμιο, μεταφράσεις, ημερολόγια, επιστολές), βιοεργογραφικά δεδομένα, γενική εισαγωγή και εισαγωγικά σχόλια στις επιμέρους ενότητες, καθώς και εικονογράφηση. Ο τόμος παραδόθηκε στο Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας τον Μάιο 2002 και εκδόθηκε από τον εκδοτικό οίκο «Ίκαρος» το 2008 με τον τίτλο *Ο Σεφέρης για νέους αναγνώστες* (βλ. το βιβλίο με αριθμό 18)].

7. Επιστημονικός υπεύθυνος (σε συνεργασία με τον Νάσο Βαγενά) του ερευνητικού προγράμματος «Ποιητικά κείμενα αναβίωσης των αρχαίων μέτρων στον 19ο αιώνα» του Ινστιτούτου Μεσογειακών Σπουδών. Διάρκεια προγράμματος: Οκτώβριος 2003-Δεκέμβριος 2004. Ερευνήτριες η Όλγα Κομιζόγλου και η Ευμορφία Μάλλη.

[Στόχος του προγράμματος ήταν η μελέτη και χαρτογράφηση μιας ελάχιστα ερευνημένης περιοχής της ελληνικής ποίησης του 19ου αιώνα, των ποιητικών κειμένων που παρουσιάστηκαν ως αναβίωση των αρχαίων μέτρων. Με την έρευνα καταρχάς των αυτοτελώς εκδεδομένων βιβλίων της περιόδου από το 1821 μέχρι το τέλος του 19ου αιώνα ανευρέθηκαν, καταγράφηκαν σε ηλεκτρονική βάση και ψηφιοποιήθηκαν σε ηλεκτρονικό αρχείο όλα τα ποιήματα που θα μπορούσαν να θεωρηθούν ότι εμπίπτουν στην κατηγορία της αναβίωσης των αρχαίων μέτρων. Αρχικά σχεδιάστηκε η ηλεκτρονική βάση και στη συνέχεια έγιναν ο εντοπισμός, η καταγραφή και η ψηφιοποίηση υλικού της αναβίωσης των αρχαίων μέτρων. Κατά τη διάρκεια του έτους 2004 οι δύο ερευνήτριες του προγράμματος Όλγα Κομιζόγλου, υποψήφια διδάκτωρ του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, και Ευμορφία Μάλλη, διδάκτωρ νεοελληνικής φιλολογίας του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, ερεύνησαν το μεγαλύτερο μέρος των αυτοτελώς εκδεδομένων ποιητικών βιβλίων του 19ου αιώνα, καθώς και πολλά ποιητικά βιβλία των αρχών του 20ού αιώνα. Συγκεκριμένα, οι δύο ερευνήτριες ερεύνησαν 617 ποιητικά βιβλία. Αποτέλεσμα της έρευνάς τους ήταν η καταγραφή σε ηλεκτρονική βάση δεδομένων και η ψηφιοποίηση σε ηλεκτρονικό αρχείο, μέσω ψηφιακής φωτογραφικής μηχανής, 400 περίπου ποικίλης έκτασης ποιημάτων που θα μπορούσαν να θεωρηθούν ότι εμπίπτουν στην κατηγορία της αναβίωσης των αρχαίων μέτρων. Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του προγράμματος οργανώθηκε η επιστημονική ημερίδα «Η αναβίωση των αρχαίων μέτρων» (Ρέθυμνο, 3 Μαΐου 2004), όπου μεταξύ άλλων έλαβαν μέρος οι συντελεστές του προγράμματος (Βαγενάς, Γαραντούδης, Κομιζόγλου και Μάλλη). Μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος το υλικό της έρευνας κατατεθειμένο στο Αρχείο Νεοελληνικής Μετρικής του Ινστιτούτου Μεσογειακών Σπουδών βρίσκεται στη διάθεση των μελετητών και θα βοηθήσει για τη συγγραφή μελετών αναφερόμενων στην παραμελημένη έως σήμερα ποίηση της ελληνικής κλασικορομαντικής περιόδου.]

8. Συμμετοχή από το έτος 2004 στο Ευρωπαϊκό Ερευνητικό πρόγραμμα «Πυθαγόρας: Ενίσχυση ερευνητικών ομάδων στα Πανεπιστήμια» (Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ), με την ιδιότητα του συντονιστή έρευνας για τη φιλολογική μεθοδολογία. Επιστημονικός υπεύθυνος του προγράμματος, στην ερευνητική ομάδα του οποίου συμμετείχαν συνολικώς 14 μέλη, ήταν ο Τάκης Καγιαλής, αναπληρωτής καθηγητής νεοελληνικής φιλολογίας στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Αντικείμενο του προγράμματος ήταν η μελέτη της διδασκαλίας των λογοτεχνικών σπουδών στο πλαίσιο της εξ αποστάσεως πανεπιστημιακής εκπαίδευσης (Ανοικτά Πανεπιστήμια).

[Οι βασικοί στόχοι του προγράμματος ήταν τρεις: α) Η συστηματική διερεύνηση και η συγκριτική επεξεργασία μεθόδων, τεχνικών και εκπαιδευτικού υλικού (έντυπου, ηλεκτρονικού και οπτικοακουστικού) που χρησιμοποιούνται για τη διδασκαλία της λογοτεχνίας στα περισσότερο αναπτυγμένα διεθνώς πανεπιστημιακά προγράμματα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. β) Η συγκρότηση πλαισίου θεωρητικών-μεθοδολογικών αρχών για την εξ αποστάσεως διδασκαλία της λογοτεχνίας και η ενίσχυση του συναφούς επιστημονικού διαλόγου με την ανάπτυξη ερευνητικών συνεργασιών και τη συγγραφή και διάχυση πρωτότυπων επιστημονικών μελετών. γ) Η δημιουργία καινοτομικών δειγμάτων-προτύπων έντυπου, ηλεκτρονικού και οπτικοακουστικού εκπαιδευτικού υλικού, με αξιοποίηση των ευρημάτων της διεθνούς έρευνας, για την αναβάθμιση των εξ αποστάσεως λογοτεχνικών σπουδών στην Ελλάδα στο πλαίσιο του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου. Το ερευνητικό έργο του προγράμματος «Πυθαγόρας» τόνωσε την ερευνητική φυσιογνωμία του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, προωθώντας δυναμικές συνεργασίες με τα περισσότερο αναπτυγμένα διεθνώς προγράμματα εξ αποστάσεως λογοτεχνικών σπουδών και παράγοντας πρωτότυπο έργο, ενώ συγχρόνως πρόσφερε ολοκληρωμένα, έγκυρα και αποτελεσματικά πρότυπα για τη μελλοντική ανανέωση της μεθοδολογίας και του εκπαιδευτικού υλικού του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου στον τομέα των λογοτεχνικών σπουδών. Αναλυτικές πληροφορίες για το ε-

ρευνητικό πρόγραμμα «Πυθαγόρας» παρέχονται στην ιστοσελίδα: www.openlit.gr. Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του προγράμματος πραγματοποίησα ταξίδι εργασίας στη Ρώμη (19-22 Απριλίου 2005), όπου συναντήθηκα με διοικητικούς υπαλλήλους και διδάσκοντες του Universita Telematica Gulielmo Marconi και μελέτησα τον τρόπο λειτουργίας του Πανεπιστημίου. Επίσης στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του προγράμματος, συμμετείχα στην οργανωτική επιτροπή του διεθνούς συνεδρίου που πραγματοποιήθηκε στην Ιεράπετρα της Κρήτης, κατά το διάστημα από 7 έως 9 Απριλίου 2006, με θέμα «Οι λογοτεχνικές σπουδές στα πανεπιστημιακά προγράμματα ανοικτής και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης»].

9. Επιστημονικός υπεύθυνος του ερευνητικού προγράμματος του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας «Ηλεκτρονική Πύλη για την ελληνική γλώσσα και τη γλωσσική εκπαίδευση: Η ελληνική γλώσσα στο διαδίκτυο: Νεοελληνική λογοτεχνία: Οδηγός μελετών της νεοελληνικής λογοτεχνίας: Παλαιότερες ανθολογίες νεοελληνικής λογοτεχνίας (ποίησης και διηγήματος)». Επιστημονικός υπεύθυνος Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας: Τάκης Καγιαλής, Συντονισμός, συμμετοχή στην έρευνα και επιλογή του υλικού: Λάμπρος Βαρελάς. Διάρκεια προγράμματος: Μάρτιος-Νοέμβριος 2005.

[Σε ειδικά διαμορφωμένο περιβάλλον και προσαρμοσμένες στις ανάγκες του χρήστη της Ηλεκτρονικής Πύλης του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας παρέχονται στο διαδίκτυο επιλεγμένες παλαιότερες ανθολογίες της νεοελληνικής λογοτεχνίας. Συγκεκριμένα, έχουν αναρτηθούν στο διαδίκτυο (στην ηλεκτρονική διεύθυνση: http://www.greek-language.gr/greekLand/literature/anthologies/scanned/index.html) οι εξής τέσσερις ανθολογίες: *Πανελλήνιος ανθολογία ήτοι απάνθισμα των εκλεκτοτέρων ελληνικών ποιημάτων*, υπό Δημητρίου Κ. Κοκκινάκη, Εν Αθήναις, Εκ του τυπογραφείου Α. Ζ. Διαλησμά 1899. *Οι νέοι. Εκλογή από το έργο των νέων Ελλήνων ποιητών 1910-1920*, Επιμέλεια Τέλλου Άγρα, Εκδοτικός οίκος «Ελευθερουδάκης», Εν Αθήναις 1922. *Οι νέοι διηγηματογράφοι*, Επιμέλεια: Α. Δ. Παπαδήμα, Εκδοτικός οίκος «Αθηνά» Αρ. Ι. Ράλλη, Ευριπίδου 6, Αθήναι 1923. *Λύρα. Ανθολογία της νεωτέρας ελληνικής ποιήσεως*, υπό Ιωάννου Πολέμη, Εν Αθήναις, Ελληνική Εκδοτική Εταιρεία 1910. Συγκεκριμένα, το έργο περιλαμβάνει ψηφιοποιημένα τα ανθολογημένα λογοτεχνικά κείμενα, κατάλληλους οδηγούς περιεχομένων (συγγραφέων και ανθολογημένων έργων) για την ευχερέστερη πλοήγηση, καθώς και την ταυτότητα της κάθε ανθολογίας με εκτενή εισαγωγή του φιλολογικού επιμελητή, ο οποίος, επίσης, κατάρτισε τους πίνακες περιεχομένων. Με το σύνολο των κειμένων των τεσσάρων ανθολογιών παρέχεται ένα εκτενές σώμα λογοτεχνικών κειμένων, για αναγνώστες της λογοτεχνίας και μελετητές της λογοτεχνίας και της γλώσσας. Επίσης καθίστανται προσιτές στο ευρύτερο κοινό παλιότερες εκδόσεις ανθολογιών, που σήμερα είναι σχετικά δυσεύρετες, καθώς φυλάσσονται σε κεντρικές δημόσιες βιβλιοθήκες. Τέλος, δίνεται η ευκαιρία ιδίως στους ειδικούς μελετητές αλλά και σε κάθε ενδιαφερόμενο να μελετήσουν, εκτός από τα ίδια τα λογοτεχνικά κείμενα, και τις διαφορετικές, ιστορικά προσδιορισμένες, αναγνώσεις-προσλήψεις της νεοελληνικής λογοτεχνικής παραγωγής. Δύο από τις εισαγωγές μου, εκείνες στις ανθολογίες του Πολέμη και του Άγρα, έχουν περιληφθεί σε επεξεργασμένη και εμπλουτισμένη μορφή στο βιβλίο με αριθμό 23.]

10. Επιστημονικός υπεύθυνος του ερευνητικού προγράμματος του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας «Ηλεκτρονική Πύλη για την ελληνική γλώσσα και τη γλωσσική εκπαίδευση: Η ελληνική γλώσσα στο διαδίκτυο: Νεοελληνική λογοτεχνία: Οδηγός μελετών της νεοελληνικής λογοτεχνίας: Σύγχρονες ποιητικές ανθολογίες». Συντονιστής Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας: Κατερίνα Τικτοπούλου. Διάρκεια προγράμματος: Απρίλιος-Αύγουστος 2006.

[Σε ειδικά διαμορφωμένο περιβάλλον της Ηλεκτρονικής Πύλης του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας συγκεντρώνονται, παρουσιάζονται και αποτιμώνται σημαντικές σύγχρονες ανθολογίες της ελληνικής ποίησης. Συγκεκριμένα παρουσιάζονται οι εξής ανθολογίες με εισαγωγικό κριτικό κείμενο 4-5 σελίδων: 1. *Οι πρόδρομοι*, Επιμέλεια Λ.Ι. Βρανούση, Αθήναι, Βασική Βιβλιοθήκη, αριθ. 11, 1956, αναστατική επανέκδοση: Αθήνα, Εκδόσεις Ζαχαρόπουλος. 2. Λίνος Πολίτης, *Ποιητική ανθολογία*, Δεύτερη έκδοση αναθεωρημένη, Αθήνα, Εκδόσεις Δωδώνη 1975-1977 (8 τόμοι). 3. *Η ελληνική ποίηση. Ανθολογία – Γραμματολογία*, Αθήνα, Εκδόσεις Σοκόλη 1977-2002 (6 τόμοι). 4. *Η χαμηλή φωνή. Τα λυρικά μιας περασμένης εποχής στους παλιούς* ρυθμούς. Μια προσωπική ανθολογία του Μανόλη Αναγνωστάκη, Αθήνα, Εκδόσεις Νεφέλη 1990. 5. Ανέστης Ευαγγέλου, *Η δεύτερη μεταπολεμική ποιητική γενιά* (*1950-1970*). *Ανθολογία*, Εισαγωγή Γιώργος Αράγης, Θεσσαλονίκη, Παρατηρητής 1994. 6. Εκδοτική σειρά: Ο ανθολόγος Ερμής – Ποίηση, Αθήνα, Εκδόσεις Ερμής 1995 κ.ε. (27 τόμοι). 7. Ευριπίδης Γαραντούδης, *Ανθολογία νεότερης ελληνικής ποίησης 1980-1997. Οι στιγμές του νόστου*, Αθήνα, Εκδόσεις Νεφέλη 1998 (με αναδρομή και στις άλλες, ομοιόθεμες, λίγο παλαιότερες ανθολογίες). 8. *Γενιά του '70. Εργοβιογραφία των ποιητών –*

Βασική κριτικογραφία – Αποσπάσματα από κριτικές – Ανθολόγηση ποιημάτων, Εισαγωγή Αλέξης Ζήρας, Επιμέλεια Δημήτρης Αλεξίου, Αθήνα, Εκδόσεις Όμβρος 2001 (με αναδρομή και στις άλλες, ομοιόθεμες, λίγο παλαιότερες ανθολογίες). Επίσης παρέχονται σε μορφή σαρώματος τα εξώφυλλα και οι πίνακες περιεχομένων των υπό παρουσίαση ποιητικών ανθολογιών. Το υλικό του προγράμματος παραδόθηκε στο Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας τον Οκτώβριο 2006 και αναρτήθηκε στο διαδίκτυο (στην ηλεκτρονική διεύθυνση: http://www.greek-language.gr/greekLang/literature/studies /essays/03.html.]

11. Επιστημονικός υπεύθυνος του ερευνητικού προγράμματος «Επαφές της ελληνικής λογοτεχνίας του 20ού αιώνα με τον κινηματογράφο. Σχολιασμένη βιβλιογραφική καταγραφή». Φορέας χρηματοδότησης: Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας Πανεπιστημίου Αθηνών. Μέλος ΔΕΠ του Πανεπιστημίου Αθηνών που συμμετείχε στην ερευνητική ομάδα: Ζ.Ι. Σιαφλέκης. Ερευνήτριες η Άννα-Μαρία Σιχάνη και η Νάντια Φραγκούλη (μεταπτυχιακές φοιτήτριες). Διάρκεια προγράμματος: Ιούνιος-Σεπτέμβριος 2009. Η έρευνα συνεχίστηκε την περίοδο Οκτώβριος-Νοέμβριος 2011 στο πλαίσιο του προγράμματος του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών «Κείμενο και ερμηνεία. Ανάλυση και επεξεργασία χειρογράφων, εντύπων και ψηφιακών γλωσσικών πόρων» και ειδικότερα στο μέρος του προγράμματος «Ανάπτυξη βάσης δεδομένων για τη συλλογή και επεξεργασία βιβλιακών μονάδων. C. Συγκριτική γραμματολογία».

[Στόχος του προγράμματος είναι η σχολιασμένη βιβλιογραφική καταγραφή όλων των ελληνικών λογοτεχνικών κειμένων (πεζών και ποιητικών) γραμμένων κατά τη διάρκεια του 20ού αιώνα, τα οποία παρουσιάζουν μικρότερη ή μεγαλύτερη και άμεση ή έμμεση σχέση με τον κινηματογράφο. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του προγράμματος θα εντοπιστούν και θα καταγραφούν τόσο τα λογοτεχνικά κείμενα τα οποία εν όλω ή εν μέρει αναφέρονται ευθέως στον κινηματογράφο – είτε στον κινηματογράφο ως κοινωνικό-ψυχαγωγικό βίωμα είτε σε συγκεκριμένες ταινίες και συντελεστές τους (σκηνοθέτες, ηθοποιοί, κλπ.) – όσο και εκείνα που παρουσιάζουν υπόγεια, εσωτερικευμένη ή και κρυπτική σχέση με τον κινηματογράφο και διαλέγονται μαζί του στο επίπεδο της ποιητικής ή της αφηγηματικής τους συγκρότησης. Το πρόγραμμα αποσκοπεί στη δημιουργία ενός έργου υποδομής για την προσέγγιση και χαρτογράφηση μιας ελάχιστα διερευνημένης περιοχής η οποία διανοίγει ένα ευρύ πεδίο έρευνας στο πλαίσιο της συγκριτικής φιλολογίας. Στο επίκεντρο της έρευνας του προγράμματος βρίσκονται τα αναφερόμενα ή σχετιζόμενα με τον κινηματογράφο λογοτεχνικά κείμενα. Ωστόσο σε επίμετρα του βιβλιογραφικού καταλόγου θα περιληφθούν αφενός ο, ήδη περιλαμβανόμενος σε υπάρχουσες βιβλιογραφικές πηγές, κατάλογος ελληνικών ταινιών, που αποτελούν διασκευές μυθιστορημάτων, και οι κινηματογραφικές «βιογραφίες» ελλήνων λογοτεχνών, αφετέρου ένας ενδεικτικός κατάλογος δοκιμιακών και κριτικών κειμένων, με θέμα τη σχέση της λογοτεχνίας με τον κινηματογράφο, γραμμένων από έλληνες λογοτέχνες. Και αυτή η κατηγορία κειμένων θα αντληθεί κυρίως από υπάρχουσες βιβλιογραφικές πηγές του χώρου της νεοελληνικής φιλολογίας (βιβλιογραφίες λογοτεχνών, ευρετηριάσεις της ύλης λογοτεχνικών περιοδικών κ.ά.). Στο πλαίσιο του προγράμματος τα στοιχεία της έρευνας καταγράφονται σε ηλεκτρονική βάση που σχεδιάστηκε κατά τέτοιο τρόπο ώστε να παρέχει τη δυνατότητα πολλαπλών συνδυαστικών αναζητήσεων (περιγραφή της βάσης και του τρόπου εργασίας των ερευνητριών του προγράμματος βλ. στο κείμενο των Άννας Μαρίας Σιχάνη και Νάντιας Φραγκούλη, «Ερευνητικό πρόγραμμα Επαφές της ελληνικής λογοτεχνίας του 20ού αιώνα με τον κινηματογράφο. Σχολιασμένη βιβλιογραφική καταγραφή», *Από τη λογοτεχνία στον κινηματογράφο. Πρακτικά ημερίδας*, Επιμέλεια Φ. Ταμπάκη-Ιωνά, Μ.Ε. Γαλάνη, Αθήνα, Αιγόκερως 2012, σ. 79-85). Έτσι εντέλει θα συγκροτηθεί ένα είδος σχολιασμένης βιβλιογραφίας των σχέσεων της ελληνικής λογοτεχνίας του 20ού αιώνα με τον κινηματογράφο. Μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος το υλικό της έρευνας (βάση δεδομένων και βιβλιογραφικός κατάλογος) θα μπορούσε αφενός να εκδοθεί ως βιβλιογραφία (η αναζήτηση εκδότη θα γίνει από τον επιστημονικό υπεύθυνο του προγράμματος) αφετέρου να αναρτηθεί σε κατάλληλα διαμορφωμένο για τον σκοπό αυτό τμήμα του δικτυακού τόπου του Ε.Κ.Π.Α. Έτσι το υλικό της έρευνας θα βρίσκεται στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου αναγνώστη ή και μελετητή και θα βοηθήσει στη συγγραφή μελετών αναφερόμενων στην έως σήμερα παραμελημένη σχέση της νεότερης ελληνικής λογοτεχνίας με τον κινηματογράφο. Οι εργασίες του προγράμματος βρίσκονται σε εξέλιξη. Στο μέρος του προγράμματος που υλοποιήθηκε η έρευνα εστιάστηκε στην ποιητική παραγωγή των δεκαετιών 1970 και εξής. Τα παραδοτέα του προγράμματος κατατέθηκαν στο Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών τον Μάρτιο 2012.]

12. Μέλος της πρώτης ερευνητικής ομάδας του προγράμματος «Χρυσαλλίς» (στο πλαίσιο του «Θαλής») με γενικό αντικείμενο έρευνας: «Πολιτισμικές διαμεσολαβήσεις και διαμόρφωση του "εθνικού χαρακτήρα" στον περιοδικό τύπο του 19ου αιώνα». Φορέας χρηματοδότησης: Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΕΣΠΑ 2007-2013). Συντονιστής προγράμματος: Άννα Ταμπάκη. Μέλη ΔΕΠ της πρώτης ερευνητικής ομάδας: Νάσος Βαγενάς (υπεύθυνος ομάδας), Ευριπίδης Γαραντούδης, Σοφία Ντενίση, Δέσποινα Προβατά και Στέση Αθήνη. Διάρκεια προγράμματος: 2012-2016 (τέσσερα έτη).

[Το γενικό αντικείμενο της πρώτης ερευνητικής ομάδας έχει οριστεί ως εξής: «Πολιτισμικές ζυμώσεις: γραμματειακά γένη, λογοτεχνικά και ιδεολογικά ρεύματα». Ειδικότερα, στόχος της ερευνητικής ομάδας είναι καταρχάς να συμβάλει στη συγκρότηση μιας κοινής και για τις τρεις ομάδες του προγράμματος «Χρυσαλλίς» βάσης δεδομένων στην οποία θα καταγραφεί το σύνολο της δημοσιευόμενης ύλης (πρωτότυπης και μεταφρασμένης) αλλά και οι ποικίλες αναφορές σε συγγραφείς, κείμενα, λογοτεχνικά γένη κλπ. σε μια σειρά περιοδικών του 19ου αιώνα. Στη συνέχεια, μέσα από την επεξεργασία αυτού του υλικού η πρώτη ομάδα θα επικεντρωθεί στον τρόπο με τον οποίον προσλαμβάνονται, επιβιώνουν ή και αναβιώνουν ιδεολογικά και λογοτεχνικά ρεύματα και στην ανάδειξη των όρων που συμβάλουν στη διαμόρφωση των γραμματειακών γενών (λυρική ποίηση, μυθιστόρημα και διήγημα, χρονογράφημα, λογοτεχνική κριτική, ιστορική αφήγηση, ιστοριογραφία, βιογραφία κλπ).]

13. Ακαδημαϊκός σύμβουλος του ερευνητικού προγράμματος «Η παρουσία του κινηματογράφου στα ελληνικά λογοτεχνικά περιοδικά των μεταπολεμικών και μεταπολιτευτικών χρόνων (1949-2009)» (στο πλαίσιο «Υποστήριξη ερευνητών με έμφαση στους νέους ερευνητές – κύκλος Β΄», ΕΣΠΑ 2014-2020). Μέλη της ερευνητικής ομάδας: Νάντια Φραγκούλη και Δήμητρα Ραζάκη, υποψήφιες διδάκτορες νεοελληνικής φιλολογίας. Διάρκεια προγράμματος: Απρίλιος 2020-Ιούνιος 2021 (15 μήνες). Ύστερα από σχετικό αίτημα δόθηκε παράταση στο πρόγραμμα μέχρι και τον Οκτώβριο 2021.

[Το ερευνητικό πρόγραμμα «Η παρουσία του κινηματογράφου στα ελληνικά λογοτεχνικά περιοδικά των μεταπολεμικών και μεταπολιτευτικών χρόνων (1949-2009)» αποτυπώνει, με τη συγκέντρωση, την καταχώριση σε ηλεκτρονική βάση δεδομένων και τον σχολιασμό ποικίλων κειμένων δημοσιευμένων σε περιοδικά λόγου και τέχνης, την εξέλιξη και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της πρόσληψης του κινηματογράφου στην Ελλάδα, ιδιαίτερα από τους λογοτεχνικούς κύκλους, κατά την κρίσιμη εξηκονταετία 1949-2009.

Τα πρωτότυπα και μεταφρασμένα κείμενα για τον κινηματογράφο, τα οποία εντοπίστηκαν, έχουν καταγραφεί σε ηλεκτρονική βάση δεδομένων. Για την επιλογή των προς αποδελτίωση περιοδικών ελήφθησαν υπόψη η μακροβιότητα και το κύρος του κάθε εντύπου, όπως επίσης το ιδεολογικό και αισθητικό του στίγμα – με στόχο την κάλυψη ενός ευρέος φάσματος απόψεων. Η βάση δεδομένων αριθμεί περίπου 1700 εγγραφές κειμένων που προέρχονται από τα περιοδικά *Νέα Εστία, Επιθεώρηση Τέχνης, Διαγώνιος, Κριτική, Τραμ / Το Τραμ, Ο Πολίτης, Διαβάζω, Το Δέντρο, Η Λέξη, Οδός Πανός, Χάρτης, Πλανόδιον* (κατά τη χρονική τάξη της έκδοσής τους) και πρόκειται να διατεθεί στις αρχές του 2022 στο διαδίκτυο μέσω της ιστοσελίδας του Εργαστηρίου Νεοελληνικής Φιλολογίας του Τομέα Νεοελληνικής Φιλολογίας του Ε.Κ.Π.Α.

Στο πλαίσιο του προγράμματος η ερευνητική ομάδα πραγματοποίησε μία δημοσίευση μελέτης στο περιοδικό της Ελληνικής Εταιρείας Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας *Σύγκριση*: «Η παρουσία του κινηματογράφου στα ελληνι-κά λογοτεχνικά περιοδικά των μεταπολεμικών και μεταπολιτευτικών χρόνων (1949-2009). Παρουσίαση του ομώνυμου ερευνητικού προγράμματος» (*Σύγκριση*, τχ. 30, 2021, σ. 104-142. Ηλεκτρονική δημοσίευση: https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/sygkrisi/article/view/27583. Ημερομηνία ανάρτησης: 30 Οκτωβρίου 2021). Στο πρώτο μέρος της εν λόγω μελέτης περιγράφονται και σχολιάζονται αναλυτικά τα αποτελέσματα της διεξαχθείσας έρευνας, με ποσοτικούς δείκτες, αλλά και ερμηνευτικές εκτιμήσεις της ερευνητικής ομάδας που αφορούν τα αποδελτιωθέντα κείμενα. Στο δεύτερο μέρος της μελέτης αναλύονται παραδειγματικά κείμενα από όλες τις ειδολογικές κατηγορίες, τα οποία αναφέρονται στη θεματική κατηγορία του κινηματογράφου ως κοινωνικού-ψυχαγωγικού βιώματος. Έτσι δίνεται ένα παράδειγμα ερευνητικής αξιοποίησης του υλικού της βάσης δεδομένων του προγράμματος.

Επίσης η ερευνητική ομάδα του προγράμματος συμμετείχε στο Ζ΄ Συνέδριο της Ελληνικής Εταιρείας Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας, με θέμα «Μύθος / Μύθοι στη λογοτεχνία», το οποίο πραγματοποιήθηκε διαδικτυακά στις 13-16 Μαΐου 2021 στη μνήμη του Ζαχαρία Ι. Σιαφλέκη, διοργανωμένο από την Ελληνική Εταιρεία Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας, το Τμή-

μα Φιλολογίας του Ε.Κ.Π.Α. και τη Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου. Η ανακοίνωση της ερευνητικής ομάδας στο εν λόγω συνέδριο, με τίτλο «Η μυθοποίηση του κινηματογράφου του δημιουργού στα ελληνικά λογοτεχνικά περιοδικά των δεκαετιών του 1970 και του 1980», αφορούσε τη μυθοποιητική διάσταση που αποκτούν οι αναφορές στον κινηματογράφο του δημιουργού, και συχνά στο ίδιο το πρόσωπο του σκηνοθέτη-δημιουργού, στα κείμενα που δημοσιεύονται στα λογοτεχνικά περιοδικά που μας απασχόλησαν από τα τέλη της δεκαετίας του 1960 μέχρι περίπου και το τέλος της δεκαετίας του 1980.]

14. Επιστημονικός υπεύθυνος του ερευνητικού προγράμματος «Ο ξένος, ο άλλος, ο διαφορετικός: Ταυτότητα και ετερότητα στη λογοτεχνία» (ΕΛΙΔΕΚ, 3η Προκήρυξη Δράσης «Επιστήμη και Κοινωνία» - «Κόμβοι Έρευνας, Καινοτομίας και Διάχυσης». Θεματική 1: Κόμβοι Έρευνας & Καινοτομίας στην Εκπαίδευση). Μέλη της ερευνητικής ομάδας που εργάζονται στον Τομέα Νεοελληνικής Φιλολογίας του Ε.Κ.Π.Α.: Δώρα Μέντη και Μαρία Νικολοπούλου. Διάρκεια προγράμματος: Νοέμβριος 2021-Οκτώβριος 2023 (24 μήνες). Παράταση τεσσάρων μηνών: Νοέμβριος 2023-Φεβρουάριος 2024.

[Βασικός σκοπός του προγράμματος «Ο ξένος, ο άλλος, ο διαφορετικός: Ταυτότητα και ετερότητα στη λογοτεχνία», που χρηματοδοτήθηκε από το Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας (3η Προκήρυξη Δράσης «Επιστήμη και Κοινωνία» - «Κόμβοι Έρευνας, Καινοτομίας και Διάχυσης». Θεματική 1: Κόμβοι Έρευνας & Καινοτομίας στην Εκπαίδευση), την περίοδο από τον Νοέμβριο 2021 μέχρι τον Φεβρουάριο 2024, ήταν η δημιουργία ενός διαδικτυακού Κόμβου συνεργασίας φιλόλογων ερευνητών και εκπαιδευτικών της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης με στόχο τη διαμόρφωση ενός δικτύου κειμένων (λογοτεχνικά, πολιτισμικά, χρηστικά, πολυμορφικά), το οποίο διευκολύνει, τόσο για μαθητές όσο και για εκπαιδευτικούς, τη διερεύνηση των εννοιών της ταυτότητας και της ετερότητας στις ποικίλες εκφάνσεις τους και στη διαχρονία τους.

Το δίκτυο κειμένων, που ξεπερνά τα 500 κείμενα, αναπτύχθηκε σε συνεργασία με σχολικές μονάδες της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης από όλη την Ελλάδα, έτσι ώστε να καλύπτονται ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και οι ιδιαιτερότητες κάθε περιοχής και κάθε σχολείου. Οι συνεργάτες του προγράμματος εκπόνησαν 53 εκπαιδευτικά σενάρια, τα εφάρμοσαν στις σχολικές τάξεις τους και οι διδακτικές προτάσεις τους έχουν αναρτηθεί στον Κόμβο (https://xenos-allos-diaforetikos.edu.gr/index.php). Ορισμένες από τις προτάσεις παρουσιάστηκαν σε 5 εκπαιδευτικές ημερίδες που έγιναν στην Αθήνα (2), τον Πύργο, τη Μυτιλήνη και τη Ρόδο, ενώ ακολούθησε ένα μαθητικό συνέδριο που πραγματοποιήθηκε στις 26 Οκτώβριο 2023 στη Βιβλιοθήκη της Φιλοσοφικής Σχολής του ΕΚΠΑ.

Το κειμενικό υλικό είναι ενταγμένο σε βάση δεδομένων, όπου ο χρήστης μπορεί να το αναζητήσει με κριτήρια αναζήτησης τις κατηγορίες ετερότητας, το όνομα του συγγραφέα ή το κειμενικό είδος. Έτσι το υλικό αξιοποιείται ελεύθερα από καθηγητές και μαθητές της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Ιστοσελίδα του προγράμματος:
https://xenos-allos-diaforetikos.edu.gr/index.php/plerophories

Επιμορφωτικές Ημερίδες:
1ο ΓΕΛ Αχαρνών, 12 Μαΐου 2022.
Πρότυπο ΓΕΛ Λέσβου του Πανεπιστημίου Αιγαίου, 28 Ιουνίου 2022.
Πύργος, Θεματικό Πάρκο Ξυστρή, 24 Οκτωβρίου 2022.
Μουσικό Σχολείο Ρόδου, 20 Ιουνίου 2023.
4ο ΓΕΛ Χαλανδρίου, 27 Νοεμβρίου 2023.

Συμμετοχές της ερευνητικής ομάδας σε επιστημονικά συνέδρια:

Δώρα Μέντη – Μαρία Νικολοπούλου, «Ο ξένος, ο άλλος, ο διαφορετικός: ταυτότητα και ετερότητα στα Ανθολόγια Λογοτεχνικών Κειμένων», Συνέδριο «Αναζητώντας τη γνώση: τα σχολικά εγχειρίδια στο ελληνικό κράτος», Αθήνα, Εθνική Βιβλιοθήκη, 17-19 Δεκεμβρίου 2021, διοργάνωση: Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής. Δημοσίευση: Δώρα Μέντη – Μαρία Νικολοπούλου, «Ο ξένος, ο άλλος, ο διαφορετικός: ταυτότητα και ετερότητα στα Ανθολόγια Λογοτεχνικών Κειμένων», *Αναζητώντας τη γνώση: τα σχολικά εγχειρίδια στο ελληνικό κράτος*, 17-19 Δεκεμβρίου 2021, επιμ. Α. Μαστραπάς, Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Αθήνα 2023, σ. 192-206.

Ευριπίδης Γαραντούδης, «Θρησκευτική ταυτότητα και ετερότητα στα Ανθολόγια Λογοτεχνικών Κειμένων», Συνέδριο « "…και Θεός ην ο Λόγος". Η διασταύρωση της θρησκείας με τη λογοτεχνία», Ιωάννινα, 19-20 Νοεμβρίου 2022. Διοργάνωση: Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Φιλοσοφική Σχολή, Τμήμα Φιλολογίας, Τομέας Μεσαιωνικής και Νέας Ελληνικής Φιλολογίας. Δημοσίευση: Ευριπίδης Γαραντούδης, «Θρησκευτική ταυτότητα και ετερότητα στα Ανθολόγια Λογοτεχνικών Κειμένων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης», *«…και Θεός ην ο Λόγος». Η διασταύρωση της*

θρησκείας με τη λογοτεχνία. Πρακτικά Επιστημονικού Συνεδρίου,18-19 Νοεμβρίου 2022, Εισαγωγή-Επιμέλεια Βασίλης Μακρυδήμας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Τμήμα Φιλολογίας, Τομέας Μεσαιωνικής και Νέας Ελληνικής Φιλολογίας, Ιωάννινα 2023, σ. 397-412.

Δώρα Μέντη, «Αναγκαστικές μετακινήσεις πληθυσμών και εκπαίδευση», ΠΤΔΕ Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Κτιριακό συγκρότημα Παπαστράτου, Βόλος 2-4 Δεκεμβρίου 2022. Τα Πρακτικά του Συνεδρίου θα δημοσιευτούν.

Δώρα Μέντη, «Προσφυγικές ροές στη νεοελληνική ποίηση (1922-2022)», Ζ΄ Διεθνές Συνέδριο Ελληνικών Σπουδών στη μνήμη της Ιρίνας Κοβάλεβα, Μόσχα, Πανεπιστήμιο Λομονόσωφ 26-28 Απριλίου 2023. Δημοσίευση: Δώρα Μέντη, «Προσφυγικές ροές στη νεοελληνική ποίηση (1922-2022)», *Kathedra*, τχ. 15(2), 2023, Ζ΄ Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο Ελληνικών Σπουδών στη μνήμη της Ιρίνας Κοβαλέβα, σ. 135-146.]

15. Επιστημονικός υπεύθυνος του ερευνητικού προγράμματος «Η δεξίωση του κινηματογράφου στην Ελλάδα του πρώτου μισού του 20ού αιώνα (1895-1949): η πορεία του κινηματογράφου από μέσο καταγραφής σε αφηγηματική τέχνη στο πλαίσιο της πρόσληψης του μοντερνισμού» (ΕΛΙΔΕΚ, 3η Προκήρυξη Ερευνητικών Έργων για την Ενίσχυση Μελών ΔΕΠ και Ερευνητών/τριών. Θεματική Α7: Ανθρωπιστικές Επιστήμες και Τέχνες). Μέλη της ερευνητικής ομάδας: Γιάννης Λεοντάρης, Παναγιώτης Δενδραμής, Νάντια Φραγκούλη, Δήμητρα Ραζάκη, Μαρία Διαμαντοπούλου, Μάρκος Ηλιάδης-Μπλανογιάννης, Στυλιανή Παπακωνσταντίνου, Αδαμαντία Μαυρογιάννη, Ιουλία Μέρκηγκα. Διάρκεια προγράμματος: 35 μήνες, 2 Ιουλίου 2025 - 1 Ιουνίου 2028. Συνολικός προϋπολογισμός έργου: 195.906 ευρώ.

[Το ερευνητικό πρόγραμμα «Η δεξίωση του κινηματογράφου στην Ελλάδα του πρώτου μισού του 20ού αιώνα (1895-1949): η πορεία του κινηματογράφου από μέσο καταγραφής σε αφηγηματική τέχνη στο πλαίσιο της πρόσληψης του μοντερνισμού» αποσκοπεί στη δημιουργία μιας σχολιασμένης βιβλιογραφικής καταγραφής, με τη μορφή ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων. Στην καταγραφή θα αποδελτιωθεί και θα σχολιαστεί το αθησαύριστο, στο μεγαλύτερο μέρος του, υλικό των πρωτότυπων και μεταφρασμένων κειμένων για τον κινηματογράφο τα οποία δημοσιεύτηκαν στον ελληνόγλωσσο τύπο της περιόδου από την εμφάνιση του κινηματογράφου μέχρι το τέλος του Εμφυλίου. Το υλικό που θα συγκεντρωθεί και θα σχολιάζεται στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων θα συμπληρώσει την ιστορία της δεξίωσης του κινηματογράφου στην Ελλάδα και θα συμβάλει στην τεκμηρίωση και συγγραφή μελετών με θέμα τον διαμεσικό διάλογο της ελληνικής λογοτεχνίας με τον κινηματογράφο, αλλά και θα φωτίσει με γόνιμο τρόπο ευρύτερα ζητήματα που αφορούν τα μείζονα ιδεολογικά και αισθητικά διακυβεύματα της περιόδου που σχετίζονται άμεσα με την ελληνική πρόσληψη του μοντερνισμού. Παράλληλα, η διακαλλιτεχνική και αισθητική ζύμωση που αποτυπώνεται στα συγκεκριμένα κείμενα πρόκειται να φωτίσει μια ελάχιστα μέχρι στιγμής μελετημένη πλευρά για την εξέλιξη των μορφών της νεοελληνικής λογοτεχνίας και στο δεύτερο μισό του 20ού αιώνα. Μια έμπειρη ερευνητική ομάδα, στελεχωμένη με διεπιστημονικό προσανατολισμό και με γνώμονα τη συνάφεια της ειδικότητας των ερευνητών με το αντικείμενο της έρευνας, διασφαλίζει την ποιοτική και σε βάθος αποδελτίωση του υλικού. Η έρευνα θα συνεισφέρει σημαντικά στους τομείς των κινηματογραφικών σπουδών, της μελέτης της λογοτεχνίας και της πολιτισμικής κίνησης στην Ελλάδα του πρώτου μισού του 20ού αιώνα. Ιστοσελίδα του προγράμματος: https://dexiosiofcinema.edu.gr/. Βλ. επίσης: https://enephil.phil.uoa.gr/ereynitika_programmata/i_dexiosi_toy_kinimatografoy_stin_ellada_toy_protoy_misoy_toy_20oy_aiona.]

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ (ΜΕ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ)

1. «Προβλήματα ορολογίας και μεθόδου της νεοελληνικής μετρικής», Επιστημονική συνάντηση αφιερωμένη στη μνήμη του καθηγητή Σταμάτη Καρατζά: Ερευνητικά προβλήματα νεοελληνικής φιλολογίας και γλωσσολογίας. Διοργάνωση: Τμήμα Φιλολογίας Φιλοσοφικής Σχολής Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Θεσσαλονίκη, 5-7 Μαΐου 1988. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 19.

2. «Μαρτζώκης και Carducci. Συμβολή στην ιστορία της ελληνικής βάρβαρης ποίησης», III Convegno Nazionale di Studi Neogreci. Italia e Grecia: due culture a confronto. Palermo, 19-21 ottobre 1989. Catania, 21 ottobre 1989. Διοργάνωση: Istituto di Filologia Greca dell'Università di Palermo. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 12.

3. «Το πρόγραμμα *Αρχείο Νεοελληνικής Μετρικής*. Στόχοι και προβλήματα βιβλιογράφησης και αρχειοθέτησης», Δεύτερο Συνέδριο Ελληνικής Βιβλιογραφίας. Βιβλιογραφία και τεχνολογία. Αθήνα, 19-20 Οκτωβρίου 1991. Διοργάνωση: Ελληνικό Λογοτεχνικό και Ιστορικό Αρχείο. Σύλλογος Εκπαιδευτικών Λειτουργών Κολλεγίου Αθηνών. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 32.

4. «Προβλήματα περιγραφής και ανάλυσης των πρωτονεοελληνικών δεκαπεντασύλλαβων: Η μετρική αποκατάσταση των δημωδών κειμένων (Το παράδειγμα του *Διγενή* Escorial)», Διεθνές συνέδριο Neograeca Medii Aevi [II]. Αρχές της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας. Διοργάνωση: Ελληνικό Ινστιτούτο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών της Βενετίας. Βενετία, 7-10 Νοεμβρίου 1991. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 31. Βλ. επίσης το δημοσίευμα με αριθμό 18.

5. «Ο "ελευθερωμένος δεκαπεντασύλλαβος" του *Αλαφροΐσκιωτου*», Επιστημονικό συνέδριο: Άγγελος Σικελιανός. Ένας οικουμενικός ποιητής. Λευκάδα-Πρέβεζα, 26-30 Ιουνίου 1992. Διοργάνωση: Φιλοσοφική Σχολή Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Δήμος Λευκάδας, Δήμος Πρέβεζας. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 33.

6. «Ο Ελύτης και ο "ελεύθερος" στίχος του Κάλβου», Συνέδριο για την ελληνική ποίηση: Από τις έμμετρες μορφές στον ελεύθερο στίχο (1880-1940), Ρέθυμνο, 30 Σεπτεμβρίου-2 Οκτωβρίου 1993. Διοργάνωση: Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών. Συμμετείχα στην οργανωτική επιτροπή του συνεδρίου ως ταμίας. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 44.

7. «Ο κριτικός Τάκης Σινόπουλος και η υπερρεαλιστική ποίηση», Επιστημονικό συνέδριο: Η υπερρεαλιστική ποίηση στην Ελλάδα. Από την γενιά του '30 στην Α΄ μεταπολεμική γενιά. Πάτρα, 10-12 Νοεμβρίου 1995. Διοργάνωση: Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων - Φιλοσοφική Σχολή - Τομέας Νεοελληνικής Φιλολογίας, Περιοδικό *Ελίτροχος*. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στα δημοσίευματα με αριθμούς 48 και 177.

8. «Η αναβίωση της αρχαίας ελληνικής μετρικής τον 19ο αιώνα. Η μετρική θεωρία και πράξη του Αλέξανδρου Ρίζου Ραγκαβή», Διεθνές συμπόσιο: Τα όρια της αρχαίας κληρονομιάς. Η διαχείριση της αρχαιότητας από τον νεότερο ελληνισμό, Ρέθυμνο, 30 Οκτωβρίου-3 Νοεμβρίου 1996. Διοργάνωση: Πανεπιστήμιο Κρήτης - Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 103.

9. «Ο Ιάκωβος Πολυλάς, οι σύγχρονοι και νεότεροί του Επτανήσιοι: συνέχεια και ρήξη», Επιστημονικό συνέδριο: Ιάκωβος Πολυλάς (100 χρόνια από το θάνατό του), Κέρκυρα, 22-24 Νοεμβρίου 1996. Διοργάνωση: Ιόνιο Πανεπιστήμιο και περιοδικό «Πόρφυρας». Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στα δημοσιεύματα με αριθμούς 51 και 63.

10. «Το ποίημα και τα μεταφραστικά του ζητήματα. Il cinque maggio του Alessandro Manzoni σε τέσσερις επτανησιακές μεταφράσεις του περασμένου [19ου] αιώνα», Επιστημονικό συνέδριο: Μετάφραση: Θεωρία - Πράξη - Επικοινωνία - Μετάγγιση πολιτισμού. Πάτρα, 6-8 Δεκεμβρίου 1996. Διοργάνωση: Ιόνιο Πανεπιστήμιο και περιοδικό «Ελίτροχος». Στην οριστική μορφή του το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στο βιβλίο με αριθμό 10.

11. «Η αναβίωση του καρυωτακισμού. Ο Κ.Γ. Καρυωτάκης και η ποιητική γενιά του 1970», Επιστημονικό συμπόσιο: Καρυωτάκης και Καρυωτακισμός. Αθήνα, 31 Ιανουαρίου και 1 Φεβρουαρίου 1997. Διοργάνωση: Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας. Ιδρυτής: Σχολή Μωραΐτη. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 66.

12. «Οι επτανησιακές μεταφράσεις ιταλικής ποίησης κατά τον 19ο αιώνα», ΣΤ΄ Διεθνές Πανιόνιο Συνέδριο. Ζάκυνθος 23-27 Σεπτεμβρίου 1997. Διοργάνωση: Κέντρο Μελετών Ιονίου - Εταιρεία Ζακυνθιακών Σπουδών. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στα δημοσιεύματα με αριθμούς 100 και 166.

13. «Η μυθοποίηση της ποιητικής παράδοσης. Ο Σολωμός και η ποιητική γενιά του 1970», Επιστημονικό συμπόσιο: Σολωμός: «κανών» νεοελληνικού πνευματικού βίου; 31 Οκτωβρίου-1 Νοεμβρίου 1997. Διοργάνωση: Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας. Ιδρυτής: Σχολή Μωραΐτη. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 87.

14. «Νεοελληνική μετρική: Από τη Βιβλιογραφία στην Ιστορία της», Α΄ Ευρωπαϊκό Συνέδριο Νεοελληνικών Σπουδών. «Ο ελληνικός κόσμος ανάμεσα στην Ανατολή και τη Δύση 1453-1981». Βερολίνο, 2-4 Οκτωβρίου 1998. Διοργάνωση: Ευρωπαϊκή Εταιρεία Νεοελληνικών Σπουδών σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών του Ελεύθερου Πανεπιστημίου Βερολίνου. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 89.

15. «Ο Σολωμός και οι Επτανήσιοι ποιητές του 19ου αιώνα. Συγκλίσεις και αποκλίσεις», Διεθνές συνέδριο Διονυσίου Σολωμού. Διακόσια χρόνια από τη γέννηση του ποιητή (1798-1998). Αθήνα, 7-10 Οκτωβρίου 1998. Διοργάνωση: Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 86.

16. «Ο Manzoni, ο Πολυλάς κι ο Μαρκοράς: Το κοινό νήμα της επιμνημόσυνης ποίησης», Δεύτερο διεθνές συνέδριο συγκριτικής γραμματολογίας. «Ταυτότητα και ετερότητα στη λογοτεχνία, 18ος-20ός αι.». Αθήνα, 8-11 Νοεμβρίου 1998. Διοργάνωση: Ελληνική Εταιρεία Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 111.

17. «Η μετρική του Σολωμού: ρυθμός μιχτός, αλλά νόμιμος;», Επιστημονικό συνέδριο «Ο Σολωμός και η ευρωπαϊκή παιδεία (200 χρόνια από τη γέννηση του ποιητή)». Κέρκυρα, 13-15 Νοεμβρίου 1998. Διοργάνωση: Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Κερκύρας - Δήμος Κερκυραίων - Ιόνιο Πανεπιστήμιο - Περιοδικό «Πόρφυρας». Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 98.

18. «Οι δεκαπεντασύλλαβοι της σολωμικής ωριμότητας», Συμπόσιο Διονυσίου Σολωμού. «Σεφέρεια» Δ΄. Αγία Νάπα Κύπρου 23-25 Απριλίου 1999. Διοργάνωση: Πανεπιστήμιο Κύπρου - Δήμος Αγίας Νάπας.

19. «Η ποίηση του Γιώργου Σεφέρη ανάμεσα στον έμμετρο και στον ελεύθερο στίχο», Ευρωπαϊκή επιστημονική συνάντηση για τα 100 χρόνια από τη γέννηση του Γιώργου Σεφέρη. «Ο Σεφέρης ως αναγνώστης της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας». Πάτρα, 14 Απριλίου 2000. Διοργάνωση: Πανεπιστήμιο Πατρών. Σχολή Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών. Τμήμα Φιλολογίας. Ειδίκευση Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στα δημοσιεύματα με αριθμούς 101 και 132.

20. «Η ποίηση του Μανόλη Πρατικάκη ανάμεσα στην Κρήτη και την Ευρώπη», Διεθνές επιστημονικό συνέδριο. Κρήτη και Ευρώπη. Συγκρίσεις, συγκλίσεις και αποκλίσεις στη Λογοτεχνία, Βαρβάροι - Δήμος Νίκου Καζαντζάκη, 30 Ιουνίου-2 Ιουλίου 2000. Διοργάνωση: Κέντρο Κρητικής Λογοτεχνίας. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 125.

21. «Τα μεταπολεμικά λογοτεχνικά περιοδικά. Λογοτεχνία, κριτική και ιδεολογία», Επιστημονικό συμπόσιο. 1949-1967: Η εκρηκτική εικοσαετία. 10-12 Νοεμβρίου 2000. Διοργάνωση: Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας. Ιδρυτής: Σχολή Μωραΐτη. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στα δημοσιεύματα με αριθμούς 127 και 139.

22. «Οι ποιητές της γενιάς του 1970 και ο Ανδρέας Εμπειρίκος», Διήμερο αφιέρωμα: «Τιμή στον Ανδρέα Εμπειρίκο». Αθήνα, 4-5 Μαΐου 2001. Διοργάνωση: Ίδρυμα Γουλανδρή-Χορν· Συμπόσιο: «...αυτός ο άνθρωπος, περίμενε εκεί έναν αιώνα». 100 χρόνια από την γέννηση του Ανδρέα Εμπειρίκου. Λευκωσία, 22-23 Μαΐου 2001. Διοργάνωση: Τμήμα Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών Πανεπιστημίου Κύπρου. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 122.

23. «Μετρική και ποίηση στα έμμετρα κείμενα της κρητικής λογοτεχνίας», Θ΄ Διεθνές Κρητολογικό Συνέδριο, Ελούντα, 1-6 Οκτωβρίου 2001. Διοργάνωση: Εταιρία Κρητικών Ιστορικών Μελετών. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 169.

24. «Η σάτιρα στις μεταπολεμικές ποιητικές γενιές», Επιστημονικό συνέδριο: Νεοελληνική σάτιρα. Κέρκυρα, 2-4 Νοεμβρίου 2001. Διοργάνωση: Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Κερκύρας - Δήμος Κερκυραίων - Ιόνιο Πανεπιστήμιο - Περιοδικό «Πόρφυρας». Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στο βιβλίο με αριθμό 16.

25. «Άγγελος Σικελιανός και Gabrielle D'Annunzio: *Αλαφροΐσκιωτος* και *Laus Vitae*», Διεθνές συνέδριο Άγγελος Σικελιανός. Λευκωσία, 17-18 Νοεμβρίου 2001. Διοργάνωση: Τμήμα Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών Πανεπιστημίου Κύπρου. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 121.

26. «Τα νησιά του Αιγαίου ως τόπος μιας αντίθεσης. Από την ποιητική γενιά του 1930 στην πρώτη μεταπολεμική ποιητική γενιά», Β΄ Διεθνές Συνέδριο Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών. Η Ελλάδα των νησιών από τη Φραγκοκρατία ώς σήμερα, Ρέθυμνο, 10-12 Μαΐου 2002. Διοργάνωση: Ευρωπαϊκή Εταιρεία Νεοελληνικών Σπουδών. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 156.

27. «Η επτανησιακή ποιητική σχολή και ο επτανησιακός ρομαντισμός», Ζ΄ Πανιόνιο Συνέδριο, Λευκάδα, 26-30 Μαΐου 2002. Διοργάνωση: Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών. Στο πλαίσιο της διοργάνωσης του συνεδρίου μού ανατέθηκε ο συντονισμός της θεματικής ενότητας για την επτανησιακή λογοτεχνία. Τίτλος θεματικής ενότητας: «Επτανησιακός πολιτισμικός συγχρονισμός και ετεροχρονισμός. Η Ευρώπη και το εθνικό κέντρο (15ος-20ός αι.)». Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 161 και στο παράρτημα της τρίτης έκδοσης του βιβλίου με αριθμό 9.

28. «Ένα (ακόμη) σύμπτωμα της σπασμωδικής επιστήμης: το χαμένο κέντρο της ελληνικής μετρικολογικής παράδοσης», Ι΄ Επιστημονική Συνάντηση. Τα άφθονα σχήματα του παρελθόντος. Ζητήσεις της πολιτισμικής ιστορίας και της θεωρίας της λογοτεχνίας. Μνήμη Άλκη Αγγέλου, Θεσσαλονίκη, 3-6 Οκτωβρίου 2002. Διοργάνωση: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τμήμα Φιλολογίας, Τομέας Μεσαιωνικών και Νέων Ελληνικών Σπουδών. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 164.

29. «The poetry in the Ionian Islands in the late 18 and the early 19 centuries and its relationships with Italy», Venezia e il Mediterraneo. IIο Seminario. Venezia e le Isole Ionie: culture, politica e identità alla fine dell'antico regime, Βενετία, 24 Μαρτίου 2003. Διοργάνωση: Fondazione Querini Stampalia.

30. «“Ο Πρώτος λόγος των Παραδείσων”: Οι ρυθμικές καινοτομίες, η ειδολογική ταυτότητα και οι ποιητικές στοχεύσεις ενός ανολοκλήρωτου συνθέματος», Διεθνές συμπόσιο: Κωστής Παλαμάς. Ο ποιητής και ο κριτικός, Πάφος, 6-8 Ιουνίου 2003. Διοργάνωση: Τμήμα Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών Πανεπιστημίου Κύπρου, Δήμος Πάφου, Φυσιολατρικός Πνευματικός Όμιλος Πάφου. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 198 και στο βιβλίο με αριθμό 12 (τρίτο κεφάλαιο).

31. «Η μετρική της ποίησης του Κωστή Παλαμά: Παρατηρήσεις και διαπιστώσεις», Β΄ Διεθνές Συνέδριο Κωστής Παλαμάς. Εξήντα χρόνια από το θάνατό του. Γραμματολογικά - εκδοτικά - κριτικά - ερμηνευτικά ζητήματα. Αθήνα, 22-25 Οκτωβρίου 2003. Διοργάνωση: Ίδρυμα Κωστή Παλαμά. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στο βιβλίο με αριθμό 12 (δεύτερο κεφάλαιο) και στα δημοσιεύματα με αριθμό 160 και 176.

32. «Η μετρική ταυτότητα του *Ερωτόκριτου*», Διεθνές Συνέδριο Ζητήματα ποιητικής στον *Ερωτόκριτο*, Ηράκλειο-Ρέθυμνο, 13-15 Νοεμβρίου 2003. Διοργάνωση: Πανεπιστήμιο Κρήτης & Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 189.

33. «Η επτανησιακή ποίηση πριν και μετά την Ένωση της Επτανήσου με την Ελλάδα», Επιστημονικό Συνέδριο Η Ένωση της Επτανήσου με την Ελλάδα 1864-2004, Αθήνα, 24-27 Φεβρουαρίου 2004. Διοργάνωση: Βουλή των Ελλήνων και Ακαδημία Αθηνών. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στα δημοσιεύματα με αριθμούς 168 και 185 και στο παράρτημα της τρίτης έκδοσης του βιβλίου με αριθμό 9.

34. «Η ψευδοαναβίωση των αρχαίων μέτρων», Ημερίδα Η αναβίωση των αρχαίων μέτρων, Ρέθυμνο, 3 Μαΐου 2004. Διοργάνωση: Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 205.

35. «Η διδασκαλία της λογοτεχνίας στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση: Θεωρία και πράξη», 2ο Επιστημονικό Σεμινάριο. Γλώσσα και λογοτεχνία στην Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, Αθήνα, 5-7 Νοεμβρίου 2004. Διοργάνωση: Εκδόσεις Μεταίχμιο. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 171.

36. «Μορφολογικές παρατηρήσεις στα πρώτα ποιητικά βιβλία του Ρίτσου», Διεθνές συνέδριο. Ο ποιητής και ο πολίτης Γιάννης Ρίτσος, Αθήνα, 28 Σεπτεμβρίου-1 Οκτωβρίου 2005. Διοργάνωση: Μουσείο Μπενάκη. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 207.

37. «Ο σολωμισμός των επτανήσιων σολωμικών ποιητών», Η΄ Διεθνές Πανιόνιο Συνέδριο, Χώρα Κυθήρων, 21-25 Μαΐου 2006. Διοργάνωση: Εταιρεία Κυθηραϊκών Μελετών. Το κείμενο της ανακοίνωσης προδημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 180 και στο παράρτημα της τρίτης έκδοσης του βιβλίου με αριθμό 9. Δημοσιεύτηκε επίσης στο δημοσίευμα με αριθμό 218.

38. «“Εσύ ξεκίνησες αποφασισμένος να γίνεις μεγάλος”: Αντιδικίες των μεταπολεμικών ποιητών με τους μείζονες ποιητές της γενιάς του ’30», Επιστημονικό Συμπόσιο «Χαμηλές φωνές» στη λογοτεχνία, Αθήνα, 1-2 Δεκεμβρίου 2006. Διοργάνωση: Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας. Ιδρυτής: Σχολή Μωραΐτη. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 216.

39. «Οι εκδοτικές δοκιμές του “Πόρφυρα”. Ένα παράδειγμα της έκβασης του εκδοτικού προβλήματος της σολωμικής ποίησης», Διονύσιος Σολωμός (1798-1857). 150 χρόνια από το θάνατό του, Αθήνα, 17-18 Μαρτίου 2007. Διοργάνωση: Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών του Πανεπιστημίου Αθηνών σε συνεργασία με την Ομηρική Ακαδημία, την Euroclassica και τον Σύνδεσμο Φιλίας Εθνών.

40. «Σταθμοί του ταξιδιού της Αργώς στην ελληνική ποίηση του 20ού αιώνα», International Conference The Argonautica and World Culture, Τιφλίδα, 1-5 Οκτωβρίου 2007. Διοργάνωση: The Institute of Classical, Byzantine and Modern Greek Studies, Iv.

Javakhishvilli Tbilisi State University. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 203.

41. «*Zorba the Greek* του Κακογιάννη και *Βίος και πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά* του Καζαντζάκη: μια σύγκριση υπό την σκιά της πρόσληψης του καζαντζακικού έργου», Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο Νίκος Καζαντζάκης 1957-2007. Παραμορφώσεις, παραλείψεις, μυθοποιήσεις, Αθήνα, 1-3 Νοεμβρίου 2007. Διοργάνωση: Πανεπιστήμιο Αθηνών, Φιλοσοφική Σχολή, Τμήμα Φιλολογίας. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στα δημοσιεύματα με αριθμούς 209 και 228.

42. «Η ποιητική γενιά του 1970 και η ελληνική αρχαιότητα», Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο «Ελληνική αρχαιότητα και νεοελληνική λογοτεχνία», Κέρκυρα, 30 Οκτωβρίου-1 Νοεμβρίου 2008. Διοργάνωση: Τμήμα Ιστορίας Ιονίου Πανεπιστημίου. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 215.

43. «Ελληνική ποίηση και κινηματογράφος: Μεταμορφώσεις της ιστορικής και της καλλιτεχνικής μνήμης», Διεθνές επιστημονικό συνέδριο «Γραφές της μνήμης: Σύγκριση – αναπαράσταση – θεωρία», Αθήνα, 27-30 Νοεμβρίου 2008. Διοργάνωση: Ελληνική Εταιρεία Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας και Τομέας Νεοελληνικής Φιλολογίας Τμήματος Φιλολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 231.

44. «Ο Γιώργος Χειμωνάς ως νεοτερικός (;) συγγραφέας», ΙΒ΄ επιστημονική συνάντηση του Τομέα Μεσαιωνικών και Νέων Ελληνικών Σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας του Α.Π.Θ. αφιερωμένη στη μνήμη της Σοφίας Σκοπετέα: «Η νεοτερικότητα στη νεοελληνική λογοτεχνία και κριτική του 19ου και του 20ού αιώνα», Θεσσαλονίκη, 27-29 Μαρτίου 2009. Διοργάνωση: Τομέας Μεσαιωνικών και Νέων Ελληνικών Σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 224.

45. «"Το πανηγύρι στα σπάρτα": Μια ανάγνωση», Επιστημονικό συνέδριο με θέμα: «Ο Κωστής Παλαμάς σήμερα 150 χρόνια από τη γέννησή του», Μεσολόγγι, 19-20 Ιουνίου 2009. Διοργάνωση: Αιτωλική Πολιτιστική Εταιρεία. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 225.

46. «Ο καρυωτακισμός πριν από τον Καρυωτάκη: φιλολογικές και ιστορικές όψεις του φαινομένου», Επιστημονικό συνέδριο με θέμα «Η Νεοελληνική Λογοτεχνία στον Μεσοπόλεμο. Ιστορική και φιλολογική προσέγγιση», Πύργος, 14-16 Μαΐου 2010. Διοργάνωση: Κέντρο Φιλοσοφίας και Παιδείας του Δήμου Πύργου. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στα Πρακτικά του συνεδρίου («Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 237) και έχει περιληφθεί σε επεξεργασμένη και εμπλουτισμένη μορφή στο βιβλίο με αρ. 23.

47. «Η ποίηση του Λορέντζου Μαβίλη ανάμεσα στα Επτάνησα και την Αθήνα», Θ΄ Πανιόνιο Συνέδριο, Παξοί, 26-30 Μαΐου 2010. Διοργάνωση: Εταιρεία Παξινών Μελετών. Το κείμενο της ανακοίνωσης θα δημοσιευτεί στα Πρακτικά του συνεδρίου και έχει περιληφθεί σε επεξεργασμένη και εμπλουτισμένη μορφή στο βιβλίο με αρ. 23.

48. «Ελληνική ποίηση και κινηματογράφος στις μεταπολεμικές ποιητικές γενιές: αποτυπώσεις της ιστορικής και της καλλιτεχνικής μνήμης», Συνέδριο στη μνήμη του Αλέξανδρου Αργυρίου. Για μια ιστορία της λογοτεχνίας του 20ού αιώνα. Προτάσεις ανασυγκρότησης: θέματα και ρεύματα, Ρέθυμνο, 20-22 Μαΐου 2011. Διοργάνωση: Τμήμα Φιλολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης και Μουσείο Μπενάκη. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 241.

49. «Η νεανική ποίηση της Μεταπολίτευσης και ο κινηματογράφος», ΙΓ΄ Διεθνής Επιστημονική Συνάντηση αφιερωμένη στη μνήμη του Παν. Μουλλά, Θεσσαλονίκη, 3-6 Νοεμβρίου 2011. Διοργάνωση: Τομέας ΜΝΕΣ, Τμήμα Φιλολογίας Α.Π.Θ. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 260.

50. «Η ποιητική του τοπίου από τον κινηματογράφο στην ποίηση: ο Clarence Brown, ο Αναστάσιος Δρίβας και η "συντριμμένη" Greta Garbo», Ε΄ Συνέδριο της Ελληνικής Εταιρείας Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας. Η ποιητική του τοπίου, Αθήνα, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, 19-22 Ιανουαρίου 2012. Διοργάνωση: Ελληνική Εταιρεία Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Νεοελληνικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 354.

51. «Η ποίηση του Βαγγέλη Αθανασόπουλου», Επιστημονικό Συνέδριο Μνήμη Βαγγέλη Αθανασόπουλου. Λογοτεχνικές διαδρομές: Ιστορία – θεωρία – κριτική, Αθήνα, 17-19 Ιανουαρίου 2013. Διοργάνωση: Τμήμα Φιλολογίας Ε.Κ.Π.Α. Τομέας Νεοελληνικής Φιλολογίας. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 285.

52. «Τι υπάρχει πάνω και γύρω από τη *Φοινικιά*;», Γ΄ Διεθνές Συνέδριο. Η ποίηση και η ποιητική του Κωστή Παλαμά. 70 χρόνια από τον θάνατό του, Αθήνα, 22-25 Οκτωβρίου 2013. Διοργάνωση: Ίδρυμα Κωστή Παλαμά – Πανεπιστήμιο Αθηνών. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 264 και 284.

53. «Το ερωτικό μπεστ-σέλερ της ελληνικής μοντέρνας ποίησης: Το *Μονόγραμμα* και η πρόσληψή του» [σε συνεργασία με την Μάρα Ψάλτη], ΙΔ΄ Διεθνής Επιστημονική Συνάντηση. Ζητήματα νεοελληνικής φιλολογίας: μετρικά, υφολογικά, κριτικά, μεταφραστικά. Μνήμη Ξ.Α. Κοκόλη. Θεσσαλονίκη, 27-30 Μαρτίου 2014. Διοργάνωση: Τομέας ΜΝΕΣ, Τμήμα Φιλολογίας Α.Π.Θ. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 274 [πλήρης μορφή] και 288 [συνοπτική μορφή].

54. «Η μελέτη της επτανησιακής ποίησης του 19ου αιώνα: Αποτίμηση και ζητούμενα», Ι΄ Διεθνές Πανιόνιο Συνέδριο, Κέρκυρα, 30 Απριλίου – 4 Μαΐου 2014. Διοργάνωση: Εταιρεία Κερκυραϊκών Σπουδών – Μουσείο Σολωμού. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 265 και 305.

55. «Ποίηση και κινηματογράφος: Η μεγάλη οθόνη της σύγχρονης ποίησης», Επιστημονική Συνάντηση Εργασίας Νεοελληνικής και Συγκριτικής Φιλολογίας. Γραμματολογία, Ιστορία, Σύγκριση. Μνήμη Γιώργου Βελουδή, Ιωάννινα, 2-4 Ιουνίου 2014. Διοργάνωση: Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Φιλοσοφική Σχολή, Τμήμα Φιλολογίας, Εργαστήριο Νέας Ελληνικής Φιλολογίας. Δεν εκδόθηκαν Πρακτικά.

56. «Η αναβίωση της αρχαίας ελληνικής μετρικής τον 19ο αιώνα: μετρική θεωρία και ποιητική πράξη», Ε΄ Πανευρωπαϊκό Συνέδριο Νεοελληνικών Σπουδών της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών: Συνέχειες, ασυνέχειες, ρήξεις στον ελληνικό κόσμο (1204-2014): οικονομία, κοινωνία, ιστορία, λογοτεχνία, Θεσσαλονίκη, 2-5 Οκτωβρίου 2014. Διοργάνωση: Ευρωπαϊκή Εταιρεία Νεοελληνικών Σπουδών. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 270.

57. «Η αναβίωση της αρχαίας ελληνικής μετρικής τον 19ο αιώνα: μετρική θεωρία και ποιητική πράξη», Ελληνικότητα και ετερότητα: Πολιτισμικές διαμεσολαβήσεις και 'εθνικός χαρακτήρας' στον 19ο αιώνα, Αθήνα, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, 14-17 Μαΐου 2015. Διοργάνωση: Ερευνητικό πρόγραμμα «Θαλής»: «Πολιτισμικές διαμεσολαβήσεις και διαμόρφωση του 'εθνικού χαρακτήρα' στον περιοδικό τύπο του 19ου αιώνα (Χρυσαλλίς)», σε συνεργασία με το ερευνητικό πρόγραμμα «Νεοελληνική Γραμματολογία και Ιστορία των Ιδεών (18ος-20ός αιώνας)» του Τομέα Νεοελληνικών Ερευνών του Ινστιτούτου Ιστορικών Ερευνών / ΕΙΕ. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 291.

58. [σε συνεργασία με την Μαρία Ρώτα], «Ο Αιγύπτιος γλύπτης Μαχμούτ Μουκτάρ στο μυθιστόρημα του Αιγυπτιώτη Μιχάλη Περίδη, *Οι Γαλανοί στην Αλεξάνδρεια* (1953)», Β΄ Διεθνές Συνέδριο: Η ελληνική λογοτεχνία στην Αίγυπτο ως γέφυρα ανάμεσα σε δύο πολιτισμούς, Κάιρο, 10-11 Οκτωβρίου 2016. Διοργάνωση: Πανεπιστήμιο Αλ-Άζχαρ, Σχολή Γλωσσών και Μεταφράσεως, Τομέας Νεοελληνικής Φιλολογίας. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 299.

59. «Βαγενάς, Γκανάς, Πρατικάκης: Από τις νεανικές συγκλίσεις στις ώριμες αποκλίσεις», Νάσος Βαγενάς – Μιχάλης Γκανάς – Μανόλης Πρατικάκης, «αλλά και φρενών πτέρωμα» (Α. Κάλβος). Επιστημονικό Συνέδριο, Κέρκυρα, 11-13 Νοεμβρίου 2016. Διοργάνωση: Εταιρεία Κερκυραϊκών Σπουδών. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 351.

60. «Τα "Καλαμπόκια" του Άρη Δικταίου: Μετάβαση από την αμερικανική ύπαιθρο σε ένα άδηλο τοπίο του ελληνικού εμφυλίου» [σε συνεργασία με την Μαρία Ρώτα], ΙΕ΄ Διεθνής Επιστημονική Συνάντηση Τομέα ΜΝΕΣ, Τμήμα Φιλολογίας, Α.Π.Θ: «Περάσματα, μεταβάσεις, διελεύσεις: όψεις μιας λογοτεχνίας εν κινήσει», Θεσσαλονίκη, 1-4 Μαρτίου 2017. Διοργάνωση: Τομέας Μ.Ν.Ε.Σ. του Τμήματος Φιλολογίας του Α.Π.Θ. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 330.

61. «Η κριτική πρόσληψη του Παλαμά: Από το χθες στο σήμερα», Επιστημονικό Συνέδριο «Κωστής Παλαμάς: Ποίηση, κριτική, πρόσληψη», Πάφος, 28-29 Απριλίου 2017. Διοργάνωση: Πανεπιστήμιο Κύπρου – Ερευνητικό Κέντρο Νεοελληνικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου, Φυσιολατρικός Πνευματικός Όμιλος Πάφου. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 331.

62. «Παπατσώνης και Δάντης», Επιστημονική Συνάντηση Εργασίας «Τάκης Παπατσώνης: Ο ποιητής, ο κριτικός, ο στοχαστής», Ιωάννινα, Αμφιθέατρο Βιβλιοθήκης Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, 8-9 Μαΐου 2017. Διοργάνωση: Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Φιλοσοφική Σχολή, Τμήμα Φιλολογίας, Εργαστήριο Νεοελληνικής Φιλολογίας. Μέρος του κειμένου της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 326.

63. «Οι υπερρεαλιστές και οι υπερρεαλίζοντες μεσοπολεμικοί ποιητές και ο κινηματογράφος», Διεθνές συνέδριο προς τιμήν του Peter Mackridge. Μα τι γυρεύουν οι ψυχές μας ταξιδεύοντας; Αναζητήσεις και αγωνίες των ελλήνων λογοτεχνών του μεσοπολέμου (1918-1939), Καλαμάτα, 18-19 Μαΐου 2017. Διοργάνωση: Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Σχολή Ανθρωπιστικών Επστημών και Πολιτισμικών Σπουδών, Τμήμα Φιλολογίας – Εθνικόν και Καποδιστριακόν Πανεπιστήμιον Αθηνών, Σχολή Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών, Τμήμα Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 336.

64. «Ο Λεκατσάς ως μεταφραστής της αρχαίας ελληνικής ποίησης. Μια θεώρηση από τη σημερινή σκοπιά», Επιστημονικό Συνέδριο: Παναγής Λεκατσάς. Ένας αυτοδίδακτος φιλόλογος, ιστορικός και ανθρωπολόγος, Ιθάκη 1-2 Ιουλίου 2017. Διοργάνωση: Δήμος Ιθάκης. Το κείμενο της ανακοίνωσης θα δημοσιευτεί σε τόμο αφιερωμένο στον Παναγή Λεκατσά.

65. «Οι τόποι και οι άνθρωποι στην ποίηση της Νίκης Μαραγκού», Συνέδριο Κύπρος, γυναικεία φωνή και μνήμη. Λογοτεχνία, τέχνες και ιστορία στο έργο της Νίκης Μαραγκού, Αθήνα, Βρετανική Σχολή Αθηνών, 23 Σεπτεμβρίου 2017. Διοργάνωση: King's College London – Βρετανική Σχολή Αθηνών. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 353.

66. «Γιώργος Σεφέρης και Dante», Τρίτο Συμπόσιο Σεφέρη. Μνήμη Δ.Ν. Μαρωνίτη, 3-5 Νοεμβρίου 2017, Δημοτικό Μουσείου THALASSA Αγίας Νάπας, Αγία Νάπα. Διοργάνωση: Δήμος Αγίας Νάπας, Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου και Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού Κύπρου. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 337 και θα δημοσιευτεί στα Πρακτικά του συνεδρίου.

67. [σε συνεργασία με τη Μαρία Ρώτα], «Η λογοτεχνία στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση: θεωρία και πράξη», Το ελληνικό σχολείο σήμερα: Η Φιλοσοφική Σχολή συζητά και προτείνει, Αθήνα, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Φιλοσοφική Σχολή, 1-2 Δεκεμβρίου 2017. Διοργάνωση: Κοσμητεία Φιλοσοφικής Σχολής Ε.Κ.Π.Α.

68. «Η επαναφορά αυστηρά έμμετρων μορφών στη σύγχρονη ελληνική ποίηση (δεκαετία του 1980 και εξής): Ποίηση και ποιητική», Διεθνές Επιστημονικό Συμπόσιο «Θέματα νεοελληνικής λογοτεχνίας του 20ού αιώνα» προς τιμήν της Έρης Σταυροπούλου, Αθήνα, 14-16 Δεκεμβρίου 2017. Διοργάνωση: Τομέας Νεοελληνικής Φιλολογίας Τμήματος Φιλολογίας Ε.Κ.Π.Α. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 372.

69. «Kavafis-Penna: visioni di *città-porti* del Mediterraneo», Διεθνές Επιστημονικό Συμπόσιο «Mediterraneità. Una trama liquida tra continenti, letterature, culture», Βενετία 2-4 Μαΐου 2018. Διοργάνωση: Dipartimento di Studi Linguistici e Culturali Comparati dell'Università di Venezia - Società Italiana di Comparatistica Letteraria. Το κείμενο της ανακοίνωσης θα δημοσιευτεί στα Πρακτικά του συνεδρίου.

70. «Ο Ανδρέας Κάλβος "ισόπαλος του Σολωμού": Ανέκδοτες ημερολογιακές σημειώσεις του Άγι Θέρου στον απόηχο της ιστορικής διάλεξης του Παλαμά για τον Κάλβο», ΙΑ΄ Διεθνές Πανιόνιο Συνέδριο, Αργοστόλι – Ληξούρι – Κουρκουμελάτα 21-25 Μαΐου 2018. Διοργάνωση: Εταιρεία Κεφαλληνιακών Ιστορικών Ερευνών. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 325 και 356.

71. «Το βίωμα της ιθαγένειας ή της εντοπιότητας στην ποίηση των Ναξίων ποιητών», Η Νάξος διαμέσου των αιώνων. ΣΤ΄ Πανελλήνιο Επιστημονικό Συνέδριο, Δαμαριώνας Νάξου, 30 Αυγούστου - 2 Σεπτεμβρίου 2018. Διοργάνωση: Δήμος Νάξου και Μικρών Κυκλάδων. Το κείμενο της ανακοίνωσης θα δημοσιευτεί στα Πρακτικά του συνεδρίου.

72. «Οδυσσέας Ελύτης και Dante», Convegno Internazionale di Studi Neogreci. La letteratura neogreca del XX secolo. Un caso europeo. Omaggio a Paola Maria Minucci, Ρώμη, 21-23 Νοεμβρίου 2018. Διοργάνωση: Sapienza Università di Roma. Facoltà di Lettere e Filosofia. Dipartimento di Studi Europei, Americani e Interculturali. Cattedra di Lingua e Letteratura Neogreca. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 374.

73. «Το καπνικό ζήτημα στο έργο ποιητών που γεννήθηκαν και/ή έζησαν στην Καβάλα», Επιστημονικό συνέδριο: «Ο καπνός στην ιστορία: οικονομικές, κοινωνικές και πολιτισμικές προσεγγίσεις», Καβάλα, 7-9 Δεκεμβρίου 2018. Διοργάνωση: Ινστιτούτο Κοινωνικών Κινημάτων και Ιστορίας Καπνού, σε συνεργασία με τη Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, το Τμήμα Γλωσσών, Λογοτεχνίας και Μέσων του Πανεπιστημίου Αμβούργου και το ΜΠΣ Δημόσια Ιστορία του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου. Το κείμενο της ανακοίνωσης θα δημοσιευτεί στα Πρακτικά του συνεδρίου.

74. «Ο Δάντης του Κυριάκου Χαραλαμπίδη», Διεθνές Συνέδριο «Κυριάκου Χαραλαμπίδη Επίσκεψις. Ο ποιητής των ευρέων ελληνικών οριζόντων», Λευκωσία, Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Αγλαντζιάς, Αίθουσα «Διαλεκτική», 31 Ιανουαρίου-2 Φεβρουαρίου 2019. Διοργάνωση: Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου. Το κείμενο της ανακοίνωσης θα δημοσιευτεί στα Πρακτικά του Συνεδρίου (Αθήνα, Εκδόσεις Ηρόδοτος).

75. «Ο Γιάννης Ρίτσος και ο κινηματογράφος», Συνέδριο «Γιάννης Ρίτσος: Ο ποιητής της Ρωμιοσύνης. Γράφω έναν στίχο, γράφω τον κόσμο», Γύθειο, Κέντρο Πολιτισμού Ανατολικής Μάνης, 13-14 Απριλίου 2019. Διοργάνωση: Δήμος Ανατολικής Μάνης – Γενικό Λύκειο Γυθείου. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 355.

76. «Η μορφική πρωτεϊκότητα της ελεύθερης ποίησης του Οδυσσέα Ελύτη», Συνέδριο Οδυσσέας Ελύτης. Σαράντα χρόνια από την απονομή του Νόμπελ, Αθήνα, Σπίτι της Κύπρου, 29-30 Νοεμβρίου 2019. Διοργάνωση: Σπίτι της Κύπρου – Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Το κείμενο της ανακοίνωσης θα δημοσιευτεί στα Πρακτικά του συνεδρίου.

77. «Από το καβαφικό ποίημα "Επάνοδος από την Ελλάδα" στον καβαφισμό του Κυριάκου Χαραλαμπίδη», Συνέδριο Καβάφης και Κύπρος, Λευκωσία, Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, 24-25 Σεπτεμβρίου 2020. Διοργάνωση: Όμιλος Κριτικής και Λογοτεχνίας. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 376.

78. «Αυστηρά έμμετρος εναντίον ελεύθερου στίχου: μία ενδιαφέρουσα κριτική διαμάχη», ΙΣΤ΄ Διεθνής Επιστημονική Συνάντηση «Η πένα και το ξίφος: η πολεμική στη νεοελληνική λογοτεχνία, φιλολογία και κριτική από τους πρώιμους νεότερους χρόνους έως σήμερα», Θεσσαλονίκη, 16-18 Οκτωβρίου 2020. Διοργάνωση: Τομέας Μεσαιωνικών και Νέων Ελληνικών Σπουδών, Τμήμα Φιλολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Το κείμενο της ανακοίνωσης θα δημοσιευτεί στα Πρακτικά του συνεδρίου.

79. «Η λογοτεχνία του Αργύρη Χιόνη: Στην πορεία προς την υπέρβαση των μορφολογικών ορίων ποίησης και πεζογραφίας», Α΄ Διαδικτυακή Επιστημονική Συνάντηση Εργαστηρίου Αρχειακών Τεκμηρίων – Τύπου: «Τότε που η Χίμαιρα»· η λογοτεχνική διαδρομή του Αργύρη Χιόνη, 27 Μαρτίου 2021. Διοργάνωση: Εργαστήριο Νεοελληνικής Φιλολογίας Τμήματος Φιλολογίας Πανεπιστημίου Πατρών. Το κείμενο της ανακοίνωσης θα δημοσιευτεί από το ηλεκτρονικό περιοδικό *Χάρτης*.

80. «Η μυθοποίηση του κινηματογράφου του δημιουργού στα ελληνικά λογοτεχνικά περιοδικά των δεκαετιών του 1970 και του 1980» [σε συνεργασία με τη Δήμητρα Ραζάκη και τη Νάντια Φραγκούλη], Ζ΄ Συνέδριο της Ελληνικής Εταιρείας Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας, Μύθος / Μύθοι στη λογοτεχνία, Μνήμη Ζαχαρία Ι. Σιαφλέκη, Αθήνα 13-16 Μαΐου 2021. Διοργάνωση: Ελληνική Εταιρεία Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας, Τμήμα Φιλολογίας – Τομέας Νεοελληνικής Φιλολογίας ΕΚΠΑ – Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 418.

81. «Ο Κάφκα στην ελληνική μεταπολεμική και μεταπολιτευτική ποίηση», „Kafka und Griechenland", Internationale multidisziplinäre Online-Konferenz, Αθήνα 18-19 Ιουνίου 2021. Διοργάνωση: Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας ΕΚΠΑ. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 422.

82. «Το "Όταν οι ευκάλυπτοι θροΐζουν στις αλλέες" ως λανθάνων άξονας της ποιητικής μυθολογίας του Εμπειρίκου», Ο αίγαγρος και ο Φοίνιξ, Διακαλλιτεχνικές και διεπιστημονικές προσεγγίσεις στο έργο του Ανδρέα Εμπειρίκου και του Νίκου Εγγονόπουλου, Διαδικτυακό συνέδριο, 24-26 Ιουνίου 2021. Διοργάνωση: Τμήμα Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών Πανεπιστημίου Κύπρου, Ειδίκευση Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών – Τμήμα Φιλολογίας Πανεπιστημίου Πατρών. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 406.

83. «Οι ελληνικές μεταφράσεις της *Θείας Κωμωδίας* από το 1844 έως το 2020», Διεθνές συνέδριο Ο Δάντης και η Ελλάδα: Ο Δάντης στη σύγχρονη ελληνική λογοτεχνία, Αθήνα, Ιταλικό Ινστιτούτο Αθηνών, 30 Σεπτεμβρίου 2021. Διοργάνωση: Dante 2021. Comitato nazionale per la celebrazione dei 700 anni – Ιταλική φιλοελληνική Εταιρεία. Το κείμενο της ανακοίνωσης θα δημοσιευτεί στα Πρακτικά του συνεδρίου.

84. «Το ανοιχτό πρόβλημα του νερού: Βασικές ορίζουσες της ποίησης του Τίτου Πατρίκιου», Συνέδριο Τίτος Πατρίκιος. Η αδιάκοπη ποιητική του πορεία, Γύθειο, 2-3 Οκτωβρίου 2021. Διοργάνωση: Δήμος Ανατολικής Μάνης – Γενικό Λύκειο Γυθείου. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 416.

85. «Τα δύο ποιήματα του Παλαμά για την Κύπρο», Β΄ Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο του Ομίλου Λογοτεχνίας και Κριτικής και της ομάδας Ηχώ της Κύπρου 1821-2021: «Απ' των Κυθήρων τα νερά κι απ' τους αφρούς της Κύπρος» «Μεθύστε με τ' αθάνατο κρασί του Εικοσιένα». Κωστής Παλαμάς και κυπριακά γράμματα, Κύπρος, Όμοδος, Οίνου Γη – Κτήμα Βασιλειάδη, 22-24 Οκτωβρίου 2021. Διοργάνωση: Όμιλος Λογοτεχνίας και Κριτικής - Ηχώ της Κύπρου 1821-2021. Το βίντεο της ανακοίνωσης διατίθεται διαδικτυακά: https://www.youtube.com/watch?v=updte-QRaRg. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 392 και επίσης στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 414.

86. «Ο Κάλβος και ο Σολωμός στο σταυροδρόμι της Επανάστασης και της ιταλικής διαμόρφωσής τους», Italoellenica 2021. Γλωσσικές και πολιτισμικές ιστορίες μεταξύ Ελλάδας και Ιταλίας: Μελέτες για τα Διακόσια Χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση, Αθήνα, 9 Νοεμβρίου 2021. Διοργάνωση: Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 431.

87. «Η Επανάσταση στην ελληνική ποίηση δύο αιώνων. Η παραδειγματική περίπτωση του Μακρυγιάννη», Επιστημονικό Συνέδριο «Η Επανάσταση του 1821 και οι νεοελληνικές τέχνες». Αθήνα, Ίδρυμα Εικαστικών Τεχνών & Μουσικής Β. & Μ. Θεοχαράκη, 14-15 Απριλίου 2022. Διοργάνωση: Πρωτοβουλία 1821-2021 και [ηλεκτρονικό περιοδικό] Ο αναγνώστης. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 400. Ένα μικρότερο μέρος είχε δημοσιευτεί νωρίτερα στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 390.

88. «Ο ποιητής Γιώργος Σεφέρης και ο *Ερωτόκριτος*», Διεθνές Συνέδριο «Η φύση των πραμάτω. Από τη γένεση στη διάχυση και την πρόσληψη του *Ερωτόκριτου*», Τρυπητός Σητείας, Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο, 22-24 Ιουλίου 2022. Διοργάνωση: Στέγη Βιτσέντζος Κορνάρος. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 426.

89. «Οι Επτανήσιοι και ο Σολωμός. Επισκόπηση μελετών και προοπτικές της έρευνας», Γ΄ Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο του Ομίλου Λογοτεχνίας και Κριτικής: «Διονύσιος Σολωμός και Κύπρος», Λευκωσία, Πανεπιστήμιο Κύπρου, 23-25 Σεπτεμβρίου 2022. Διοργάνωση: Όμιλος Λογοτεχνίας και Κριτικής. Με την υποστήριξη του Πανεπιστημίου Κύπρου, Τμήμα Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 409.

90. «Ο Καρυωτάκης του Βύρωνα Λεοντάρη», Τα ποιήματα συμβαίνουν. Ο Βύρων Λεοντάρης και η εποχή του. Επιστημονική συνάντηση, Αθήνα, 21 και 22 Οκτωβρίου 2022. Διοργάνωση: Τμήμα Επικοινωνίας και ΜΜΕ Σχολής Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών Ε.Κ.Π.Α – Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Σχολής Καλών Τεχνών

Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Το κείμενο της ανακοίνωσης θα δημοσιευτεί στα Πρακτικά του συνεδρίου.

91. «Η άφιξη και η κοινωνική ένταξη των προσφύγων ως θεματική ύλη στη λογοτεχνική παράδοση της Καβάλας», Συνέδριο «100 χρόνια μετά: οι πρόσφυγες του 1922 και η δημιουργία της νέας Ανατολικής Μακεδονίας», Καβάλα-Δράμα, 11-13 Νοεμβρίου 2022. Διοργάνωση: Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία, Δήμος Καβάλας, Δήμος Δράμας. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 435.

92. «Η *Νύχτα των Κήπων* ως συγκεφαλαίωση και ώριμη απόληξη της ποίησης του Χαραλαμπίδη», Συνέδριο: «Κυριάκος Χαραλαμπίδης: Από την *Πρώτη πηγή* στη *Νύχτα των Κήπων*», Γύθειο, 18-20 Νοεμβρίου 2022. Διοργάνωση: Δήμος Ανατολικής Μάνης. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 408.

93. «Θρησκευτική ταυτότητα και ετερότητα στα Ανθολόγια Λογοτεχνικών Κειμένων», Συνέδριο « "…και Θεός ην ο Λόγος". Η διασταύρωση της θρησκείας με τη λογοτεχνία», Ιωάννινα, 19-20 Νοεμβρίου 2022. Διοργάνωση: Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Φιλοσοφική Σχολή, Τμήμα Φιλολογίας, Τομέας Μεσαιωνικής και Νέας Ελληνικής Φιλολογίας. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 419.

94. «Ο ποιητής Βασίλης Βασιλικός και η μεταπολεμική ποίηση», Συνέδριο προς τιμήν του Βασίλη Βασιλικού, Αθήνα, Αμφιθέατρο Μαρασλείου, 18-20 Νοεμβρίου 2022. Διοργάνωση: Τμήμα Φιλολογίας ΕΚΠΑ, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης ΕΚΠΑ, Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Δημιουργικής Γραφής ΠΔΜ-ΑΠΘ, Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας ΕΚΠΑ, Εκδόσεις Κέδρος. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 452 και θα δημοσιευτεί στα Πρακτικά του συνεδρίου.

95. «Οι Έλληνες ποιητές για τη Μικρασιατική Καταστροφή και το προσφυγικό ζήτημα», Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο «Χριστιανική Μικρά Ασία (19ος-20ός αιώνας)», Αθήνα, 22-24 Νοεμβρίου 2022. Διοργάνωση: Θεολογική Σχολή ΕΚΠΑ. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 457.

96. «Ο ποιητής στο νοσοκομείο: μεταξύ εγκλεισμού και απόδρασης», Επιστημονικό συνέδριο «Νόσος και λογοτεχνία», Κεντρικό Κτήριο ΕΚΠΑ, 27-28 Μαΐου 2023. Διοργάνωση: Εργαστήριο Ιστορίας του Βιβλίου – Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 436.

97. «Ο ποιητής Χαραλαμπίδης και η σύγχρονή του ελλαδική ποίηση: Μία συγκριτική προσέγγιση αποκλίσεων», Επιστημονικό συνέδριο «Κυριάκος Χαραλαμπίδης. Ο ποιητής, ο κριτικός, ο φιλόλογος», Χανιά, 21-23 Ιουλίου 2023. Διοργάνωση: Εταιρεία Κρητικών Σπουδών - Ίδρυμα Καψωμένου. Το κείμενο της ανακοίνωσης θα δημοσιευτεί σε τόμο αφιερωμένο στον Στέφανο Κακλαμάνη.

98. «Η διαρκής επιστροφή στον εδεμικό χωροχρόνο της εντοπιότητας». Συνέδριο «Καταπρόσωπο στην Όστρια. Εντοπιότητα και οικουμενικότητα στην ποίηση του Μανόλη Πρατικάκη», Ιεράπετρα, 28-30 Ιουλίου 2023. Διοργάνωση: Π.Ε. Λασιθίου, Δήμος Ιεράπετρας, Εκδόσεις Κέδρος. Το κείμενο της ανακοίνωσης θα δημοσιευτεί στα Πρακτικά του συνεδρίου.

99. «*Οι Καημοί της Λιμνοθάλασσας*: Μία απόπειρα για νέα ανάγνωση», Τριήμερο επιστημονικό συνέδριο «Ο Παλαμάς και η ελληνική πολιτισμική παράδοση», Χανιά, 22-24 Σεπτεμβρίου 2023. Διοργάνωση: Εταιρεία Κρητικών Σπουδών - Ίδρυμα Καψωμένου. Το κείμενο της ανακοίνωσης θα δημοσιευτεί στα Πρακτικά του συνεδρίου.

100. «Η κριτική για τη στιχουργία του Καβάφη (1891-1944)» [σε συνεργασία με τη Δήμητρα Ραζάκη]. Επιστημονικό Συνέδριο «Ο Καβάφης στην εποχή του», Αθήνα, 20-22 Οκτωβρίου 2023, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Αίθουσα Εκδηλώσεων. Διοργάνωση: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 431.

101. «Η δημόσια παρουσία (και απουσία) του Σεφέρη μετά το βραβείο Νόμπελ λογοτεχνίας». Επιστημονικό Συνέδριο «Μέρες Σεφέρη. 6ο Συμπόσιο Σεφέρη», Αγία Νάπα, 3-5 Νοεμβρίου 2023. Διοργάνωση: Δήμος Αγίας Νάπας. Συνδιοργανωτές: Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου, Πανεπιστήμιο Κύπρου, Τμήμα Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Κύπρου, Νεοελληνικό Σπουδαστήριο Πετρώνδα. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 433.

102. «Ο "Ύμνος εις την Ελευθερίαν" στην ποίηση των συγχρόνων και των επιγόνων του Σολωμού». Επιστημονικό Συνέδριο «Χαίρε ω χαίρε Ελευθεριά», Ζάκυνθος, 8-10 Δεκεμβρίου 2023. Διοργάνωση: Ιονική Ακαδημία 1808 – Μουσείο Σολωμού και Επιφανών Ζακυνθίων. Το κείμενο της ανακοίνωσης θα δημοσιευτεί στα Πρακτικά του συνεδρίου.

103. «Το τραύμα της μνήμης, 101 χρόνια μετά την Μικρασιατική Καταστροφή: Μία ατομική μελέτη περίπτωσης». Αλησμόνητες πατρίδες: ιστορικές, πολιτισμικές και πολιτικές προεκτάσεις της Μικρασιατικής Καταστροφής, Πειραιάς, Αμφιθέατρο Πειραϊκού Συνδέσμου, 19-20 Φεβρουαρίου 2024. Διοργάνωση: Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Πειραιά - Τομέας Νεοελληνικής Φιλολογίας του Τμήματος Φιλολογίας του ΕΚΠΑ.

104. «Η δημιουργική γραφή ως πρόκληση για τις φιλολογικές σπουδές και την εκπαίδευση». Από την παγκοσμιοποίηση στην τεχνητή νοημοσύνη. Η ελληνική λογοτεχνία στον 21ο αιώνα, Αθήνα, Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος, Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος, 12-13 Απριλίου 2024. Διοργάνωση: Ευρωπαϊκή Εταιρεία Νεοελληνικών Σπουδών, σε συνεργασία με την Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 444.

105. «Η υπερρεαλιστική εικόνα και φόρμα στην ποίηση του Ζάχου Σιαφλέκη», Συνέδριο «Σα μπαίνη το καράβι της αγάπης. Εκατό χρόνια από το Α΄ υπερρεαλιστικό Μανιφέστο», Πάτρα, 12-14 Ιουνίου 2024. Διοργάνωση: Τμήμα Φιλολογίας Πανεπιστημίου Πατρών, Τμήμα Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών Πανεπιστημίου Κύπρου, Τμήμα Εικαστικών Τεχνών και Επιστημών της Τέχνης Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Το κείμενο της ανακοίνωσης θα δημοσιευτεί σε αφιέρωμα του ηλεκτρονικού περιοδικού *Χάρτης*.

106. «Η κριτική περί κινηματογράφου στο μεταπολεμικό περιοδικό *Επιθεώρηση Τέχνης* (1954-1967)» [σε συνεργασία με τη Δήμητρα Ραζάκη], Συνέδριο «Η Κινηματογραφική Κριτική στην Ελλάδα. Ιστορικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις», Αθήνα, Πάντειο Πανεπιστήμιο, 21-23 Νοεμβρίου 2024. Διοργάνωση: Τμήμα Επικοινωνίας, Μέσων & Πολιτισμού του Παντείου Πανεπιστημίου, Τμήμα Τεχνών Ήχου & Εικόνας του Ιονίου Πανεπιστημίου και Τμήμα Arts du Spectacle του Πανεπιστημίου de Poitiers στη Γαλλία. Το κείμενο της ανακοίνωσης θα δημοσιευτεί στα Πρακτικά του συνεδρίου.

107. «Η μορφική βραχύτητα ως ποιητική αρετή», Δ΄ Επιστημονική Συνάντηση αφιερωμένη στην Αθηνά Παπαδάκη, Πάτρα, 2 Δεκεμβρίου 2024. Διοργάνωση: Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Φιλολογίας, Εργαστήριο Νεοελληνικής Φιλολογίας, Αρχειακά τεκμήρια – Τύπος. Το κείμενο της ανακοίνωσης θα δημοσιευτεί στα Πρακτικά του συνεδρίου.

108. «Ποίηση σε ελεύθερο στίχο και τραγούδια σε έμμετρο στίχο: Μία σχέση σύγκλισης και απόκλισης» Διεπιστημονικό Συνέδριο «Τα τραγούδια που 'χω γράψει»:

Νεοελληνική Ποίηση και Μουσική (στιχουργία, μελοποίηση, πρόσληψη), Αθήνα, Αμφιθέατρο Βιβλιοθήκης Φιλοσοφικής Σχολής ΕΚΠΑ, 16-18 Δεκεμβρίου 2024. Διοργάνωση: Τομέας Νεοελληνικής Φιλολογίας ΕΚΠΑ – ΠΜΣ «Κοραής», υπό την αιγίδα Τμήματος Φιλολογίας ΕΚΠΑ, σε συνεργασία με το Τμήμα Μουσικών Σπουδών ΕΚΠΑ. Το κείμενο της ανακοίνωσης θα δημοσιευτεί στα Πρακτικά του συνεδρίου που θα εκδοθούν από τις εκδόσεις Μετρονόμος.

109. «"Με τον τρόπο του": ο "άγγελος της Ιστορίας" στο ταραγμένο παρόν μας», Επιμορφωτικό Συνέδριο «Η διδασκαλία της Νέας Ελληνικής Γλώσσας και της Νέας Ελληνικής Λογοτεχνίας στην Α΄/βάθμια και Β΄/βάθμια Εκπαίδευση: Διδακτικές προσεγγίσεις εν όψει της καθιέρωσης των νέων σχολικών εγχειριδίων», Αθήνα, Αμφιθέατρο Υπουργείου Πολιτισμού, 16 Φεβρουαρίου 2025. Διοργάνωση: Τμήμα Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του ΕΚΠΑ, Τμήμα Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης, Τμήμα Φιλολογίας της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών και Πολιτισμικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών (Ι.Ι.Ε.) του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών (Ε.Ι.Ε.), Σύμβουλος Εκπαίδευσης Φιλολόγων Α΄ Αθήνας, Ασπασία Παυλοπούλου. Το κείμενο της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 446. Το κείμενο της ανακοίνωσης θα δημοσιευτεί επίσης στα Πρακτικά του συνεδρίου που θα εκδοθούν από τις εκδόσεις Καστανιώτης.

110. «Η αρρώστια ως αντεστραμμένη όψη "του Ήταν, του Είναι και του Ερχόμενου" (θανάτου): από τον Ελύτη στον Τζιόρτζιο Γκάμπερ και τον Σάντρο Πέννα μέχρι τους ασθενείς μου ιατρούς», Λογοτεχνία και αρρώστια / Η αρρώστια της λογοτεχνίας, Η΄ Συνέδριο της Ελληνικής Εταιρείας Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας, Αθήνα, Παράρτημα ΕΑΠ, 21-23 Μαρτίου 2025. Διοργάνωση: Ελληνική Εταιρεία Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας, σε συνεργασία με τη Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου. Το κείμενο της ανακοίνωσης θα δημοσιευτεί στα Πρακτικά του συνεδρίου που θα εκδοθούν από τις εκδόσεις ΕΑΠ.

111. «Η δημιουργική γραφή στο περιβάλλον της ακαδημαϊκής φιλολογίας: Η ανά-γνωση της ποίησης ως φιλική συνέργεια» [σε συνεργασία με τη Μαρία Γ. Διαμαντοπούλου], Η δημιουργική γραφή στην εκπαίδευση. Πανελλήνιο συνέδριο υβριδικό (δια ζώσης και εξ αποστάσεως), Ηρωική πόλη Νάουσας, 9-11 Μαΐου 2025. Διοργάνωση: Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, Δ.Δ.Ε. Ημαθίας, Δήμος Ηρωικής Πόλης Νάουσας. Το κείμενο της ανακοίνωσης θα δημοσιευτεί στα Πρακτικά του συνεδρίου.

112. «Για την *Αόρατη Μαρία*», Ημερίδα: Ο άκαυτος λόγος της Ζέφης Δαράκη, Αθήνα, Σπίτι της Κύπρου, 9 Μαΐου 2025. Διοργάνωση: Τμήμα Επικοινωνίας και Μ.Μ.Ε. του ΕΚΠΑ, Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, Σπίτι της Κύπρου. Το κείμενο της ανακοίνωσης θα δημοσιευτεί στα Πρακτικά του συνεδρίου που θα εκδοθούν από το περιοδικό *Θέματα Λογοτεχνίας*.

113. «Η Άντεια Φραντζή και το ελληνικό σονέτο της Μεταπολίτευσης». Συνέδριο: «Άντεια Φραντζή: Ποιήτρια, κριτικός, φιλόλογος. Διημερίδα αφιερωμένη στη μνήμη της Άντειας Φραντζή», Δημοτική Βιβλιοθήκη Κομοτηνής, Παρασκευή 13 & Σάββατο 14 Ιουνίου 2025. Διοργάνωση: Εργαστήριο Έρευνας για τη Νεοελληνική & Συγκριτική Φιλολογία Δ.Π.Θ., ΠΜΣ «Κείμενα & Πολιτισμός», Τμήμα Ελληνικής Φιλολογίας, Δημοκρίτειο, Πανεπιστήμιο Θράκης, Δημοτική Βιβλιοθήκη Κομοτηνής. Το κείμενο της ανακοίνωσης θα δημοσιευτεί στα Πρακτικά του συνεδρίου.

114. «Από τον δεκαπεντασύλλαβο του *Ερωτόκριτου* στον δεκαπεντασύλλαβο του *Μήτηρ Θεού* του Άγγελου Σικελιανού», Επιστημονικό συνέδριο «Με γνώση και με τρόπο: ζητήματα ποιητικής και πρόσληψης του *Ερωτόκριτου*», Σητεία, 18-20 Ιουλίου 2025. Διοργάνωση: Στέγη Βιτσέντζος Κορνάρος. Το κείμενο της ανακοίνωσης θα δημοσιευτεί στα Πρακτικά του συνεδρίου.

115. «Οι μελοποιήσεις της ελληνικής ποίησης από τη σκοπιά της νεοελληνικής φιλολογίας», Επιστημονικό συνέδριο «Μίκης Θεοδωράκης – Μάνος Χατζιδάκις: Μουσικοί διάλογοι. Επετειακό συνέδριο (1925-2025)», Αθήνα, Κεντρικό Κτήριο ΕΚΠΑ 23-24 Οκτωβρίου 2025. Διοργάνωση: Τμήμα Μουσικών Σπουδών ΕΚΠΑ. Το κείμενο της ανακοίνωσης θα δημοσιευτεί στα Πρακτικά του συνεδρίου.

116. «Οι μορφές της ελεύθερης ποίησης στο ποιητικό έργο του Γιώργη Παυλόπουλου» [σε συνεργασία με τη Μαρία Διαμαντοπούλου], Ε΄ Επιστημονική Συνάντηση: Τι απογίναν οι μαστόροι; Η ποίηση και η ποιητική του Γιώργη Παυλόπουλου, Πάτρα, 22 Μαΐου 2026. Διοργάνωση: Εργαστήριο Νεοελληνικής Φιλολογίας, Αρχειακά Τεκρήρια – Τύπος, Τμήμα Φιλολογίας Πανεπιστημίου Πατρών.

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ - ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΙΔΙΚΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ (ΕΠΙΛΟΓΗ)

1. «Μάρκος Μέσκος. Η ανάδειξη της ποιητικής και ανθρώπινης ιθαγένειας». Αφιέρωμα στον ποιητή Μάρκο Μέσκο. Έδεσσα, 3 Νοεμβρίου 1990. Διοργάνωση: Δήμος Έδεσσας - Φιλοπρόοδος σύλλογος «Ο Μέγας Αλέξανδρος». Η ίδια ομιλία σε επεξεργασμένη μορφή διαβάστηκε στη Θεσσαλονίκη, στο Βαφοπούλειο Πνευματικό Κέντρο, στις 10 Φεβρουαρίου 1999.

2. «Η λογοτεχνική μετάφραση: Η τύχη του Μαντσόνι στην Ελλάδα». Διάλεξη με συμμετοχή της Caterina Carpinato, 15 Μαΐου 1991, Αθήνα, Αίθουσα Ανταποκριτών Ξένου Τύπου. Διοργάνωση: Ιταλικό Μορφωτικό Ινστιτούτο Αθηνών.

3. «Οι "δεκαπεντασύλλαβοι" των *Ωδών* του Κάλβου». Εισήγηση στα πλαίσια τριημέρου αφιερωμένου στον Κάλβο, 28-30 Οκτωβρίου 1992. Αθήνα, Ίδρυμα Γουλανδρή-Χορν. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 26 και περιέχεται σε επεξεργασμένη μορφή στο βιβλίο με αριθμό 2.

4. «Οι "δεκαπεντασύλλαβοι" των *Ωδών* του Κάλβου». Ομιλία στην εκδήλωση «Ο Κάλβος στην Ιωνία 200 χρόνια μετά», 19 Δεκεμβρίου 1992, Θεσσαλονίκη, Αίθουσα Πνευματικού Κέντρου Ιωνίας (συνοικισμός Διαβατών). Διοργάνωση: Πνευματικό Κέντρο Ιωνίας.

5. «Ο Μανούσος Φάσσης και η παιδική ασθένεια της έμμετρης ποίησης». Ομιλία σε τιμητική εκδήλωση για τον Μανόλη Αναγνωστάκη, οργανωμένη από το περιοδικό *Ποίηση* και τις εκδόσεις «Νεφέλη», 1 Δεκεμβρίου 1995, Αθήνα, Ίδρυμα Γουλανδρή-Χορν. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 69.

6. «Ο κριτικός Τάκης Σινόπουλος και η μεταπολεμική κριτικογραφία της ποίησης». Παρουσίαση στις Σεμιναριακές Συναντήσεις του Τομέα Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Κρήτης, Ρέθυμνο, 2 Απριλίου 1996. Το κείμενο της παρουσίασης αποτελεί συντομευμένη μορφή της εισαγωγής στο βιβλίο με αριθμό 5.

7. «Ο Ιάκωβος Πολυλάς και οι νεοελληνικές αποδόσεις των ομηρικών επών». Παρουσίαση στις Σεμιναριακές Συναντήσεις του Τομέα Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Κρήτης, Ρέθυμνο, 19 Νοεμβρίου 1996. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 64.

8. «Η ποίηση της Καβάλας» και «Η πεζογραφία της Καβάλας». Ομιλίες στο πλαίσιο των εκδηλώσεων «Η Καβάλα στην Αθήνα», Αθήνα, Γκάζι, 2-7 Ιουνίου 1997. Διοργάνωση: Δήμος Καβάλας - Δημοτικό Θέατρο. Το κείμενο των ομιλιών δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 76.

9. «Η μετρική του Σολωμού: ρυθμός μιχτός, αλλά νόμιμος;». Συμμετοχή στην ημερίδα για τα διακόσια χρόνια από τη γέννηση του Σολωμού με τίτλο «Η διαχρονικότητα της ποίησης του Σολωμού και η επίδρασή της στους μεταγενέστερους λογοτέχνες», που διοργάνωσε η Ιόνιος Εταιρεία Ιστορικών Μελετών, Κέρκυρα, 22 Μαΐου 1998, και σε εκδήλωση της Πανελλήνιας Ένωσης Φιλολόγων, Αθήνα, Ίδρυμα Γουλανδρή-Χορν, 29 Μαΐου 1998. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 75.

10. «Η ποίηση του Πρόδρομου Μάρκογλου. Η ποίηση της πόλης και το βίωμα της εντοπιότητας». Ομιλία στην Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών Καβάλας, Καβάλα, 8 Δεκεμβρίου 1998, και στην Αθήνα (Αίθουσα Λόγου - Στοά του βιβλίου. Διοργάνωση: Εκδόσεις «Νεφέλη»), 26 Ιανουαρίου 1999. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 94.

11. «Poesia greca del Novecento: Ultime esperienze». Ομιλία στο Dipartimento di Scienze dell'Antichità e del vicino Oriente, Università Ca'Foscari di Venezia, Facoltà di Lingue e Letterature Straniere, 4 Μαΐου 2000.

12. «Τα μεταπολεμικά λογοτεχνικά περιοδικά». Βιβλιοπωλείο «Πολύεδρο» Πάτρας, 10 Ιουνίου 2000.

13. «Οι Επτανήσιοι και ο Σολωμός. Όψεις μιας σύνθετης σχέσης». Παρουσίαση στις Σεμιναριακές Συναντήσεις του Τομέα Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Κρήτης, 31 Οκτωβρίου 2000.

14. «Η ποίηση ως ζωντανός λόγος: Απαγγελία και μελοποίηση». Αφιέρωμα: Η Ελλάδα τραγουδά τους ποιητές της (Μεταπολεμική μελοποιημένη ποίηση). Πολιτιστική εκδήλωση στο πλαίσιο του 8ου Μετεκπαιδευτικού Συνεδρίου Κλινικής Ογκολογίας, Ηράκλειο, 23 Νοεμβρίου 2000.

15. «Μετρική και εκδοτική νεοελληνικών ποιητικών κειμένων». Παρουσίαση στις Σεμιναριακές Συναντήσεις Μεταπτυχιακών Φοιτητών του Τομέα Νεοελληνικής Φιλολογίας του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, 14 Ιουνίου 2001.

16. «Η πρόσληψη της αρχαιότητας από τη νεότερη ελληνική ποίηση. Από τον Σολωμό στον Σεφέρη». Ημερίδα με θέμα: Η πρόσληψη της αρχαιότητας στη νεοελληνική γραμματεία. Ρέθυμνο, 14 Νοεμβρίου 2001· Ηράκλειο, 19 Νοεμβρίου 2001 και Χανιά, 26 Νοεμβρίου 2001.

17. «Μεθοδολογικά προβλήματα μιας ιστορίας της νεοελληνικής μετρικής». Παρουσίαση στις Σεμιναριακές Συναντήσεις Μεταπτυχιακών Φοιτητών του Τομέα ΜΝΕΣ του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, 11 Ιουνίου 2002.

18. «Το ερευνητικό πρόγραμμα Βιβλιογραφικός Οδηγός των ποιημάτων του Γιώργου Σεφέρη». Ρέθυμνο, Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών, 13 Νοεμβρίου 2002.

19. «Ανδρέας Κάλβος: Ποίηση και ιστορική συνείδηση». Εκδήλωση με θέμα: «Νεοελληνική ποίηση και ιστορική συνείδηση: Κάλβος, Καβάφης, Σεφέρης», Ηράκλειο, Τμήμα Ιατρικής Πανεπιστημίου Κρήτης, 16 Απριλίου 2003.

20. «Η σύγχρονη ελληνική λογοτεχνία στην Ιταλία. Μερικές διαπιστώσεις». Ημερίδα του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας με σκοπό την παρουσίαση των αποτελεσμάτων του ερευνητικού προγράμματος «Έλεγχος, καταγραφή, ταξινόμηση και αξιολόγηση της μεταφρασμένης νεοελληνικής λογοτεχνίας στις ευρωπαϊκές γλώσσες», Αθήνα, Μουσείο Ιστορίας Πανεπιστημίου Αθηνών, 6 Ιουνίου 2003.

21. «Η πρόσληψη του έργου του Παλαμά από τις μεταπολεμικές και μεταπολιτευτικές ποιητικές γενιές». Ημερίδα για τον Κωστή Παλαμά, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Αθηνών, Τομέας Ανθρωπιστικών Σπουδών - Εργαστήριο Τέχνης και Λόγου, Κεντρικό Κτήριο Πανεπιστημίου Αθηνών, Αμφιθέατρο «Ιωάννης Δρακόπουλος», 3 Νοεμβρίου 2003. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 152.

22. «Η μορφολατρία του Παλαμά». Ομιλία στον κύκλο συζητήσεων με θέμα τη ζωή και το έργο του Παλαμά, «Ω των πολύτροπων ρυθμών περήφανε τεχνίτη: Ο Παλαμάς ως τεχνίτης του στίχου», Αθήνα, Αμφιθέατρο Υπουργείου Πολιτισμού, 17 Νοεμβρίου 2003. Διοργάνωση: Ε.ΚΕ.ΒΙ. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 160.

23. «Ο Κωστής Παλαμάς από την σημερινή σκοπιά». Ομιλία στην Αίθουσα Μελίνα Μερκούρη του Δημοτικού Μεγάρου Δήμου Αγίου Δημητρίου, 19 Δεκεμβρίου 2003. Διοργάνωση: Πολιτιστικός Οργανισμός - Δημοτική Βιβλιοθήκη Δήμου Αγίου Δημητρίου.

24. «Η ποίηση του Μανόλη Πρατικάκη: η αντοχή του λυρισμού». Αφιέρωμα στον ποιητή Μανόλη Πρατικάκη, Αθήνα, Αίθουσα εκδηλώσεων της Τράπεζας Αττικής, 9 Φεβρουαρίου 2004. Διοργάνωση: Τράπεζα Αττικής. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 153.

25. «Αναδρομή στο ποιητικό έργο της Φραγκίσκης Αμπατζοπούλου και της Άντειας Φραντζή». Εκδήλωση «Τρεις γυναίκες ποιήτριες-πανεπιστημιακοί. Φωνές της ταυτότητας» (Φραγκίσκη Αμπατζοπούλου, Λιάνα Σακελλίου και Άντεια Φραντζή), Αθήνα, Στοά του Βιβλίου, 15 Μαρτίου 2004. Διοργάνωση: Φιλεκπαιδευτική Εταιρεία

και Στοά του Βιβλίου, στο πλαίσιο του κύκλου εκδηλώσεων «Ποιητικό Βήμα σε έναν αντιποιητικό κόσμο». Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 157.

26. «Η μυθιστορηματική τριλογία και η *Αλληλογραφία* του Ι.Μ. Παναγιωτόπουλου». Παρουσίαση των επανεκδόσεων των έργων του Ι.Μ. Παναγιωτόπουλου, Αθήνα, Στοά του Βιβλίου, 16 Μαρτίου 2004. Διοργάνωση: Σχολή Ι.Μ. Παναγιωτόπουλου. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 165.

27. «Η πρόσληψη της αρχαιότητας από τη νεότερη ελληνική ποίηση». Παρουσίαση του βιβλίου, *Η αρχαία πατρίδα των ποιημάτων. Νεοέλληνες ποιητές για την αρχαία Ελλάδα*, Επιμέλεια Ηλίας Γκρης, Αθήνα, Στοά του Βιβλίου, 13 Μαΐου 2004. Διοργάνωση: Εκδόσεις Μεταίχμιο.

28. «Μορφολογικές παρατηρήσεις για την ποίηση του Νάσου Βαγενά». Αφιέρωμα στον ποιητή Νάσο Βαγενά, Αθήνα, Αίθουσα εκδηλώσεων της Τράπεζας Αττικής, 17 Μαΐου 2004. Διοργάνωση: Τράπεζα Αττικής. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 159.

29. Συμμετοχή σε συζήτηση για την Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας. Αθήνα, Βιβλιοπωλείο Άγκυρα, 27 Μαΐου 2004. Διοργάνωση: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας. Συμμετείχαν επίσης οι Mario Vitti, Αλέξανδρος Αργυρίου, Τάκης Καγιαλής, Σπύρος Μαρκέτος και Γιάννης Παπαθεοδώρου.

30. «Η συγκριτολογική ματιά του Εμμανουήλ Κριαρά στην επτανησιακή ποιητική παράδοση του 19ου αιώνα». Εκδήλωση προς τιμήν του Εμμανουήλ Κριαρά για τη συμβολή του στον κλάδο της συγκριτικής γραμματολογίας, Αθήνα, Πανεπιστήμιο Αθηνών, «Αμφιθέατρο Ιωάννης Δρακόπουλος», 18 Ιουνίου 2004. Διοργάνωση: Ελληνική Εταιρεία Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας - Τομέας Λογοτεχνίας του Τμήματος Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 167.

31. «Η ποίηση της Επτανησιακής Σχολής από τη σημερινή σκοπιά». Εκδήλωση «Της Ελευθερίας και της Ένωσης. Επτανησιακή ποίηση», Αθήνα, Στοά του Βιβλίου, 21 Ιουνίου 2004. Διοργάνωση: Φιλεκπαιδευτική Εταιρεία και Στοά του Βιβλίου, στο πλαίσιο του κύκλου εκδηλώσεων «Ποιητικό Βήμα σε έναν αντιποιητικό κόσμο».

32. «Οι επτανησιακές μεταφράσεις ιταλικής ποίησης κατά τον 19ο αιώνα και η λειτουργία τους». Κύκλος εκδηλώσεων 4a Settimana della Lingua Italiana nel Mondo, Αθήνα, 18-22 Οκτωβρίου 2004: 18 Οκτωβρίου: Giornata di studi con tema La lingua italiana e la sua area letteraria. Διοργάνωση: Istituto Italiano di Cultura in Atene.

33. «Ο Καβάφης στην Ιταλία». Εκδήλωση για τις ιταλικές μεταφράσεις της ποίησης του Καβάφη, Αθήνα, Θέατρο Χυτήριο, 1 Φεβρουαρίου 2005. Διοργάνωση: Ευρωπαϊκό Κέντρο Μετάφρασης.

34. «Ο ποιητής Τάκης Σινόπουλος και η ιστορία. Από την αναγωγή της ιστορίας σε ποιητικό μύθο στην ιστορικοποίηση της ποίησης». Κύκλος εκδηλώσεων-ομιλιών με θέμα: Ποίηση και ιστορία (1940-1974), Αθήνα, Αίθουσα του Ιωνικού Συνδέσμου, 28 Φεβρουαρίου 2005. Διοργάνωση: Ίδρυμα Τάκης Σινόπουλος - Ιωνικός Σύνδεσμος. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 170 (χωρίς την άδειά μου).

35. «Παρουσίαση του ποιητικού βιβλίου του Σταύρου Ζαφειρίου, *Σώματος λόγος*». Βιβλιοπωλείο «Πολύεδρο» Πάτρας, Κύκλος εκδηλώσεων «Τα Σάββατα της ποίησης. Παρουσιάσεις, αναγνώσεις και σχόλια», 16 Απριλίου 2005.

36. «Η θεωρία της λογοτεχνίας και η διδασκαλία της στο σχολείο». Επιμορφωτικό Σεμινάριο για τον κλάδο των φιλολόγων, Αθήνα, Λεόντειο Λύκειο Νέας Σμύρνης, 6 Σεπτεμβρίου 2005.

37. «Από τη θεωρία της Λογοτεχνίας στη διδακτική πράξη: η διαθεματική προσέγγιση των λογοτεχνικών κειμένων και ο "στενός κορσές" του εκπαιδευτικού μας συστήματος». Ομιλία στο Τριήμερο Σεμινάριο διδακτικής φιλολογικών μαθημάτων «Η

διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας, της Λογοτεχνίας και των Αρχαίων Ελληνικών. Οι προδιαγραφές των αντίστοιχων νέων σχολικών βιβλίων», Αθήνα, Σύγχρονη Σχολή Σ. Αυγουλέα – Λιναρδάτου, 3-5 Φεβρουαρίου 2006.

38. «Παρουσίαση του βιβλίου του Νικήτα Παρίση, *"Και με φως και με θάνατον". Επτά μελετήματα για τον Οδυσσέα Ελύτη*». Αθήνα, Στοά του Βιβλίου, 28 Φεβρουαρίου 2006. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 187.

39. «Τα *Κείμενα νεοελληνικής λογοτεχνίας της Δευτέρας Γυμνασίου* και το *Βιβλίο του Εκπαιδευτικού*». Ενημερωτική συνάντηση με θέμα τα νέα σχολικά βιβλία για το Γυμνάσιο, Αθήνα, Αίθουσα ΕΒΕΑ, 11 Μαρτίου 2006. Διοργάνωση: Εκδόσεις Μεταίχμιο.

40. «Σκέψεις για την ποίηση του Μάρκου Μέσκου». Εκδήλωση αφιερωμένη στο έργο του Μάρκου Μέσκου, Αθήνα, Βιβλιοπωλείο «Ιανός», 7 Απριλίου 2006 και Πάτρα, Βιβλιοπωλείο «Πολύεδρο», 8 Απριλίου 2006. Διοργάνωση: Εκδόσεις Ίκαρος.

41. «Διονύσιος Σολωμός, *Ο Κρητικός - Πόρφυρας*». Διήμερο σεμινάριο, Αθήνα, 13-14 Μαΐου 2006. Διοργάνωση: Εταιρεία Παιδείας και Πολιτισμού Εν Κύκλω.

42. «Σκέψεις για τη σύγχρονη ελληνική ποίηση». Αθήνα, Βιβλιοπωλείο «Ιανός», 13 Ιουνίου 2006. Διοργάνωση: Εκδόσεις Τυπωθήτω. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 188.

43. «Ο Κάλβος, εκ των υστέρων». Ημερίδα για τον Ανδρέα Κάλβο, Αθήνα, Σπίτι της Κύπρου, 3 Νοεμβρίου 2006. Διοργάνωση: Εκδόσεις Μεταίχμιο, Ηλεκτρονικό περιοδικό Poema και Σπίτι της Κύπρου. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 186.

44. «Ο μεγάλος ξενώνας». Παρουσίαση της ποιητικής συλλογής του Μανόλη Πρατικάκη, *Ο μεγάλος ξενώνας*, Αθήνα, Βιβλιοπωλείο «Ιανός», 16 Δεκεμβρίου 2006. Διοργάνωση: Εκδόσεις Μεταίχμιο.

45. «Με το διαβατήριο της ιστορίας-ανοικτής πληγής». Παρουσίαση του βιβλίου του Γιώργου Χαριτωνίδη, *Με διαβατήριο και βίζα μιας μέρας*, Αθήνα, Σπίτι της Κύπρου, 5 Φεβρουαρίου 2007. Διοργάνωση: Κυπριακή Πρεσβεία – Σπίτι της Κύπρου.

46. «Μια προφορική ανάγνωση της καβαφικής ποίησης εν φαντασία και λόγω». Παρουσίαση του δίσκου ακτίνας του Κυριάκου Ευθυμίου, *Κ.Π. Καβάφη, Ποιήματα (1896-1933)*, Επιμέλεια-ανάγνωση: Κυριάκος Ευθυμίου, Αθήνα, Σπίτι της Κύπρου, 31 Μαΐου 2007. Διοργάνωση: Κυπριακή Πρεσβεία – Σπίτι της Κύπρου.

47. «Μια συνθετική και αναθεωρητική ματιά στη λογοτεχνική διανόηση του Μεσοπολέμου». Παρουσίαση του βιβλίου του Τάκη Καγιαλή, *Η επιθυμία για το μοντέρνο. Δεσμεύσεις και αξιώσεις της λογοτεχνικής διανόησης στην Ελλάδα του 1930*, Αθήνα, Αίθουσα Ανταποκριτών Ξένου Τύπου, 5 Ιουνίου 2007.

48. «Ένας ερωτηματικός δεκάλογος για τη σύγχρονη ελληνική ποίηση». Κύκλος εκδηλώσεων «Θερινό Ηλιοστάσιο 2007 - Μέρες Ποίησης στη Σκόπελο», Σκόπελος, Πέμπτη, 21 Ιουνίου 2007. Διοργάνωση: Αστική μη κερδοσκοπική Πολιτιστική Εταιρεία Διαδρομές.

49. «Νεοελληνική φιλολογία και σύγχρονη ελληνική λογοτεχνία: Συγχρονισμοί και ετεροχρονισμοί». Τα σεμινάρια της Ερμούπολης 2007: Η συγκρότηση του λογοτεχνικού πεδίου στην Ελλάδα (19ος-20ός αι.). Καταγραφές και υποθέσεις εργασίας, Ερμούπολη Σύρου, 12 Ιουλίου 2007. Διοργάνωση: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών και Επιστημονικό και Μορφωτικό Ίδρυμα Κυκλάδων.

50. «Μερικά σχόλια για τη μετρική της καβαφικής ποίησης», Καβάφεια, Καβάλα 23-24 Οκτωβρίου 2007. Διοργάνωση: Ινστιτούτο Μεχμέτ Αλή.

51. «Ελληνική ποίηση και κινηματογράφος». Διήμερο σεμινάριο, Αθήνα, 24-25 Νοεμβρίου 2007. Διοργάνωση: Εταιρεία Παιδείας και Πολιτισμού Εν Κύκλω.

52. «Σολωμός και Επτάνησα». Κύκλος εκδηλώσεων «15 μαθήματα για τον Διονύσιο Σολωμό», Αθήνα, Ιωνικός Σύνδεσμος, 3 Δεκεμβρίου 2007. Διοργάνωση: Δήμος Νέας Ιωνίας – Σπουδαστήριο Νεοελληνικής Ποίησης Τάκης Σινόπουλος.

53. «Η ποίηση της αλύτρωτης μνήμης». Παρουσίαση της ποιητικής συλλογής του Πάνου Κυπαρίσση, *Το χώμα που μένει*, Πειραιάς, Βιβλιοθήκη Καίτη Λασκαρίδη, 14 Ιανουαρίου 2008. Διοργάνωση: Ίδρυμα Αικατερίνης Λασκαρίδη – Εκδόσεις Καστανιώτη. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις Βιβλιοκρισίες, αριθμός 65.

54. «Η απωθημένη, μισητή και αγαπημένη, πατρίδα». Παρουσίαση του αφηγήματος του Μιχάλη Γκανά, *Μητριά Πατρίδα*, Χαλάνδρι, Βιβλιοπωλείο «Ευριπίδης», 31 Ιανουαρίου 2008.

55. «Ο μοντερνιστής Χειμωνάς». Ομιλία στο πλαίσιο ημερίδας με θέμα «Μοντερνισμός - μεταμοντερνισμός» που έγινε στο πλαίσιο της Γενικής Συνέλευσης της Ελληνικής Εταιρείας Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας, Αθήνα, Αμφιθέατρο Υπουργείου Πολιτισμού, 2 Μαρτίου 2008.

56. «Ένα διεξοδικό χρονικό της λογοτεχνίας μας». Παρουσίαση του οκτάτομου έργου του Αλέξανδρου Αργυρίου, *Ιστορία της ελληνικής λογοτεχνίας και η πρόσληψή της*, Αθήνα, Μουσείο Μπενάκη, 11 Μαρτίου 2008. Διοργάνωση: Μουσείο Μπενάκη. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 217.

57. «Ο Σολωμός στην ποίηση των άλλων». Κύκλος εκδηλώσεων «15 μαθήματα για τον Διονύσιο Σολωμό», Αθήνα, Ιωνικός Σύνδεσμος, 31 Μαρτίου 2008. Διοργάνωση: Δήμος Νέας Ιωνίας – Σπουδαστήριο Νεοελληνικής Ποίησης Τάκης Σινόπουλος.

58. Σεμινάριο με θέμα: «Η ελληνική ποίηση του 20ού αιώνα». Αθήνα, Πολυχώρος Εκδόσεων Μεταίχμιο, 2, 7, 14 και 16 Απριλίου 2008. Διοργάνωση: Εκδόσεις Μεταίχμιο.

59. «Ο Χειμωνάς σε αναμέτρηση με τον σαιξπηρικό Άμλετ». Παρουσίαση του βιβλίου της Αικατερίνης Δούκα-Καμπίτογλου, *Ο Άμλετ του Γιώργου Χειμωνά. Αναβιώνοντας τη δύσθυμη αναγέννηση*, Θεσσαλονίκη, Τελλόγλειο Ίδρυμα Τεχνών Α.Π.Θ., 14 Μαΐου 2008. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 206.

60. «Ένα ποιητικό παραμύθι για ενήλικες». Παρουσίαση της ποιητικής συλλογής της Δάφνης Νικήτα, *Το βροχερό βαγόνι*, Αθήνα, Σπίτι της Κύπρου, 26 Μαΐου 2008. Διοργάνωση: Κυπριακή Πρεσβεία – Σπίτι της Κύπρου. Το κείμενο της παρουσίασης δημοσιεύτηκε στις Βιβλιοκρισίες, αριθμός 66.

61. «Η παρουσίαση του εκδοτικού ζητήματος της σολωμικής ποίησης σε cd-rom». Ημερίδα «Η Βιβλιοθήκη "Καίτη Λασκαρίδη" τιμά τον Διονύσιο Σολωμό», Πειραιάς, 10 Νοεμβρίου 2008.

62. Παρουσίαση του ποιητικού έργου του Μιχάλη Γκανά. Κύκλος εκδηλώσεων «Τα Σάββατα της ποίησης», Πάτρα, Βιβλιοπωλείο «Πολύεδρο», 29 Νοεμβρίου 2008.

63. «Η ελληνική ποίηση του 20ού αιώνα». Σεμινάριο για την Γ΄ τάξη του Γυμνασίου, ενταγμένο στα εκπαιδευτικά προγράμματα της Βιβλιοθήκης Καίτη Λασκαρίδη, Πειραιάς, Βιβλιοθήκη Καίτη Λασκαρίδη, 8 Δεκεμβρίου 2008.

64. Σεμινάριο με θέμα: «Η ελληνική ποίηση του 20ού αιώνα». Αθήνα, Πολυχώρος Εκδόσεων Μεταίχμιο, 14, 21, 28 Μαΐου και 4 Ιουνίου 2009. Διοργάνωση: Εκδόσεις Μεταίχμιο.

65. «Η ταλάντευση του Γιάννη Ρίτσου ανάμεσα στο μεγάλο και το μικρό ποίημα». Ημερίδα αφιερωμένη στον Γιάννη Ρίτσο, Αθήνα, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Αθηναίων, 16 Μαΐου 2009. Διοργάνωση: Εθνική Εταιρεία των Ελλήνων Λογοτεχνών.

66. «Επαφές της ελληνικής ποίησης με τον κινηματογράφο στη διάρκεια του 20ού αιώνα». Τρίωρη συμμετοχή στο πλαίσιο του μεταπτυχιακού σεμιναρίου «Λογοτεχνία και τύπος στην εκπαίδευση» της κ. Κικής Λαλαγιάννη, Αθήνα, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, 25 Μαΐου 2009.

67. «Η μελοποιημένη ποιητική γενιά του 1930». Αφιέρωμα στη γενιά του '30 στο πλαίσιο του κύκλου εκδηλώσεων «Καλοκαιρινές βραδιές πολιτισμού» του Δήμου Αμαρουσίου, Μαρούσι, Χώρος Αμαλιείου, 10 Ιουλίου 2009. Διοργάνωση: Δήμος Αμαρουσίου.

68. Σεμινάριο με θέμα: «Η ελληνική ποίηση της Μεταπολίτευσης», Αθήνα, Πολυχώρος Εκδόσεων Μεταίχμιο, 22 και 29 Οκτωβρίου, 5, 12, 19 και 26 Νοεμβρίου 2009. Διοργάνωση: Εκδόσεις Μεταίχμιο.

69. «Η ταλάντευση του Ρίτσου ανάμεσα στο μεγάλο και το μικρό ποίημα». Ημερίδα για τον Γιάννη Ρίτσο. 100 χρόνια από τη γέννησή του, Λευκωσία, 7 Νοεμβρίου 2009. Διοργάνωση: Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 221.

70. «Η γενιά του ’30 στη λογοτεχνία». Ημερίδα για τις πτυχές της ζωής, του έργου και της εποχής του μουσουργού Γιάννη Κωνσταντινίδη, στον κύκλο ημερίδων «Με ένα καφέ στο Φουαγέ», Αθήνα, Θέατρο Ολύμπια, 10 Ιανουαρίου 2010. Διοργάνωση: Εθνική Λυρική Σκηνή.

71. «Η διαμόρφωση του ελεύθερου στίχου στο πλαίσιο του ελληνικού μεσοπολεμικού μοντερνισμού». Σεμινάριο στο πλαίσιο του μεταπτυχιακού σεμιναρίου με θέμα τον ελληνικό φουρουρισμό της κ. Άννας Κατσιγιάννη στο Τμήμα Φιλολογίας της Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Πατρών, Πάτρα, 3 Φεβρουαρίου 2010.

72. «Ο Γιώργος Χειμωνάς ως νεοτερικός (;) συγγραφέας». Ομιλία στο Βιβλιοπωλείο «Πολύεδρο» Πάτρας, Κύκλος εκδηλώσεων «Ξαναδιαβάζοντας… συγγραφείς και κείμενα του 20ού αιώνα», 27 Φεβρουαρίου 2010.

73. «Οι μελοποιήσεις της Μαρίας Πολυδούρη και του Κώστα Καρυωτάκη». Κύκλος εκδηλώσεων Β΄ Πολυδούρεια 2010, Καλαμάτα, 20 Μαρτίου 2010. Διοργάνωση: Δήμος Καλαμάτας – Σύνδεσμος Φιλολόγων Μεσσηνίας.

74. «Ελληνική ποίηση και κινηματογράφος. Το παράδειγμα μιας σύγκρισης: Alain Resnais, *Hiroshima mon amour* – Τάκης Σινόπουλος, *Νεκρόδειπνος*». Δίωρη συμμετοχή στο πλαίσιο του μεταπτυχιακού σεμιναρίου «Λογοτεχνία και τύπος στην εκπαίδευση» της κ. Κικής Λαλαγιάννη, Αθήνα, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, 10 Μαΐου 2010.

75. «Ελληνική ποίηση του 20ού αιώνα και κινηματογράφος. Ένα διάγραμμα της σχέσης τους». Δίωρη παρουσίαση στο πλαίσιο του μεταπτυχιακού σεμιναρίου του Τομέα ΜΝΕΦ του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Ιωάννινα, 18 Μαΐου 2010.

76. «Μια συζήτηση για την εθνική ποίηση». Με αφορμή την παρουσίαση του βιβλίου του Γιάννη Παπαθεοδώρου *Ρομαντικά Πεπρωμένα. Ο Αριστοτέλης Βαλαωρίτης ως «εθνικός ποιητής»* (Αθήνα, Βιβλιόραμα, 2009). Ιωάννινα, καφέ «Σύννεφο 9», 19 Μαΐου 2010.

77. «Η ποιητική γενιά του 1930 και ο κινηματογράφος». Ημερίδα της Ελληνικής Εταιρείας Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Νεοελληνικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών «Η λογοτεχνία και οι τέχνες της εικόνας», Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, 8 Οκτωβρίου 2010.

78. «Η ποίηση και οι στίχοι του Μιχάλη Γκανά». Ημερίδα Φιλολόγων «Συνάντηση με τον ποιητή Μιχάλη Γκανά», Αθήνα, Λεόντειο Λύκειο Νέας Σμύρνης, 19 Οκτωβρίου 2010. Διοργάνωση: Δ΄ Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Αθήνας.

79. Σεμινάριο με θέμα: «Ελληνική λογοτεχνία και κινηματογράφος». Αθήνα, Βιβλιοπωλείο Gutenberg, 12, 19, 26 Νοεμβρίου, 3 και 10 Δεκεμβρίου 2010. Διοργάνωση: Εκδόσεις Gutenberg.

80. «Ο ποιητής και η πόλη του». Παρουσίαση του βιβλίου-ανθολογία του Κυριάκου Χαραλαμπίδη, *Μια πόλη στη λογοτεχνία. Λευκωσία* (Αθήνα, Εκδόσεις Μεταίχμιο 2010), Αθήνα, Σπίτι της Κύπρου, 2 Δεκεμβρίου 2010. Διοργάνωση: Σπίτι της Κύπρου.

81. «Το ποιητικό έργο του Κωσταντίνου Χατζόπουλου». Εκδήλωση «90 χρόνια από το θάνατο του ποιητή [Κωσταντίνου Χατζόπουλου]», Αγρίνιο, Παπαστράτειο Μέγαρο, 11 Δεκεμβρίου 2010. Διοργάνωση: Φιλολογικός και Λογοτεχνικός Όμιλος Αγρινίου «Κωσταντίνος Χατζόπουλος».

82. «Ελληνική λογοτεχνία και κινηματογράφος. Το ερευνητικό πρόγραμμα "Επαφές της ελληνικής λογοτεχνίας του 20ού αιώνα με τον κινηματογράφο. Σχολιασμένη βιβλιογραφική καταγραφή"». Ημερίδα «Από τη λογοτεχνία στον κινηματογράφο», Αθήνα, Κτήριο «Κωστής Παλαμάς», 18 Δεκεμβρίου 2010. Διοργάνωση: Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών, Τομέας Γαλλικής Φιλολογίας, Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Γαλλική Γλώσσα και Φιλολογία». Σε συνεργασία με τις Άννα-Μαρία Σιχάνη και Νάντια Φραγκούλη.

83. «Η κυπριακή λογοτεχνία στην Ελλάδα. Μια σημαντική προσπάθεια για έξοδο από την αφάνεια». Παρουσίαση των βιβλίων: α) Γιώργος Κεχαγιόγλου, *Ντίνα Παγιάση Κατσούρη. Ποιήματα και διηγήματα: μια ανθολόγηση*, Αθήνα, Εκδόσεις Τόπος, Επί των κειμένων. Κυπριακή Λογοτεχνία Ι, 2009· β) Λευτέρης Παπαλεοντίου - Έλλη Φιλοκύπρου, *Κυπριακή μετασυμβολιστική ποίηση*, Αθήνα, Εκδόσεις Τόπος, Επί των κειμένων. Κυπριακή Λογοτεχνία ΙΙ, 2009· γ) Κώστας Νικολαΐδης, *Ανθολογία ποίησης Θοδόση Πιερίδη*, Αθήνα, Εκδόσεις Τόπος, Επί των κειμένων. Κυπριακή Λογοτεχνία ΙΙΙ, 2010 και δ) Γιώργος Μολέσκης, *Σύγχρονοι Τουρκοκύπριοι ποιητές: Απόπειρα επικοινωνίας*, Αθήνα, Εκδόσεις Τόπος, Επί των κειμένων. Κυπριακή Λογοτεχνία IV, 2010, Αθήνα, Σπίτι της Κύπρου, 13 Ιανουαρίου 2011. Διοργάνωση: Σπίτι της Κύπρου.

84. «Ένα έργο υποδομής για τη μεταπολεμική κριτική και ποίηση». Παρουσίαση του βιβλίου του Αντώνη Καρτσάκη, *Μεταπολεμική κριτική και ποίηση. Ζητήματα αισθητικής και ιδεολογίας* (Αθήνα 2009), Αθήνα, Βιβλιοπωλείον της «Εστίας», 20 Ιανουαρίου 2011.

85. «Η ποιητική γενιά του 1930 και ο κινηματογράφος». Σεμινάριο στο πλαίσιο των συναντήσεων του Τομέα ΜΝΕΣ του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, 1 Φεβρουαρίου 2011.

86. «Η μετρική του Κάλβου». Δίωρο σεμινάριο στο πλαίσιο του κύκλου πέντε συναντήσεων «Ξαναδιαβάζοντας τον Κάλβο», Αθήνα, Βιβλιοπωλείο Gutenberg, 21 Μαρτίου 2011. Διοργάνωση: Εκδόσεις Gutenberg.

87. Παρουσίαση του έργου του Στρατή Τσίρκα. Εκδήλωση «Στρατής Τσίρκας. 100 χρόνια από την γέννησή του», Αθήνα, Δημοτικός χώρος πολιτισμού «Γαλαξίας», 28 Μαρτίου 2011. Διοργάνωση: Πολιτιστικός Οργανισμός Δήμου Νέας Σμύρνης.

88. «Ο άρρηκτος δεσμός του κοινωνικού με το υπαρξιακό βίωμα». Παρουσίαση του βιβλίου Πάνος Κ. Θασίτης, *Τα ποιήματα*, Αθήνα, Εκδόσεις Νεφέλη 2011, στο πλαίσιο της όγδοοης διεθνούς έκθεσης βιβλίου Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη, 6 Μαΐου 2011. Διοργάνωση: Εκδόσεις Νεφέλη. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στο δημοσίευμα με αριθμό 230.

89. «Η ποιητική γενιά του '30. Μια ιστορικοποιημένη προσέγγιση». Ομιλία στην «Ημερίδα για τη νεοελληνική λογοτεχνία: Η γενιά του '30. Ζητήματα γραμματολογίας, ερμηνείας και διδακτικής», Αθήνα, Ζάππειο Μέγαρο, 9 Μαΐου 2011. Διοργάνωση: Βαρβάκειο Λύκειο.

90. «Η ποίηση του Κώστα Καναβούρη». Ομιλία σε εκδήλωση για το ποιητικό έργο του Κώστα Καναβούρη, Αθήνα, Bacaro, 13 Μαΐου 2011. Διοργάνωση: Σύλλογος Καβαλιωτών «Οι Φίλιπποι».

91. «Οι εποχές της μνήμης». Ομιλία-παρουσίαση της ποιητικής συλλογής του Κώστα Μαυρουδή, *Τέσσερις εποχές*, Αθήνα, Ίδρυμα Άγγελου και Λητώς Κατακουζηνού, 15 Νοεμβρίου 2011. Διοργάνωση: Εκδόσεις Κέδρος.

92. «Μια συστηματική φιλολογική θεώρηση της αφανούς κυπριακής λογοτεχνίας». Ομιλία-παρουσίαση του βιβλίου του Θεοδόση Πυλαρινού, *Εν ειναλίη Κύπρω έσσετ' αοιδός. Μελετήματα για την κυπριακή λογοτεχνία*, 2011. Αθήνα, Σπίτι της Κύπρου, 7 Δεκεμβρίου 2011. Διοργάνωση: Σπίτι της Κύπρου.

93. «Ο Γιώργος Σεφέρης και ο κινηματογράφος». Ομιλία στην «Ημερίδα μνήμης και τιμής για τον ποιητή Γιώργο Σεφέρη – 40 χρόνια από την εκδημία του», Αθήνα,

Θέατρο Πολιτιστικού Κέντρου Δαΐς, 24 Μαρτίου 2012. Διοργάνωση: Εκπαιδευτήρια Δούκα και Εταιρεία Συγγραφέων.

94. «Ο Μαβίλης και το επτανησιακό σονέτο: κληρονομία, συγκλίσεις και αποκλίσεις», Λορέντζος Μαβίλης. Επιστημονική διημερίδα (100 χρόνια από τον θάνατό του, Κέρκυρα, Μουσείο Σολωμού, 28-29 Απριλίου 2012. Διοργάνωση: Εταιρεία Κερκυραϊκών Σπουδών.

95. «Αλέξανδρος Δαμουλιάνος, *62 χάικου για τον κανένα - Για τα μάτια του ωραίου αδοκίμαστου*», Ομιλία-παρουσίαση των βιβλίων του Αλέξανδρου Δαμουλιάνου, *62 χάικου για τον κανένα*, 2011 και *Για τα μάτια του ωραίου αδοκίμαστου*, 2012, Αθήνα, Ίδρυμα Ευγενίδου, 28 Μαΐου 2012. Διοργάνωση: Ίδρυμα Ευγενίδου.

96. «Κυριάκος Χαραλαμπίδης, *Ίμερος*», Ομιλία-παρουσίαση του βιβλίου του Κυριάκου Χαραλαμπίδη, *Ίμερος*, 2012, Αθήνα, Σπίτι της Κύπρου, 12 Ιουνίου 2012. Διοργάνωση: Σπίτι της Κύπρου και Εκδόσεις Μεταίχμιο.

97. «Μανόλης Πρατικάκης, *Κιβωτός*», Ομιλία-παρουσίαση του βιβλίου του Μανόλη Πρατικάκη, *Κιβωτός*, 2012, στην εκδήλωση «Μανώλης Πρατικάκης, σαράντα χρόνια πνευματικής δημιουργίας», Άγιος Νικόλαος, Αίθουσα Εμπορικού Επιμελητηρίου, 7 Ιουλίου 2012. Διοργάνωση: Πολιτιστικός Αθλητικός Οργανισμός Δήμου Αγίου Νικολάου.

98. «Ο Νικηφόρος Βρεττάκος στα Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης», Ομιλία στην εκδήλωση «Νικηφόρος Βρεττάκος, 100 χρόνια από τη γέννησή του», Αθήνα, Στοά του Βιβλίου, 29 Οκτωβρίου 2012. Διοργάνωση: Πανελλήνια Ένωση Φιλολόγων. Η ίδια ομιλία παρουσιάστηκε στις 26 Νοεμβρίου 2012 στα Εκπαιδευτήρια Μαλλιάρα.

99. «100 χρόνια ποίησης στην Καβάλα», Ομιλία στο πλαίσιο των εκδηλώσεων «100 χρόνια Καβάλα ελεύθερη-ελληνική», Δημοτική Βιβλιοθήκη Καβάλας, 16 Νοεμβρίου 2012. Διοργάνωση: Δήμος Καβάλας.

100. «Η ποίηση του Αλέξανδρου Δαμουλιάνου», Ομιλία-παρουσίαση του βιβλίου του Αλέξανδρου Δαμουλιάνου, *Η οδύσσεια μιας λησμονιάς* (2012), Αθήνα, Φιλοσοφική Σχολή, 1 Μαρτίου 2013. Διοργάνωση: Κοσμητεία της Φιλοσοφικής Σχολής του ΕΚΠΑ.

101. «Πιστός του οράματος μιας αναγεννητικής νέκυιας», Ομιλία-παρουσίαση του βιβλίου του Μανόλη Πρατικάκη, *Κιβωτός*, 2012, Αθήνα, Στοά του Βιβλίου, 15 Μαρτίου 2012. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 246.

102. «Το *Μονόγραμμα* του Οδυσσέα Ελύτη: το ερωτικό μπεστ-σέλερ της ελληνικής μοντέρνας ποίησης» [σε συνεργασία με την Μάρα Ψάλτη], Πάτρα, Πολύεδρο, 30 Μαρτίου 2013. Διοργάνωση: Βιβλιοπωλείο «Πολύεδρο», στον κύκλο εκδηλώσεων «Έρως ad aeternitatem. Περιπέτειες του ερωτικού λόγου». Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε, σε εμπλουτισμένη και επεξεργασμένη μορφή, στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 274 και 288.

103. «Η ποίηση ως λειτουργία διάσωσης της ιστορικής μνήμης», Ομιλία-παρουσίαση του βιβλίου του Σταύρου Ζαφειρίου, *Προς τα πού*, 2012, Αθήνα, Booze Cooperativa, 2 Απριλίου 2013. Εκδόσεις Νεφέλη. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 249.

104. «Η μετρική του Καβάφη και η διδασκαλία της ποίησής του», Επιμορφωτική ημερίδα για τον Κ.Π. Καβάφη, Αθήνα, Εθνικό Ιστορικό Μουσείο, 6 Απριλίου 2013. Διοργάνωση: Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Α΄ Αθήνας – Τμήμα Πολιτιστικών Θεμάτων.

105. «Συζήτηση – σχολιασμός: Η παρουσία της αρχαιότητας στον κινηματογράφο», Αθήνα, Κεντρικό Κτήριο του Πανεπιστημίου Αθηνών, 15 Απριλίου 2013. Διορ-

γάνωση: Ελληνική Ανθρωπιστική Εταιρεία – Τμήμα Φιλολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών.

106. «Λογοτεχνία και κινηματογράφος», Συζήτηση με τον Τάσο Γουδέλη, Αθήνα, Βιβλιοπωλείο Gutenberg, 25 Απριλίου 2013. Διοργάνωση: Εκδόσεις Gutenberg.

107. «Una nuova edizione delle *Odi* di Andreas Kalvos», Κύκλος εκδηλώσεων: Maggio Neogreco alla Sapienza. L'isola di Zante: ponte tra Grecia e Italia. Due poeti dell'Ottocento greco in Italia: Solomos e Kalvos. Giornata per Andreas Kalvos, Sala Odeion, 27 Μαΐου 2013. Διοργάνωση: Università di Roma La Sapienza. Dipartimento di Studi Europei, Americani e Interculturali, Cattedra di Lingua e Letteratura Neogreca (Paola Maria Minucci). Το κείμενο της ομιλίας θα δημοσιευτεί στα πρακτικά της ημερίδας.

108. Παρουσίαση του βιβλίου: Christos Bintoudis, *Leopardi in Grecia*, Roma Bulzoni editore (Saggi di Greco Moderno. Filologia, Letteratura, Traduzione 3) 2012. Κύκλος εκδηλώσεων: Maggio Neogreco alla Sapienza. Leopardi in Grecia, Aula Seminari, 28 Μαΐου 2013. Διοργάνωση: Università di Roma La Sapienza. Dipartimento di Studi Europei, Americani e Interculturali, Cattedra di Lingua e Letteratura Neogreca (Paola Maria Minucci). Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 257.

109. «Λογοτεχνικός κανόνας ή λογοτεχνικοί κανόνες;», Συζήτηση με τον Γιώργο Δαρδανό, Αθήνα, Βιβλιοπωλείο Gutenberg, 27 Ιουνίου 2013. Διοργάνωση: Εκδόσεις Gutenberg.

110. «Ελληνική λογοτεχνία του 20ού αιώνα και κινηματογράφος: Δημιουργικές επαφές και διακαλλιτεχνικές ωσμώσεις» [σε συνεργασία με τον Θανάση Αγάθο], Ελεύθερο Πανεπιστήμιο της Στοάς του Βιβλίου, 21ος κύκλος. 15, 22, 29 Οκτωβρίου, 5 και 12 Νοεμβρίου 2013.

111. «Ελληνική λογοτεχνία και κινηματογράφος». Μεταπτυχιακό σεμινάριο στο Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, ύστερα από πρόσκληση της Άννας Κατσιγιάννη. 16 Οκτωβρίου 2013.

112. «Η έκδοση των *Ωδών* του Κάλβου από το Μουσείο Μπενάκη», Ημερίδα: Νέες έρευνες για τον Ανδρέα Κάλβο, Ρέθυμνο, 21 Οκτωβρίου 2013. Διοργάνωση: Πανεπιστήμιο Κρήτης, Τμήμα Φιλολογίας.

113. «Κυριάκος Χαραλαμπίδης: Η αντοχή του εθνικού ποιητή στις μέρες μας». Ομιλία κατά την τελετή αναγόρευσης του ποιητή Κυριάκου Χαραλαμπίδη σε επίτιμο διδάκτορα της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Κτίριο Κωστή Παλαμά, 29 Νοεμβρίου 2013. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 256.

114. «Κατερίνα Αγγελάκη-Ρουκ: το έσω σώμα ή η αρχή ενός ατελείωτου ταξιδιού». Παρουσίαση βιβλίου *Επιστολές του Νίκου Καζαντζάκη προς την οικογένεια Αγγελάκη*, Επιμέλεια – Εισαγωγή – Σχόλια Θανάσης Αγάθος, Προλογίζει η Κατερίνα Αγγελάκη-Ρουκ. Αθήνα, Στοά του Βιβλίου, 21 Ιανουαρίου 2014. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 258.

115. «Όροι της διάκρισης ανάμεσα στην παραδοσιακή και τη μοντέρνα ποίηση». Σεμινάριο με θέμα «Παραδοσιακή και σύγχρονη ποίηση» για την επιμόρφωση των φιλολόγων καθηγητών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, Χαλκίδα, 27 Ιανουαρίου 2014. Διοργάνωση: Σχολικός σύμβουλος φιλολόγων στον Νομό Ευβοίας Άγγελος Μαντάς.

116. «Ο Σαλβατόρε Κουαζίμοντο, η Ιταλία, η Ελλάδα, ο κόσμος», Κύκλος εκδηλώσεων «Ένδεκα σημαντικοί ποιητές του 20ού αιώνα», Αθήνα, 29 Ιανουαρίου 2014. Διοργάνωση: Ίδρυμα «Τάκης Σινόπουλος».

117. Παρουσίαση του βιβλίου του Χάρη Βλαβιανού, *Το αίμα νερό. Μυθιστόρημα σε σαράντα πέντε πράξεις*, Αθήνα, Πατάκης 2014. Αθήνα, Βιβλιοπωλείο Πλειάδες, 7

Μαΐου 2014. Διοργάνωση: Εκδόσεις Πατάκη. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 266.

118. «Σύνοψη εργασιών», Συμπόσιο εορτασμού των 150 χρόνων από την Ένωση των Επτανήσων με την Ελλάδα, Αθήνα, Αμφιθέατρον Ιδρύματος Βασίλη και Μαρίνας Θεοχαράκη, Πέμπτη, 22 Μαΐου 2014. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 286.

119. «Η μετρική της ποίησης του Γιάννη Σκαρίμπα», Εκδήλωση στη μνήμη του Γιάννη Σκαρίμπα: «Γιάννη Σκαρίμπας: Ένας ιθαγενής του μοντερνισμού», Πανεπιστήμιο Πατρών 4-5 Νοεμβρίου 2014. Διοργάνωση: Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Φιλολογίας, Ειδίκευση Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών.

120. «Όροι της διάκρισης ανάμεσα στην παραδοσιακή και τη μοντέρνα ποίηση», Επιμορφωτικό σεμινάριο σε φιλολόγους του Κολλεγίου Αθηνών, Δευτέρα, 10 Νοεμβρίου 2014. Διοργάνωση: Κολλέγιο Αθηνών.

121. «Κώστας Στεργιόπουλος: στο μεταίχμιο των τεχνοτροπιών, ένας προσωπικός ποιητής». Ομιλία κατά την τελετή αναγόρευσης του ποιητή Κώστα Στεργιόπουλου σε επίτιμο διδάκτορα της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Αίθουσα Τελετών Πανεπιστημίου Αθηνών, 19 Δεκεμβρίου 2014. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 282.

122. «Από την αυστηρά έμμετρη ποίηση στην ποίηση του ελεύθερου στίχου: Η μεγάλη απόσταση και οι μικρές διαφορές», Επιμορφωτικό σεμινάριο σε φιλολόγους, 2ο Πρότυπο Πειραματικό Γυμνάσιο Αθηνών, Τρίτη, 17 Φεβρουαρίου 2015. Διοργάνωση: Γραφείο Σχολικών Συμβούλων Δ.Ε. Α΄ Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Σχολικοί Σύμβουλοι: Χριστίνα Πετροπούλου και Σεβαστή Λάζαρη).

123. «Το ερωτικό μπεστ-σέλερ της ελληνικής μοντέρνας ποίησης: το *Μονόγραμμα* του Οδυσσέα Ελύτη και η πρόσληψή του» [σε συνεργασία με την Μάρα Ψάλτη], 5η Εκδήλωση του Κύκλου Διαλέξεων του Τομέα Νεοελληνικής Φιλολογίας του ΕΚΠΑ 2014-2015, Φιλοσοφική Σχολή, Σπουδαστήριο Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας, 4 Μαρτίου 2015. Διοργάνωση: Τομέας Νεοελληνικής Φιλολογίας ΕΚΠΑ. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε, σε εμπλουτισμένη και επεξεργασμένη μορφή, στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 274 και 288.

124. «Οι καιροί της ποίησης», Συζήτηση με τους ποιητές και ποιήτριες Ευτυχία Παναγιώτου, Αντώνη Φωστιέρη, Θανάση Χατζόπουλο, Δήμητρα Χριστοδούλου και Χάρη Ψαρρά, Συντονισμός συζήτησης: Έλενα Χουζούρη, Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, 20 Μαρτίου 2015. Διοργάνωση: Ηλεκτρονικό περιοδικό «Ο Αναγνώστης».

125. «Το ερωτικό μπεστ-σέλερ της ελληνικής μοντέρνας ποίησης: το *Μονόγραμμα* του Οδυσσέα Ελύτη και η πρόσληψή του» [σε συνεργασία με την Μάρα Ψάλτη], Σεμινάριο σε μαθητές θεωρητικής κατεύθυνσης του Λυκείου του Κολλεγίου Αθηνών, Δευτέρα, 23 Μαρτίου 2015. Διοργάνωση: Κολλέγιο Αθηνών.

126. «Μετρική και ποιητική των Ωδών του Ανδρέα Κάλβου», Σεμινάριο στο πλαίσιο του μεταπτυχιακού σεμιναρίου με θέμα τη συγκριτική φιλολογία της κ. Άννας Κατσιγιάννη στο Τμήμα Φιλολογίας της Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Πατρών, Πάτρα, 26 Μαρτίου 2015.

127. «Από τη μεγαλόψυχη μητέρα στη μητριά πατρίδα», Παρουσίαση του βιβλίου: *Τόποι της λογοτεχνίας. 134 συγγραφείς καταγράφουν μια ελληνική προσωπική γεωγραφία*, Αθήνα, Εκδόσεις Καστανιώτη – Εταιρεία Συγγραφέων 2015, Αθήνα, ΙΑΝΟS, 16 Απριλίου 2015. Διοργάνωση: Εκδόσεις Καστανιώτη – Εταιρεία Συγγραφέων. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 272.

128. «Ελληνική ποίηση και κινηματογράφος». Δίωρη συμμετοχή στο πλαίσιο του μεταπτυχιακού σεμιναρίου «Λογοτεχνία και τύπος στην εκπαίδευση» της κ. Κικής Λαλαγιάννη, Αθήνα, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, 23 Απριλίου 2015.

129. «Η νέα ιστορικο-κριτική έκδοση του ελληνόγλωσσου ποιητικού έργου του Ανδρέα Κάλβου», «Η εκδοτική των κειμένων της νεοελληνικής γραμματείας», Ημερίδα αφιερωμένη στη μνήμη της Ε. Παχίνη-Τσαντσάνογλου και του Γ.Π. Σαββίδη, 27 Απριλίου 2015, Θεσσαλονίκη, Αμφιθέατρο Μουσείου Εκμαγείων, Υπόγειο Νέου Κτιρίου Φιλοσοφικής Σχολής του ΑΠΘ. Διοργάνωση: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών [Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη], Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 292.

130. «Κάποιος που τ' όνομά του γράφτηκε στο νερό», Παρουσίαση της έκδοσης: Ανδρέας Κάλβος, *Αλληλογραφία*, Τόμοι 2, Εισαγωγή – Επιμέλεια – Σχολιασμός Δημήτρης Αρβανιτάκης, Αθήνα, Μουσείο Μπενάκη 2014, 6 Μαΐου 2015, Αθήνα, Μουσείο Μπενάκη. Διοργάνωση: Μουσείο Μπενάκη. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 275.

131. «Η πρόσληψη της ελληνικής Αρχαιότητας από την ελληνική ποίηση του 20ού αιώνα», Εκδήλωση: «Η παρουσία της Αρχαιότητας στην Νεοελληνική Λογοτεχνία», Αθήνα, Πανεπιστήμιο Αθηνών, 25 Μαΐου 2015. Διοργάνωση: Ελληνική Ανθρωπιστική Εταιρεία - Τμήμα Φιλολογίας Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών.

132. «Η χαμένη πατρίδα της οικογενειακής μνήμης». Ομιλία στην ημερίδα «Λογοτεχνικός χάρτης: Μικρασία», Αθήνα, Πρότυπο Γυμνάσιο Ευαγγελικής Σχολής Σμύρνης, 18 Οκτωβρίου 2015. Διοργάνωση: Πρότυπο Γυμνάσιο Ευαγγελικής Σχολής Σμύρνης. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 279.

133. «Τάκη Σινόπουλου, "Ο καιόμενος": Οι όροι και τα όρια του ποιητικού μοντερνισμού», Επιμορφωτικά σεμινάρια για καθηγητές της Μέσης Εκπαίδευσης: Από την έρευνα στη διδασκαλία, Δημοτική Βιβλιοθήκη Ηλιούπολης, 9 Οκτωβρίου 2015. Διοργάνωση: Κοινωφελές Ίδρυμα Κοινωνικού & Πολιτιστικού Έργου και Future Library. Η ομιλία αναρτήθηκε βιντεοσκοπημένη στο διαδίκτυο: https://www.youtube.com/watch?v=MexseOpS8vY. Ημερομηνία ανάρτησης: 20 Ιανουαρίου 2016.

134. «5 μαθήματα νεότερης ελληνικής ποίησης. Ο ποιητικός κανόνας και οι εκλεκτικές συγγένειές του: Σολωμός, Κάλβος, Παλαμάς, Καβάφης, Σεφέρης, Ελύτης», Ελεύθερο Πανεπιστήμιο της Στοάς του Βιβλίου, 27ος κύκλος. 21 Οκτωβρίου, 4, 11, 18 και 25 Νοεμβρίου 2015.

135. «Κάποιος που τ' όνομά του γράφτηκε στο νερό», Παρουσίαση της έκδοσης: Ανδρέας Κάλβος, *Αλληλογραφία*, Τόμοι 2, Εισαγωγή – Επιμέλεια – Σχολιασμός Δημήτρης Αρβανιτάκης, Αθήνα, Μουσείο Μπενάκη 2014, 7 Νοεμβρίου 2015, Ζάκυνθος, Αμφιθέατρο Τμήματος Τεχνολόγων Περιβάλλοντος. Διοργάνωση: Τμήμα Τεχνολόγων Περιβάλλοντος Τ. Ε. του Ανώτατου Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Ιονίων Νήσων. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 275.

136. «Ο σατιρικός Αναγνωστάκης», Εκδήλωση «Μανόλης Αναγνωστάκης: Ο ποιητής και η πολιτεία του», Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, 9 Δεκεμβρίου 2015. Επιμέλεια εκδήλωσης: Νάσος Βαγενάς. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 278.

137. «Η κριτική για την ποίηση του Κωστή Παλαμά», Μάθημα στο πλαίσιο του μεταπτυχιακού σεμιναρίου της Άννας Κατσιγιάννη, Πάτρα, Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Φιλολογίας, 8 Απριλίου 2016.

138. «Νεότερη ελληνική ποίηση και δημιουργική γραφή». Δίωρη συμμετοχή στο πλαίσιο του μεταπτυχιακού σεμιναρίου «Λογοτεχνία και τύπος στην εκπαίδευση» της κ. Κικής Λαλαγιάννη, Αθήνα, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, 25 Απριλίου 2016.

139. «Στα 750 χρόνια του Δάντη», Colloquim στο Μεταπτυχιακό πρόγραμμα του Τομέα Μεσαιωνικών και Νέων Ελληνικών Σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας του Α.Π.Θ., 24 Μαΐου 2016.

140. «Νάσος Βαγενάς – Μανόλης Πρατικάκης, φύση και ιστορία», Εκδήλωση: «Νάσος Βαγενάς – Μανόλης Πρατικάκης, συνομιλώντας με δύο σύγχρονους ποιητές για την φύση και την ιστορία στο έργο τους», Ρόδος, 28 Μαΐου 2016. Διοργάνωση: Διεθνές Κέντρο Συγγραφέων και Μεταφραστών Ρόδου (Δ.Ο.Π.Α.Ρ.), περιοδικό Νησίδες και Σύνδεσμος Φιλολόγων Δωδεκανήσου. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 294.

141. «"Σαν σώματα ωραία νεκρών που δεν εγέρασαν…". Ο ποιητής Καβάφης και το ανθρώπινο σώμα», 1η Επιστημονική Συνάντηση Οισοφαγογαστρικού και Ορθοκολικού Καρκίνου, Αθήνα, Ξενοδοχείο Divani Caravel, 9 Σεπτεμβρίου 2016. Διοργάνωση: Ελληνική Εταιρεία Μελέτης της Ψυχονευροανοσολογίας Καρκίνου.

142. «Νεότερη ελληνική ποίηση και δημιουργική γραφή». Σεμινάριο σε δύο τετράωρες συναντήσεις, 18 και 22 Οκτωβρίου 2016, Ρόδος, Διεθνές Κέντρο Συγγραφέων και Μεταφραστών Ρόδου. Διοργάνωση: Διεθνές Κέντρο Συγγραφέων και Μεταφραστών Ρόδου, περιοδικό «Νησίδες» και Σύνδεσμος Φιλολόγων Δωδεκανήσου.

143. «Το βίωμα της ιθαγένειας ή της εντοπιότητας στην ελληνική μεταπολεμική και μεταπολιτευτική ποίηση», 22 Οκτωβρίου 2016, Ρόδος, Διεθνές Κέντρο Συγγραφέων και Μεταφραστών Ρόδου. Διοργάνωση: Διεθνές Κέντρο Συγγραφέων και Μεταφραστών Ρόδου (Δ.Ο.Π.Α.Ρ.), περιοδικό «Νησίδες» και Σύνδεσμος Φιλολόγων Δωδεκανήσου. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 303.

144. «Πρόδρομος Χ. Μάρκογλου, "Το σπίτι": Το βίωμα της ιθαγένειας ή της εντοπιότητας στην ελληνική μεταπολεμική και μεταπολιτευτική ποίηση», Επιμορφωτικά σεμινάρια για καθηγητές της Μέσης Εκπαίδευσης: Από την έρευνα στη διδασκαλία, Παπαστράτειος Δημοτική Βιβλιοθήκη Αγρινίου, 4 Νοεμβρίου 2016. Διοργάνωση: Κοινωφελές Ίδρυμα Κοινωνικού & Πολιτιστικού Έργου και Future Library.

145. «Λίγα λόγια για τον μουσικό *Δωδεκάλογο του Γύφτου*», Παρουσίαση του δίσκου *Ο Δωδεκάλογος του Γύφτου* σε μουσική του Λουκά Θάνου, Αίθουσα εκδηλώσεων Aula, Φιλοσοφική Σχολή Ε.Κ.Π.Α., Τετάρτη 30 Νοεμβρίου 2016. Διοργάνωση εκδήλωσης: MINOS Ε.Μ.Ι. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 293.

146. «Mario Vitti: ο ιστορικός (λογοτεχνίας) που ιστορείται», Τιμητική εκδήλωση για τον νεοελληνιστή φιλόλογο Μάριο Βίττι, Αθήνα, Μουσείο Μπενάκη, 16 Δεκεμβρίου 2016. Διοργάνωση: Μουσείο Μπενάκη. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 319.

147. «Συζήτηση με τον Δημήτρη Κοσμόπουλο», Στον κύκλο εκδηλώσεων «Συναντήσεις Λόγου & Τέχνης / Β΄ Κύκλος 2016-17», Αθήνα, Βιβλιοπωλείο «Εν Πλω», 18 Ιανουαρίου 2017.

148. «Μάρκος Μέσκος, "Το άλογο": Το βίωμα της "μητριάς πατρίδας" στην ελληνική μεταπολεμική και μεταπολιτευτική ποίηση», Επιμορφωτικά σεμινάρια για καθηγητές της Μέσης Εκπαίδευσης: Από την έρευνα στη διδασκαλία, Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Λιβαδειάς, 3 Φεβρουαρίου 2017. Διοργάνωση: Κοινωφελές Ίδρυμα Κοινωνικού & Πολιτιστικού Έργου και Future Library.

149. «Μια σύγχρονή μας ποιητική "Οδύσσεια"». Παρουσίαση της *Ομήρου Οδύσσειας* του Μιχάλη Γκανά και συζήτηση μαζί του σε εκδήλωση στο Πρότυπο Πειρα-

ματικό Γυμνάσιο της Ευαγγελικής Σχολής Σμύρνης στις 6 Μαρτίου 2017. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 296.

150. «Η υπαρκτή Κύπρος». Παρουσίαση του τεύχους-αφιερώματος του περιοδικού *Νέα Εστία* στην Κύπρο (τχ. 1871, Δεκέμβριος 2016). Αθήνα, Σπίτι της Κύπρου, 21 Μαρτίου 2017. Διοργάνωση: Σπίτι της Κύπρου. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 309.

151. «Ο ελληνικός ποιητικός μοντερνισμός και ο Dante: Παπατσώνης, Σεφέρης, Ελύτης», Λευκωσία, 25 Απριλίου 2017. Διάλεξη στο πλαίσιο του κύκλου διαλέξεων του μεταπτυχιακού σεμιναρίου του Τμήματος Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κύπρου.

152. «Trattando l'ombre come cosa salda (Να μεταχειρίζεσαι τους ίσκιους σαν πράγμα στερεό)», Κείμενο συμμετοχής στην παρουσίαση του βιβλίου: Ανδρέας Κάλβος, *Έργα, Τόμος Α΄. Ποιητικά, Μέρος πρώτο. Δημοσιευμένα, Le Danaidi – Ελπίς πατρίδος – Η Λύρα. Ωδαί – Η Λύρα. Νέαι Ωδαί*, Επιμέλεια – Σχόλια Luigi Trenti – Ευριπίδης Γαραντούδης, Αθήνα, Μουσείο Μπενάκη 2016. Αθήνα, Μουσείο Μπενάκη, 5 Μαΐου 2017. Διοργάνωση: Μουσείου Μπενάκη. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 298.

153. «Ο ελληνικός ποιητικός μοντερνισμός και ο Dante: Παπατσώνης, Σεφέρης, Ελύτης», 11η Εκδήλωση του Κύκλου Διαλέξεων του Τομέα Νεοελληνικής Φιλολογίας του ΕΚΠΑ 2016-2017, Φιλοσοφική Σχολή, Σπουδαστήριο Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας, 24 Μαΐου 2017. Διοργάνωση: Τομέας Νεοελληνικής Φιλολογίας ΕΚΠΑ.

154. «Επτανήσιοι μεταφραστές του Φόσκολο μεταξύ Ζακύνθου, Κέρκυρας και Αθήνας», Ούγκο Φόσκολο (1778-1827). 190 χρόνια μετά… Εκδήλωση, Ζάκυνθος, 27 Μαΐου 2017, Μουσείο Σολωμού. Διοργάνωση: Πολιτιστικός Σύλλογος «Ούγος Φώσκολος» - Περιφερειακή Ενότητα Ζακύνθου. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 314.

155. «Το *Μήτηρ Θεού* (1916-1917) του Άγγελου Σικελιανού εκατό χρόνια μετά», Εκδήλωση: Άγγελος Σικελιανός, Μήτηρ Θεού, Εκατό χρόνια από την πρώτη δημοσίευση (1917), Summer Nostos Festival, Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος, Πύργος Βιβλίων, Τετάρτη 21 Ιουνίου 2017. Διοργάνωση: Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 313.

156. «Τίτος Πατρίκιος και Μανόλης Αναγνωστάκης: εκλεκτικές συγγένειες», Εκδήλωση: Κι όπως έλεγε ο φίλος μου ο Τίτος… Αφιέρωμα στον ποιητή Τίτο Πατρίκιο, Ρούστικα Ρεθύμνου, 2 Αυγούστου 2017. Διοργάνωση: Πανελλήνιος Όμιλος Φίλων του ποιητή Μανόλη Αναγνωστάκη, σε συνεργασία με το Πνευματικό-Πολιτιστικό Κέντρο Ρουστίκων «Ανέστης και Μανόλης Αναγνωστάκης» και τον Πολιτιστικό Σύλλογο Ρουστίκων. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 304.

157. «Η κριτική της λογοτεχνίας ως δημιουργία και ως παρέμβαση». Παρουσίαση του βιβλίου του Δημήτρη Ραυτόπουλου, *Κριτική της κριτικής*, Αθήνα, Εκδόσεις Gutenberg 2017, Πάτρα, Βιβλιοπωλείο «Πολύεδρο», 6 Οκτωβρίου 2017. Διοργάνωση: Βιβλιοπωλείο «Πολύεδρο». Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 323.

158. «Το ταξίδι ως διαρκής επιστροφή στον ίδιο τόπο», Παρουσίαση του βιβλίου της Φωτεινής Καϊμάκη, *Με τη φτερούγα του ταξιδιού. Τα ημερολόγιά της Πούλιας και της Καλαβρίας 1994-2015. Πρόσωπα, μνημεία, γλώσσα, λαϊκός πολιτισμός*, Αθήνα, Εκ-

δόσεις Εν Πλω 2017. Αθήνα, Αμφιθέατρο του Μουσείου της Ακρόπολης, 10 Νοεμβρίου 2017. Διοργάνωση: Εκδόσεις Εν Πλω. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 311.

159. «Λίγες σκέψεις για το *Άκυρο αύριο* του Κοσμά Χαρπαντίδη», Παρουσίαση του βιβλίου του Κοσμά Χαρπαντίδη, *Το άκυρο αύριο*, Αθήνα, Πόλις 2017. Αθήνα, Βιβλιοπωλείο «Επί λέξει», 13 Νοεμβρίου 2017. Διοργάνωση: Εκδόσεις Πόλις. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 317.

160. «Τίτος Πατρίκιος: η ποίηση ως "μόνη ελπίδα σωτηρίας"», Παρουσίαση του βιβλίου του Τίτου Πατρίκιου, *Ποιήματα Α΄ 1943-1959*, Αθήνα, Κίχλη 2017. Αθήνα, Βιβλιοπωλείο «Ιανός», 28 Νοεμβρίου 2017. Διοργάνωση: Εκδόσεις Κίχλη.

161. «Η μεταφραστική θεωρία και πράξη των Επτανησίων στον 19ο και στις αρχές του 20ού αιώνα», Workshop στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος «Viaggio da Berlino a Zante» (FU Berlin, Berlin-Brandenburgische Akademie der Wissenschaften), Βερολίνο, Ελεύθερο Πανεπιστήμιο Βερολίνου, 1-2 Δεκεμβρίου 2017.

162. Συζήτηση με την Νίκη Eideneir για τον πεζογράφο Γιώργο Χειμωνά (με αφορμή την έκδοση του βιβλίου: Jorgos Chimonas**,** *Der Feind des Dichters und andere Texte*, Edition Romiosini 2017). Εκδήλωση: Winterfest an der Spree: die Edition Romiosini im Club Watergate, Βερολίνο, Club Watergate, 3 Δεκεμβρίου 2017. Διοργάνωση: Ελεύθερο Πανεπιστήμιο Βερολίνου.

163. «L'edizione di tutte le opere e una nuova edizione delle Odi di Andreas Kalvos», Εκδήλωση: «Libri greci a Venezia (2): una biblioteca d'autore. Giornata di studi in onore di Mario Vitti», Βενετία, Πανεπιστήμιο Ca' Foscari, 16 Δεκεμβρίου 2017. Διοργάνωση: Università Ca' Foscari.

164. «Δεδομένα και ζητούμενα της παλαμικής φιλολογίας» [Συμμετοχή σε συζήτηση], Επιστημονικό Συνέδριο στο πλαίσιο εκδηλώσεων εγκαινίων της «Στέγης Γραμμάτων Κωστής Παλαμάς», Πάτρα, Δημοτική Βιβλιοθήκη του Δήμου Πατρέων, 14 Ιανουαρίου 2018. Διοργάνωση: Στέγη Γραμμάτων Κωστής Παλαμάς.

165. «Από την ειδική στη γενική πατρίδα», Παρουσίαση του βιβλίου του Κυριάκου Χαραλαμπίδη, *Ηλίου και Σελήνης άλως* (Αθήνα, Ίκαρος 2017), στην εκδήλωση «Μουσείο και μούσα», Λευκωσία, Πολιτιστικό Ίδρυμα Τράπεζας Κύπρου, Μουσείο Συλλογής Γεωργίου και Νεφέλης Τζιάπρα Πιερίδη, 18 Ιανουαρίου 2018. Διοργάνωση: Πολιτιστικό Ίδρυμα Τράπεζας Κύπρου, στο πλαίσιο των εκδηλώσεων «Στιγμές στο μουσείο». Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 318.

166. «Μία και μόνο φορά», Παρουσίαση των βιβλίων του Γιώργου Βέλτσου, *[Ποιήματα] β΄ [2006-2016]* (Αθήνα, Περισπωμένη 2017) και *Αύγουστος* (Αθήνα, Εκδόσεις Άγρα 2017), Αθήνα, Βιβλιοπωλείο Ιανός, 31 Ιανουαρίου 2018. Διοργάνωση: Εκδόσεις Άγρα και Περισπωμένη. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 334.

167. «Η ποιητική γενιά του 1970 ή η παιδική ηλικία της αναγνωστικής ζωής μου». Η ποιητική γενιά του 1970. Δώδεκα σύγχρονοι ποιητές και ποιήτριες διαβάζουν ποιήματά τους, Αθήνα, Κτήριο Φιλοσοφικής Σχολής, Αμφιθέατρο AULA, 21 Μαρτίου 2018. Διοργάνωση: Κοσμητεία Φιλοσοφικής Σχολής Ε.Κ.Π.Α.

168. «Ο Κ.Π. Καβάφης από τη σημερινή σκοπιά». Ο Καβάφης σήμερα. Η επιδραστικότητα και η διεισδυτικότητα του Αλεξανδρινού ποιητή στη σημερινή εποχή, Αθήνα, Κηφισιά, Βιβλιοπωλείο «Ευριπίδης», 21 Μαρτίου 2018. Διοργάνωση: Βιβλιοπωλείο «Ευριπίδης».

169. «Sandro Penna e Konstantinos P. Kavafis», Διάλεξη στο Πανεπιστήμιο της Ρώμης «La Sapienza», 5 Απριλίου 2018. Διοργάνωση: Dipartimento di Studi Europei,

Americani e Interculturali, Facoltà di Lettere e Filosofia, Università di Roma «La Sapienza».

170. «Sandro Penna tra Italia e Grecia», a cura di Evripidis Garantoudis e Elio Pecora [Συζήτηση με τον Elio Pecora για την ποίηση του Sandro Penna στην Ιταλία και την Ελλάδα], Ρώμη, Casa delle Traduzioni, 6 Απριλίου 2018. Διοργάνωση: Biblioteca Casa delle Traduzioni.

171. «Δημήτρης Ραυτόπουλος: Από τη λογοτεχνική κριτική στην πολιτική διακινδύνευση». Τιμητική εκδήλωση για τον κορυφαίο κριτικό λογοτεχνίας Δημήτρη Ραυτόπουλο, Λευκωσία, Τετάρτη 25 Απριλίου 2018, Πολιτιστικό Ίδρυμα Τράπεζας Κύπρου. Διοργάνωση: Ένωση Λογοτεχνών Κύπρου. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 329.

172. «Προγράμματα σπουδών και εκδοτική παραγωγή: Η διαλεκτική της συνδυαμόρφωσης;», Διημερίδα: Από το τυπογραφείο στα έδρανα και… Το βιβλίο στις κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες, Αθήνα, Μέγαρο Θεωρητικών Επιστημών, 30-31 Μαΐου 2018. Διοργάνωση: Κοσμητεία της Σχολής Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών, Κοσμητεία της Φιλοσοφικής Σχολής και Σύλλογος Εκδοτών Βιβλίου Αθηνών. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 324.

173. «Η μεταφραστική θεωρία και πράξη των Επτανησίων στον 19ο και στις αρχές του 20ού αιώνα», Η επτανησιακή λογιοσύνη στο κατώφλι της νεοτερικότητας. Αισθητική, φιλοσοφία, ιστορία στα μέσα του 19ου αιώνα. 2η συνάντηση εργασίας του «Viaggio da Berlino a Zante» (FU Berlin, Berlin-Brandenburgische Akademie der Wissenschaften), Αθήνα, Ε.Λ.Ι.Α., 21 Σεπτεμβρίου 2018.

174. «Το βουνό ως μεταιχμιακός χώρος ανάμεσα στην πραγματικότητα και το υπερφυσικό», Παρουσίαση του μυθιστορήματος του Βασίλη Κυριλλίδη, *Μαγικός αέρας*, Αθήνα, Εκδόσεις Διάπλαση 2018. Αθήνα, Βιβλιοπωλείο «Ιανός», 18 Οκτωβρίου 2018. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Βιβλιοκρισίες για σύγχρονα ελληνικά λογοτεχνικά βιβλία», αρ. 72.

175. «Ο συγκερασμός ποίησης και επιστήμης για μια πατρίδα μητέρα και μητριά», Παρουσίαση του βιβλίου του Ιωάννη Π.Α. Ιωαννίδη, *Μετά τα αφύσικα*, Αθήνα, Εκδόσεις Κέδρος 2018. Αθήνα, Χώρος εκδηλώσεων Public, 30 Οκτωβρίου 2018. Διοργάνωση: Εκδόσεις Κέδρος. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 349.

176. «Τα τρία φεγγάρια στη Ρίβα», Τιμητική εκδήλωση προς τιμήν του Κώστα Στεργιόπουλου «Μικρές ψηφίδες για τη μνήμη», Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Γραβιάς 4-6, Αθήνα, 3 Νοεμβρίου 2018. Διοργάνωση: Ελληνική Εταιρεία Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 352.

177. «Ο ποιητής Γιώργος Σεφέρης και το μικρασιατικό βίωμά του», Κύκλος επιμορφωτικών διαλέξεων με θέμα «Ιστορία και λογοτεχνία. Μια σχέση αμφίθυμη και συμπληρωματική», 7 Μαρτίου 2019, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Αθηναίων. Διοργάνωση: Κοινωφελές Ίδρυμα Κοινωνικού & Πολιτιστικού Έργου. Η ομιλία αναρτήθηκε βιντεοσκοπημένη στο διαδίκτυο: https://www.blod.gr/lectures/seira-dialekseon-istoria-kai-logotehnia-mia-shesi-amfithymi-kai-sympliromatiki-3i-ekdilosi/.

178. 5 μαθήματα για τη σύγχρονη ελληνική ποίηση. Η ελληνική ποίηση της (μακράς) μεταπολίτευσης: Από την «αμφισβήτηση» στην κρίση (1974-2018), Ελεύθερο Πανεπιστήμιο της Στοάς του Βιβλίου, 36ος κύκλος. 19, 26 Μαρτίου, 2, 9, 16 Απριλίου 2019.

179. Συμμετοχή σε συζήτηση, μαζί με τους Νάσο Βαγενά και Μιχαήλ Πασχάλη, στο πλαίσιο της εκδήλωσης «Ανδρέας Κάλβος: ποιητής και λόγιος», 19 Μαρτίου 2019, Μεγάλη Αίθουσα του Πανεπιστημίου Αθηνών, Κεντρικό κτήριο. Διοργάνωση: Μου-

σείο Μπενάκη, Τομέας Νεοελληνικής Φιλολογίας Τμήματος Φιλολογίας Ε.Κ.Π.Α. και περιοδικό «Νέα Ευθύνη». Η ομιλία αναρτήθηκε βιντεοσκοπημένη στο διαδίκτυο: https://www.blod.gr/lectures/syzitisi-o-andreas-kalbos-simera/

180. «Εγώ είμ' ερωτοπλάνταχτος», Συμμετοχή στην παρουσίαση του βιβλίου του Παντελή Βουτουρή, Ο ερωτικός Παλαμάς, Αθήνα, Εκδόσεις Μελάνι 2018. Βιβλιοπωλείο Ιανός, 22 Μαρτίου 2019. Διοργάνωση: Εκδόσεις Μελάνι. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 347.

181. «200 χρόνια εθνικού βίου στη σύγχρονη ελληνική ποίηση: Από τη Μητέρα Μεγαλόψυχη του Σολωμού στη Μητριά Πατρίδα του Μάρκου Μέσκου», Κύκλος ομιλιών Events Series του Κέντρου Ελληνικών Σπουδών Ελλάδος (Πανεπιστήμιο Harvard), Θεσσαλονίκη, Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, 27 Μαρτίου 2019. Διοργάνωση: Κέντρο Ελληνικών Σπουδών Ελλάδος (Πανεπιστήμιο Harvard), Φιλεκπαιδευτική Εταιρεία, Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης. Η ομιλία αναρτήθηκε βιντεοσκοπημένη στο διαδίκτυο: https://www.youtube.com/watch?v =5GzKyxUWOzs. Ημερομηνία ανάρτησης: 7 Απριλίου 2019.

182. Εκδήλωση: «Από τη Μητέρα Μεγαλόψυχη στη Μητριά Πατρίδα», στο πλαίσιο των εκδηλώσεων με τίτλο «200 Χρόνια από την Επανάσταση: ποια είναι η σύγχρονη Ελλάδα;». Συμμετέχουν επίσης οι Νάσος Βαγενάς, Γιάννης Ξούριας και Ισίδωρος Ζουργός. Θέατρο Τέχνης Καρόλου Κουν, Πεσμαζόγλου 5, 1η Απριλίου 2019. Διοργάνωση: Θέατρο Τέχνης Καρόλου Κουν.

183. «Κωστής Παλαμάς. Από τον "Γυρισμό" στους "Καημούς της Λιμνοθάλασσας"», ομιλία στην εκδήλωση «Ο Παλαμάς και η Έξοδος του Μεσολογγίου» (η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο των Εορτών Εξόδου 2019), Μεσολόγγι, Τρικούπειο Πολιτιστικό Κέντρο, 14 Απριλίου 2019. Διοργάνωση: Δήμος Ιεράς Πόλεως του Μεσολογγίου.

184. «Ο συγκερασμός ποίησης και επιστήμης για μια πατρίδα μητέρα και μητριά», Παρουσίαση του βιβλίου του Ιωάννη Π.Α. Ιωαννίδη, *Μετά τα αφύσικα*, Αθήνα, Εκδόσεις Κέδρος 2018. Πάτρα, Χώρος εκδηλώσεων ξενοδοχείου Βυζαντινόν, 7 Μαΐου 2019. Διοργάνωση: Εκδόσεις Κέδρος. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 349.

185. «Ελληνική ποίηση και κινηματογράφος στη διάρκεια του 20ού αιώνα». Τρίωρη συμμετοχή στο πλαίσιο του μεταπτυχιακού σεμιναρίου «Λογοτεχνία και τύπος στην εκπαίδευση» της κ. Κικής Λαλαγιάννη, Αθήνα, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, 21 Μαΐου 2019.

186. «Οι δυσκολίες (;) στο να καταλάβεις και να διδάξεις (ελληνική) μοντέρνα ποίηση». Τρίωρη συμμετοχή στο πλαίσιο του μεταπτυχιακού σεμιναρίου «Λογοτεχνία και τύπος στην εκπαίδευση» της κ. Κικής Λαλαγιάννη, Αθήνα, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, 28 Μαΐου 2019.

187. Συμμετοχή στην παρουσίαση του λογοτεχνικού έργου του Ιωάννη Π.Α. Ιωαννίδη, Λεξικοπωλείο, Αθήνα, 18 Σεπτεμβρίου 2019. Διοργάνωση: Εκδόσεις Κέδρος. Το βίντεο της εκδήλωσης έχει αναρτηθεί στο διαδίκτυο: https://www.youtube.com/watch?v=XhAOhtBuxBs

188. «Ο άνθρωπος και ο ποιητής Γιώργος Σεφέρης». Ομιλία σε εκδήλωση για τον Γιώργο Σεφέρη στο Συνεδριακό Κέντρο του Δήμου Νέας Ιωνίας, Δευτέρα, 18 Νοεμβρίου 2019. Διοργάνωση: Φυσιολατρικός Όμιλος Νέας Ιωνίας.

189. «Εκδίδοντας Κωστή Παλαμά ή προσπαθώντας να αγκαλιάσω τον ίσκιο του». Συμμετοχή στην εκδήλωση «Ο ποιητής Κωστής Παλαμάς σήμερα», Κεντρικό Κτήριο Πανεπιστημίου Αθηνών, Τετάρτη, 20 Νοεμβρίου 2019. Διοργάνωση: Ίδρυμα Παλαμά, Τομέας Νεοελληνικής Φιλολογίας Τμήματος Φιλολογίας Ε.Κ.Π.Α., Περιοδικό «Νέα Ευθύνη». Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 362.

190. «Η ελληνική οικογένεια ως κρυμμένη κι ανοιχτή πληγή», Συμμετοχή στην παρουσίαση του βιβλίου της Μαίρης Μικέ, *Δοκιμασίες. Όψεις του οικογενειακού πλέγματος στο νεοελληνικό μυθιστόρημα 1922-1974*, Αθήνα, Gutenberg 2019. Καβάλα, Δημοτική Βιβλιοθήκη Καβάλας «Βασίλης Βασιλικός», 20 Δεκεμβρίου 2020. Διοργάνωση: Σύνδεσμος Φιλολόγων Καβάλας, Δημοτική Βιβλιοθήκη Καβάλας και Εκδόσεις Gutenberg. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 359.

191. «Τρία παραδείγματα εκδοτικής: Χειμωνάς, Κάλβος, Παλαμάς», Συμμετοχή στο μεταπτυχιακό σεμινάριο εκδοτικής της συναδέλφου Κατερίνας Κωστίου, Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Φιλολογίας, 8 Ιανουαρίου 2020.

192. «Τα αποστάγματα ενός ταξιδιού διαρκείας», Συμμετοχή στην παρουσίαση του βιβλίου του Γιώργου Βέη, *Εκεί. Μαρτυρίες από το Βιετνάμ, την Ινδονησία, την Ιαπωνία, την Κίνα, το Καμερούν, τη Γερμανία*, Αθήνα, Κέδρος 2019. Αθήνα, Βιβλιοπωλείο Ιανός, 21 Ιανουαρίου 2020. Διοργάνωση: Εκδόσεις Κέδρος. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Βιβλιοκρισίες για σύγχρονα ελληνικά (και ξένα) λογοτεχνικά (και δοκιμιακά) βιβλία», αρ. 80 και 81.

193. «Ο παλαμικός λυρισμός του εγώ», Ομιλία και συμμετοχή ως μέντορας ομάδας μαθητριών στο Πανελλήνιο Μαθητικό Συνέδριο «Κωστής Παλαμάς. 160 χρόνια από τη γέννησή του», 23 Ιανουαρίου 2020 (Α΄ Αρσάκειο Τοσίτσειο Λύκειο Εκάλης, «Η φιλοσοφική φωνή του Παλαμά στα ποιήματα του "λυρισμού του εγώ"», υπεύθυνη καθηγήτρια: Ευγενία Δοδοπούλου). Αθήνα, Κολλέγιο Αθηνών. Διοργάνωση: Ίδρυμα Παλαμά – Κολλέγιο Αθηνών. Υπό την αιγίδα της Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Β΄ Αθήνας.

194. «Μορφολογικές παρατηρήσεις για την ποίηση του Μίλτου Σαχτούρη», Ομιλία-συμμετοχή στο διήμερο εκδηλώσεων «Μίλτος Σαχτούρης, ταξιδεύοντας στην Υδρα με τον κληρονόμο των πουλιών», ενταγμένων στο πλαίσιο του κύκλου εκδηλώσεων «Κουντουριώτεια 2020», Ύδρα, 25 Αυγούστου 2020. Διοργάνωση: Δήμος Υδρας, Περιοδικό «Αναγνώστης» και Εργοτάξιο Τέχνης Υδρας του ζωγράφου Αλέξη Βερούκα. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε επεξεργασμένο στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 373.

195. «Mario Vitti: ένας κοσμοπολίτης γεφυροποιός δύο λογοτεχνιών», Ομιλία που αναγνώστηκε στην Ύδρα, στις 26 Αυγούστου 2020, στην τελετή ανακήρυξης του Mario Vitti σε επίτιμο δημότη της Ύδρας και εγκαινίων της έκθεσης φωτογραφιών του Vitti, «Γραφείο με θέα». Διοργάνωση: Δήμος Ύδρας. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 368.

196. «Ποίηση και Μουσική στην προεπαναστατική περίοδο», Συζήτηση με τον Λάμπρο Λιάβα, καθηγητή Εθνομουσικολογίας & Πολιτισμικής Ανθρωπολογίας ΕΚΠΑ. Συντονισμός συζήτησης: Γιάννης Μπασκόζος. 12 Οκτωβρίου 2020, ώρα 19.30. Διοργάνωση: Βιβλιοπωλεία Ευριπίδης, διαδικτυακή μετάδοση. Το βίντεο της εκδήλωσης διατέθηκε στον σύνδεσμο: https://www.facebook.com/evripidis.books /videos/357951548786262.

197. Διαδικτυακή συζήτηση με τον Χάρη Βλαβιανό για το βιβλίο του *Τώρα θα μιλήσω εγώ*, στο πλαίσιο των εκδηλώσεων του 17ου Διεθνούς Φεστιβάλ Βιβλίου της Θεσσαλονίκης, 26 Νοεμβρίου 2020, ώρα 6 μ.μ. Διοργάνωση: Εκδόσεις Πατάκη. Το βίντεο της εκδήλωσης διατέθηκε στον σύνδεσμο: https://www.youtube.com /watch?v=D1rWoAKpWII.

198. «Η ελληνική ποίηση του 20ού αιώνα και ο κινηματογράφος». Διαδικτυακή διάλεξη-μάθημα στο πλαίσιο του προπτυχιακού μαθήματος της Άννας Κατσιγιάννη, «Συγκριτική Φιλολογία. Λογοτεχνία και Τέχνες», Τμήμα Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών, 9 Δεκεμβρίου 2020.

199. «La risposta all'enigma della Sfinge», Ομιλία στην ιταλική γλώσσα στο πλαίσιο της διαδικτυακής εκδήλωσης «Giornata mondiale del greco» [Παγκόσμια ημέρα των ελληνικών] (8-10 Φεβρουαρίου 2021). Η ομιλία έγινε στις 9 Φεβρουαρίου 2021. Το βίντεο της ομιλίας διατίθεται διαδικτυακά: https://www.youtube.com/watch?v=oUiiQkZWO2E. Το κείμενο της ομιλίας στην ελληνική γλώσσα δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 378.

200. «Η Επανάσταση στην ελληνική ποίηση του 19ου και του 20ού αιώνα», Ομιλία στο πλαίσιο επιμόρφωσης φιλολόγων της Κύπρου. 17 Μαρτίου 2021.

201. «Η ποίηση του Ζάχου Σιαφλέκη: Η ευθύνη της αναγνώρισης», ομιλία στην εναρκτήρια συνεδρία του συνεδρίου Ζ΄ Συνέδριο της Ελληνικής Εταιρείας Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας, Μύθος / Μύθοι στη λογοτεχνία, Μνήμη Ζαχαρία Ι. Σιαφλέκη, Αθήνα 13-16 Μαΐου 2021. Διοργάνωση: Ελληνική Εταιρεία Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας, Τμήμα Φιλολογίας – Τομέας Νεοελληνικής Φιλολογίας ΕΚΠΑ – Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 417.

202. «Επαφές της ελληνικής ποίησης με τον κινηματογράφο στη διάρκεια του 20ού αιώνα». Τρίωρη συμμετοχή, μέσω διαδικτυακής σύνδεσης, στο πλαίσιο του μεταπτυχιακού σεμιναρίου «Λογοτεχνία και τύπος στην εκπαίδευση» της κ. Κικής Λαλαγιάννη, Αθήνα, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, 27 Μαΐου 2021.

203. «Είναι, γιατί και πώς είναι δύσκολη η μοντέρνα ποίηση;». Τρίωρη συμμετοχή στο πλαίσιο του μεταπτυχιακού σεμιναρίου «Λογοτεχνία και τύπος στην εκπαίδευση» της κ. Κικής Λαλαγιάννη, Αθήνα, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, 3 Ιουνίου 2021.

204. «Μία νέα ανθολογία της ποίησης του Άγγελου Σικελιανού» [σε συνεργασία με τον Χάρη Βλαβιανό], Ημερίδα πανεπιστημιακών και λογίων για τον Άγγελο Σικελιανό, στο πλαίσιο των εκδηλώσεων «Ημέρες δελφικής πολιτιστικής κληρονομιάς 2021», Δελφοί, Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών, 12 Ιουνίου 2021. Διοργάνωση: Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών. Το βίντεο της ομιλίας διατίθεται διαδικτυακά: https://www.youtube.com/watch?v=-sv3DFvjYns&t=15505s.

205. «Η Επανάσταση στην ελληνική ποίηση του 19ου και 20ού αιώνα», ομιλία στον κύκλο ομιλιών «21 ομιλίες για το 1821», 20 Οκτωβρίου 2021. Διοργάνωση: ΕΚΠΑ. Το βίντεο της ομιλίας διατίθεται διαδικτυακά: https://www.youtube.com /watch?v=Vr07FLGZUfI&list=PLPzInO4nqiMvBouhhOroO877ULz6AvWm&index= 17.

206. «Η Επανάσταση στην ελληνική ποίηση του 19ου και 20ού αιώνα», Ομιλία στο πλαίσιο του προγράμματος εκδηλώσεων για τον εορτασμό 200 χρόνων από την έναρξη τής Ελληνικής Επανάστασης: «Ελληνική Επανάσταση. Η Παλιγγενεσία τού Ελληνικού Έθνους, η Γέννηση τού Ελληνικού Κράτους», Αθήνα, Στοά του Βιβλίου, 24 Νοεμβρίου 2021. Διοργάνωση: Φιλεκπαιδευτική Εταιρεία – Αρσάκεια-Τοσίτσεια Σχολεία.

207. «Ο Κάλβος σήμερα, μεταξύ Ελλάδας και Ιταλίας», Συμμετοχή στην εκδήλωση «Παρουσίαση της σειράς "Ανδρέας Κάλβος. Έργα και αλληλογραφία"», Αθήνα, Μουσείο Μπενάκη, 24 Νοεμβρίου 2021. Διοργάνωση: Μουσείο Μπενάκη. Η εκδήλωση διατίθεται βιντεοσκοπημένη στο διαδίκτυο: https://www.blod.gr/lectures /parousiasi-tis-seiras-andreas-kalbos-erga-allilografia/.

208. «Αναζητώντας τη λογοτεχνία ως γνώση», Συμμετοχή στη συζήτηση- «Στρογγυλό τραπέζι» στο τέλος του Συνεδρίου «Αναζητώντας τη γνώση: Τα σχολικά εγχειρίδια στο Ελληνικό Κράτος», 17-19 Δεκεμβρίου 2021, Αθήνα, Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος. Διοργάνωση: Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής – Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος.

209. «Η Επανάσταση του 1821 στην ποίηση δύο αιώνων», Διαδικτυακή διάλεξη στο πλαίσιο του σεμιναρίου BNE457 «Το 1821 στην ποίηση του 19ου και 20ού αιώνα» της Αφροδίτης Αθανασοπούλου, Τμήμα Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Κύπρου, 1 Φεβρουαρίου 2022.

210. «Η μελοποίηση της ελληνικής ποίησης από τη δεκαετία του 1950 μέχρι σήμερα: Ποσοτικοί και ποιοτικοί δείκτες», Ομιλία στην εκδήλωση «Παγκόσμια ημέρα ποίησης 2022: Μελοποιημένη ποίηση», 21 Μαρτίου 2022, Aula Φιλοσοφικής Σχολής ΕΚΠΑ. Διοργάνωση: Κοσμητεία Φιλοσοφικής Σχολής – Τμήμα Μουσικών Σπουδών ΕΚΠΑ.

211. «200 χρόνια μετά. Συμπεράσματα», Συμμετοχή σε στρογγυλό τραπέζι στη λήξη του Επιστημονικού Συνεδρίου «Η Επανάσταση του 1821 και οι νεοελληνικές τέχνες». Αθήνα, Ίδρυμα Εικαστικών Τεχνών & Μουσικής Β. & Μ. Θεοχαράκη, 14-15 Απριλίου 2022. Διοργάνωση: Πρωτοβουλία 1821-2021 και [ηλεκτρονικό περιοδικό] Ο αναγνώστης.

212. Συμμετοχή στην παρουσίαση του βιβλίου της Έμιλυ Ντίκινσον, *Αυτό είναι το γράμμα μου στην Οικουμένη. 160 ποιήματα*, Εισαγωγή-μετάφραση-σημειώσεις Χάρης Βλαβιανός. Αθήνα, Κήπος Νομισματικού Μουσείου, 18 Μαΐου 2022. Διοργάνωση: Εκδόσεις Πατάκη.

213. Συμμετοχή στην παρουσίαση του βιβλίου του Βασίλη Μακρυδήμα, *Στον αστερισμό των αντιθέσεων. Ο κριτικός και δοκιμιογράφος Τ.Κ. Παπατσώνης*. Αθήνα, Σύλλογος Ελλήνων Αρχαιολόγων, 26 Μαΐου 2022. Διοργάνωση: Εκδόσεις Gutenberg.

214. «Οι Έλληνες ποιητές για τη Μικρασιατική Καταστροφή», [Ημερίδα] ὦ γῆ, 1922-2022, Αφιέρωμα του Ιδρύματος Αικατερίνης Λασκαρίδη στα 100 χρόνια από τη Μικρασιατική Καταστροφή, Ίδρυμα Αικατερίνης Λασκαρίδη, Σάββατο, 28 Μαΐου 2022. Στιγμιότυπα της εκδήλωσης στο βίντεο που διατίθεται στο διαδίκτυο: https://www.youtube.com/watch?v=L_7twHdlcAw.

215. «Οι μικρασιάτες πρόσφυγες καπνεργάτες της Καβάλας ως μέρος της λογοτεχνικής ιστορίας της πόλης: το τραύμα της μνήμης», Ημερίδα: Μικρασιατικός Ελληνισμός: πτυχές της συμβολής του στην ανάπτυξη της ελληνικής κοινωνίας, Αθήνα, Κολλέγιο Αθηνών, 4 Ιουνίου 2022. Διοργάνωση: Κολλέγιο Αθηνών – Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 414.

216. «Η παρουσία του κινηματογράφου στα ελληνικά λογοτεχνικά περιοδικά των μεταπολεμικών και μεταπολιτευτικών χρόνων (1949-2009)» [σε συνεργασία με τη Δήμητρα Ραζάκη και τη Νάντια Φραγκούλη], Διάλεξη στο Μεταπτυχιακό Colloquium του ΠΜΣ Νεοελληνικής Φιλολογίας του Τμήματος Φιλολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Τρίτη 28 Ιουνίου 2022. Διοργάνωση: ΠΜΣ Νεοελληνικής Φιλολογίας του Τμήματος Φιλολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

217. Συμμετοχή στην παρουσίαση του βιβλίου του Σταύρου Ζαφειρίου, *Πράσινος ουρανός, μπλε χορτάρι* (Αθήνα, Νεφέλη 2022). Αθήνα, Σ22, 14 Σεπτεμβρίου 2022. Διοργάνωση: Εκδόσεις Νεφέλη.

218. «Συγκεράζοντας την απωθητική με την ονειρική πραγματικότητα», Συμμετοχή στην παρουσίαση του βιβλίου του Ιωάννη Π.Α. Ιωαννίδη, Λόγω κρυμμένα λογοκριμένα. Σχεδόν ημι-ιστόρημα (Αθήνα, Κέδρος 2020), Αθήνα, Βιβλιοπωλείο Ιανός, 27 Σεπτεμβρίου 2022. Διοργάνωση: Εκδόσεις Κέδρος. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 403.

219. Συμμετοχή στην παρουσίαση του βιβλίου της Μαίρης Μικέ, *Ανθεκτική εκκρεμότητα. Ο μύθος της Πασιφάης σε νεοελληνικά λογοτεχνικά κείμενα του 20ού αιώνα* (Αθήνα, Gutenberg 2022). Θεσσαλονίκη, Μουσείο Μακεδονικού Αγώνα, 10 Νοεμβρίου 2022. Διοργάνωση: Εκδόσεις Gutenberg. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις

«Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 411.

220. «Ο Σεφέρης ως εστία ποιητικού διαλόγου: Βουλιάζει όποιος σηκώνει τις μεγάλες πέτρες;». Εκδήλωση «Ο διάλογος των νεότερων ποιητών με την ποίηση του Σεφέρη», στο πλαίσιο του Κύκλου φιλολογικών εκδηλώσεων με τίτλο «"Ἡ μνήμη ὅπου καὶ νὰ τὴν ἀγγίξεις πονεῖ". Περιδιαβάζοντας τὰ *Ἡμερολόγια Καταστρώματος* τοῦ Γ. Σεφέρη», Αμφιθέατρο Βιβλιοθήκης της Φιλοσοφικής Σχολής του ΕΚΠΑ, 8 Δεκεμβρίου 2022. Διοργάνωση: Κοσμητεία της Φιλοσφικής Σχολής του ΕΚΠΑ & Τομέας Νεοελληνικής Φιλολογίας του Τμήματος Φιλολογίας του ΕΚΠΑ, με αφορμή την έκθεση εικαστικής αποτύπωσης του *Ἡμερολογίου Καταστρώματος Γ΄* του Γ. Σεφέρη από τον ζωγράφο Γιώργο Κόρδη. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 429.

221. «Η νεοελληνική φιλολογία χθες, σήμερα, αύριο». Συμμετοχή σε επιστημονική ημερίδα με θέμα «Η νεοελληνική φιλολογία και οι προκλήσεις του μέλλοντος», διαδικτυακή συνάντηση, 9 Δεκεμβρίου 2022. Διοργάνωση: Τομέας Νεοελληνικών και Συγκριτολογικών Σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας του ΑΠΘ. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 410.

222. «Elena nella poesia greca contemporanea» [Η Ελένη στη σύγχρονη ελληνική ποίηση]. Διαδικτυακή συμμετοχή στη Giornata Mondiale della Lingua e della Cultura Ellenica, 9 Φεβρουαρίου 2023. Διοργάνωση: Ambasciata della Repubblica Ellenica in Italia, Comunità Ellenica di Roma e del Lazio e di Palermo, Federazione delle Comunità e Confraternite Elleniche in Italia, Museo Nazionale Etrusco di Villa Giulia, Università di Cassino e del Lazio Meridionale, Roma Sapienza, Roma Tor Vergata, Roma Tre, Tuscia, A.I.C.C. Delegazioni «Antico e Moderno», Palermo e «Randazzo» di Siracusa, Associazione Nazionale di Studi Neogreci, Licei Benedetto da Norcia, Dante, Tasso, Visconti e Vivona di Roma, Cicerone di Frascati, Lanza di Foggia, Gargallo di Siracusa. Το βίντεο της ομιλίας διατίθεται στο διαδίκτυο: https://www.youtube.com/watch?v=3rRw8H1Yu8o. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 428.

223. «Εκδίδοντας τις συλλογές του Παλαμά *Οι καημοί της λιμνοθάλασσας και τα σατιρικά γυμνάσματα* και *Η πολιτεία και η μοναξιά*». Εκδήλωση: Εκδίδοντας Παλαμά, Αθήνα, Μεγάλη Αίθουσα Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, 28 Φεβρουαρίου 2023. Διοργάνωση: Ίδρυμα Κωστή Παλαμά. Το βίντεο ολόκληρης της εκδήλωσης διατίθεται στο διαδίκτυο: https://www.youtube.com/watch?v=QkzkQQd1V7M.

224. «Βασικές ορίζουσες της σύγχρονης ελληνικής ποίησης». Συνέδριο: Η ελληνική λογοτεχνία τον 21ο αιώνα. Πεζογραφία – ποίηση – κριτική, Αθήνα, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Αθηναίων, «Αμφιθέατρο Αντ. Τρίτση», 11 Μαρτίου 2023. Διοργάνωση: Ηλεκτρονικό περιοδικό Ο αναγνώστης. Το βίντεο ολόκληρης της εκδήλωσης διατίθεται στο διαδίκτυο: https://www.youtube.com/watch?v=XLw1hVboZqg. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 412 και 430.

225. «*Οι καημοί της λιμνοθάλασσας* του Παλαμά. Μια απόπειρα για νέα ανάγνωση». Εκδήλωση: Κωστής Παλαμάς, λειτουργός και πλάστης. 1943-2023: 80 χρόνια από τον θάνατό του, Καλαμάτα, Αμφιθέατρο Φιλαρμονικής Δήμου Καλαμάτας, 15 Μαρτίου 2023. Διοργάνωση: Δήμος Καλαμάτας – Τομέας Λόγου και Γραμμάτων της Κ.Ε. «Φάρις».

226. «Η ποίηση και η ποιητική του Γιάννη Ρίτσου», Εκδήλωση: Γιάννης Ρίτσος, Αθήνα, Δημοτική Βιβλιοθήκη Αγ. Δημητρίου, 18 Μαρτίου 2023. Διοργάνωση: Λέσχη

Ανάγνωσης, Οργανισμός Πολιτισμού, Αθλητισμού & Περιβάλλοντος Δήμου Αγίου Δημητρίου.

227. «Ο Σεφέρης ως εστία ποιητικού διαλόγου: Βουλιάζει όποιος σηκώνει τις μεγάλες πέτρες;». Εσπερίδα στη μνήμη του Γιώργου Σεφέρη. Γιώργος Σεφέρης, ένας Έλληνας. Ο άνθρωπος, ο ποιητής, ο πολιτικός, Ηράκλειο, Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη Ηρακλείου, 29 Μαρτίου 2023. Διοργάνωση: Βικέλειος Μορφωτική Εταιρεία. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 429.

228. «Η ελληνική λογοτεχνία για τη Μικρασιατική Καταστροφή: το τραύμα της μνήμης». Εκδήλωση με αφορμή τη λήξη της έκθεσης «Μικρασιατικός Ελληνισμός: εικόνες και μνήμες», Αθήνα, Θέατρο του Κολλεγίου Αθηνών, 25 Απριλίου 2023. Διοργάνωση: Κολλέγιο Αθηνών.

229. «Η καβαφική ποίηση ως πεδίο άσκησης της σύγχρονης παρωδίας», Πάντοτε ωραία και μουσικά τα ελληνικά σου είναι. Ημερίδα για τα 160 χρόνια από τη γέννηση του Κ.Π. Καβάφη, Αθήνα, Σπίτι της Κύπρου, 27 Απριλίου 2023. Διοργάνωση: Σπίτι της Κύπρου.

230. «Το συγγραφικό έργο του Κωστή Παλαμά σήμερα». Συμπόσιο Κωστής Παλαμάς. 80 χρόνια από τον θάνατό του, Αθήνα, 12 Μαΐου 2023. Διοργάνωση: Λαϊκόν Πανεπιστήμιον της Εταιρείας των Φίλων του Λαού.

231. Συμμετοχή στην παρουσίαση της ποιητικής συλλογής της Μαρίας Δ. Σφήκα, *Άλογα στο στήθος*, Αθήνα, ΑΩ Εκδόσεις 2022. Πανεπιστήμιο Αθηνών, Κεντρικό Κτήριο, Αμφιθέατρο Αργυριάδη, 13 Μαΐου 2023.

232. «Ο Mario Vitti και η σύγχρονή του ελλαδική νεοελληνική φιλολογία», Εκδήλωση: Μνήμη Mario Vitti, Κωνσταντινούπολη, Σισμανόγλειο Μέγαρο, 31 Μαΐου 2023. Διοργάνωση: Γενικό Προξενείο της Ελλάδας στην Κωνσταντινούπολη. Η εκδηλωση διατίθεται βιντεοσκοπημένη στο διαδίκτυο: https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=KyGHJ4N4BS8. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 420.

Ειδησεογραφήματα:

1. https://www.orthodoxianewsagency.gr/patriarxeia/oikomeniko_patriarxio/o-oikoumenikos-patriarxis-se-ekdilosi-gia-ton-aeimnisto-ellinisti-mario-vitti/
2. https://fosfanariou.gr/index.php/2023/06/01/o-ecum-patr-se-ekdilosi-gia-ton-mario-vitti/

233. Συμμετοχή στην παρουσίαση του βιβλίου της Άννας Κατσιγιάννη, *Η σχεδία του λόγου. Μελέτες για την κινητικότητα των λογοτεχνικών έργων*, Αθήνα, Gutenberg 2022. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε διαδικτυακά μέσω της πλατφόρμας Microsoft Teams την Τετάρτη 14 Ιουνίου 2023. Διοργάνωση: Εργαστήριο Ερευνας για τη Νεοελληνική και Συγκριτική Φιλολογία, Τμήμα Ελληνικής Φιλολογίας του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης.

234. Συμμετοχή στην παρουσίαση του βιβλίου: Τ.Κ. Παπατσώνης, *Άπαντα τα ευρεθέντα. Ποιήματα εκτός συλλογών 1911-1976*, Φιλολογική επιμέλεια – Εισαγωγή – Επίμετρο Βασίλης Μακρυδήμας, Αθήνα, Librofilo & CO 2022. Αθήνα, Wine Bar Monk, 25 Σεπτεμβρίου 2023. Διοργάνωση: Εκδόσεις Librofilo & CO.

235. «Το ανοιχτό πρόβλημα του νερού: Βασικές ορίζουσες της ποίησης του Τίτου Πατρίκιου». Τιμητική εκδήλωση για τον Τίτο Πατρίκιο, Καλαμάτα, Αμφιθέατρο Φιλαρμονικής Δήμου Καλαμάτας, 26 Σεπτεμβρίου 2023. Διοργάνωση: Δήμος Καλαμάτας – Τομέας Λόγου και Γραμμάτων της Κ.Ε. «Φάρις».

236. «*Οι καημοί της λιμνοθάλασσας*. Μία απόπειρα για νέα ανάγνωση». Εκδήλωση: «Ο Παλαμάς στην εκπαίδευση», Πάτρα, Στέγη Γραμμάτων Κωστής Παλαμάς, 18 Οκτωβρίου 2023. Διοργάνωση: Τμήμα Φιλολογίας Πανεπιστημίου Πατρών.

237. «*Οι καημοί της λιμνοθάλασσας*. Μία απόπειρα για νέα ανάγνωση». Εκδήλωση: «Το Μεσολόγγι τιμά τον Κωστή Παλαμά. 80 χρόνια μετά τον θάνατό του», Μεσολόγγι, Αίθουσα εκδηλώσεων Περιφερειακής Ενότητας Αιτωλοακαρνανίας Ιεράς

Πόλεως Μεσολογγίου, 18 Νοεμβρίου 2023. Διοργάνωση: Δήμος Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου – Ίδρυμα Κωστή Παλαμά – Πνευματικό Κέντρο Δήμου Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου – Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας.

238. «Η καβαφική «Δευτέρα Οδύσσεια» και η καζαντζακική *Οδύσεια*: Μία συγκριτική εξέταση», Εκδήλωση: Καβάφης-Καζαντζάκης: Μια συνάντηση στον χρόνο, Βρυξέλλες, Πρεσβεία της Ελλάδας στο Βέλγιο, 1η Δεκεμβρίου 2023. Διοργάνωση: Διεθνής Εταιρεία Φίλων Νίκου Καζαντζάκη Βελγίου. Η εκδήλωση διατίθεται βιντεοσκοπημένη στο διαδίκτυο: https://www.youtube.com/watch?v=fRbr8RORvEE.

Σχετικά κείμενα: Βασίλης Λιόγκας, «Ευριπίδης Γαραντούδης – Μάρθα Βασιλειάδη: Δυο φωτισμένα παιδιά της Καβάλας με εκπληκτική ακτινοβολία έλαμψαν στις Βρυξέλλες», *Πρωϊνή* [Καβάλας], 9 Δεκεμβρίου 2023, https://www.proininews.gr/dyo-fotismena-paidia-tis-kavalas-me-ekpliktiki-aktinovolia-fotograafies/

Newsville, «Βραδιά συγκριτικής ανάλυσης του έργου των Καζαντζάκη-Καβάφη στις Βρυξέλλες», *Newsville. Η δική μας κοινότητα* [Βρυξέλλες], 11 Δεκεμβρίου 2023, https://www.newsville.be/ekdilwsi-defnk-belgiou-gia-to-ergo-kazantzaki-cavafy-bruxelles/?fbclid=IwAR1Ci8Btj8q-tWTuIVab_JVmcEc09K6_r2RiLp8XmhxRF1bcEbjX8CqG_40

239. «Παρουσίαση του ερευνητικού προγράμματος "Ο ξένος, ο άλλος, ο διαφορετικός: Ταυτότητα και ετερότητα στη λογοτεχνία"» [σε συνεργασία με την Δώρα Μέντη και την Μαρία Νικολοπούλου], Διάλεξη στον κύκλο διαλέξεων του Τομέα Νεοελληνικής Φιλολογίας του ΕΚΠΑ, 14 Δεκεμβρίου 2023, Κτίριο Φιλοσοφικής Σχολής, αμφ. 209. Διοργάνωση: Τομέα Νεοελληνικής Φιλολογίας του ΕΚΠΑ.

240. «Μια αρμονική συγκατοίκηση κάτω από την ίδια ανοικτή στέγη». Ομιλία στην παρουσίαση της ανθολογίας *Οι κήποι της Αγραύλου. Ανθολογία ποιητών βραβευμένων από την Ακαδημία Αθηνών (2010-2022)*, Επιμέλεια Χρύσα Κοντογεωργοπούλου (Μαγκλίνη), Αθήνα, Εκδόσεις 24 Γράμματα 2023. Αθήνα, Θέατρο Τέχνης Καρόλου Κουν, Πεσμαζόγλου 5, 29 Ιανουαρίου 2024. Διοργάνωση: Εκδόσεις 24 Γράμματα. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 427.

241. «Thalassa/Mare: una passeggiata fra tre poeti greci moderni» [Θάλασσα: Μια περιδιάβαση σε τρεις νεοέλληνες ποιητές]. Διαδικτυακή συμμετοχή στη Giornata Mondiale della Lingua e della Cultura Ellenica 2024: Le parole dei Greci, 9 Φεβρουαρίου 2024. Διοργάνωση: Ambasciata della Repubblica Ellenica in Italia, Comune di Roma Capitale – Assessorato alla Scuola, Università di Cassino e del Lazio Meridionale, Roma Sapienza, Roma Tor Vergata, Roma Tre, Tuscia, Comunità Ellenica di Roma e del Lazio, Comunità Ellenica «Trinacria» di Palermo, Federazione delle Comunità e Confraternite Elleniche in Italia, Associazione «Antico e Moderno», A.I.C.C. Delegazione di Palermo e Delegazione «Randazzo» di Siracusa, licei Augusto, Benedetto da Norcia, Manara, Tasso, Visconti e Vivona di Roma, Cicerone di Frascati, Fiorentino di Lamezia Terme, Moro di Manfredonia, Gargallo di Siracusa, Vittorio Emanuele di Palermo. Πληροφορίες στον ιστότοπο: https://www.anticoemoderno.org/evento/giornata-mondiale-della-lingua-e-cultura-ellenica-le-parole-dei-greci/. Το βίντεο της ομιλίας διατίθεται διαδικτυακά: https://www.youtube.com/watch?v=wbNrh1vfpBc&t=2s. Το κείμενο της ομιλίας θα δημοσιευτεί στα πρακτικά του συνεδρίου.

242. «Οι *Ιστορίες νεοελληνικής λογοτεχνίας* του Vitti σε σύγκριση με εκείνες του Κ. Θ. Δημαρά και του Λίνου Πολίτη», Επιστημονική συνάντηση Mario Vitti, νεοελληνιστής, Αθήνα, Αμφιθέατρο Μουσείου Μπενάκη, Πειραιώς 138, 17 Φεβρουαρίου 2024. Διοργάνωση: Μουσείο Μπενάκη – Laboratorio Studi Neogreci Mirsini Zorba. Το κείμενο της ομιλίας θα δημοσιευτεί σε πρακτικά.

243. «Ο Μακρυγιάννης στην ελληνική ποίηση του 19ου και 20ού αιώνα», Επετειακές εκδηλώσεις για την Γ΄ Εθνοσυνέλευση 1827 στην Ερμιόνη, Ερμιόνη, 9 Μαρτίου 2024. Διοργάνωση: Δήμος Ερμιονίδας.

244. Συμμετοχή στην παρουσίαση του ποιητικού βιβλίου του Δημήτρη Κοσμόπουλου, *Έθνος εξαιρετικά*, Αθήνα, Περισπωμένη 2023. «Βραδιές με την Περισπωμένη. Κύκλος εκδηλώσεων με αφορμή τις εκδόσεις του οίκου», Αθήνα, Γενναδείου 5, 20 Μαρτίου 2024. Διοργάνωση: Εκδόσεις Περισπωμένη.

245. «Ο Κάλβος σήμερα: ένας Έλληνας αυτοεξόριστος ανάμεσά μας», Εκδήλωση για τον Ανδρέα Κάλβο, Καλαμάτα, Αμφιθέατρο Φιλαρμονικής Δήμου Καλαμάτας, 28 Μαρτίου 2024. Διοργάνωση: Δήμος Καλαμάτας – Τομέας Λόγου και Γραμμάτων της Κ.Ε. «Φάρις».

246. «Η ποίηση του Σολωμού, 200 χρόνια μετά», Αφιέρωμα στον Διονύσιο Σολωμό, Αθήνα, Βιβλιοπωλείο Ιανός, 1 Απριλίου 2024. Διοργάνωση: Ελληνικός Σύνδεσμος Ηνωμένων Εθνών.

247. «Μεταφράζοντας Sandro Penna στα ελληνικά: δυσκολίες και λύσεις (Tradurre Sandro Penna in greco: difficoltà e soluzioni)», Διάλεξη στην ιταλική γλώσσα, στο πλαίσιο του μεταπτυχιακού σεμιναρίου του αναπληρωτή καθηγητή Χρήστου Μπιντούδη με αντικείμενο τη μετάφραση, 24 Απριλίου 2024, Ρώμη, Dipartimento di Studi Europei, Americani e Interculturali, Facoltà di Lettere e Filosofia, Sapienza Università di Roma, Edificio «Marco Polo».

248. «Η διάρκεια του έργου του Σεφέρη. Ερωτήματα και απαντήσεις», Συμμετοχή στην παρουσίαση του βιβλίου *Η μνήμη όπου και να την αγγίξεις πονεί. Περιδιαβάζοντας τα* Ημερολόγια Καταστρώματος *του Γ. Σεφέρη. Εικαστική αποτύπωση του* Ημερολογίου Καταστρώματος Γ΄ *από τον Γιώργο Κόρδη*, Επιμέλεια Στέφανος Κακλαμάνης, Αθήνα, Εκδόσεις Αρμός 2023. Αθήνα, Αμφιθέατρο «Ιωάννης Δρακόπουλος», Κεντρικό κτήριο ΕΚΠΑ, 7 Ιουνίου 2024. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 433.

249. «Μία νέα μετάφραση του *Δεκαημέρου* του Βοκάκιου». Συμμετοχή στην παρουσίαση του βιβλίου: Βοκάκιος, *Δεκαήμερο. Οι γυναίκες αφηγούνται. Είκοσι ιστορίες*, Επιλογή-Εισαγωγή-Μετάφραση: Στέλιος Χουρμουζιάδης, Αθήνα, Περισπωμένη 2024. Αθήνα, Ιταλικό Ινστιτούτο Αθηνών, 31 Οκτωβρίου 2024. Διοργάνωση: Εκδόσεις Περισπωμένη. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 438.

250. «Το ποιητικό έργο του Βασίλη Βασιλικού», Συμμετοχή στην ημερίδα «Βασίλης Βασιλικός: Στιγμές… από τη ζωή και το έργο του», Καβάλα, Μεγάλη Λέσχη Καβάλας, 9 Νοεμβρίου 2024. Διοργάνωση: Δήμος Καβάλας, Εταιρεία Θασιακών Μελετών, Θασιακή Ένωση Καβάλας. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 453.

251. «Ιστορίες από τα βαθιά», Συμμετοχή στην παρουσίαση του βιβλίου του Θανάση Χατζόπουλου, *Κρατήρας* (Αθήνα, Πόλις 2023), Αθήνα, Βιβλιοπωλείο «Επί λέξει», 23 Νοεμβρίου 2024. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 443.

252. «Βασικές ορίζουσες του λογοτεχνικού έργου του Γιώργου Βέη», Ομιλία κατά την αναγόρευση του Γιώργου Βέη σε επίτιμο διδάκτορα του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του ΕΚΠΑ, Αθήνα, Αίθουσα Τελετών Πανεπιστημίου Αθηνών, 26 Νοεμβρίου 2024. Το βίντεο της εκδήλωσης διατίθεται στο διαδίκτυο: https://www.youtube.com/watch?v=djWt6IfPPGY. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 464.

253. «Αναζητώντας τον Θεό σε ένα γνωστό-άγνωστο σύμπαν», Παράλληλο εργαστήριο «Θεολογία και ποιητικός λόγος στον 21ο αιώνα» στο πλαίσιο του Διεθνούς Συνεδρίου «Η Ορθόδοξη Θεολογία στον 21ο αιώνα. Προκλήσεις και Προοπτικές» (Διοργάνωση: Θεολογική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, 24-28 Νοεμβρίου 2024). Επιμέλεια του εργαστηρίου: Κίρκη Κεφαλέα, Αθήνα, 27 Νοεμβρίου 2024. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε πε-

ριοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 457 και θα δημοσιευτεί στα πρακτικά του συνεδρίου.

254. «Οι αντικριστές ζωές μας στον καθρέφτη της ποίησης», Συμμετοχή στην παρουσίαση του βιβλίου του Ιωάννη Π.Α. Ιωαννίδη, *Αντικριστές πολιτείες* (Αθήνα, Κέδρος 2024), Αθήνα, Βιβλιοπωλείο Ιανός, 5 Δεκεμβρίου 2024. Το βίντεο της ομιλίας διατίθεται διαδικτυακά: https://www.youtube.com/watch?v=pdjbDuFb5a4. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 442.

255. «Ìmeros: l'*imeros* dell'amore e della poesia alta», Ομιλία στην ιταλική γλώσσα στο πλαίσιο της διαδικτυακής εκδήλωσης «Giornata mondiale della lingua e della cultura ellenica 2025. Le passioni dei Greci» [Παγκόσμια ημέρα της ελληνικής γλώσσας και του πολιτισμού 2025. Τα πάθη των Ελλήνων] (5-7 Φεβρουαρίου 2025). Η ομιλία έγινε στις 6 Φεβρουαρίου 2025. Το βίντεο της ομιλίας διατίθεται διαδικτυακά: https://www.youtube.com/watch?v=1Dnj2CXNoSk. Το κείμενο της ομιλίας στην ιταλική γλώσσα θα δημοσιευτεί στα πρακτικά της εκδήλωσης.

256. «Παρατηρήσεις για τη γλώσσα της σύγχρονης ελληνικής νεανικής ποίησης», Συμμετοχή στην ημερίδα «Όμως αντισταθμίζει που γράφουμε ελληνικά. Για τη γλώσσα της ελληνικής ποίησης και την ποίηση της ελληνικής γλώσσας», Ίδρυμα Αικατερίνης Λασκαρίδη (Ιστορική Βιβλιοθήκη Ιδρύματος Λασκαρίδη, Πειραιάς), 8 Φεβρουαρίου 2025. Διοργάνωση: Κύκλος Ποιητών. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 448.

257. «Πορτρέτα Λογοτεχνών: Ανδρέας Κάλβος», Διαδικτυακή ομιλία και συζήτηση, Σάββατο, 15 Φεβρουαρίου 2025, ώρες 19-21. Διοργάνωση: Σύνδεσμος Φιλολόγων Αργολίδας. Το βίντεο της ομιλίας αναρτήθηκε στις 26 Ιουλίου 2025 στο διαδίκτυο: https://www.youtube.com/watch?v=oxI86eIcTDo.

258. «Κυριάκος Χαραλαμπίδης: από τον εθνικό στον οικουμενικό ποιητή», Ομιλία-συμμετοχή στην παρουσίαση του βιβλίου του Ρήσου Χαρίση, *Κυριάκος Χαραλαμπίδης. Ψηφίδες ποίησης και ζωής* (Λευκωσία, Κεντρική Ασφαλιστική 2024), Αθήνα, Σπίτι της Κύπρου, 17 Φεβρουαρίου 2025. Διοργάνωση: Σπίτι της Κύπρου. Διαδικτυακές μεταδόσεις: https://diavlos.grnet.gr/event/e4636 και https://www.youtube.com/watch?v=Rnu_y_psrKs. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 445.

259. «Η λογιότητα του ποιητή Μιχάλη Γκανά», Ομιλία-συμμετοχή στην εκδήλωση «"Ας πούμε ένα τραγούδι σιγανό". Εσπερίδα αφιερωμένη στη μνήμη του ποιητή Μιχάλη Γκανά», Αθήνα, Αμφιθέατρο Άλκης Αργυριάδης, Κεντρικό κτήριο ΕΚΠΑ, 20 Μαρτίου 2025. Διοργάνωση: Τομέας Νεοελληνικής Φιλολογίας, Τμήμα Φιλολογίας Ε.Κ.Π.Α, Χορηγός Επικοινωνίας Ο ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ. Το βίντεο της ομιλίας και όλης της εκδήλωσης διατίθεται εδώ: https://delos.uoa.gr/opendelos/search?q=%C2%AB%CE%91%CF%82+%CF%80%CE%BF%CF%8D%CE%BC%CE%B5+%CE%AD%CE%BD%CE%B1+%CF%84%CF%81%CE%B1%CE%B3%CE%BF%CF%8D%CE%B4%CE%B9+%CF%83%CE%B9%CE%B3%CE%B1%CE%BD%CF%8C%C2%BB. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 447.

260. «Τα αρχειακά κατάλοιπα του *Σπιτιού της Γερτρούδης* του Γιώργου Χειμωνά», Ομιλία-συμμετοχή στην εκδήλωση «Συνάντηση για τον Γιώργο Χειμωνά (1936-2000)», Αθήνα, Αιγινήτειο Νοσοκομείο, 28-29 Μαρτίου 2025. Διοργάνωση: Αιγινήτειο Νοσοκομείο – Τομέας Νεοελληνικής Φιλολογίας ΕΚΠΑ. Το βίντεο της ομιλίας και όλης της εκδήλωσης διατίθεται από το Ίδρυμα Μποδοσάκη: https://www.blod.gr/events/synantisi-gia-to-giorgo-heimona-1938-2000/. Το κείμενο

της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 452.

261. «Μιχάλης Γκανάς: Από την ιθαγένεια στην οικουμενικότητα», Αφιέρωμα στον ποιητή Μιχάλη Γκανά, Πέμπτη 10 Απριλίου 2025, 12.00-2.30 μ.μ, 2ο Γ.Ε.Λ. Αθήνας «Θόδωρος Αγγελόπουλος». Διοργάνωση: Σύμβουλοι Εκπαίδευσης ΠΕ02 της Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Α΄ Αθήνας Αλέξανδρος Καραφωτιάς, Καλυψώ Λάζου-Μπαλτά και Μαρία Νέζη.

262. «Μετρικολογία: Ένας ώριμος πλέον κλάδος της νεοελληνικής φιλολογίας», Παρουσίαση του βιβλίου του Γιώργου Β. Χορταριά, *Ο ελευθερωμένος στίχος στη νεοελληνική ποίηση (1884-1930)*, Αθήνα, Cafe Greener, 12 Απριλίου 2025. Διοργάνωση: Εκδόσεις Άρτεμις Πετροπούλου. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 450.

263. «La ricezione dell'antichità greca nella poesia greca moderna (XIX-XX secolo)», Παλέρμο, Biblioteca di Antichistica, Sala di Bizantino e Neogreco, 15 Μαΐου 2025. Διάλεξη στο πλαίσιο του κύκλου μαθημάτων στο Πανεπιστήμιο του Παλέρμο (Cori. Azione D. Didattica: Lezioni nel corso di dottorato e nel laboratorio «Grecia oggi»), στο διάστημα από 13 έως 20 Μαΐου 2025.

264. «Ένας νευρολόγος διαβάζει και ερμηνεύει δύο σημαντικά ποιήματα», Παρουσίαση των βιβλίων του Ιωάννη Θ. Ευδοκιμίδη, *Είναι εύκολο να αλλάξουμε ζωή; Ένας νευρολόγος διαβάζει Σεφέρη* (Αθήνα, Μοτίβο Εκδοτική 2024) και *Τελικά πώς πέρασε ο χρόνος; Ένας νευρολόγος διαβάζει Καβάφη* (Αθήνα, Μοτίβο Εκδοτική 2025), Αθήνα, Gustav Athens, 27 Μαΐου 2025. Διοργάνωση: Εκδόσεις Τόπος. Το βίντεο της εκδήλωσης διατίθεται στο διαδίκτυο: https://www.youtube.com/watch?v=Oha44V5aF_w&t=26s. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 454.

265. «Ο Έλληνας ποιητής Κωνσταντίνος Καβάφης και η Αίγυπτος» [σε συνεργασία με τη Μαρία Ρώτα], Διάλεξη στο Μορφωτικό Κέντρο της Πρεσβείας της Αραβικής Δημοκρατίας της Αιγύπτου στην Αθήνα, 28 Μαΐου 2025. Διοργάνωση: Μορφωτικό Κέντρο της Πρεσβείας της Αραβικής Δημοκρατίας της Αιγύπτου στην Αθήνα σε συνεργασία με τον Τομέα Νεοελληνικής Φιλολογίας του Τμήματος Φιλολογίας του ΕΚΠΑ.

266. Παρουσίαση του βιβλίου της Ευαγγελίας Σκαρσουλή, *Μίκης Θεοδωράκης – Γιάννης Ρίτσος, Επιτάφιος / Ρωμιοσύνη. Η πρόσληψη της ποίησης μέσα από τη μουσική* (Αθήνα, Μετρονόμος 2025), Αθήνα, 53ο Φεστιβάλ Βιβλίου Πεδίου Άρεως, 15 Σεπτεμβρίου 2025. Διοργάνωση: Εκδόσεις Μετρονόμος.

267. «Κυριάκος Χαραλαμπίδης: ο εθνικός και ο οικουμενικός ποιητής», Παρουσίαση του έργου του Χαραλαμπίδη στο πλαίσιο του 8ου Διεθνούς Φεστιβάλ Ποίησης Πάτρας, Πάτρα, Ρωμαϊκό Στάδιο, 19 Σεπτεμβρίου 2025. Διοργάνωση: 8ο Διεθνές Φεστιβάλ Ποίησης Πάτρας. Το βίντεο της εκδήλωσης διατίθεται στο διαδίκτυο: https://www.youtube.com/watch?v=0_zrfPj6L80.

268. «Έχει όρια η σάτιρα;», Συμμετοχή στην ομώνυμη εκδήλωση, Αθήνα, Zatopek Boob Cafe, 15 Νοεμβρίου 2025. Διοργάνωση: Περιοδικό *Μουσών*, με αφορμή την κυκλοφορία του 5ου τεύχους.

269. «Διακριτικά γνωρίσματα της ποίησης του Ντίνου Χριστιανόπουλου», Συμπόσιο μνήμης Ντίνου Χριστιανόπουλου, Αθήνα, Βιβλιοπωλείο Ιανός, 18 Νοεμβρίου 2025. Διοργάνωση: Ελληνικός Σύνδεσμος Ηνωμένων Εθνών και Ιανός Αλυσίδα Πολιτισμού. Το βίντεο της εκδήλωσης διατίθεται στο διαδίκτυο: https://www.youtube.com/watch?v=DflEK1PiQP4

270. «La ricezione dell'antichità greca nella poesia neogreca», Διάλεξη στον κύκλο διαλέξεων Incontri bizantini e neogreci d'autunno IV 2025, Padova, Universita degli studi di Padova, Palazzo Maldura, 26 Νοεμβρίου 2025.

271. «Μαρία Φαραντούρη: το ήθος της φωνής», Ομιλία κατά την αναγόρευση της Μαρίας Φαραντούρη σε επίτιμη διδάκτορα του Τμήματος Φιλολογίας και του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του ΕΚΠΑ, Αθήνα, Αίθουσα Τελετών Πανεπιστημίου Αθηνών, 3 Δεκεμβρίου 2025. Το βίντεο της εκδήλωσης διατίθεται στο διαδίκτυο: https://www.youtube.com/watch?v=EGo7YbrdqYM. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 459.

272. «Το ήθος και το κύρος της κριτικής γραφής του ποιητή Παλαμά», Συμμετοχή στην παρουσίαση του 21ου τόμου των *Απάντων* του Κωστή Παλαμά, εκδήλωση «Ο κριτικός Παλαμάς», Αθήνα, Αίθουσα πολλαπλών χρήσεων του Πολιτιστικού Κέντρου «Κωστής Παλαμάς» του ΕΚΠΑ, 10 Δεκεμβρίου 2025. Η εκδήλωση εντάσσεται στον κύκλο επιμορφωτικών, πολιτιστικών και καλλιτεχνικών δράσεων υπό τον τίτλο «Το ΕΚΠΑ στην Πόλη». Διοργάνωση: Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών και Δήμος Αθηναίων, σε συνεργασία με το «Ίδρυμα Κωστή Παλαμά» και τον Τομέα Νεοελληνικής Φιλολογίας του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του ΕΚΠΑ. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 461.

273. «Σκέψεις για τη διάρθρωση της Ιστορίας των μορφών της νεοελληνικής ποίησης», Ανακοίνωση στην Τιμητική Ημερίδα για τον Δημήτρη Αγγελάτο. Νεοελληνική Φιλολογία – Θεωρία της Λογοτεχνίας – Συγκριτική Φιλολογία, Τετάρτη, 25 Φεβρουαρίου 2026, Αμφιθέατρο Βιβλιοθήκης Φιλοσοφικής Σχολής Ζωγράφου. Διοργάνωση: Τομέας Νεοελληνικής Φιλολογίας ΕΚΠΑ.

274. «Επ' αφορμή της απονομής του τιμητικού πτυχίου Νομικής του ΕΚΠΑ στον ποιητή Γιώργο Σεφέρη», Ομιλία στην εκδήλωση «Γεώργιος Σεφέρης - Οδυσσέας Ελύτης. Δίκαιο και Λογοτεχνία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών», Αίθουσα Τελετών Πανεπιστημίου Αθηνών, Δευτέρα 2 Μαρτίου 2026. Διοργάνωση: ΕΚΠΑ. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 465.

275. «Σεφέρης και Ελύτης, 2 ελληνικά Νόμπελ», Ομιλία στο πλαίσιο των εκδηλώσεων του Ανοιχτού Πανεπιστημίου Δήμου Διονύσου, Δευτέρα 9 Μαρτίου 2026. Διοργάνωση: Αντιδημαρχία Πολιτισμού και Αντιδημαρχία Κοινωνικών Υπηρεσιών Δήμου Διονύσου.

276. «Το "ιδιωτικό" Μεσολόγγι του Παλαμά: η άλλη όψη της ποίησης ως δημόσιου λόγου», Ομιλία στο Μεσολόγγι στο πλαίσιο της εκδήλωσης «Η Έξοδος του Παλαμά», ενταγμένης στο γενικότερο πλαίσιο εκδηλώσεων «Εορτές Εξόδου 9 Μαρτίου – 5 Απριλίου 2026», Μεσολόγγι, 13 Μαρτίου 2026. Διοργάνωση: Δήμος Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου – Ίδρυμα Κωστή Παλαμά.

277. «Μισός αιώνας ποίησης: Η αντοχή των μεταφορών», Ομιλία στην εκδήλωση παρουσίασης της συγκεντρωτικής έκδοσης των *Ποιημάτων* του Γιώργου Βέη, Αθήνα, Υπουργείου Εξωτερικών, 16 Μαρτίου 2026. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 469.

278. «Η τύχη του έργου του Χειμωνά με γνώμονα το αρχείο του», Ομιλία στο πλαίσιο της εκδήλωσης «Τιμή και μνήμη Γιώργου Χειμωνά», Καβάλα, Θέατρο Αντιγόνη Βαλάκου, 1η Απριλίου 2026. Διοργάνωση: Δημοτική Βιβλιοθήκη Καβάλας «Βασίλης Βασιλικός» - ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ Καβάλας.

279. «Η ποίηση του Παλαμά και η Αιτωλοακαρνανία», Αγρίνιο, 22 Απριλίου 2026, Παπαστράτειο Μέγαρο Γυμναστικής Εταιρείας Αγρινίου. Διοργάνωση: Σχολή

Τοπικής Ιστορίας και Πολιτισμού «Αθανάσιος Παλιούρας» της Γυμναστικής Εταιρείας Αγρινίου (ΓΕΑ).

Σχετικά κείμενα: Απόστολος Κων. Καρακώστας, «Αγρίνιο: Διάλεξη του Ευριπίδη Γαραντούδη για την «ποίηση του Παλαμά και την Αιτωλοακαρνανία», 23 Απριλίου 2026, https://www.agrinionews.gr/agrinio-dialexi-tou-evripidi-garantoudi-gia-tin-poiisi-tou-palama-kai-tin-aitoloakarnania/

280. «Ο ιταλοθρεμμένος ελληνόγλωσσος ποιητής (και μεταφραστής) Κάλβος», Συμμετοχή στην παρουσίαση του βιβλίου του Μιχαήλ Πασχάλη, *Ο αινιγματικός ποιητής Ανδρέας Κάλβος*, (Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης 2026), Αθήνα, 24 Απριλίου 2026, Βιβλιοπωλείο Πανεπιστημιακών Εκδόσεων Κρήτης. Διοργάνωση: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης. Το κείμενο της ομιλίας δημοσιεύτηκε στις «Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο», αρ. 473.

281. Συμμετοχή στην παρουσίαση του βιβλίου της Χαράς Λαγού, *Ποίηση και κινηματογράφος. Όψεις μιας γόνιμης συνομιλίας (Θόδωρος Αγγελόπουλος, Δημήτρης Κοσμόπουλος)* (Αθήνα, Εκδόσεις Άρτεμις Πετροπούλου 2025), Αθήνα, 25 Απριλίου, Yria. Διοργάνωση: Εκδόσεις Άρτεμις Πετροπούλου.

282. «Για τον Δημήτρη Μαρωνίτη». Συμμετοχή στην εκδήλωση: «Με όποιον δάσκαλο καθίσεις...», μέρος του κύκλου εκδηλώσεων «Το ΕΚΠΑ στην πόλη: Να ’σαι καλά δάσκαλε!», υπεύθυνη εκδήλωσης Δώρα Μέντη, Δευτέρα 27 Απριλίου 2026, Αθήνα, Φιλοσοφική Σχολή ΕΚΠΑ, Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου, Αίθουσα 209. Διοργάνωση: ΕΚΠΑ.

283. Συμμετοχή στην παρουσίαση του βιβλίου: Γιώργος Κόρδης – Κ.Π. Καβάφης, *Διάλογοι. Αίσθησις* (Αθήνα, Εκδόσεις Κάπα 2025), Αθήνα, Νομισματικό Μουσείο, 13 Ιουνίου 2026. Διοργάνωση: Εκδόσεις Κάπα.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ

I. Βιβλία και cd-rom

1. *Αρχαία και νέα ελληνική μετρική. Ιστορικό διάγραμμα μιας παρεξήγησης*, Εισαγωγή Massimo Peri, Padova 1989 (Istituto di Studi Bizantini e Neogreci, «Quaderni» 21), σσ. 137.

Βιβλιοκρισίες:

1. Χρήστος Παπάζογλου, *Ελληνικά*, τ. 41, 1990, σ. 454-465.
2. Joseph D. Brian, *Journal of Modern Greek Studies*, vol. 9, num. 1, May 1991, σ. 132-134.

[Στο βιβλίο αυτό εξετάζονται τα νεοελληνικά μετρικά εγχειρίδια και τα συναφή εκτενή μελετήματα από τις αρχές του 19ου αιώνα μέχρι τις πρώτες δεκαετίες του 20ού αιώνα με σκοπό να αναπτυχθεί το ιστορικό διάγραμμα μιας παρεξήγησης: η έρευνα και η πρακτική της νέας ελληνικής στιχουργίας συνδέθηκε στενά και εξαρτήθηκε εσφαλμένα από τη θεωρία και την ορολογία της αρχαίας ελληνικής μετρικής. Η σταθερή αντίληψη ότι οι βάσεις του νεοελληνικού μετρικού συστήματος στηρίζονται, κατά το μάλλον ή ήττον, στην αρχαιοελληνική προσωδία ανέστειλε την αυτόνομη ανάπτυξη της νεοελληνικής μετρικής σκέψης και τη διασύνδεσή της με τη σχετική σύγχρονη ξένη μετρικολογική έρευνα. Το βιβλίο υποδιαιρείται στα εξής κεφάλαια: 1. Η αφετηρία. Οι πρώτες προσπάθειες (Αθανάσιος Χριστόπουλος, Χαρίσιος Μεγδάνης). 2. Η αθηναϊκή σχολή (Αλέξανδρος Ρίζος Ραγκαβής, Παναγιώτης Σούτσος, Τυρταίος, Παναγιώτης Γριτσάνης, Δημήτριος Σεμιτέλος). 3. Η μίμηση των αρχαίων μέτρων (Η φύση της μίμησης· Τα είδη των αρχαιόμορφων στίχων· Η μίμηση των αρχαίων μέτρων και οι εκφραστικές αναζητήσεις· Αρχαιόμορφοι στίχοι και λογοτεχνικά γένη· Η αντίδραση προς τις "ξένες" στιχουργικές μορφές· Οι ιδεολογικές παράμετροι και η μίμηση των αρχαίων μέτρων). 4. Η επτανησιακή σχολή (Λασκαράτος, Μελισσηνός). 5. Η γενιά του Παλαμά και του Ψυχάρη (Παλαμάς, Ψυχάρης). 6. Οι μετρικές αναβιώσεις του παρελθόντος στον αιώνα μας [20ός αιώνας] (Λίνος Πολίτης, Μάρκος Τσιριμώκος, Γεράσιμος Σπαταλάς). 7. Η κατάληξη. Τα πρόσφατα νεοελληνικά εγχειρίδια (Βουτιερίδης, Σταύρου, Σαραλής, Χιονίδης). 8. Το πρόβλημα της κλασικής ορολογίας. 9. Το πρόβλημα του νεοελληνικού πόδα. 10. Η μετρική έρευνα του ελεύθερου στίχου. Στο Βιβλιογραφικό Παράρτημα του βιβλίου καταγράφονται τα 35 γενικά βοηθήματα νεοελληνικής μετρικής].

2. *Πολύτροπος αρμονία. Μετρική και ποιητική του Κάλβου* [επεξεργασμένη μορφή της διδακτορικής διατριβής], Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης - Στέγη Καλών Τεχνών και Γραμμάτων 1995, σσ. 313.

Βιβλιοκρισίες:

1. Βαγγέλης Χατζηβασιλείου, «Έρευνα στα βαθιά», *Εντευκτήριο*, τχ. 36, Φθινόπωρο 1996, σ. 81-82.
2. Νάσος Βαγενάς, «Η πρωτοτυπία του Κάλβου», *Το Βήμα*, 2 Φεβρουαρίου 1997.
3. David Ricks, *Byzantine and Modern Greek Studies*, τ. 21, 1997, σ. 266-268.
4. Lucia Marcheselli Loukas, *Ελληνικά*, τ. 47, τχ. 2, 1997, σ. 415-418.

[Το βιβλίο αυτό, επεξεργασμένη μορφή της διδακτορικής μου διατριβής, εξετάζει τη μετρική των *Ωδών* του Κάλβου. Η εν λόγω εξέταση στηρίζεται στη σύγκριση των στιχουργικών μορφών των *Ωδών* με τις αντίστοιχες μορφές της ιταλικής νεοκλασικής ποίησης του 18ου και των αρχών του 19ου αιώνα. Με την εξέταση αυτή αφενός ανιχνεύεται η καταγωγή του μετρικού συστήματος των *Ωδών* και αφετέρου προσδιορίζεται η ρυθμική και η εν γένει ποιητική λειτουργία τους. Το βιβλίο χωρίζεται σε τρία κύρια μέρη. Στο πρώτο μέρος, «Οι *Ωδές* και η ελληνική στιχουργική-ποιητική παράδοση» (σ. 1-44), εξετάζονται οι πιθανές σχέσεις της καλβικής μετρικής με τη σύγχρονη και παλαιότερη των *Ωδών* ελληνική στιχουργική παράδοση. Κυρίως αναθεωρείται η ιδέα ότι στη βάση της μετρικής των *Ωδών* βρίσκεται η πρόθεση του Κάλβου να επεξεργαστεί τον ελληνικό, και μάλιστα τον κρητικό, δεκαπεντασύλλαβο. Η τελική διαπίστωση του πρώτου μέρους είναι ότι οι σχέσεις της στιχουργίας των *Ωδών* με την ελληνική μετρική παράδοση, τις οποίες υποστήριξαν οι έλληνες κριτικοί του Κάλβου, ήταν η απόρροια του λανθάνοντος ελληνοκεντρισμού που χαρακτήριζε κατά το παρελθόν την ελληνική μετρικολογική έρευνα. Στο δεύτερο και εκτενέστερο μέρος του βιβλίου, «Οι *Ωδές* και η ιταλική στιχουργική-ποιητική παράδοση» (σ. 45-177), τεκμηριώνονται οι στενές σχέσεις των *Ωδών* με την ιταλική στιχουργική παράδοση του νεοκλασικισμού, κι ειδικότερα την παράδοση της ιταλικής βάρβαρης ποίησης, δηλαδή της ποίησης που είχε ως σκοπό να αναβιώσει τη ρυθμική αίσθηση της αρχαίας, κλασικής μετρικής. Εξετάζονται λεπτομερώς τα διάφορα στιχουργικά χαρακτηριστικά των *Ωδών*, συγκρινόμενα με τα αντίστοιχά τους χαρακτηριστικά στην ιταλική ποίηση. Η εξέταση επιμερίζεται στα εξής θέματα: η καλβική στροφή, κατα-

γωγή και μορφές της· οι στίχοι του Κάλβου: πεντασύλλαβος, επτασύλλαβος, ενδεκασύλλαβος και διπλός επτασύλλαβος· οι φωνηεντικές συναντήσεις των *Ωδών* (χασμωδία και συνίζηση)· η στίξη των *Ωδών*· τέλος, οι διασκελισμοί των *Ωδών*. Τα ακριβή αριθμητικά εξαγόμενα και τα στατιστικά πορίσματα της σύγκρισης των καλβικών και των ιταλικών στιχουργικών χαρακτηριστικών παρουσιάζονται σε 15 συνολικά Πίνακες οι οποίοι περιλαμβάνονται στο Παράρτημα του βιβλίου (σ. 255-276). Το συμπέρασμα στο οποίο οδηγείται η συγκριτική διερεύνηση όλων των στοιχείων που συνθέτουν τη μορφή των *Ωδών* είναι ότι όλα αυτά τα στοιχεία, εξεταζόμενα μεμονωμένα, έλκουν φανερά την καταγωγή τους από τη λίγο παλαιότερη και σύγχρονη των *Ωδών* ιταλική ποίηση του νεοκλασικισμού. Το τρίτο μέρος του βιβλίου, «Η πολύτροπος αρμονία» (σ. 179-210), συνοψίζοντας τα πορίσματα του δεύτερου μέρους, αναφέρεται γενικά στη ρυθμική ταυτότητα και λειτουργία των *Ωδών*. Συγκεκριμένα, εξετάζεται λεπτομερώς η «Επισημείωσις» και, μέσω αυτής, οι θεωρητικές προϋποθέσεις του καλβικού μετρικού συστήματος, και αποσαφηνίζονται οι καταβολές και το περιεχόμενο των όρων «αρμονία της περιόδου», «πολύτροπος αρμονία» και «βαρβαρότητα των ομοιοκαταλήξεων». Παράλληλα, για να εντοπιστούν τα βαθύτερα χαρακτηριστικά της «πολυτρόπου αρμονίας», επισκοπούνται οι στιχουργικές αντιλήψεις του ιταλικού νεοκλασικισμού. Έτσι διαπιστώνεται ότι οι καλβικές απόψεις για τη ρυθμική αρμονία (που στηρίζεται στις περιόδους κι όχι στους στίχους) και για την απόρριψη της ομοιοκαταληξίας εναρμονίζονται πλήρως με τις σχετικές ιταλικές αντιλήψεις. Τέλος, γίνεται προσπάθεια να απαντηθεί το ερώτημα πώς πραγματώνεται ποιητικά η «πολύτροπος αρμονία» των *Ωδών*. Η άποψή μου είναι ότι βάση της μετρικής θεωρίας του Κάλβου υπήρξε η άρνηση της μουσικότητας εν γένει της λυρικής ποίησης και η οργάνωση του ρυθμού των *Ωδών* με βάση τον εσωτερικό ρυθμό του ιταλικού δραματικού είδους. Από τον εσωτερικό δραματικό ρυθμό των *Ωδών* απορρέουν χαρακτηριστικά τους όπως η έντονη απόκλιση (και σε ορισμένα σημεία αντίθεση) του μετρικού με το γλωσσικό-νοηματικό σύστημα και η άρνηση της ομοιοκαταληξίας. Ο Κάλβος μεταφέρει συνειδητά στα ελληνικά ποιήματά του τη ρυθμική εμπειρία της ιταλικής δραματικής ποίησης. Ταυτόχρονα όμως η υψηλή απόκλιση μέτρου-σημασίας ίσως είναι αποτέλεσμα της αναπότρεπτης ανάγκης του Κάλβου να εναρμονίσει τα ιταλικά μετρικά-ρυθμικά γνωρίσματα των *Ωδών* με την ελληνική γλώσσα τους. Η τελική πρόταση ερμηνείας της μετρικής των *Ωδών* συμπυκνώνεται στο εξής παράθεμα: «Λυρικός στα εξωτερικά μορφικά στοιχεία της στιχουργίας του, ο Κάλβος, πραγματεύεται νεοκλασικά, ως επί το πλείστον, αλλά και μερικά ρομαντικά θέματα με τους ρυθμικούς τρόπους της δραματικής ποίησης της εποχής του. Στην ιδιότυπη σχέση στοιχείων επιφανείας και στοιχείων βάθους, τα οποία έχουν διαφορετική προέλευση, και, επίσης, στην εντελώς ιδιόρρυθμη σχέση που αναπτύσσεται ανάμεσα στο ιταλικής προέλευσης μετρικό σύστημα και το ελληνικής προέλευσης γλωσσικό-νοηματικό σύστημα των *Ωδών*, οφείλεται η διαδεδομένη εντύπωση ότι η μετρική τους εμπεριέχει, δυνάμει, όλες τις τολμηρές δυνατότητες του ελεύθερου στίχου» (σ. 209). Το βιβλίο εκδόθηκε με την οικονομική ενίσχυση της Στέγης Καλών Τεχνών και Γραμμάτων.]

3. Γεράσιμος Σπαταλάς, *Η στιχουργική τέχνη. Μελέτες για τη νεοελληνική μετρική*, Επιμέλεια: Ευριπίδης Γαραντούδης, Άννα Κατσιγιάννη, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης 1997, σσ. xxxix + 311.

Βιβλιοκρισίες:

1. Κατερίνα Κωστίου, «Στιχουργική τέχνη και νεοελληνική μετρική», *Η Καθημερινή*, 4 Μαΐου 1997.
2. Δημήτρης Κονιδάρης, «Ο "μετρικός" Σπαταλάς», *Ενημέρωση* [Κέρκυρας], αρ. φύλ. 567, 23 Απριλίου 1997.

[Το βιβλίο περιλαμβάνει τις περισσότερες εργασίες του Γεράσιμου Σπαταλά που αναφέρονται στη θεωρία και την πράξη της νεοελληνικής μετρικής. Η βασική κριτική συνεισφορά του Σπαταλά (1887-1971) στη νεοελληνική φιλολογία έγκειται κυρίως στα 24 μελετήματα που παρουσιάζονται στον ανθολογικό αυτό τόμο. Στην εισαγωγή των φιλολογικών επιμελητών (σ. ix-xxxix) δίνονται άγνωστα μέχρι σήμερα στοιχεία για τη ζωή και την πνευματική δραστηριότητα του Σπαταλά, προερχόμενα κυρίως από την έρευνα του αρχείου του στο ΕΛΙΑ, γίνονται κριτικές παρατηρήσεις για τα εκδιδόμενα κείμενα και αποτιμάται η σημαντική συμβολή του Σπαταλά στη διαμόρφωση της ελληνικής μετρικολογικής θεωρίας του πρώτου μισού του 20ού αιώνα. Δύο είναι τα γενικά αντικείμενα των μελετημάτων του Σπαταλά που περιλαμβάνονται στον τόμο. Το πρώτο είναι η προσωδιακή βάση και τα γενικά χαρακτηριστικά των νεοελληνικών στίχων, τόσο της δημοτικής, όσο και της έντεχνης έμμετρης ποίησης. Το δεύτερο είναι η στιχουργική-αισθητική προσέγγιση συγκεκριμένων νεοελλήνων ποιητών, προερχόμενων ιδίως από τον χώρο της επτανησιακής ποίησης του 19ου αιώνα (Σολωμός, Κάλβος, Μαβίλης κ.ά.). Στο Επίμετρο του τόμου δημοσιεύεται η Βιβλιογραφία των μετρικών μελετών του Σπαταλά (πρόκειται για το δημοσίευμα με αριθμό 15 σε επεξεργασμένη μορφή). Το βιβλίο κλείνει με ευρετήρια ονομάτων και μετρικών όρων. Το βιβλίο αποτελεί προϊόν των εργασιών του ερευνητικού προγράμματος «Αρχείο Νεοελληνικής Μετρικής» (βλ. ερευνητική δραστηριότητα, αριθμός 1).]

4. *Ανθολογία νεότερης ελληνικής ποίησης 1980-1997. Οι στιγμές του νόστου*, Αθήνα, Εκδόσεις Νεφέλη 1998, σσ. 300.

Βιβλιοκρισίες:

1. Βαγγέλης Χατζηβασιλείου, «Η εικόνα μιας γενιάς», *Ελευθεροτυπία*, 3 Ιουλίου 1998.
2. Ευγένιος Αρανίτσης, «Συνομιλία στη φάση REM», *Ελευθεροτυπία*, 3 Ιουλίου 1998.
3. Δημήτρης Δασκαλόπουλος, «"Όλοι μαζί κινούμε..."», *Τα Νέα*, 29 Αυγούστου 1998.
4. Γιώργος Α. Παναγιώτου, «Λόγος περί γενεών», *Η Εποχή*, 20 Σεπτεμβρίου 1998.
5. Αντώνης Κάλφας, «Ποίηση και συλλογικότητα», *Τα Νέα*, 10 Νοεμβρίου 1998.
6. Κώστας Βούλγαρης, «Τι στα κομμάτια η ποίηση... 3.», *Πλανόδιον*, τχ. 28, Δεκέμβριος 1998, σ. 723-725. Αναδημ. Κώστας Βούλγαρης, *Όψεις της σύγχρονης ποίησης. Δοκιμή πρώτη*, Αθήνα, Γαβριηλίδης 2003, σ. 107-113.
7. Σωτήρης Τριβιζάς, «Προβλήματα μιας ανθολογίας», *Πόρφυρας*, τχ. 88, Οκτώβριος-Δεκέμβριος 1998, σ. 275-276. [Απάντηση στο κείμενό μου «Προβλήματα ενός ανθολογημένου», *Πόρφυρας*, τχ. 89, Ιανουάριος-Μάρτιος 1999, σ. 393-397. Ανταπάντηση του Τριβιζά, «Τελεία και παύλα;», *ό.π.*, σ. 397].
8. Γιώργος Κακουλίδης, «Η ποίηση ως άσκηση πεντικιούρ», *01*, τχ. 21, Ιανουάριος 1999, σ. 8-9.

[Όλες οι παραπάνω βιβλιοκρισίες σχολιάζονται στο κείμενό μου «Συμπτώματα κριτικής αφασίας», *Ποίηση*, τχ. 13, Άνοιξη-Καλοκαίρι 1999, σ. 230-238].

9. Γιώργος Μπλάνας, «Περί ανθολογιών», *Ποίηση*, τχ. 13, Άνοιξη-Καλοκαίρι 1999, σ. 238-246.
10. Κατερίνα Κωστίου, «Η αναγνωστική απόλαυση της ποίησης ως επιστήμη», *Πόρφυρας*, τχ. 93, Ιανουάριος-Μάρτιος 2000, σ. 364-366.
11. Ερωτόκριτος Μωραΐτης, «Γύρω από μια ανθολογία», *Πόρφυρας*, τχ. 93, Ιανουάριος-Μάρτιος 2000, σ. 366-370.

[Στο βιβλίο ανθολογούνται 14 ποιητές που το έργο τους έκανε αισθητή την παρουσία του μέσα στη δεκαετία του 1980 και μέχρι τον χρόνο έκδοσης της ανθολογίας, κατά αλφαβητική σειρά οι εξής: Χάρης Βλαβιανός, Σπύρος Λ. Βρεττός, Νίκος Γ. Δαββέτας, Σταύρος Ζαφειρίου, Γιώργος Κακουλίδης, Ηλίας Λάγιος, Γιώργος Μπλάνας, Παντελής Μπουκάλας, Βασίλης Παπάς, Στρατής Πασχάλης, Σάκης Σερέφας, Σωτήρης Τριβιζάς, Θανάσης Χατζόπουλος και Δημήτρης Χουλιαράκης. Το σύντομο προλογικό σημείωμα, «Προς τους αναγνώστες» (σ. 15-17), χαρακτηρίζεται από δύο κυρίως θέσεις. Η πρώτη είναι ότι, τις τελευταίες δεκαετίες, η ανθολόγηση των ποιητών, σε συνάρτηση με τη γενεαλόγησή τους, λειτούργησαν ως ένας μηχανισμός αυτονόμησης και προβολής τους. Η δεύτερη θέση, που αποτελεί και προγραμματικό στόχο της ανθολογίας, είναι αυτή που δηλώνεται εξαρχής: «Το βασικό κίνητρο του συντάκτη μιας ανθολογίας από τα ποιητικά έργα μιας πρόσφατης χρονικής περιόδου δεν μπορεί να είναι άλλο από το νόστο στην Ιθάκη της αναγνωστικής απόλαυσης. Πρόκειται για νόστο, γιατί το ταξίδι έχει ήδη διανυθεί, με σηματωρούς τα συμβάντα του ιδιωτικού βίου και τα ποιητικά βιβλία, που προστέθηκαν το ένα πάνω στ' άλλο, όπως τα χρόνια. Καθώς λοιπόν η ανθολογία συντάσσεται, εκτυλίσσεται η επιστροφή: παρακάμπτοντας εμπόδια, ανούσιες συναντήσεις, απώλειες χρόνου και καλής διάθεσης, όταν φτάνεις στο τέρμα επιθυμείς να διασώσεις στη μνήμη σου τις καλύτερες στιγμές, να αποθησαυρίσεις όσα ποιήματα απάλυναν τη σκληρή αίσθηση της πραγματικότητας και είναι ικανά να στοιχηθούν με τον χρόνο» (σ. 15). Σύμφωνα με τις δύο παραπάνω θέσεις, ανθολογούνται μόνο 14 ποιητές και σε κανένα σημείο της ανθολογίας δεν υποστηρίζεται ότι οι ποιητές αυτοί ανήκουν σε ποιητική γενιά. Μετά τα ανθολογημένα ποιήματα (σ. 19-185), ακολουθούν τα σύντομα «Βιοεργογραφικά σημειώματα» των ποιητών, με τις απολύτως απαραίτητες πληροφορίες (σ. 187-189). Μετά τα «Βιοεργογραφικά σημειώματα», που ολοκληρώνουν το πρώτο μέρος της ανθολογίας, ακολουθεί το εκτενές φιλολογικό επίμετρο, «Η νεότερη ελληνική ποίηση (1980-1997)» (σ. 193-298), όπου αναπτύσσονται οι απόψεις του επιμελητή για ορισμένα ζητήματα κριτικής και φιλολογικής φύσεως, τα οποία τέθηκαν τις τελευταίες δεκαετίες. Το επίμετρο αποτελείται από έξι κεφάλαια. Στο πρώτο, «Η έννοια της ποιητικής γενιάς και η μεταπολεμική τύχη της» (σ. 194-202), γίνεται αναδρομή στην προέλευση και τις χρήσεις του όρου «ποιητική γενιά», ιδίως στα μεταπολεμικά χρόνια και τη μεταπολιτευτική περίοδο. Στο δεύτερο, «Η "γενιά του 1980" ή "γενιά του ιδιωτικού οράματος"» (σ. 202-216), η διεξοδική ανάλυση των επιχειρημάτων βάσει των οποίων υποστηρίχτηκαν οι γενεαλογικοί όροι «γενιά του 1980» και «γενιά του ιδιωτικού οράματος» οδηγεί στην απόρριψη αμφότερων των όρων. Στο τρίτο, «Η γενική φυσιογνωμία των νέων ποιητών της δεκαετίας του 1980» (σ. 217-231), σχολιάζονται διάφορα ζητήματα, όπως η επίδραση των πολιτικοκοινωνικών διεργασιών της Μεταπολίτευσης στην ποίηση, η σχέση ποίησης και πεζογραφίας την ίδια περίοδο, η ύφεση του γυναικείου ποιητικού λόγου στη δεκαετία του 1980, η προσέγγιση των εξεταζόμενων ποιητών ως επιγόνων του ελληνικού ποιητικού μοντερνισμού και η αναζήτηση στοιχείων του μεταμοντερνισμού στο έργο τους, η μεγάλη ποικιλία των εκφραστικών τάσεων οι οποίες χαρακτηρίζουν τους εξεταζόμενους ποιητές. Στο τέταρτο, «Η νεορομαντική τάση» (σ. 231-248), επιχειρείται η περιγραφή και κρίση μιας ομάδας κοινών θεματικών και υφολογικών χα-

ρακτηριστικών των ποιητών με τον όρο «νεορομαντισμός». Τα χαρακτηριστικά αυτά συνοψίζονται στο τέλος της ενότητας: «Τα θέματα του "τίποτα", της "θανατίλας", της φθοράς και του εγώ, ο έρωτας ως ψευδαίσθηση επαφής με τους άλλους, η ατέλεια της γλώσσας ως εκφραστικού οργάνου της ποίησης, ο μανιερισμός της βίας, η εικονογράφηση ενός κόσμου κυριαρχημένου από τη φρίκη και τον παραλογισμό, η φυγή από την πραγματικότητα και η δημιουργία ενός πλασματικού κόσμου, η ρητορική και δραματοποιημένη έκφραση, η γλωσσική και μορφική κατασκευαστικότητα, η αποσπασματική τεχνική» (σ. 247). Στο πέμπτο, «Η μορφολογία: α) Η ρυθμική αγωγή του ελεύθερου στίχου και β) Η αναβίωση των παραδοσιακών μέτρων» (σ. 248-277), διακρίνονται τα γνωρίσματα της μορφολογίας του έργου των ποιητών, ενώ ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην περιγραφή και την ερμηνεία της τάσης για αναβίωση των παραδοσιακών μέτρων. Η τάση αυτή περιγράφεται και ερμηνεύεται ιδίως στο ποιητικό έργο του Ηλία Λάγιου και του Γιώργου Κοροπούλη. Στο έκτο, «Στην καμπή της ωρίμανσης» (σ. 277-298), επισημαίνονται τα ειδικότερα χαρακτηριστικά του έργου οκτώ από τους ανθολογημένους ποιητές: Βλαβιανός, Ζαφειρίου, Μπλάνας, Μπουκάλας, Παπάς, Πασχάλης, Σερέφας και Χατζόπουλος.]

5. Τάκης Σινόπουλος, *Χρονικό αναγνώσεων. Βιβλιοκρισίες για τη μεταπολεμική ποίηση*, Φιλολογική επιμέλεια Ευριπίδης Γαραντούδης & Δώρα Μέντη, Αθήνα, Εκδόσεις Σοκόλη 1999, σσ. 271.

Βιβλιοκρισίες:

1. Μάρη Θεοδοσοπούλου, «Ήταν ο poeta doctus», *Το Βήμα*, 28 Νοεμβρίου 1999.
2. Κώστας Βούλγαρης, «Ποιητές κρίνουν ποιητές», *Η Αυγή*, 1-2 Ιανουαρίου 2000.
3. Θεοδόσης Πυλαρινός, *Πόρφυρας*, τχ. 94, Απρίλιος-Ιούνιος 2000, σ. 509-511.

[Ο τόμος αυτός αποτελεί ανθολογία των σημαντικότερων βιβλιοκρισιών του Τάκη Σινόπουλου για τη μεταπολεμική ποίηση. Στην εκτενή εισαγωγή των επιμελητών (50 περίπου σελίδες), «Ο κριτικός Τάκης Σινόπουλος και η μεταπολεμική κριτικογραφία της ποίησης», γίνεται προσπάθεια η βιβλιοκριτική δραστηριότητα του Σινόπουλου να εξεταστεί και να αξιολογηθεί ως προς το σύνολο της κριτικογραφίας της ποίησης στα μεταπολεμικά χρόνια. Η εισαγωγή διαρθρώνεται στα εξής κεφάλαια: 1. Τα πρόσωπα και οι τάσεις της μεταπολεμικής λογοτεχνικής κριτικής. (Περιλαμβάνεται κατάλογος όλων των προπολεμικών και μεταπολεμικών κριτικών που έγραψαν βιβλιοκρισίες για τη μεταπολεμική ποίηση και καταγράφονται τα περιοδικά και οι εφημερίδες όπου δημοσιεύτηκαν τα κείμενά τους). 2. Οι μεταπολεμικοί ποιητές-κριτικοί. 3. Ο ποιητής κριτικός Τάκης Σινόπουλος. Σε αυτό το τρίτο κεφάλαιο, μετά την ιστορική επισκόπηση της βιβλιοκριτικής πορείας του Σινόπουλου σε τέσσερα περιοδικά, τα *Σημερινά Γράμματα, Κριτική, Εποχές* και *Η Συνέχεια*, επισημαίνονται και σχολιάζονται τα βασικά θέματα του βιβλιοκριτικού διαλόγου του με την ποίηση των συγχρόνων του: α) Ο μεταϋπερρεαλισμός: η υπέρβαση του προπολεμικού υπερρεαλισμού. β) Ποίηση και ιδεολογία: το πρόβλημα της «στρατευμένης» τέχνης. γ) Η ποίηση του σύγχρονου ουμανισμού και της λυρικής φωνής. δ) Η ηθική της ποιητικής γλώσσας. Στο τελευταίο τμήμα της εισαγωγής εξετάζεται η αλληλεπίδραση της κριτικής και της ποιητικής δραστηριότητας του Σινόπουλου. Μετά την εισαγωγή εκδίδονται 36 βιβλιοκριτικά κείμενα. Στο επίμετρο Α περιλαμβάνονται πέντε κείμενα σχολιασμού των βιβλιοκρισιών του Σινόπουλου, ενώ στο επίμετρο Β δημοσιεύεται η βιβλιογραφική καταγραφή των 79 βιβλιοκρισιών που έγραψε συνολικά ο ποιητής. Ο τόμος κλείνει με ευρετήριο ονομάτων.]

6. *Για τον Σινόπουλο. Κριτικά κείμενα*, Εισαγωγή, ανθολόγηση κειμένων Ευριπίδης Γαραντούδης, Λευκωσία, Εκδόσεις Αιγαίον [Απρίλιος] 2000, σσ. 301.

[Στον τόμο αυτό ανθολογούνται τα σημαντικότερα, κατά την κρίση του ανθολόγου, κείμενα της βιβλιογραφίας του Τάκη Σινόπουλου από τις πρώτες κριτικές προσεγγίσεις των ποιητικών συλλογών του μέχρι πρόσφατες φιλολογικές μελέτες για το ποιητικό έργο του. Περιλαμβάνονται συνολικά 27 κείμενα, είτε αυτοτελή, είτε αποσπάσματά τους, δημοσιευμένα από το 1952 μέχρι το 1992. Στην εισαγωγή (σ. 7-28) γίνεται ιστορική αναδρομή στην κριτική αντιμετώπιση του έργου του Σινόπουλου και καταγράφονται τα σημερινά ζητούμενα της έρευνας της ποίησής του. Το «Χρονολόγιο [Σινόπουλου]» (σ. 29-38) βασίζεται στο μεγαλύτερο μέρος του σε προηγούμενες σχετικές εργασίες.]

7. Στέφανος Μαρτζώκης, *Στίχοι Βάρβαροι και άλλα ποιήματα*, Εισαγωγή-επιμέλεια: Ευριπίδης Γαραντούδης, Αθήνα, Εκδόσεις Ωκεανίδα, Οι Επτανήσιοι - 7, [Απρίλιος] 2000, σσ. 208.

Βιβλιοκρισίες:

1. Γιώργος Κεντρωτής, «Άδοξοι στίχοι», *Το Βήμα*, 23 Ιουλίου 2000.

[Το βιβλίο περιλαμβάνει επιλογή ποιημάτων του, λησμονημένου σήμερα, ιταλοελληνικής καταγωγής ποιητή Στέφανου Μαρτζώκη. Πρόκειται για επιλογή, επειδή μια συγκεντρωτική έκδοση των ποιημάτων του δεν θα είχε ουσιαστικό νόημα, καθώς το έργο του είναι όχι μόνο ποιοτικά αλλά και γραμματολογικά άνισο: τα ενδιαφέροντα για την ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας ποιήματά του είναι λιγοστά, ενώ όσα θα μπορούσαν σήμερα να θεωρηθούν καλά είναι ευαριθμότερα. Η εισαγωγική μελέτη συνοψίζει όλες της πληροφορίες της, ούτως ή άλλως, πενιχρής βιβλιογραφίας γύρω από τη ζωή και τη συγγραφική δραστηριότητα του Μαρτζώκη, και, κυρίως, επανεκτιμά την ποίησή του σύμφωνα με τα σημερινά αισθητικά κριτήρια. Η Εισαγωγή χωρίζεται στα εξής κεφάλαια: 1. «Η ζωή του Στέφανου Μαρτζώκη. Από τη Ζάκυνθο στην Αθήνα»· 2. «Η συγγραφική πορεία του Μαρτζώκη. Οι γενικές συντεταγμένες»· 3. «Το ποιητικό έργο του Μαρτζώκη» (α. Τα νεανικά ποιήματα της Ζακύνθου. Ένας καθυστερημένος ρομαντικός. β. Οι μπαλλάντες ή ραψωδίες. Μια προσπάθεια αντικειμενικής ποίησης. γ. Ο «Ύμνος» στον Απόλλωνα και οι «Στίχοι βάρβαροι». Η κλασικιστική στροφή. δ. Τα σονέτα και άλλα ποιήματα της δεκαετίας του 1890. Ένας καινούργιος κλασικορομαντισμός. ε. Η σύγκρουση του κλασικιστή Μαρτζώκη με το συμβολισμό. ζ. Τα *Νέα ποιήματα.* Ο άκρατος ιδεαλισμός)· 4. «Το εκδοτικό πρόβλημα». Μετά την Εισαγωγή, τα επιλεγμένα ποιήματα, που αναδημοσιεύονται από τα βιβλία *Ποιήματα* (1901) και *Νέα ποιήματα* (1906), κατατάσσονται σε ομάδες με τρόπο που επιχειρεί να λύσει το εκδοτικό πρόβλημα της ποίησης του Μαρτζώκη (για το ζήτημα αυτό, βλ. το τελευταίο κεφάλαιο της εισαγωγής). Στις Σημειώσεις δίνονται τα βιβλιογραφικά στοιχεία των πρώτων δημοσιεύσεων και των κατοπινών αναδημοσιεύσεων των ποιημάτων, περιγράφεται η μετρική μορφή τους και ερμηνεύονται οι λεκτικές ιδιομορφίες που θα μπορούσαν ίσως να δυσκολέψουν τον σημερινό αναγνώστη. Η «Εισαγωγή» έχει περιληφθεί σε επεξεργασμένη και εμπλουτισμένη μορφή στο βιβλίο με αριθμό 23.]

8. Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών, *Βιβλιογραφία Νεοελληνικής μετρικής*, Διεύθυνση ερευνητικού προγράμματος «Αρχείο νεοελληνικής μετρικής»: Νάσος Βαγενάς, Έλεγχος και επιμέλεια έκδοσης της Βιβλιογραφίας: Ευριπίδης Γαραντούδης, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2000, σσ. 396.

Βιβλιοκρισίες:

1. Λευτέρης Παπαλεοντίου, «Συλλογική εργασία υποδομής», *Ύλαντρον*, τχ. 2, Μάιος 2002, σ. 160-162.

[Ο τόμος αποτελεί προϊόν του ερευνητικού προγράμματος «Αρχείο Νεοελληνικής Μετρικής», οι εργασίες του οποίου διήρκεσαν από τον Ιανουάριο 1990 ώς τον Απρίλιο 1997. Αποτελεί ένα είδος καταλόγου του Αρχείου Νεοελληνικής Μετρικής, το οποίο απόκειται στο Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών στο Ρέθυμνο. Το αρχείο αυτό περιλαμβάνει όλα σχεδόν τα κείμενα που βιβλιογραφούνται στον παρόντα τόμο σε έντυπη, φωτοτυπημένη ή φωτογραφική μορφή και βρίσκεται στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου μελετητή (βλ. και ερευνητική δραστηριότητα, αριθμός 1). Η διάρθρωση της ύλης της Βιβλιογραφίας έχει ως εξής: Πρόλογος (του Νάσου Βαγενά)· Εισαγωγή (του Ευριπίδη Γαραντούδη)· Μέρος πρώτο: Βιβλία: Α. Νεοελληνικές μετρικές - στιχουργικές. Β. Συνοπτικά εγχειρίδια νεοελληνικής μετρικής. Γ. Βιβλία για τη νεοελληνική μετρική. Μέρος δεύτερο: Νεοελληνικά μετρικά κείμενα: α) Κείμενα Ελλήνων συγγραφέων. Παράρτημα: Ιστορίες νεοελληνικής λογοτεχνίας. β) Κείμενα ξένων συγγραφέων. Πίνακας χρονολογιών. Ευρετήριο μετρικών θεμάτων. Κατάλογος περιοδικών που αποδελτιώθηκαν. Ως επιμελητής είχα την τελική ευθύνη για τον βιβλιογραφικό έλεγχο των λημμάτων, την κριτική επεξεργασία τους και την οργάνωση της ύλης της Βιβλιογραφίας. Συμπληρώσεις και διορθώσεις στη Βιβλιογραφία δημοσιεύτηκαν στο δημοσίευμα με αριθμό 130.]

9. *Οι Επτανήσιοι και ο Σολωμός. Όψεις μιας σύνθετης σχέσης (1820-1950)*, Αθήνα, Εκδόσεις Καστανιώτη [Νοέμβριος] 2001, σσ. 462. Δεύτερη έκδοση: Οκτώβριος 2006. Τρίτη συμπληρωμένη έκδοση: Ιούλιος 2008, σσ. 512.

Βιβλιοκρισίες:

1. Βαγγέλης Χατζηβασιλείου, *Ελευθεροτυπία*, 11 Ιανουαρίου 2002.
2. Νάσος Βαγενάς, «Ξαναδιαβάζοντας τον 19ο αιώνα», *Το Βήμα*, 14 Ιουλίου 2002.
3. Χριστίνα Ντουνιά, «Νηφάλια αναθεώρηση», *Νέα Εστία*, τ. 152, τχ. 1748, Σεπτέμβριος 2002, σ. 337-341.
4. Βαγγέλης Χατζηβασιλείου, «Μια διαφορετική εικόνα της Επτανησιακής Σχολής. Ένα πανόραμα των κριτικών αντιλήψεων για τους μαθητές και τους διαδόχους του Σολωμού», *Ελευθεροτυπία*, 4 Οκτωβρίου 2002.
5. Δημήτρης Πολυχρονάκης, http://www.greek-language.gr/greekLang/literature/studies/essays/06.html#toc011 (Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα. Νεοελληνική Λογοτεχνία. Μελέτες για τη

Νεοελληνική λογοτεχνία. Μελέτες σε θέματα της λογοτεχνίας. Λογοτεχνία της Επτανήσου, 2007).

[Το βιβλίο διερευνά δύο κυρίως θέματα. Το πρώτο είναι η σχέση, τόσο η λογοτεχνική, όσο και η κοινωνική, του Σολωμού και των σύγχρονών του Επτανησίων ποιητών. Το δεύτερο θέμα είναι αφενός η πρόσληψη του σολωμικού έργου από την επτανησιακή ποίηση και κριτική αμέσως μετά από τον θάνατο του Σολωμού, και αφετέρου η διαχείριση της σολωμικής πνευματικής κληρονομιάς από τους Επτανήσιους στη συνέχεια, στην εποχή που αρχίζει από τον θάνατο του ποιητή και φτάνει μέχρι τις πρώτες δεκαετίες του 20ού αιώνα. Το βιβλίο χωρίζεται σε πέντε κεφάλαια. Στο πρώτο κεφάλαιο, «Το γραμματολογικό ζήτημα. Συγκλίσεις και αποκλίσεις μεταξύ του Σολωμού και των άλλων Επτανησίων ποιητών», επανεξετάζονται ορισμένες αρκετά σταθερές ακόμα αντιλήψεις για την επτανησιακή ποίηση του 19ου αιώνα. Καταρχάς περιγράφεται η ιστορία του όρου «Επτανησιακή Σχολή» από τις πρώτες εμφανίσεις του μέχρι σήμερα. Στη συνέχεια σχολιάζονται τα δύο κυριότερα ίσως εκκρεμή ζητήματα της επτανησιακής λογοτεχνικής ιστορίας του 19ου αιώνα. Πρόκειται για τη σχέση της σολωμικής ποίησης με εκείνη των λεγόμενων «εξωσολωμικών» ποιητών Κάλβου, Λασκαράτου και Βαλαωρίτη, και για την αξιοσημείωτη και, ώς σήμερα υποβαθμισμένη, διάδοση του αρχαϊσμού στην επτανησιακή ποίηση, από τις αρχές του 19ου αιώνα μέχρι το τέλος του. Με τον σχολιασμό των δύο παραπάνω ζητημάτων ελέγχεται η εγκυρότητα του όρου «Επτανησιακή Σχολή» και αναζητούνται εναλλακτικοί τρόποι για τη θεώρηση της επτανησιακής ποίησης. Στην τελευταία ενότητα του πρώτου κεφαλαίου γίνεται προσπάθεια να ανασυσταθεί στις γενικές γραμμές της η σχέση του Σολωμού, όσο ζούσε, με τους συνομήλικους και νεότερους ποιητές που τον περιέβαλαν. Στο δεύτερο και στο τρίτο κεφάλαιο του βιβλίου εξετάζονται τρία ποιητικά κείμενα-μαρτυρίες της συμβολής των Επτανησίων ποιητών στην ποιητική υστεροφημία του Σολωμού. Στο δεύτερο κεφάλαιο, «Το κοινό νήμα της επιμνημόσυνης ποίησης και η κατασκευή της λογοτεχνικής ιστορίας», η προσοχή εστιάζεται σε δύο ποιήματα γραμμένα με αφορμή τον θάνατο του Σολωμού: το «Εις τον θάνατον Διονυσίου Σολωμού» του Ιάκωβου Πολυλά και «Το πρώτο ψυχοσάββατο» του Γεράσιμου Μαρκορά. Και τα δύο επιμνημόσυνα αυτά ποιήματα έχουν άμεση γραμματολογική και λογοτεχνική σχέση με την ωδή του Alessandro Manzoni, «Il cinque maggio» (Η πέμπτη Μαΐου), η οποία γράφτηκε το 1821 και αναφέρεται στον θάνατο του Ναπολέοντα Βοναπάρτη. Αποδεικνύεται ότι τα δύο επιμνημόσυνα ποιήματα των Πολυλά και Μαρκορά συγγενεύουν ως προς την ουσιαστική συμβολή τους στην ποιητική καθιέρωση του Σολωμού ως κορυφής του επτανησιακού αλλά και του πανελλήνιου λογοτεχνικού κανόνα. Στο τρίτο κεφάλαιο, «Η κρίσιμη στιγμή της ποιητικής διαδοχής ή το άγχος του επιγόνου», εξετάζεται ένα τρίτο επιμνημόσυνο ποίημα, το «Η δάφνη και το αηδόνι» του Αριστοτέλη Βαλαωρίτη. Η διεξοδική εξέταση αυτού του ποιήματος οδηγεί στην ανάδειξη της πολλαπλής αντίθεσής του ως προς τα ποιήματα των Πολυλά και Μαρκορά. Οι δύο μαθητές του Σολωμού προανήγγειλαν την αιώνια διάρκεια του έργου του, ενώ ο Βαλαωρίτης κάνει το πρώτο, αλλά αποφασιστικό βήμα σε μια πορεία απομυθοποίησης της ποιητικής αξίας του Σολωμού. Η βλέψη του Βαλαωρίτη ήταν, περιορίζοντας τη σολωμική ποιητική αξία στο αντικειμενικό της μέτρο, να πάρει πρώτος αυτός τη σκυτάλη του εθνικού ποιητή. Στο τέταρτο κεφάλαιο διερευνάται ο ρόλος τον οποίο η ποίηση του Σολωμού και γενικότερα το πνευματικό παράδειγμά του διαδραμάτισε για τους λεγόμενους επιγόνους της Επτανησιακής Σχολής, ποιητές και κριτικούς. Συγκεκριμένα, εξετάζονται η απόκλιση ανάμεσα στην επτανησιακή (Πολυλάς, Καλοσγούρος) και την αθηναϊκή (Παλαμάς) τάση ερμηνείας της ώριμης σολωμικής ποίησης, η ανάπτυξη της Κερκυραϊκής Σχολής ως ύστατης απόπειρας των Επτανησίων (Κερκυραίων) να ανακόψουν την αφομοίωσή τους από το αθηναϊκό λογοτεχνικό κέντρο, και η ποιητική παρακμή της Ζακύνθου. Στη συνέχεια, ιδιαίτερο βάρος δίνεται στη διερεύνηση της συμβολής της όψιμης επτανησιακής κριτικής στη μελέτη και στην αισθητική αποτίμηση της σολωμικής ποίησης. Από τα παραπάνω αποδεικνύεται ότι στην πορεία ένταξης της επτανησιακής ποίησης και κριτικής στον πανελλήνιο πια λογοτεχνικό κανόνα, για τους επιγόνους του Σολωμού η προβολή και καταξίωση του έργου του λειτούργησε ως το διαβατήριο που θα διασφάλιζε τη δική τους αισθητική και γενικότερα πολιτιστική ιδιαιτερότητα. Η κατάληξη ήταν η προϊούσα φθορά της επτανησιακής λογοτεχνίας και κριτικής έως την αφομοίωσή τους από το πανελλήνιας στόχευσης λογοτεχνικό και κριτικό περιβάλλον της Αθήνας. Στο πέμπτο κεφάλαιο, «Η γλωσσική θεωρία του Πολυλά: συνέχεια και ρήξη της σολωμικής γλωσσικής παράδοσης», εξετάζεται ένα παράδειγμα του τρόπου με τον οποίο η γραμματολογική ταξινόμηση της επτανησιακής λογοτεχνίας ως Επτανησιακής Σχολής άμβλυνε ή και απάλειψε αξιοσημείωτες αντιθέσεις ή και συγκρούσεις της λογοτεχνικής συγκυρίας. Συγκεκριμένα, εξετάζεται η πρόσληψη του έργου του Ιακώβου Πολυλά από τους σύγχρονους και κυρίως τους νεότερούς του Επτανήσιους λογοτέχνες και κριτικούς. Διαπιστώνεται ότι η γλωσσική θεωρία του «μέσου όρου» μεταξύ δημοτικής και καθαρεύουσας, την οποία ο Πολυλάς ανέπτυξε στα δοκιμιακά κείμενά του και υποστήριξε εμπράκτως με τις λογοτεχνικές μεταφράσεις του, έγινε αντικείμενο σοβαρών διαφωνιών μεταξύ των Επτανησίων. Με αφορμή λοιπόν τη γλωσσική θεωρία του Πολυλά, αναδεικνύεται η έριδα των Επτανησίων για τον ορθό δρόμο αξιοποίησης της σολωμικής γλωσσικής και γενικότερα

πνευματικής κληρονομιάς. Στο σύνολό του το βιβλίο εξετάζει ένα μεγάλο φάσμα ποιητικών και κριτικών κειμένων, καλύπτει μια μεγάλη χρονική περίοδο και έχει αναθεωρητική πρόθεση. Κέντρο της αναθεώρησης είναι ο όρος «Επτανησιακή Σχολή». Επίσης στόχος του βιβλίου είναι να καταδειχθούν ορισμένες ιδεολογικής προέλευσης προκαταλήψεις και αγκυλώσεις της κριτικοφιλολογικής παράδοσης. Στο «Παράρτημα» της τρίτης συμπληρωμένης έκδοσης προστέθηκαν τρία νεότερα, σε σχέση με τον χρόνο της πρώτης έκδοσης (2001), μελετήματα: «Η επτανησιακή ποιητική σχολή και ο επτανησιακός ρομαντισμός», «Η επτανησιακή ποίηση πριν και μετά την Ένωση της Επτανήσου με την Ελλάδα» και «Ο σολωμισμός των Επτανησίων "σολωμικών ποιητών"». Τα μελετήματα αυτά απορρέουν από την ίδια γενική θεώρηση της επτανησιακής ποίησης του 19ου αιώνα και, επιπλέον, επεκτείνουν την έρευνα σε θέματα, η αφετηρία των οποίων βρίσκεται στην πρώτη έκδοση του βιβλίου.]

10. Alessandro Manzoni, *Η Πέμπτη Μαΐου. Το ποίημα και τα μεταφραστικά του ζητήματα*, Φιλολογική επιμέλεια Ευριπίδης Γαραντούδης & Caterina Carpinato, Αθήνα, Εκδόσεις Γαβριηλίδης, Χορηγεία Ιδρύματος Κουτσοχέρα [Φθινόπωρο] 2001, σσ. 187.

[Στο βιβλίο αυτό συνεκδίδονται και σχολιάζονται φιλολογικά το περίφημο ποίημα του Alessandro Manzoni, «Il cinque maggio», γραμμένο με αφορμή τον θάνατο του Μεγάλου Ναπολέοντα το 1821, και οι ελληνικές μεταφράσεις του: τέσσερις επτανησιακές (Ελισαβέτιος Μαρτινέγκος, Φρειδερίκος Καρρέρ, Σπυρίδων Βλαντής και Μαρίνος Σιγούρος) και μια αθηναϊκή (Παναγιώτης Παπά Ναούμ). Μετά την έκδοση του πρωτοτύπου και των μεταφράσεων ακολουθούν εκτενή σχόλια, συνταγμένα σε συνεργασία με την Caterina Carpinato, όπου διακρίνονται και αξιολογούνται οι πάσης φύσεως συνθετικές επιλογές των κειμένων, ιταλικού και ελληνικών, και δίνονται πληροφορίες ιστορικού χαρακτήρα. Στη μελέτη μου (Επίμετρο Α), «Οι επτανησιακές ποιητικές μεταφράσεις του ΙΘ΄ αιώνα. Στοιχεία για την ελληνική τύχη του Alessandro Manzoni» (σ. 101-156), παρουσιάζονται οι Έλληνες μεταφραστές του ιταλικού ποιήματος, ενώ τα κείμενά τους εντάσσονται στο οικείο λογοτεχνικό τους περιβάλλον. Η ένταξη αυτή οδηγεί στον εντοπισμό των βασικών συντεταγμένων της επτανησιακής μεταφραστικής θεωρίας και πράξης κατά τον 19ο αιώνα. Στη μελέτη μου σχολιάζονται κείμενα αρκετών Επτανησίων λογίων και ποιητών και συλλέγονται στοιχεία για την ελληνική τύχη του Manzoni. Το βιβλίο εκδόθηκε με την οικονομική ενίσχυση του Ιδρύματος Κουτσοχέρα.]

11. Γιώργος Χειμωνάς, *Πεζογραφήματα*, Εισαγωγή-Επιμέλεια-Χρονολόγιο [βίου και έργου]: Ευριπίδης Γαραντούδης, Αθήνα, Εκδόσεις Καστανιώτης [Ιανουάριος] 2005, σσ. 800. Δεύτερη έκδοση: Δεκέμβριος 2006.

Παρουσιάσεις του βιβλίου:

1. Αθήνα, Μουσείο Μπενάκη, 12 Απριλίου 2005. Ομιλητές: Γιώργος Αριστηνός, Κώστας Γεωργουσόπουλος, Τζένη Μαστοράκη, Άρης Μπερλής.
2. Καβάλα, 10 Ιανουαρίου 2006. Ομιλήτρια: Μαίρη Μικέ. Η εκδήλωση οργανώθηκε από τη Δημοτική Βιβλιοθήκη Καβάλας και τον Σύνδεσμο Γραμμάτων και Τεχνών Καβάλας.

Βιβλιοκρισίες:

1. Μικέλα Χαρτουλάρη, «Συγκεντρωτική έκδοση με τα πεζά και τα αυτοσχόλια του Γιώργου Χειμωνά: "Στερεώνω την ανθρώπινη φαντασίωση"», *Τα Νέα (Βιβλιοδρόμιο)*, 19-20 Μαρτίου 2005, σ. 1.
2. Αλέξης Σταμάτης, «Το ατέλειωτο μυθιστόρημα μιας ζωής. Ζωή είναι οι άλλοι», *Athens Voice*, 31 Μαρτίου 2005. Αναδημ. στην ιστοσελίδα: http://alexistamatis.blogspot.com/2006/05/blog-post_13. html
3. Μικέλα Χαρτουλάρη, «Γιώργος, Λούλα, Βάσω, Γερτρούδη», *Τα Νέα (Βιβλιοδρόμιο)*, 16-17 Απριλίου 2005, σ. 8.
4. Αριστούλα Ελληνούδη, «"Ποιητής" της πεζογραφίας», *Ριζοσπάστης*, 17 Απριλίου 2005.
5. Κατερίνα Ι. Ανέστη, «Γιώργος Χειμωνάς, Ο Άμλετ της σελήνης. Μια νέα επιμελημένη έκδοση για το έργο του και τις προεκτάσεις του», *Η ναυτεμπορική*, 15-21 Απριλίου 2005.
6. Ελένη Γκίκα, «Πεζογραφήματα ενός "μεγάλου μοναχικού"», *Το Έθνος*, 23 Απριλίου 2005.
7. Ανώνυμο, «Διαβάζοντας το έργο του Γιώργου Χειμωνά», *Απογευματινή*, 23 Απριλίου 2005.
8. Ανώνυμο, «Για να γνωρίσουμε τον Χειμωνά», *Αδέσμευτος* [Μήτση], 1 Μαΐου 2005.
9. Νίκος Ντόκας, «Η επιστροφή του Γ. Χειμωνά», *Ελευθεροτυπία* (*Βιβλιοθήκη*, σ. 26), 6 Μαΐου 2005.
10. Τ.Μ., «Στο όνομα όλων των ανθρώπων…», *Το θέμα*, 15 Μαΐου 2005.
11. Γεράσιμος Ζώρας, «Γιώργος Χειμωνάς, "Πεζογραφήματα", επιμέλεια Ευριπίδης Γαραντούδης», *Το Καποδιστριακό*, 15 Ιουλίου 2005, αρ. φ. 71.
12. Στέφανος Ροζάνης, «Ο ποιητικοποιημένος κόσμος της μυθοπλασίας του Γιώργου Χειμωνά», *Η Αυγή*, 21 Αυγούστου 2005.

13. Λίνα Πανταλέων, «Επανασύσταση ενός πολύπτυχου έργου», *Ελευθεροτυπία* (*Βιβλιοθήκη*, τχ. 408), Αφιέρωμα στον Γιώργο Χειμωνά, 16 Ιουνίου 2006, σ. 19.

[Στο βιβλίο συγκεντρώνονται σε έναν τόμο τα εννέα λογοτεχνικά πεζογραφήματα που ο Χειμωνάς εξέδωσε σε αυτοτελείς εκδόσεις στη διάρκεια της ζωής του (κατά σειρά τα βιβλία *Πεισίστρατος, Η εκδρομή, Μυθιστόρημα, Ο γιατρός Ινεότης, Ο γάμος, Ο αδελφός, Οι χτίστες, Τα ταξίδια μου* και *Ο εχθρός του ποιητή*). Προτάσσεται εισαγωγή (σ. 9-31) όπου αποσαφηνίζονται τα κριτήρια σύμφωνα με τα οποία οργανώθηκε το κείμενο των πεζογραφημάτων του συγγραφέα. Στα πεζογραφήματα του Χειμωνά επιτάσσεται εκτενές (300 σελίδες) «Χρονολόγιο βίου και έργου» (σ. 483-762). Το χρονολόγιο αυτό, που διανθίζεται από πλούσιο και σε μεγάλο βαθμό ανέκδοτο φωτογραφικό υλικό, συγκεντρώνει, για πρώτη φορά, την εργογραφία και τη βιβλιογραφία Χειμωνά, χορηγεί πληροφορίες για τη ζωή και το έργο του συγγραφέα και παραθέτει πολλά αποσπάσματα συνεντεύξεων και δοκιμίων του, με τα οποία ο ίδιος ο Χειμωνάς σχολιάζει τα λογοτεχνικά πεζογραφήματά του. Σε επίμετρο του «Χρονολογίου» δημοσιεύεται, επίσης για πρώτη φορά, η «Εργογραφία Γιώργου Χειμωνά» (σ. 763-795), καταταγμένη σε επτά κατηγορίες εντύπων: Α. Λογοτεχνικά πεζά, Β. Δοκίμια, Γ. Επιστημονικά βιβλία, Δ. Μεταφράσεις, Ε. Αυτοτελείς μεταφράσεις (βιβλίων του Χειμωνά) σε ξένες γλώσσες, Ζ. Συνεντεύξεις, Η. Κείμενα (και σχέδια) σε συλλογικούς τόμους, περιοδικά, εφημερίδες και προγράμματα παραστάσεων.]

12. *Ο Παλαμάς από τη σημερινή σκοπιά. Όψεις της ποίησής του και της σύγχρονης πρόσληψής της*, Αθήνα, Καστανιώτης [Οκτώβριος] 2005, σσ. 336.

Παρουσίαση του βιβλίου:

Βιβλιοπωλείο «Σύγχρονη Έκφραση», Λειβαδιά, 6 Φεβρουαρίου 2006.

Βιβλιοκρισίες:

1. Βασίλης Κ. Καλαμαράς, «Αδυναμία συνομιλίας», *Ελευθεροτυπία* (Ένθετο: Βιβλιοθήκη), 9 Δεκεμβρίου 2005, σ. 36.
2. Αθηνά Βογιατζόγλου, «Μια νέα ματιά στον Παλαμά», *Ποίηση*, τχ. 27, Άνοιξη-Καλοκαίρι 2006, σ. 299-306.

[Το κεντρικό ερώτημα που τίθεται όσον αφορά στη θεώρηση του έργου και ιδίως της ποίησης του Κωστή Παλαμά από τη σημερινή σκοπιά, είναι: ποιες πλευρές αυτού του έργου και κυρίως αυτής της ποίησης εξακολουθούν (και γιατί) να μας ενδιαφέρουν σήμερα; Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι το παλαμικό έργο στο σύνολό του είναι το επιβλητικότερο και συνθετότερο συγγραφικό έργο νεοέλληνα λογοτέχνη και κριτικού. Όπως αδιαμφισβήτητο είναι, επίσης, ότι πολλές και καίριες όψεις αυτού του έργου, και ιδίως του ποιητικού, προσφέρονται, λιγότερο ή περισσότερο, για μια νέα, διαφορετική από το παρελθόν, φιλολογική τους προσέγγιση. Παράλληλα, ωστόσο, ελάχιστοι σήμερα θα αμφέβαλαν ότι η ποίηση του Παλαμά στον χρόνο που μεσολάβησε από τον θάνατό του απαξιώθηκε αισθητικά σε βαθμό δυσανάλογα μεγαλύτερο σε σύγκριση με το επιβλητικό ιστορικό της κύρος. Οι παραπάνω διαπιστώσεις στάθηκαν η αφετηρία του ερευνητικού ενδιαφέροντός μου τόσο για το έργο του Παλαμά όσο και για την πρόσληψή του. Το βιβλίο *Ο Παλαμάς από τη σημερινή σκοπιά. Όψεις της ποίησής του και της σύγχρονης πρόσληψής της*, χωρισμένο σε πέντε κεφάλαια, προέκυψε από τη δραστική ανασύνθεση παλαιότερα δημοσιευμένων μελετών μου με θέμα το έργο του Παλαμά και την πρόσληψή του (η παλαιότερη μελέτη δημοσιεύτηκε το 1991, ενώ για τις περισσότερες στάθηκαν αφορμή διάφορες εκδηλώσεις της επετείου των 60 χρόνων από τον θάνατο του ποιητή, το 2003). Μάλιστα η σύνθεση του βιβλίου απηχεί τη διττή σκοπιά του ενδιαφέροντός μου για τον Παλαμά: τα τρία πρώτα κεφάλαια («Κεφάλαιο πρώτο. Η μετρική θεωρία», «Κεφάλαιο δεύτερο. Η μετρική πράξη: η μορφολατρία» και «Κεφάλαιο τρίτο. "Ο πρώτος λόγος των Παράδεισων": οι ρυθμικές κοινοτομίες, η ειδολογική ταυτότητα και οι ποιητικές στοχεύσεις ενός ανολοκλήρωτου συνθέματος») εξετάζουν όψεις της παλαμικής ποίησης, ενώ τα δύο τελευταία («Κεφάλαιο τέταρτο. Χρονολόγιο της εκδοτικής τύχης και της κριτικής του παλαμικού έργου: εξήντα δύο χρόνια μετά (1943-2005)» και «Κεφάλαιο πέμπτο. Η πρόσληψη του έργου του Παλαμά από τις μεταπολεμικές και μεταπολιτευτικές ποιητικές γενιές») έχουν ως θέμα τους όψεις της πρόσληψης του έργου και της μορφής του Παλαμά. Μέσα από την παραπάνω διττή σκοπιά εξέτασης της παλαμικής ποίησης στο βιβλίο εξετάζονται, μεταξύ άλλων, θέματα όπως: οι έννοιες «πολύτροπος»/«μονότροπος» και «ελεύθερος» στίχος κατά τον Παλαμά· η ταλάντευσή του ως ποιητή ανάμεσα στον αυστηρά έμμετρο και τον ελευθερωμένο στίχο· το πώς αντιλαμβανόταν την έννοια και τα όρια του στίχου· η σύζευξη του νεοκλασικισμού και του συμβολισμού ως βάσεων της μετρικής του θεωρίας· ο ρυθμικός διάλογος της παλαμικής ποίησης με το έργο ελλήνων και ξένων ποιητών και ιδίως του Ανδρέα Κάλβου· ο εργαστηριακός χαρακτήρας της παλαμικής μετρικής πράξης· η σύγκριση ανάμεσα στη μετρική πράξη του Παλαμά και εκείνη του Κ.Π. Καβάφη· η αναβίωση του αρχαίου «ηρωικού εξαμέτρου» από τον Παλαμά· ο αποσπασματικός χαρακτήρας, ο ειδολογικός προσδιορισμός και η αισθητική επανεκτίμηση του παραγνωρισμένου ποιήματος «Ο πρώτος λόγος των Παράδεισων» (1906)· οι αιτίες της απουσίας του διαλόγου των με-

ταπολεμικών και των μεταπολιτευτικών ποιητικών γενεών με την παλαμική ποίηση· η αισθητική αποτίμηση της παλαμικής ποίησης τις τελευταίες δεκαετίες.]

13. Γιώργος Χειμωνάς, *Χειρόγραφα από το αρχείο του Αλέξανδρου Ίσαρη. Ο αδελφός – Άγιος Γεώργιος – Μετείκασμα – Επιστολές*, Πρόλογος Αλέξανδρος Ίσαρης, Επιμέλεια έκδοσης – Επίμετρο Ευριπίδης Γαραντούδης, Αθήνα, Ίκαρος [Μάρτιος] 2006, σσ. 242.

Παρουσίαση του βιβλίου:

Αθήνα, Βιβλιοπωλείο Ιανός, 10 Μαΐου 2006. Ομιλητές: Γιώργης Γιατρομανωλάκης, Αλέξανδρος Ίσαρης, Χρόνης Μπότσογλου.

Βιβλιοκρισίες:

1. Παρασκευή Κατημερτζή, «Χειρόγραφες σημειώσεις του Γιώργου Χειμωνά. "Με κονδυλοφόρους που βρίσκω στα αντικάδικα"», *Τα Νέα (Βιβλιοδρόμιο)*, 11-12 Μαρτίου 2006, σ. 10.
2. Γιώργος Καρουζάκης, «Από το χέρι του Χειμωνά», *LIFO*, 13 Απριλίου 2006.
3. Αλέξης Σταμάτης, «Τα άδυτα του λόγου», *Athens Voice*, 11 Μαΐου 2006.
4. Φραγκίσκη Αμπατζοπούλου, «Μια αρχέγονη ιστορία πόνου», *Τα Νέα (Βιβλιοδρόμιο)*, 10-11 Ιουνίου 2006, σ. 7.
5. Κατερίνα Σχινά, «Τεκμήριο φιλίας», *Ελευθεροτυπία* (*Βιβλιοθήκη*, τχ. 408), Αφιέρωμα στον Γιώργο Χειμωνά, 16 Ιουνίου 2006, σ. 2.
6. Γιώργης Γιατρομανωλάκης, «"Πρωτογραπτά" και "πρωτοφωνές"», *Το Βήμα (Βιβλία)*, 2 Ιουλίου 2006.

[Στο βιβλίο παρουσιάζονται σε διπλωματική έκδοση τα αυτόγραφα του Γιώργου Χειμωνά, όσα διέθετε στο αρχείο του ο ποιητής και ζωγράφος Αλέξανδρος Ίσαρης, χωρισμένα σε τέσσερις ομάδες χειρογράφων, οι οποίες διατάχθηκαν με την εξής σειρά: Α. «Ο αδελφός», Β. «Άγιος Γεώργιος», Γ. «Μετείκασμα» και Δ. «Επιστολές». Στο επίκεντρο της έκδοσης βρίσκεται «Ο αδελφός», δηλαδή η, εν μέρει άγνωστη, πρώιμη μορφή του έργου *Ο αδελφός*. Ο τύπος της διπλωματικής έκδοσης επιλέχθηκε, τόσο επειδή υπάρχουν δόκιμα ελληνικά υποδείγματα τέτοιου τύπου έκδοσης (Σολωμός, *Ανέκδοτα έργα*, 1964 και Καβάφης, *Ατελή ποιήματα*, 1994), τα οποία μπορούσαν να λειτουργήσουν προσανατολιστικά, κυρίως όμως επειδή αυτός ο τύπος έκδοσης κρίθηκε περισσότερο πρόσφορος σε σχέση με τις εγγενείς ιδιοτυπίες που παρουσίαζαν τόσο αυτό καθεαυτό το χειρόγραφο υλικό της πρώιμης μορφής του *Αδελφού*, όσο και η επεξεργασία αυτού του υλικού από τον Χειμωνά. Σε γενικές γραμμές οι βασικές επιλογές της έκδοσης ακολουθούν την εκδοτική μέθοδο της Renata Lavagnini (Κ.Π. Καβάφης, *Ατελή ποιήματα*, Αθήνα, Ίκαρος 1994), προσαρμόζοντάς την στις ιδιοτυπίες του τρόπου με τον οποίο ο Χειμωνάς επεξεργάστηκε την πρώιμη μορφή του *Αδελφού*. Η Lavagnini ακολούθησε μία τριμερή δομή για να παρουσιάσει τα ατελή ποιήματα του Καβάφη (διπλωματική έκδοση του αυτογράφου, φιλολογικός σχολιασμός, τελευταίο κείμενο). Η τριμερής δομή με την οποία η Lavagnini παρουσίασε τα ατελή καβαφικά ποιήματα ουσιαστικά τηρείται και στο βιβλίο *Χειρόγραφα από το αρχείο του Αλέξανδρου Ίσαρη*. Προηγείται, δηλαδή, η διπλωματική έκδοση των αυτογράφων. Ο γενικός ερμηνευτικός σχολιασμός των αυτογράφων γίνεται στο φιλολογικό επίμετρο, στις ενότητες «Η πρώιμη μορφή του *Αδελφού*» και «Μια οδηγία ανάγνωσης του "Αγίου Γεωργίου"». Ο αναλυτικός ερμηνευτικός σχολιασμός των αυτογράφων γίνεται στα «Σχόλια», στο τέλος του βιβλίου. Όσο για το «τελευταίο κείμενο», στην περίπτωση του *Αδελφού*, δεν συγκροτήθηκε, ως απόρροια του συνδυασμού της διπλωματικής έκδοσης και του ερμηνευτικού σχολιασμού, επειδή το οριστικό κείμενο του *Αδελφού* υπάρχει. Αυτό, λοιπόν, το κείμενο εκδίδεται αμέσως μετά τη διπλωματική έκδοση των αυτογράφων, ώστε ο αναγνώστης να μπορεί να το παραβάλλει με τη διπλωματική έκδοση της πρώιμης μορφής του *Αδελφού*, σύμφωνα με τις αναγνωστικές οδηγίες που του χορηγούν ο γενικός ερμηνευτικός σχολιασμός και ιδίως τα σχόλια. Το οριστικό κείμενο του *Αδελφού* ακολουθεί ακριβώς τη μορφή του φιλολογικά εκδεδομένου κειμένου του έργου, έτσι όπως αυτό περιελήφθη στην έκδοση των *Πεζογραφημάτων* του Χειμωνά (2005) (βιβλίο 11).]

14. *Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Β΄ Γυμνασίου*, Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων - Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Αθήνα, Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων [Ιούλιος] 2006, σσ. 252 [σε συνεργασία με την Δώρα Μέντη και την Σοφία Χατζηδημητρίου].

[Η συγγραφή του βιβλίου ανατέθηκε στην τριμελή ομάδα των συγγραφέων του ύστερα από δημόσιο διαγωνισμό, στο πλαίσιο προγράμματος παραγωγής νέων σχολικών βιβλίων για το Γυμνάσιο.]

15. *Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Β΄ Γυμνασίου. Βιβλίο Εκπαιδευτικού*, Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων - Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Αθήνα, Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων 2006, σσ. 164 [σε συνεργασία με την Δώρα Μέντη και την Σοφία Χατζηδημητρίου].

[Η συγγραφή του βιβλίου, που συμπληρώνει το βιβλίο με αριθμό 14, ανατέθηκε στην τριμελή ομάδα των συγγραφέων του ύστερα από δημόσιο διαγωνισμό, στο πλαίσιο προγράμματος παραγωγής νέων σχολικών βιβλίων για το Γυμνάσιο.]

16. *Από τον μοντερνισμό στη σύγχρονη ποίηση (1930-2006)*, Αθήνα, Εκδόσεις Καστανιώτη [Φεβρουάριος] 2007, σσ. 532. Δεύτερη έκδοση: [Δεκέμβριος] 2009.

Βιβλιοκρισίες:

1. Χάρης Μαυρομάτης, «Προσεγγίζοντας την ελληνική ποίηση», *Απογευματική της Κυριακής*, 25 Φεβρουαρίου 2007, σ. 26-27.
2. Βαγγέλης Χατζηβασιλείου, «Ξεφυλλίζοντας», *Ελευθεροτυπία* (*Βιβλιοθήκη*, τχ. 443), 2 Μαρτίου 2007, σ. 3.

Στις 14 Απριλίου 2008 ανακοινώθηκε ότι το βιβλίο ήταν στη «μικρή λίστα» των υποψηφιοτήτων για το βραβείο δοκιμίου του περιοδικού «Διαβάζω» για το έτος 2007.

[Στο βιβλίο συγκεντρώνονται, σε επεξεργασμένη, αναθεωρημένη ή και εμπλουτισμένη μορφή, δεκαέξι παλαιότερα μελετήματα, γραμμένα στη διάρκεια της δεκαπενταετίας από το 1990 μέχρι το 2005. Τα δεκατρία από τα μελετήματα δημοσιεύτηκαν κατά την ίδια περίοδο, ενώ τα τρία πρωτοπαρουσιάζονται στο βιβλίο (τα σχετικά στοιχεία βλ. στις «Πρώτες δημοσιεύσεις», στο τέλος του βιβλίου, σ. 517-521). Η επεξεργασία των ήδη δημοσιευμένων μελετών έγινε με κύριους στόχους την αποφυγή επαναλήψεων και επικαλύψεων και την ενημέρωση και διασταύρωσή τους με την πρόσφατη σχετική βιβλιογραφία. Στις περιπτώσεις μερικών μελετών, ο εμπλουτισμός ήταν ριζικός είτε επειδή ο περιορισμένος χώρος της πρώτης δημοσίευσης δεν είχε επιτρέψει την απαιτούμενη ανάπτυξή τους, είτε επειδή η επεξεργασία τους βασίστηκε σε νέα και περισσότερα ερευνητικά δεδομένα. Ο κοινός άξονας των δεκαέξι μελετημάτων, που αιτιολογεί και τον τίτλο του βιβλίου, είναι η εξέταση του έργου ποιητών ή η διερεύνηση ποιητικών φαινομένων που αμφότερα αναπτύχθηκαν στο διάστημα από την εμφάνιση του μοντερνισμού στην ελληνική ποίηση μέχρι την ποιητική παραγωγή των ημερών μας. Συγκεκριμένα, εξετάζονται, κατά σειρά, όψεις του ποιητικού έργου του Γιώργου Σεφέρη, του Γιάννη Ρίτσου, του Τάκη Σινόπουλου, του Μανόλη Αναγνωστάκη, του Μάρκου Μέσκου, του Πρόδρομου Μάρκογλου, του Αλέξη Τραϊανού, του Αντώνη Φωστιέρη, του Μανόλη Πρατικάκη, της Φραγκίσκης Αμπατζοπούλου, της Άντειας Φραντζή, του Νάσου Βαγενά και του Χάρη Βλαβιανού. Όσον αφορά στα ποιητικά φαινόμενα, διερευνώνται ζητήματα της (ως επί το πλείστον άγνωστής μας) μετρικής ιστορίας της ελληνικής ελευθερόστιχης ποίησης και ζητήματα μετρικής θεωρίας, η απαγγελία ή η προφορική ανάγνωση της ποίησης ιδίως κατά τη μοντερνιστική περίοδο, η σάτιρα στο έργο των μεταπολεμικών ποιητικών γενεών, οι ποιητικές αναφορές στα νησιά του Αιγαίου ως τόπος της αντίθεσης ανάμεσα στη γενιά του 1930 και τη μεταπολεμική ποίηση, η επαναφορά παραδοσιακών μετρικών σχημάτων στην εποχή της ελευθερόστιχης ποίησης.]

17. *Το αειθαλές παιδί. Τέσσερεις κριτικές προσεγγίσεις στην ποίηση του Μανόλη Πρατικάκη*, Πρόλογος Θεοδόσης Πυλαρινός, Αθήνα, Εκδόσεις Καστανιώτη [Οκτώβριος] 2007, σσ. 286.

Βιβλιοκρισίες:

1. Μπάμπης Δερμιτζάκης, *Κρητικά Επίκαιρα*, τχ. 430, Ιούλιος-Αύγουστος 2009.

[Η συμμετοχή μου στο βιβλίο αφορά στο κείμενο «Η σταθερή ενάσκηση του στοχαστικού λυρισμού», σ. 13-98, που αποτελεί αναθεωρημένη και εμπλουτισμένη μορφή του μελετήματος «Η αντοχή του λυρισμού στην ποίηση του Μανόλη Πρατικάκη» (βλ. βιβλία, αριθμός 16, σ. 332-372). Τα υπόλοιπα τρία κείμενα του βιβλίου *Το αειθαλές παιδί* υπογράφονται από την Τζίνα Καλογήρου, την Κατερίνα Κωστίου και τον Θεοδόση Πυλαρινό.]

18. *Ο Σεφέρης για νέους αναγνώστες*, Φιλολογική επιμέλεια: Ευριπίδης Γαραντούδης – Τάκης Καγιαλής, Αθήνα, Εκδόσεις Ίκαρος [Φεβρουάριος] 2008, σσ. 393. Δεύτερη έκδοση: Μάιος 2008.

Παρουσιάσεις του βιβλίου:

1. Ιεράπετρα, Βιβλιοπωλείο «Πάροδος», 29 Μαρτίου 2008. Ομιλητής: Μιχάλης Μπακογιάννης.
2. Πειραιάς, Βιβλιοθήκη Καίτη Λασκαρίδη, 15 Απριλίου 2008. Ομιλητές: Λάμπρος Βαρελάς, Κώστας Κατσουλάρης, Μαρία Μάστη, Άννα-Μαρία Σιχάνη, Νάντια Φραγκούλη.

3. Καβάλα, Δημοτική Βιβλιοθήκη Καβάλας, 5 Ιανουαρίου 2009. Ομιλητής: Μιχάλης Ρέμπας. Διοργάνωση: Πολιτιστικός σύλλογος Διαδρομές. Παρουσίαση της εκδήλωσης στον τοπικό τύπο: Άγγελος Καλογρηάς, «Μια καλή ευκαιρία επαναπροσέγγισης των σεφερικών κειμένων», *Εβδόμη*, 7 Ιανουαρίου 2009.

Βιβλιοκρισίες:

1. Μάνια Στάικου, «Ταξίδι του Σεφέρη προς νέους αναγνώστες», *Culture*, τχ. 5, ένθετο στην εφ. *Ο κόσμος του επενδυτή*, 9 Φεβρουαρίου 2008, σ. 44-45.
2. Μικέλα Χαρτουλάρη, «Μποτίλια στο πέλαγο», *Βιβλιοδρόμιο*, ένθετο στην εφ. *Τα Νέα*, 16 Φεβρουαρίου 2008, σ. 6.
3. Βασίλης Καλαμαράς, «Γιώργος Σεφέρης: Για έφηβους και πρωτάρηδες», *Ελευθεροτυπία*, 17 Απριλίου 2008.
4. Νίκος Ντόκας, «Αυτόχειρ και Νόμπελ», *Ελευθεροτυπία*, 8 Αυγούστου 2008.
5. Στέφανος Ξένος, «Προσεγγίζοντας τον ίδιο τον Σεφέρη», στην ηλεκτρονική διεύθυνση http://www.diavasame.gr/book .cfm?itemID=314.
6. Μιχ. Γ. Μπακογιάννης, «Το πολυδύναμο κληροδότημα του σεφερικού λόγου», *Πόρφυρας*, τχ. 129, Οκτώβριος-Δεκέμβριος 2008, σ. 393-396.
7. Μάρθα Θωμαΐδου-Μώρου, «*Ο Σεφέρης για νέους αναγνώστες*. Συμπληρωματικά σχόλια για τα ποιήματα της *Στροφής*», *Κονδυλοφόρος*, τχ. 7, 2008, σ. 185-205.
8. Μιχαήλ Χ. Ρέμπας, «Μια "εισαγωγή" στο ποιητικό έργο του Σεφέρη μέσα από το "εργαστήρι του συγγραφέα"», *Ποιητική*, τχ. 3, Άνοιξη-Καλοκαίρι 2009, σ. 278-284.

[Το βιβλίο αυτό αποτελεί επεξεργασμένη μορφή του υλικού που προέκυψε από το ερευνητικό πρόγραμμα «Σχολικός Σεφέρης» του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας (βλ. ερευνητική δραστηριότητα, αριθμός 6). Το βιβλίο περιλαμβάνει ανθολόγηση από όλο το φάσμα της συγγραφικής παραγωγής του Σεφέρη (ποίηση, πεζογραφία, δοκίμιο, μεταφράσεις, ημερολόγια, επιστολές), βιοεργογραφικά δεδομένα, γενική εισαγωγή και εισαγωγικά σχόλια στις επιμέρους ενότητες, καθώς και εικονογράφηση. Τα μέρη του βιβλίου τα οποία έγραψα και επιμελήθηκα είναι το πρώτο, το δεύτερο και το πέμπτο.]

19. *Η ελληνική ποίηση του 20ού αιώνα. Μια συγχρονική ανθολογία*, Επιμέλεια-ανθολόγηση Ευριπίδης Γαραντούδης, Αθήνα, Μεταίχμιο [Μάρτιος] 2008, σσ. xxxiv + 809.

Προδημοσίευση μέρους της εισαγωγής στο διαδίκτυο:
http://www.poema.gr/dokimio. php?id =120&pid=17 (Δεκέμβριος 2007).
Συνέντευξη στο διαδίκτυο:
www.diavaseme.gr (αναρτήθηκε στις αρχές Ιουλίου 2008).
Σχολιασμός στο διαδίκτυο:
http://www.poiein.gr/archives/2056/index.html
Αναφορές πριν την έκδοση:

1. Μάνια Στάικου, «Μαζί με τ' άστρα και οι ποιητές;», *Culture*, τχ. 1, ένθετο στην εφ. *Ο κόσμος του επενδυτή*, 12 Ιανουαρίου 2008, σ. 14

Παρουσιάσεις του βιβλίου:

1. Λειβαδειά, Βιβλιοπωλείο «Σύγχρονη έκφραση», 17 Μαρτίου 2008. Ομιλητής ο ανθολόγος-επιμελητής.
2. Πάτρα, Βιβλιοπωλείο «Πολύεδρο», 22 Μαρτίου 2008. Ομιλητές: ο ανθολόγος-επιμελητής και η Άννα Κατσιγιάννη.
3. Αθήνα, Στοά του Βιβλίου, 17 Απριλίου 2008. Ομιλητές: Δημήτρης Δασκαλόπουλος, Δ.Ν. Μαρωνίτης, Χριστίνα Ντουνιά, Μανόλης Πρατικάκης.
4. Θεσσαλονίκη, Underground Εντευκτήριο, 13 Μαΐου 2008. Ομιλητές: ο ανθολόγος-επιμελητής και οι Σταύρος Ζαφειρίου και Θανάσης Τριαρίδης.

Βιβλιοκρισίες:

1. Βιτρίνα [Χριστίνα Οικονομίδου, Γιώτα Συκιώτη και Μάκης Τσίτας], «Το παιχνίδι των λέξεων», *Index*, τχ. 21, Απρίλιος 2008.
2. Δ. Ν. Μαρωνίτης, «Ανθολογικά», *Το Βήμα*, 4 Μαΐου 2008.
3. Νίκος Μπακουνάκης, «Ανθολογήσεις», *Το Βήμα*, 4 Μαΐου 2008.
4. Μάρη Θεοδοσοπούλου, «Να ανθολογεί κανείς», εφ. *Εποχή*, Μάιος 2008. Το κείμενο υπάρχει και στην ιστοσελίδα: http://maritheodo.blogspot. com/2008/04/blog-post_11.html
5. Ανδρέας Μπελεζίνης, «Μια προβληματική Ανθολογία», *Νέα Εστία*, τ. 163, τχ. 1812, Ιούνιος 2008, σ. 1201-1206.
6. Λευτέρης Παπαλεοντίου, «Ανθολογίες νεοελληνικής ποίησης», Εφ. *Ο Φιλελεύθερος* [Λευκωσίας], 31 Αυγούστου 2008.
7. Νίκος Λάζαρης, «Μια πλαστή εικόνα της ελληνικής ποίησης του 20ού αιώνα», *Νέα Εστία*, τ. 164, τχ .1814, Σεπτέμβριος 2008, σ. 501-504.

8. Δημήτρης Γαβαλάς, «Η ελληνική ποίηση του 20ού αιώνα. Μερικές παρατηρήσεις σε κάποια θέματα», http://poeticanet.com/news.php?subaction=showfull&id=1223177769&archive=start_from=&ucat=20&show_cat=20
9. Παναγιώτης Νούτσος, «Περί ανθολογίας», *Η Αυγή*, 9 Νοεμβρίου 2008.
10. Άννα Κατσιγιάννη, «Η ελληνική ποίηση του 20ού αιώνα», ηλ. περ. *Ντουέντε*, τχ. 20, Νοέμβριος 2012, http://duendemagazine.gr/issue/26/article/694.html

Κείμενο ανταπάντησης στις βιβλιοκρισίες του Ανδρέα Μπελεζίνη και του Νίκου Λάζαρη:

Ευριπίδης Γαραντούδης, «Μια φοβική συντεχνία», *Νέα Εστία*, τ. 164, τχ. 1816, Νοέμβριος 2008, σ. 1011-1020.

Κείμενα ανταπάντησης στην ανταπάντησή μου:

1. Νίκος Λάζαρης, «Το αυτοκτονικό σύνδρομο», *Νέα Εστία*, τ. 164, τχ. 1817, Δεκέμβριος 2008, σ. 1344-1350.
2. Ανδρέας Μπελεζίνης, «Ο κανιβαλισμός ενός ανθολόγου», *Νέα Εστία*, τ. 164, τχ. 1817, Δεκέμβριος 2008, σ. 1350-1354.
3. Αναστάσιος Αγγ. Στέφος, «Επιστολές-Εκδοτικά ατοπήματα», *Νέα Εστία*, τ. 165, τχ. 1819, Φεβρουάριος 2009, σ. 418-419.

Βιβλιοπαρουσιάσεις-αναφορές:

1. Μικέλα Χαρτουλάρη, «Ο θάνατός του, η ζωή του» [για το βιβλίο *Ησυχία* του Γιώργου Βέλτσου], *Τα Νέα*, Βιβλιοδρόμιο, 2 Φεβρουαρίου 2008.
2. Ανώνυμο, «Πανόραμα νεοελληνικής ποίησης», εφ. *Η Γνώμη*, 21 Μαρτίου 2008.
3. Ανώνυμο, «Η ελληνική ποίηση του 20ού αιώνα», εφ. *Αλλαγή*, 22 Μαρτίου 2008.
4. Ανώνυμο, «Η ελληνική ποίηση του 20ού αιώνα του Ευριπίδη Γαραντούδη», εφ. *Ημερήσιος Κήρυξ*, 22 Μαρτίου 2008.
5. Ανώνυμο, «Ξεφυλλίζοντας τη νεοελληνική ποίηση», εφ. *Πελοπόννησος*, 22 Μαρτίου 2008.
6. Ανώνυμο, «Ανθολογία συγχρονική της ελληνικής ποίησης του 20ού αιώνα», εφ. *Τα γεγονότα*, 22-23 Μαρτίου 2008.
7. Ανώνυμο, «Πρωτότυπη ανθολογία ποίησης», εφ. *Η Ημέρα*, 22-23 Μαρτίου 2008.
8. Ανώνυμο, «Το παιχνίδι των λέξεων», *Index*, Απρίλιος 2008, σ. 43.
9. Θανάσης Αντωνίου, Θώμη Μελίδου, Χαράλαμπος Νικόπουλος, «Reportage. Η γλώσσα των Ελλήνων», *Εικόνες*, τχ. 333, *Το Έθνος της Κυριακής*, 13 Ιουλίου 2008, σ. 63-67: 67.
10. Ανδρέας Μπελεζίνης, «Σύγχρονες στρατηγικές και τακτικές προβολής και υστεροφημίας», *Ελευθεροτυπία* (Βιβλιοθήκη), 12 Σεπτεμβρίου 2008.
11. Χρήστος Ζαμπούνης, «Έξι βιβλία για το καλοκαίρι», *Πρώτο θέμα*, 5 Ιουλίου 2009, σ. 76.

[Το βιβλίο περιλαμβάνει ποιητικά κείμενα που δημοσιεύτηκαν στη διάρκεια του 20ού αιώνα, με στόχο να προσφερθεί στον αναγνώστη ένα γενικό πανόραμα της ελληνικής ποίησης αυτής της εποχής σε μια επίτομη και χρηστική έκδοση. Πρόκειται για μια ανθολογία ποιημάτων, η πλαισίωση των οποίων με πάσης φύσεως πληροφοριακό υλικό περιορίστηκε στο ελάχιστο δυνατό. Η ανθολογία οργανώθηκε με τέτοιο τρόπο ώστε να δώσει τη δυνατότητα στον αναγνώστη να παρακολουθήσει την εξέλιξη και τις διάφορες τάσεις της ελληνικής ποίησης του 20ού αιώνα μέσα από τη συγχρονική παρουσίαση των ανθολογημένων κειμένων. Με γνώμονα αυτό τον στόχο, τα ποιήματα κατατάχθηκαν κατά το έτος της πρώτης δημοσίευσής τους σε βιβλίο.]

20. Διονύσιος Σολωμός, Ο Πόρφυρας (εκδοτικές δοκιμές), Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (CD-ROM) [Μάρτιος 2008]. Εναλλακτικό διδακτικό υλικό για τη Θ.Ε.: «Γράμματα ΙΙ. Νεοελληνική Φιλολογία, 19ος και 20ός αιώνας». Υπερκείμενο.

[Στο μέρος του cd-rom που αφορά στον «Πόρφυρα» του Σολωμού παρουσιάζονται οι διαφορετικές εκδοτικές δοκιμές του σολωμικού ποιήματος και, επίσης, σχολιάζονται διεξοδικά τα εκδοτικά και ερμηνευτικά ζητήματα γύρω από το ποίημα, όπως αυτά αναπτύχθηκαν από τη σχετική φιλολογική κριτική. Το υλικό που περιλαμβάνει αυτό το μέρος του cd-rom (εισαγωγές, σχόλια, βιβλιογραφία, ποιητικά κείμενα) αντιστοιχεί, συμπεριλαμβανομένων των ποιητικών κειμένων, σε 220 σελίδες σχήματος Α4 με διάστιχο 1.5.]

21. *Παλίμψηστο Καβάλας. Ανθολόγιο μεταπολεμικών λογοτεχνικών κειμένων*, Εισαγωγή – Επιμέλεια – Ανθολόγηση Ευριπίδης Γαραντούδης – Μαίρη Μικέ, Αθήνα, Εκδόσεις Καστανιώτη – Δημοτική Βιβλιοθήκη Καβάλας [Μάρτιος] 2009, σσ. 301.

Προδημοσίευση μέρους της εισαγωγής:

εφ. *Μακεδονία* [Θεσσαλονίκης], 7 Μαρτίου 2009.

Βιβλιοκρισίες:

1. Δημήτρης Αθηνάκης, «Απ' το Παρίσι στην Καβάλα. Η πόλη ως αναβρασμός μέσω της διασταύρωσης δύο ετερόκλητων συλλογών», *Book Press*, τχ. 4, Δεκέμβριος 2009, σ. 46.

2. Λάμπρος Σκουζάκης, «Πόλη αφηγήτρια και αφηγημένη», *Εντευκτήριο*, τχ. 89 Απρίλιος-Ιούνιος 2010, σ. 161-163.

Ειδησεογράφημα:

Σοφία Ταράντου, *Το έθνος*, 29 Μαρτίου 2009.

Λιβελογράφημα:

Θ.[όδωρος]Θ.[εοδωρίδης], «Η κ. Μαίρη Μικέ αντιγράφει τον εαυτό της. Copy-paste από ένα παλιότερό της βιβλίο στο "Παλίμψηστο Καβάλας"», *Πρωινή* [Καβάλας], 8 Απριλίου 2009.

Απάντηση των επιμελητών:

«Μια απάντηση των Ευριπίδη Γαραντούδη – Μαίρης Μικέ σε κείμενο της "Πρωϊνής" για το βιβλίο τους "Παλίμψηστο Καβάλας"», *Πρωινή* [Καβάλας], 13 Απριλίου 2009.

Ανταπάντηση του Θόδωρου Θεοδωρίδη:

«Η απάντηση του Θόδωρου Θεοδωρίδη», *Πρωινή* [Καβάλας], 13 Απριλίου 2009.

[Στο βιβλίο ανθολογούνται και εξετάζονται πεζά και ποιητικά κείμενα 16 πεζογράφων και 13 ποιητών, ιδιαίτερα από το συμβατικό όριο 1960 και εξής, στα οποία η πόλη της Καβάλας μαζί με την ευρύτερη περιφέρειά της διαθλάται, μετασχηματίζεται σε λογοτεχνική πόλη, δημιουργεί την ιδιαίτερη μυθοποιητική της παράδοση και επωμίζεται αισθητικούς και ιδεολογικούς ρόλους. Στην εισαγωγή, μετά τη διευκρίνιση ότι στόχος του βιβλίου δεν είναι η συγκρότηση ενός καβαλιώτικου λογοτεχνικού κανόνα, διερευνώνται οι τρόποι με τους οποίους η ιστορική και πραγματική πόλη της Καβάλας μετασχηματίζεται σε λογοτεχνική. Το μέρος της εισαγωγής που αναφέρεται ειδικότερα στην ποιητικά κείμενα γράφτηκε από εμένα, ενώ το μέρος που αναφέρεται ειδικότερα στα πεζογραφικά κείμενα γράφτηκε από τη Μαίρη Μικέ.]

22. *Η αντοχή του λυρισμού. Αναφορά στην ποίηση του Μανόλη Πρατικάκη*, Αθήνα, Εκδόσεις Gutenberg [Μάιος] 2011, σσ. 258.

Βιβλιοκρισίες:

1. «Διαβάζοντας Μανόλη Πρατικάκη», *Διαβάζω*, τχ. 520, σ. 97.
2. Μπάμπης Δερμιτζάκης, «Αναφορά στον Μανώλη Πρατικάκη από τον Ευριπίδη Γαραντούδη», *Κρητικά Επίκαιρα*, 21 Ιουλίου 2012.

[Βάση του βιβλίου αποτέλεσε το παλαιότερο συνθετικό μελέτημα «Η σταθερή ενάσκηση του στοχαστικού λυρισμού» (βλ. το βιβλίο με αριθμό 17), που αναδιαρθρώθηκε και εμπλουτίστηκε ριζικά (σχεδόν τριπλασιάστηκε η έκτασή του). Με στόχο τη συνολική κριτική θεώρηση της ποίησης του Μανόλη Πρατικάκη, στο βιβλίο αναπτύσσονται τέσσερα αλληλένδετα μεταξύ τους θέματα. Το βασικότερο είναι αφενός η συνόψιση των χαρακτηριστικών των βιβλίων του, σύμφωνα με τις παρατηρήσεις και τις διαπιστώσεις της λογοτεχνικής κριτικής, αφετέρου ο εντοπισμός και ο σχολιασμός των ειδοποιών και περισσότερο σημαντικών γνωρισμάτων τους. Τα βιβλία εξετάζονται κατά τη χρονική τους τάξη, προκειμένου έτσι να διαγραφούν οι βασικοί άξονες της εξέλιξης του έργου μέσα στον χρόνο και η σύνθετη διαλογική σχέση που τα νεότερα βιβλία αναπτύσσουν με τα παλαιότερα. Δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στα δύο πρώτα βιβλία του Πρατικάκη, *Ποίηση 1971-74* (1974) και *Οι παραχαράχτες* (1976), επειδή η λογοτεχνική κριτική ασχολήθηκε λίγο με αυτά. Υποστηρίζεται ότι με σημείο αφετηρίας την *Οντοφάνεια* (1988) και με τα ποιητικά βιβλία που ακολούθησαν, *Η μαγεία της μη διεκδίκησης* (1990), *Τα δυσεύρετα χρώματα του τέλους* (1993), *Η λήκυθος* (1996), *Η κοίμηση και η ανάσταση των σωμάτων του Δομήνικου* (1997), *Αφημένα ήσυχα στη χλόη* (1999), *Το νερό* (2002), *Ο μεγάλος ξενώνας* (2006) και *Το αόρατο πλήθος* (2007), στα οποία προστέθηκε ο τόμος πεζών κειμένων *Αφηγήματα ενός ψυχιάτρου* (2009), ο Πρατικάκης εισήλθε στη διακεκριμένη, από θεματική, εκφραστική και φιλοσοφική σκοπιά, την ωριμότερη και, συνεπώς, την «οριστική» φάση της ποιητικής πορείας του. Το δεύτερο θέμα του βιβλίου είναι η διαγραφή της εξέλιξης της ποίησης του Πρατικάκη καταρχάς από την έκφραση της συλλογικής κατάστασης, ολοφάνερα και προγραμματικά στα δύο πρώτα βιβλία του, προς την έκφραση, με τα επόμενα βιβλία, της ολοένα και περισσότερο περιγεγραμμένης ατομικής περιοχής, όπως αυτή οριοθετείται από τα πάσης φύσεως (ερωτικά, επαγγελματικά κ.ά.) βιώματα και τη βιοθεωρία του ποιητή. Επίσης υποδεικνύεται η προϊούσα μετάβαση από την περιοχή του εγώ σε έναν ποιητικό χώρο όπου το εγώ τείνει να απαλειφθεί πλήρως, χάρη στη στέρεα φιλοσοφική σκευή η οποία υποστηρίζει την ποίηση του Πρατικάκη στην όψιμη και ωριμότερη περίοδό της, τη φιλοσοφία του ταοϊσμού σε συνδυασμό με εκείνη των προσωκρατικών φιλοσόφων. Παράλληλα διαπιστώνεται ότι το ενδιαφέρον για τη συλλογικότητα, τον κοινωνικό χώρο και το άτομο ως υποκείμενο της ιστορίας, από τη μια μεριά, και η εστίαση στην ατομικότητα, η προσήλωση της προσοχής στην ενταγμένη στη φύση αυθεντική ανθρώπινη ύπαρξη, από την άλλη μεριά, είναι δύο τάσεις της ποίησης του Πρατικάκη που μέσα στον χρόνο αναπτύσσονται ως οι δύο πόλοι μιας εξισορροπητικής αντίθεσης. Το τρίτο θέμα, που αναπτύσσεται παράλληλα με τα δύο προηγούμενα, είναι η εξέταση των τρόπων με τους οποίους αναπτύσσεται στην ποίηση του Πρατικάκη το βίωμα της ιθαγένειας ή της εντοπιότητας. Οι άμεσες και έμμεσες αναφορές στη φυσική γενέτειρά του, την Κρήτη, είναι, με την πρόοδο της ποίησής του, τόσο πολλές και τόσο σημαίνουσες, ώστε ο Πρατι-

κάκης εντάσσεται σε εκείνη την ομάδα ποιητών της μεταπολιτευτικής περιόδου στο έργο των οποίων είναι ιδιαίτερα διακριτό το βίωμα της ιθαγένειας. Αλλά το βίωμα της ιθαγένειας, υλοποιημένο σε ποιητικό νόημα, αφενός συνδέεται στενά με το βιοθεωρητικό και φιλοσοφικοποιητικό σύστημα του ποιητή, αφετέρου κρατά αποστάσεις από οποιαδήποτε έννοια κρητοκεντρισμού ή ελληνοκεντρισμού, αποβλέποντας και επιτυγχάνοντας την αναγωγή του τοπικού στοιχείου στην οικουμενική διάσταση. Το τέταρτο θέμα είναι η εξέταση της σχέσης της ποίησης του Πρατικάκη με τα κορυφαία σημεία αναφοράς της νεότερης ποιητικής παράδοσής μας, καθώς το έργο του διακρίνεται για την ικανότητα του δημιουργού του να αφομοιώνει γόνιμα και δημιουργικά τα διδάγματα της νεότερης ποιητικής παράδοσής μας και ιδίως της πρόσφατης νεοτερικής παράδοσης. Επειδή και αυτό το θέμα, όπως και τα τρία προηγούμενα, είναι ιδιαίτερα σύνθετο, εξετάζονται ορισμένες μόνο όψεις του, όπως π.χ. η σχέση του Πρατικάκη με τον Σολωμό, τον Καβάφη, τον Σεφέρη, τον Καρούζο και τον Αλέξη Τραϊανό. Στο πλαίσιο της εξέτασης των τεσσάρων παραπάνω θεμάτων, στο βιβλίο παρατίθενται και σχολιάζονται ποιήματα ή αποσπάσματά τους, αντιπροσωπευτικά των κάθε φορά εξεταζόμενων ζητημάτων.]

23. *Έλληνες ποιητές του μεταιχμίου (1880-1930). Ερμηνευτικές και γραμματολογικές (ανα)θεωρήσεις*, Αθήνα, Εκδόσεις Καστανιώτη [Μάρτιος] 2012, σσ. 495.

Βιβλιοκρισίες:

1. Βαγγέλης Χατζηβασιλείου, «Αυτοί που ξήλωσαν την παράδοση. Η πορεία της ελληνικής ποίησης από τον Παλαμά ως την καθιέρωση του μοντερνισμού», *Το Βήμα*, 1 Ιουλίου 2012.

[Στο βιβλίο αυτό συγκεντρώνονται, σε επεξεργασμένη, αναθεωρημένη ή και εμπλουτισμένη μορφή, δώδεκα μελετήματα γραμμένα από το 1993 μέχρι το 2010. Τα δέκα από αυτά δημοσιεύτηκαν κατά την ίδια περίοδο, ενώ τα δύο πρωτοπαρουσιάζονται (τα σχετικά στοιχεία βλ. στις «Πρώτες δημοσιεύσεις», στο τέλος του βιβλίου, σ. 491-493). Η επεξεργασία των ήδη δημοσιευμένων μελετών έγινε με κύριους στόχους την αποφυγή επαναλήψεων και επικαλύψεων και την ενημέρωση και διασταύρωσή τους με την πρόσφατη σχετική βιβλιογραφία. Ιδίως στις παλαιότερες μελέτες, ο εμπλουτισμός ήταν ριζικός είτε επειδή ο περιορισμένος χώρος της πρώτης δημοσίευσης δεν είχε επιτρέψει την απαιτούμενη ανάπτυξή τους, είτε επειδή η νέα επεξεργασία τους βασίστηκε σε νέα και περισσότερα ερευνητικά δεδομένα. Ο κοινός άξονας των δώδεκα μελετημάτων, που αιτιολογεί και τον τίτλο του βιβλίου, *Έλληνες ποιητές του μεταιχμίου (1880-1930)*, είναι η εξέταση του έργου ποιητών και η διερεύνηση ποιητικών φαινομένων που αμφότερα αναπτύχθηκαν στο διάστημα της πεντηκονταετίας 1880-1930, εποχή κατά την οποία σημειώθηκε η μετάβαση από τη λεγόμενη «παραδοσιακή» στη μοντέρνα ποίηση. Πρόκειται για την περίοδο εκείνη που όλοι λίγο ώς πολύ θεωρούμε μεταιχμιακή για την ελληνική ποίηση. Ό,τι προηγήθηκε έχει καταχωρηθεί στη γραμματολογική μας συνείδηση ως η καθαυτό παραδοσιακή ποίηση, με αδιαμφισβήτητες αισθητικές κορυφές της τον Σολωμό και τον Κάλβο και αξιόλογους εκφραστές της μερικούς ακόμα Επτανήσιους ποιητές του 19ου αιώνα, πριν από το 1880. Ό,τι πάλι ακολούθησε τη μεταιχμιακή πεντηκονταετία, με σημείο εκρηκτικής εκκίνησης την ποιητική γενιά του 1930, σήμανε την απαρχή και, προϊόντος του χρόνου, την επιβολή του μοντέρνου ποιητικού παραδείγματος. Είναι αναντίρρητο ότι η σημερινή αντίληψή μας για το τι είναι και πώς διαβάζεται η (ελληνική) ποίηση, τόσο η αντίληψη των ειδικών μελετητών, όσο και εκείνη του γενικού αναγνωστικού κοινού, συγκροτήθηκε στη βάση του αισθητικού παραδείγματος του έργου των μοντέρνων μεσοπολεμικών ποιητών. Έτσι λοιπόν οι ποιητικές εξελίξεις της περιόδου 1880-1930 παρουσιάζουν αδιαμφισβήτητο ενδιαφέρον, τόσο αυτές καθαυτές όσο και με γνώμονα το τι προηγήθηκε και το τι ακολούθησε. Οι εξέχουσες μορφές του σύνθετου ποιητικού μωσαϊκού της πεντηκονταετίας είναι ο γραμματολογικά ανένταχτος, λόγω των μοναδικών ιδιοτυπιών και της ανεπανάληπτης πρωτοτυπίας του, Κ.Π. Καβάφης, ο ποιητής που προσέδωσε στη γενιά του 1880 το πολλαπλά δημιουργικό και ανακαινιστικό της παράδοσης στίγμα της Κωστής Παλαμάς, ο πιο τολμηρός και καινοτόμος λυρικός ποιητής της γενιάς του 1910 Άγγελος Σικελιανός και ο πλέον αντιπροσωπευτικός ποιητής της γενιάς του 1920, των νεοσυμβολιστών ή νεορομαντικών ποιητών, Κ.Γ. Καρυωτάκης. Όψεις του έργου αυτών των τεσσάρων ποιητών, του Παλαμά, του Καβάφη, του Σικελιανού και του Καρυωτάκη, αποτελούν το κεντρικό αντικείμενο των μελετών του βιβλίου. Ο υπότιτλος, *Ερμηνευτικές και γραμματολογικές (ανα)θεωρήσεις*, υποδεικνύει τη διττή στόχευση, που υπαγόρευσε τη γραφή των μελετών σε ένα αρκετά μεγάλο άνυσμα χρόνου και συγκροτείται από τη συσσωμάτωσή τους, η ερμηνεία των ποιητικών κειμένων να συνδυαστεί με τη γραμματολογική ανατοποθέτηση των δημιουργών τους και, πιθανώς, σε ορισμένες περιπτώσεις, τον έλεγχο παλαιότερων απόψεων και κρίσεων. Έτσι, στο βιβλίο αυτό σαφώς δεν επιχειρείται η συστηματική και συνθετική θεώρηση της εξέλιξης της ελληνικής ποίησης κατά τη μετάβασή της από την παραδοσιακή στη μοντέρνα περίοδό της. Παράλληλα, ωστόσο, η συγκέντρωση δώδεκα μελετών δεν σημαίνει ότι πρόκειται για λίγο έως πολύ ασύμπτωτα μεταξύ τους γραπτά. Κριτήριο της διάταξης των μελετών στο βιβλίο ήταν η εξελικτική πορεία της ελληνικής ποίησης στη μεταιχμιακή περίοδο 1880-1930. Οι μελέτες που πρωτοδημοσιεύονται στο βιβλίο είναι η κατά σει-

ρά δεύτερη, «Η ποίηση του Λορέντζου Μαβίλη ανάμεσα στα Επτάνησα και την Αθήνα», και η ενδέκατη, «Ο καρυωτακισμός πριν από τον Καρυωτάκη: Φιλολογικές και ιστορικές όψεις του φαινομένου».]

24. Αναστάσιος Δρίβας, *Τα έργα*, Φιλολογική επιμέλεια Ευριπίδης Γαραντούδης, Μαίρη Μικέ, Αθήνα, Νεοελληνική Βιβλιοθήκη, Ίδρυμα Κώστα και Ελένης Ουράνη [Σεπτέμβριος] 2012, σσ. 952.

Παρουσιάσεις του βιβλίου:

1. Θεσσαλονίκη, Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, 7 Δεκεμβρίου 2012. Ομιλητές: Ρούλα Αλαβέρα, Βασίλης Βασιλειάδης, Χ.Λ. Καράογλου.

[Στο βιβλίο αυτό συγκεντρώνεται για πρώτη φορά ολόκληρο το πλούσιο, αθησαύριστο και διάσπαρτο υλικό των έργων του Αναστάσιου Δρίβα (1900-1942), εμπλουτισμένο με αρχειακά ευρήματα. Η ανάγκη μιας ολοκληρωμένης έκδοσης των κειμένων του Δρίβα επισημάνθηκε στο παρελθόν. Η εκτενής Εισαγωγή της έκδοσης έχει ως στόχο να αναδείξει το πλήρες πορτρέτο ενός παραγνωρισμένου ποιητή, πεζογράφου, στοχαστή, λογοτεχνικού κριτικού και συστηματικού τεχνοκριτικού του Μεσοπολέμου. Τα μέρη αυτής της εισαγωγής που γράφτηκαν από εμένα είναι το πρώτο «Βιογραφικά στοιχεία», το δεύτερο «Τα ποιήματα» και το μεγαλύτερο μέρος του έβδομου «Η κριτική πρόσληψη του Αναστάσιου Δρίβα». Ύστερα από την Εισαγωγή, στο Εκδοτικό Σημείωμα, καταγράφονται οι αρχές που ακολουθήθηκαν για την έκδοση των κειμένων. Στην έκδοση των έργων του Δρίβα προτάσσεται η μοναδική ποιητική συλλογή του *Μικρά ελεγεία*. Στη συνέχεια, τα κείμενά του κατατάσσονται σε ειδολογικές κατηγορίες, με τη χρονολογική σειρά της πρώτης δημοσίευσης στο εσωτερικό της κάθε κατηγορίας, ως εξής: I. Ποιήματα, II. Κείμενα στοχασμού και ποιητικής, III. Πεζογραφήματα, IV. Τεχνοκριτικά κείμενα, V. Κριτικά κείμενα και VI. Σημειώματα - επιστολές. Στην κατηγορία «Ποιήματα» εκδίδονται με χρονολογική τάξη τα μη περιλαμβανόμενα στη συλλογή *Μικρά ελεγεία* και τα μεταγενέστερα ως προς αυτήν ποιήματα, δημοσιευμένα σε περιοδικά και ανθολογίες, όσα εντόπισε η έρευνα των φιλολογικών επιμελητών. Η έκδοση των έργων συνοδεύεται από τρία Επίμετρα. Στο Επίμετρο I, η «Εργογραφία» του Δρίβα, χωρίζεται σε δύο μέρη: I. Αυτοτελείς εκδόσεις και ανάτυπα και II. Δημοσιεύματα σε εφημερίδες, περιοδικά και συλλογικούς τόμους. Στο δεύτερο μέρος της «Εργογραφίας», για τη διευκόλυνση του αναγνώστη, συντάχθηκαν τρεις Πίνακες (Α΄, Β΄και Γ΄). Ο «Πίνακας Α΄. Ειδολογική κατάταξη» είναι ειδολογικός, σύμφωνα με τις κατηγορίες κειμένων, όπως ήδη αναφέρθηκαν, και με χρονολογική τάξη των λημμάτων στο εσωτερικό της κάθε κατηγορίας. Στην ουσία, η κατάταξη αυτή ακολουθεί, με τη μερική εξαίρεση της κατηγορίας των ποιημάτων, τη σειρά της έκδοσης των κειμένων στο βιβλίο. Στον «Πίνακα Β΄. Χρονολογική κατάταξη» ακολουθείται αυστηρή χρονολογική σειρά κατάταξης των κειμένων, ανεξαρτήτως του ειδολογικού προσδιορισμού τους. Τα λήμματα χωρίστηκαν ανά έτος και αριθμήθηκαν, προκειμένου να είναι δυνατή η αριθμητική παραπομπή σε αυτά. Οι εντός παρενθέσεως συντομογραφίες που ακολουθούν μετά το λήμμα παραπέμπουν στις ειδολογικές κατηγορίες ως εξής: πμ. (ποιήματα), κσπ. (κείμενα στοχασμού και ποιητικής), πζ. (πεζογραφήματα), τχκ. (τεχνοκριτικά κείμενα), κκ. (κριτικά κείμενα), πρμ. (παραμύθια), σημ. (σημειώματα) και επ. (επιστολές). Στο τέλος του Πίνακα Β΄ επιτάσσεται η ενότητα «Αναδημοσιευμένα ανθολογημένα κείμενα», όπου καταγράφονται αφενός τα βιβλία και έντυπα, στα οποία ανθολογήθηκαν ποιήματα και κείμενα στοχασμού και ποιητικής του Δρίβα, αφετέρου τα ανθολογημένα κείμενα, με παραπομπές στα αριθμημένα λήμματα του Πίνακα Β΄. Στον «Πίνακα Γ΄. Συνεργασίες σε έντυπα» το βιβλιογραφικό υλικό κατανέμεται με κριτήριο τις συνεργασίες του Δρίβα σε έντυπα: πρωτίστως τα περιοδικά, όπου άλλωστε απαντά η συντριπτική πλειοψηφία των κειμένων, δευτερευόντως τις εφημερίδες και τέλος μερικές ανθολογίες (στις περιπτώσεις φυσικά που σε αυτές έγινε η πρώτη δημοσίευση). Στον Πίνακα αυτό καταγράφονται μόνο οι πρώτες δημοσιεύσεις κειμένων. Τα έντυπα ταξινομούνται με αλφαβητική σειρά (για παράδειγμα, *Νέα Γράμματα, Τα*). Οι συνεργασίες του Δρίβα στο κάθε περιοδικό χωριστά κατατάσσονται στις κατηγορίες όπως παραπάνω. Προκειμένου να μην επαναληφθούν εδώ οι εγγραφές των λημμάτων παραπέμπουμε στους αριθμούς των λημμάτων του χρονολογικού πίνακα. Με τον Πίνακα Γ΄ ο αναγνώστης μπορεί να παρακολουθήσει με ευκρίνεια όχι μόνο τις επιλογές των εντύπων από τον ποιητή, στοχαστή και κριτικό, αλλά και τη συχνότητα των συνεργασιών του με αυτά. Στο Επίμετρο II, τη «Βιβλιογραφία», καταγράφονται με τη χρονολογική σειρά της πρώτης δημοσίευσης ή έκδοσής τους τα κείμενα που αναφέρονται εν όλω ή εν μέρει στον Δρίβα και το έργο του από το 1931 μέχρι το 2011. Στο Επίμετρο III, το «Ανθολόγιο κριτικών κειμένων», περιλαμβάνονται συνολικά δέκα κείμενα, περισσότερο ή λιγότερο δυσεύρετα, που εκτείνονται σε ένα ευρύ χρονικό άνυσμα, από το 1931 (χρονιά της έκδοσης των *Μικρών ελεγείων*) έως το 1967 (χρονιά της πρώτης απόπειρας καταγραφής της βιβλιογραφίας του Δρίβα). Τέλος, η έκδοση συμπληρώνεται με το «Ευρετήριο τίτλων των ποιημάτων», το «Ευρετήριο πρώτων στίχων και φράσεων των ποιημάτων» και τα «Φωτογραφημένα χειρόγραφα ποιημάτων». Το αρχειακό υλικό που παρουσιάζεται

με τα εννέα «Φωτογραφημένα χειρόγραφα ποιημάτων» προέρχεται κυρίως από το Ε.Λ.Ι.Α. (Αρχείο Νίκου Χάγερ-Μπουφίδη, τέσσερα λυτά φύλλα με τρία ποιήματα) και το Dolph Briscoe, Center for American History, University of Texas, Austin (έξι λυτά φύλλα με πέντε ποιήματα). Αυτά τα αρχειακά ευρήματα αφενός εμπλουτίζουν με τρία ακόμη άγνωστα ποιήματα (««Ιβαν Λέρμοντωφ»», «[Πώς πέρασαν μονότονες οι ώρες]» και «Η ζωή μας ΙΙΙ») το σώμα των κειμένων και αφετέρου προσφέρουν με τη φωτογράφισή τους δείγματα της χειρόγραφης καλλιγραφίας του Δρίβα.]

25. *Η λογοτεχνία και οι τέχνες της εικόνας. Ζωγραφική και κινηματογράφος*, Επιμέλεια Δημήτρης Αγγελάτος - Ευριπίδης Γαραντούδης, Αθήνα, Εκδόσεις Καλλιγράφος [Μάιος] 2013, σσ. 272.

[Περιέχεται το μελέτημά μου «Η ποιητική γενιά του 1930 και ο κινηματογράφος: Οι περιπτώσεις του Γιώργου Σεφέρη και του Οδυσσέα Ελύτη», σ. 79-137 (βλ. Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο, αρ. 250)].

26. *Ίχνη στην άμμο. Βιβλιοκρισίες (1991-2012). Πεζογραφία – ποίηση – Φιλολογία-Λογοτεχνική κριτική*, Αθήνα, Gutenberg [Απρίλιος] 2014, σσ. 433.

[Στο βιβλίο αυτό συγκεντρώνονται 85 σύντομα κείμενα, βιβλιοκρισίες στη μεγάλη πλειονότητά τους, δημοσιευμένα από το 1991 μέχρι το 2012, κατανεμημένα σε τρεις ειδολογικές-θεματικές κατηγορίες, με κριτήριο το είδος των κρινόμενων βιβλίων ή και το θέμα των εξεταζόμενων ζητημάτων: Πεζογραφία (41 κείμενα), ποίηση (27 κείμενα) και φιλολογία-λογοτεχνική κριτική (17 κείμενα). Η διάκριση, πάντως, των κειμένων στις τρεις παραπάνω κατηγορίες είναι ώς ένα βαθμό σχηματική, καθώς, π.χ., σε ορισμένα της κατηγορίας της πεζογραφίας εξετάζονται πεζογραφικά έργα λογοτεχνών που είναι κατά κύριο λόγο ποιητές ή σε κάποια γραπτά της κατηγορίας της φιλολογίας-λογοτεχνικής κριτικής κρίνονται βιβλία και, με την αφορμή τους, θίγονται ζητήματα που αφορούν επίσης σε ποιητές. Στο εσωτερικό της καθεμιάς από τις τρεις κατηγορίες η κατάταξη των κειμένων ακολουθεί τη χρονική τάξη της πρώτης δημοσίευσής τους. Ο κατάλογος με τα βιβλιογραφικά στοιχεία των πρώτων δημοσιεύσεων παρατίθεται στο τέλος του βιβλίου, όπου υπάρχει επίσης ευρετήριο ονομάτων. Τα κείμενα αναδημοσιεύονται χωρίς ουσιαστικές αλλαγές, αλλά αφού έγινε ένα εκφραστικό «χτένισμα», σε σχέση με τη μορφή των πρώτων δημοσιεύσεών τους. Τα 68 από τα 85 κείμενα του βιβλίου, η μεγάλη πλειονότητά τους αλλά και ο ουσιαστικός πυρήνας του βιβλίου, είναι όλα σχεδόν τα γραπτά μου, όσα δημοσιεύτηκαν στο «Βιβλιοδρόμιο», το ένθετο για το βιβλίο των *Νέων* (με την εξαίρεση δύο που περιελήφθησαν στο ένθετο «Ορίζοντες»), κατά τη διάρκεια της επταετούς συνεργασίας μου, από το 2005 μέχρι το 2011, με την εν λόγω εφημερίδα. Σ' αυτά, λοιπόν, τα 68 κείμενα πρόσθεσα άλλες 17 βιβλιοκρισίες, με γνώμονα της επιλογής τους ότι είτε πρόκειται επίσης για δημοσιεύματα σε εφημερίδες, συνεπώς λιγότερο ή περισσότερο δυσεύρετα, είτε συμπληρώνουν όψεις των κριτικών ενδιαφερόντων μου συγγενικές ή συμπληρωματικές προς εκείνες των γραπτών που δημοσιεύτηκαν στα *Νέα*. Ανάμεσα στα 68 κείμενα των *Νέων* περιλαμβάνονται επτά που δεν είναι βιβλιοκρισίες, αλλά επιφυλλίδες ή σύντομα κριτικά δοκίμια. Πάντως και αυτά τα λιγοστά γραπτά (Πεζογραφία, αρ. 38 και Ποίηση αρ. 4, 7, 12, 14 και 15) συγγενεύουν, πλήν ενός (Ποίηση, αρ. 17), με τα υπόλοιπα, τις βιβλιοκρισίες, καθώς πρόκειται επίσης για συγκυριακά γραπτά, υπαγορευμένα από επίκαιρες αφορμές, όπως θάνατοι λογοτεχνών και αντίστοιχες επέτειοι. Μόνο δύο από τα 68 κείμενα, τα δύο τελευταία της κατηγορίας της πεζογραφίας, είναι ανέκδοτα και πρωτοδημοσιεύονται εδώ· οι εν λόγω βιβλιοκρισίες γράφτηκαν στο πλαίσιο της συνεργασίας μου με τα *Νέα* και είχαν παραδοθεί στην εφημερίδα, αλλά εντέλει έμειναν στο συρτάρι της. Ο μεταφορικός τίτλος του βιβλίου, ίχνη στην άμμο, υποδηλώνει την εφήμερη φύση των κειμένων του, καθώς τα περισσότερα δημοσιεύτηκαν σε εφημερίδες. Κυρίως, όμως, ο τίτλος υποβάλλει την παραδοχή ότι τα έργα της ανθρώπινης γραφής, ως ίχνη αποτυπωμένα στη μεγάλη αμμώδη παραλία του πολιτισμού μας, αργά ή γρήγορα, θα τα απαλείψει κάποιο κύμα του χρόνου. Μαζί, εντούτοις, με την επίγνωση της προσωρινότητας των κειμένων μένει η χαρά της εν θερμώ δημόσιας ανάγνωσης των έργων της λογοτεχνίας και των βιβλίων για τη λογοτεχνία. Γιατί το βαθύτερο κίνητρο για την άσκηση της λογοτεχνικής κριτικής είναι η χαρά ότι τα φθαρτά ίχνη της αποτυπώνονται σε μιαν άγραφη άμμο.]

27. *Ανδρέας Κάλβος, Εργοβιογραφία – Ανθολογία – Απαγγελία*, Εισαγωγή-επιμέλεια Ευριπίδης Γαραντούδης, [Σειρά: Έλληνες ποιητές, Εφ. *Η Καθημερινή*], 2014. [Το βιβλίο διανεμήθηκε με το φύλλο της κυριακάτικης *Καθημερινής* την 1η Ιουνίου 2014.]

[Το βιβλίο περιλαμβάνεται στη εκδοτική σειρά «Έλληνες ποιητές» που διανεμήθηκε το 2014 από την εφημερίδα *Καθημερινή*. Διαρθώνεται, όπως και τα υπόλοιπα βιβλία της σειράς, σε τρία μέρη

(εισαγωγή, επιλογή βιβλιογραφίας και ποιήματα) και συνοδεύεται από cd όπου ωδές του Κάλβου απαγγέλονται από τον ηθοποιό Δημήτρη Καταλειφό, που διαβάζει έξι ωδές, και εμένα, που διαβάζω δύο ωδές. Στην εισαγωγή, «Οι ελληνικές ωδές του Κάλβου: Εμείς, οι εξόριστοι στον παράδεισο της ποίησής του» (σ. 11-34), επισκοπούνται τα βασικά γεγονότα του βίου του Κάλβου και οι παράγοντες που διαμόρφωσαν το περιβάλλον μέσα στο οποίο αναπτύχθηκε συγγραφικά ο ποιητής, ενώ επισημαίνονται τα κύρια γνωρίσματα της θεματικής, της γλώσσας, της ιδεολογίας, της τεχνοτροπίας και της μετρικής των ελληνόγλωσσων ωδών του. Στην ενότητα «Βιβλιογραφία (Επιλογή)» (σ. 35-44) περιλαμβάνονται λήμματα που καλύπτουν μόνο την ελληνική ποιητική περίοδο του Κάλβου (και όχι και την ιταλική), ενώ επίσης δεν περιλαμβάνονται εργογραφία και βιβλιογραφία σχετικές με όλες τις άλλες, εκτός της ποιητικής, λόγιες συγγραφικές δραστηριότητες του Κάλβου μετά το 1826. Ύστερα από ορισμένα λήμματα δίνονται μέσα σε αγκύλες επεξηγηματικές πληροφορίες. Στο κύριο μέρος του βιβλίου (σ. 49-118) περιλαμβάνονται η ωδή *Ελπίς πατρίδος* (1819), ο «Πρόλογος» και επτά από τις δέκα ωδές της *Λύρας* (1824) και επίσης οκτώ από τις δέκα ωδές των *Λυρικών* (1826), καθώς η έκταση του βιβλίου δεν επέτρεψε την αναδημοσίευση του συνόλου των είκοσι ενός ελληνόγλωσσων καλβικών ωδών. Η μορφή των κειμένων της *Λύρας* και των *Λυρικών* ακολουθεί κατά βάση εκείνη της κριτικής έκδοσης του Pontani (1970), με μερικές απαραίτητες διορθώσεις, όπως εξηγείται στο τέλος της εισαγωγής, στην ενότητα «Η παρούσα έκδοση» (σ. 33-34).]

28. *Και με τον ήχον των για μια στιγμή επιστρέφουν… Η ελληνική ποίηση τον 20ό αιώνα*, Επίτομη ανθολογία, Ανθολόγηση – Πρόλογος Δώρα Μέντη, Εισαγωγικά σημειώματα Ευριπίδης Γαραντούδης, Αθήνα, Gutenberg [Ιανουάριος] 2016, σσ. 678.

Βιβλιοκρισίες: 1. Κώστας Βούλγαρης, «Ο χρόνος της ιστορίας και ο χρόνος της ποίησης», *Η Αυγή*, ένθετο «Αναγνώσεις», 20 Μαρτίου 2016, σ. 25.

2. Θεοδόσης Νικολαΐδης, «Ποιητικός χάρτης του 20ού αιώνα», *Τα Νέα*, Βιβλιοδρόμιο, 14-15 Μαΐου 2016, σ. 4.

3. Ανθούλα Δανιήλ, «Για την ποιητική Ανθολογία "Και με τον ήχον των για μια στιγμή επιστρέφουν…"», [ηλεκτρονικό περιοδικό] *Φρέαρ*, 18 Μαΐου 2016, http://frear.gr/?p=13812.

4. Χρίστος Αντωνίου, «"Και με τον ήχον των για μια στιγμή επιστρέφουν…", Η ελληνική ποίηση τον εικοστό αιώνα», [ηλεκτρονικό περιοδικό] *Διάστιχο*, 13 Ιουλίου 2016, http://diastixo.gr/kritikes/poihsh/5512-elliniki-poihsh-ton-eikosto-aiona.

5. Ορφέας Απέργης, «"Τρίτοι από αληθείας": Μια περιανθολόγηση και μία πρόταση», *The book's journal*, τχ. 70, Οκτώβριος 2016, σ. 52-60.

Αναφορές: *Το Βήμα*, Ένθετο «Βιβλία», Στήλη «Προθήκες», 20 Μαρτίου 2016, σ. 8/28.

[Η επίτομη και χρηστική αυτή ανθολογία (της Δώρας Μέντη) επιχειρεί να συνθέσει μια αντιπροσωπευτική εικόνα της ελληνικής ποίησης στη διάρκεια του 20ού αιώνα. Διαρθρώνεται σε τέσσερα μέρη, έχει ιστορική διάταξη και συνοδεύεται από τέσσερα κατατοπιστικά εισαγωγικά δοκίμια (του Ευριπίδη Γαραντούδη): «Ποιητές των αρχών του 20ού αιώνα» (σ. 19-45), «Μοντέρνοι και σύγχρονοι ποιητές του μεσοπολέμου» (σ. 121-146), «Μεταπολεμικοί ποιητές» (σ. 275-301) και «Ποιητές της μεταπολίτευσης» (σ. 487-512). Συγκεκριμένα, στο πρώτο μέρος ανθολογούνται 29 ποιητές και 55 ποιήματα, στο δεύτερο μέρος 36 ποιητές και 85 ποιήματα, στο τρίτο μέρος 79 ποιητές και 170 ποιήματα και στο τέταρτο μέρος 71 ποιητές και 115 ποιήματα. Αναδεικνύεται έτσι η συνύπαρξη της παραδοσιακής και της μοντέρνας ποίησης, των ελασσόνων και των μειζόνων ποιητών, των επικαιρικών και των καταξιωμένων έργων του κανόνα. Η ανθολογία επανασυνδέει ιδίως τους παλαιότερους αναγνώστες με ιδανικές φωνές, κι αγαπημένες, φωνές συντροφικές με τους συμβολισμούς, τα αισθήματα, τις ζωηρές εικόνες τους. Φιλοδοξεί να μεταφέρει τον ήχο τους στους μελλοντικούς αναγνώστες του 21ου αιώνα, σε εκείνους που θα ξεφυλλίσουν με τη γνώριμη βιασύνη τις σελίδες της, θα δουν τυχαία κάτι που θα τους αγγίξει και θα επανέλθουν για να ψάξουν πιο προσεκτικά, να βρουν τα «αγαπημένα» τους. Η ανθολογία, σαν μια δέσμη από τριαντάφυλλα, προσφέρεται τόσο στους ειδικούς όσο και στους ερασιτέχνες, με την ευχή να απολαύσουν την ανάγνωση, κρατώντας με πραγματική συγκίνηση στα χέρια τους δώρο ασημένιο ποίημα. Στα «εισαγωγικά σημειώματα» στα τέσσερα μέρη της ανθολογίας περιγράφονται και σχολιάζονται οι βασικοί γραμματολογικοί και γενεαλογικοί όροι με τους οποίους προσδιορίστηκαν οι έλληνες ποιητές από τη γενιά του 1880 μέχρι την ποίηση της μεταπολίτευσης και επισημαίνονται, επίσης, τα κύρια χαρακτηριστικά της ποιητικής παραγωγής της κάθε περιόδου. Σε καθένα από τα τρία πρώτα εισαγωγικά σημειώματα εξετάζονται εν συντομία σε αυτόνομες ενότητες βασικοί ποιητές της αντίστοιχης χρονικής και γραμματολογικής περιόδου. Έτσι στο πρώτο εισαγωγικό σημείωμα εξετάζονται ο Παλαμάς, ο Καβάφης, ο Σικελιανός, ο Βάρναλης, ο Καζαντζάκης και ο Καρυωτάκης. Στο δεύτερο εξετάζονται ο Σεφέρης, ο Ελύτης και ο Ρίτσος. Στο τρίτο εξετάζονται ο Αναγνωστάκης, ο Κατσαρός, ο Λειβαδίτης, ο Σαχτούρης, η Δημουλά, ο Χριστιανόπουλος και ο Χαραλαμπίδης.]

29. *Εισαγωγή στην ποίηση του Παλαμά. Επιλογή κριτικών κειμένων*, Επιμέλεια Ευριπίδης Γαραντούδης, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης [Ιούνιος] 2016, σσ. 452.

Βιβλιοκρισίες: 1. Εύη Μαλλιαρού, «Τι μένει τελικά από την ποίηση του Παλαμά», 9 Ιουλίου 2016, ηλεκτρονικό περιοδικό LIFO, http://www.lifo.gr/articles/book_articles/106554.

2. Κώστας Μαρδάς, «"Εισαγωγή στην ποίηση του Παλαμά", ένας τόμος κριτικής για τον εφηβικό "εθνάρχη-ποιητή"», ηλεκτρονικό περιοδικό Αθηναϊκό-Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων, 11 Ιουλίου 2016, http://www.amna.gr/article/119090/%C2%ABEisagogi-stin-poiisi-tou-Palama%C2%BB--enas-tomos-kritikis-gia-ton-efibiko-%C2%ABethnarchi--poiiti%C2%BB-.

3. Παναγιώτης Γεωργουδής, «Ένα καθολικό βιβλίο για το έργο του Παλαμά», *Εφημερίδα των συντακτών*, 14 Ιουλίου 2016, https://www.efsyn.gr/arthro/ena-katholiko-vivlio-gia-ergo-toy-palama και http://selidestexnis.blogspot.gr/2016/08/blog-post_62.html, 2 Αυγούστου 2016.

[Ο τόμος *Εισαγωγή στην ποίηση του Παλαμά. Επιλογή κριτικών κειμένων*, όπως και οι υπόλοιποι τόμοι της σειράς με την επιλογή κριτικών κειμένων για σημαντικούς έλληνες λογοτέχνες των Πανεπιστημιακών Εκδόσεων Κρήτης, λειτουργεί ως μια χρηστική εισαγωγή στη μελέτη της ποίησης του Κωστή Παλαμά. Στην εκτενή εισαγωγή του φιλολογικού επιμελητή, «Ο Παλαμάς και η κριτική της ποίησής του» (σ. xi-civ), περιγράφεται και αποτιμάται η κριτική πρόσληψη του παλαμικού ποιητικού έργου, στο χρονικό ανάπτυγμα από τις αρχές της μέχρι σήμερα. Το πρώτο από τα ανθολογημένα κείμενα, «Χρονολόγιο Κωστή Παλαμά [1859-1943]» του Κ. Γ. Κασίνη, καλύπτει τις ανάγκες ενός γενικού κατατοπιστικού οδηγού με εργοβιογραφικές πληροφορίες για τον άνθρωπο και τον συγγραφέα Παλαμά. Τα υπόλοιπα τριανταένα κείμενα κατατάσσονται κατά χρονολογική σειρά, από το παλαιότερο (1910) μέχρι το νεότερο (2012). Ύστερα από τα ανθολογημένα κείμενα ακολουθούν: α) ο κατάλογος των πρώτων δημοσιεύσεών τους, β) καταγραφή της εργογραφίας του Παλαμά και επιλογή από τη βιβλιογραφία του και γ) ευρετήριο ονομάτων. Τα ανθολογημένα κριτικά-φιλολογικά κείμενα επικεντρώνονται στο ποιητικό έργο του Παλαμά. Κατά συνέπεια στον τόμο δεν περιλαμβάνονται γραπτά για τις άλλες, εκτός της ποίησης, όψεις του παλαμικού συγγραφικού έργου (την κριτική, το δοκίμιο, την πεζογραφία, το θέατρο, την αλληλογραφία). Προκειμένου να αναδειχθεί η ποικιλία των εκδοχών στην πρόσληψη της ποίησης του Παλαμά, επιλέχθηκαν κείμενα που καλύπτουν το ευρύ φάσμα των υποειδών της κριτικής, τόσο της λογοτεχνικής όσο και της φιλολογικής (βιβλιοκρισίες, σύντομα άρθρα, αποσπάσματα από ευρύτερες μελέτες, κεφάλαια μονογραφιών). Έτσι στον τόμο συνυπάρχουν ευρύτερες θεωρήσεις της παλαμικής ποίησης, που στο επίκεντρό τους έχουν την αισθητική της αποτίμηση, είτε τη θετική είτε την αρνητική, και καθαρά φιλολογικές αναλύσεις, ακόμα και προσεγγίσεις εστιασμένες σε εξειδικευμένες όψεις. Η αλληλοδιαδοχή ανόμοιων και διαφορετικού είδους κριτικών κειμένων δίνει στον αναγνώστη τη δυνατότητα να επιλέξει εκείνα που επιθυμεί να διαβάσει περισσότερο, είτε τις γενικές, αισθητικά προσανατολισμένες, θεωρήσεις της ποίησης του Παλαμά, είτε τις εξειδικευμένες, φιλολογικές αναλύσεις ειδικών πλευρών της. Σε γενικές γραμμές, τα τριανταένα κείμενα λειτουργούν ως αντιπροσωπευτικά δείγματα των διαφόρων τάσεων της κριτικής για την παλαμική ποίηση στη διάρκεια ενός σχεδόν αιώνα. Μέσα από τη συνανάγνωσή τους αναδεικνύονται διαμάχες και συγκρούσεις αισθητικής και ιδεολογικής φύσεως, διαμάχες σύμφυτες με την εξέλιξη της κριτικής σκέψης γύρω από την ποίηση στη διάρκεια του 20ού αιώνα.]

30. Ανδρέας Κάλβος, *Έργα, Τόμος Α΄. Ποιητικά, Μέρος πρώτο. Δημοσιευμένα, Le Danaidi – Ελπίς πατρίδος – Η Λύρα. Ωδαί – Η Λύρα. Νέαι Ωδαί*, Επιμέλεια – Σχόλια Luigi Trenti – Ευριπίδης Γαραντούδης, Αθήνα, Μουσείο Μπενάκη [Σεπτέμβριος] 2016, σσ. 474 + LXXI.

Βιβλιοκρισίες: 1. Νάσος Βαγενάς, «Η διπλή ποίηση του Κάλβου», *Το Βήμα*, 6 Νοεμβρίου 2016, «Βιβλία», σ. 15/3.

2. Μιχάλης Ν. Κατσίγερας, «Κάλβος, λαμπρός λόγιος και ποιητής», *Η Καθημερινή*, 6 Νοεμβρίου 2016.

3. Μιχαήλ Πασχάλης, «Ο νέος Κάλβος. Ο δραματουργός συναντά τον ποιητή των Ωδών», *The Athens Review of Books*, τχ. 80, Ιανουάριος 2017, σ. 35-38.

4. Αγγέλα Γιώτη, «Άπαντα τα άπαντα του Κάλβου και μερικές σκέψεις εξ αφορμής ενός βιβλίου», *Τα Ιστορικά*, χρ. 34, τχ. 65, Απρίλιος 2017, σ. 251-259.

[Ο τόμος Ανδρέας Κάλβος, *Έργα, Τόμος Α΄. Ποιητικά, Μέρος πρώτο. Δημοσιευμένα, Le Danaidi – Ελπίς πατρίδος – Η Λύρα. Ωδαί – Η Λύρα. Νέαι Ωδαί* εκδόθηκε στο πλαίσιο της έκδοσης των Έργων του Ανδρέα Κάλβου από το Μουσείο Μπενάκη. Στον τόμο, ύστερα από την ιταλόγλωσση τραγωδία του Κάλβου *Le Danaidi* (1818), την έκδοση της οποίας επιμελήθηκε φιλολογικά ο Luigi Trenti, περιλαμβάνονται τα ελληνόγλωσσα δημοσιευμένα ποιητικά έργα του Κάλβου, *Ελπίς πατρίδος*, 1819 (σ. 221-226), *Η Λύρα. Ωδαί*, 1824 (σ. 295-401) και *Η Λύρα. Νέαι Ωδαί*, 1826 (σ.

403-473). Στις δύο εισαγωγές του φιλολογικού επιμελητή, η πρώτη για το βιβλίο *Ελπίς πατρίδος* (σ. 209-220) και η δεύτερη για τα βιβλία *Η Λύρα. Ωδαί* και *Η Λύρα. Νέαι Ωδαί* (σ. 229-293), κυρίως εξιστορείται, σχολιάζεται και αποτιμάμαι η φιλολογική προϊστορία της έκδοσης των ελληνόγλωσσων ποιητικών έργων του Κάλβου και επίσης παρουσιάζονται οι λόγοι για τους οποίους επιλέχθηκε το εκδοτικό μοντέλο της ιστορικοκριτικής έκδοσης, που πρώτος πρότεινε ο Γιάννης Βάσσης, προσαρμοσμένο στις αρχές της κειμενικής βιβλιολογίας (η έκδοση βασίζεται όχι μόνο στην αυτοψία των πρώτων εκδόσεων, αλλά και στον συστηματικό έλεγχο όσο το δυνατόν περισσότερων αντιτύπων των πρώτων εκδόσεων). Τα κείμενα των ποιημάτων συνοδεύονται από δύο υποσελίδια υπομνήματα, το εκδοτικό και το ερμηνευτικό. Το εκδοτικό υπόμνημα αφενός πληροφορεί τον αναγνώστη για όλες τις διορθώσεις των εξόφθαλμων ή προφανών τυπογραφικών σφαλμάτων των πρώτων εκδόσεων, αφετέρου του προσφέρει την ιστορία-γενεαλογία της *Λύρας*, με την καταγραφή των διαφορετικών γραφών της *Ιωνιάδος*, δηλαδή της σωζόμενης προεκδοτικής μορφής των δέκα ωδών της *Λύρας*. Στο ερμηνευτικό υπόμνημα χορηγούνται οι πραγματολογικές και ερμηνευτικές πληροφορίες, αναφορικά με λέξεις ή φράσεις του κειμένου, που θεώρησα πιθανό να μη γνωρίζει ο σημερινός αναγνώστης μέσου μορφωτικού επιπέδου και έκρινα απαραίτητες για την πρωτοβάθμια ανάγνωση-κατανόηση των ελληνόγλωσσων καλβικών ποιημάτων. Στο τέλος του τόμου στο φωτογραφικό Παράρτημα (σ. I-LXXI) περιλαμβάνονται στο πρώτο μέρος φωτογραφημένο το καλβικό αυτόγραφο της *Ιωνιάδος* και στο δεύτερο μέρος ενδεικτικές φωτογραφίες από τις πρώτες εκδόσεις της *Λύρας. Ωδαί* και της *Λύρας. Νέαι Ωδαί.*]

31. Μιχάλης Περίδης, *Οι Γαλανοί στην Αλεξάνδρεια – Αγωνίες*, Φιλολογική επιμέλεια: Ευριπίδης Γαραντούδης – Μαρία Ρώτα, Αθήνα, Gutenberg [Φεβρουάριος] 2018, σσ. 408.

Βιβλιοκρισίες: 1. Λαμπρινή Κουζέλη, «Επιστροφή στην Αλεξάνδρεια», *Το Βήμα*, 25 Μαρτίου 2018, «Βιβλία», σ. 11/3.

2. Γιάννης Ν. Μπασκόζος, «Μιχάλης Περίδης: Στην Αλεξάνδρεια κάποτε», *Ο αναγνώστης* [ηλεκτρονικό περιοδικό], 2 Απριλίου 2018, http://www.oanagnostis.gr/μιχάλης-περίδης-στην-αλεξάνδρεια-κάπ/.

3. Βασίλης Βασιλικός, «Οι Γαλανοί στην Αλεξάνδρεια», *Νέα Σελίδα*, Κυριακή 29 Απριλίου 2018, σ. 10. Ηλεκτρονική αναδημοσίευση: https://neaselida.gr/politismos/stayrodromia-tis-mnimis-oi-galanoi-stin-alexandreia/, 2 Μαΐου 2018.

4. Γιάννης Ρουσιάς, «Μιχάλης Περίδης: Οι Γαλανοί στην Αλεξάνδρεια-Αγωνίες», https://ergatikosagwnas.gr/arthra/54-vivlio/1636-mixalis-peridis-oi-galanoi-stin-aleksandreia-agonies, 4 Μαΐου 2018.

5. Μιχαήλα Καραμπίνη-Ιατρού, «Αποχαιρέτα τη την Αλεξάνδρεια που φεύγει», *The books' Journal*, τχ. 88, Ιούνιος 2018, σ. 52-54.

6. Τζέμα Δεσύλλα, «Οι Γαλανοί στην Αλεξάνδρεια- Μιχάλης Περίδης», *Corfu News*, 25 Ιουνίου 2018.

7. Ευμορφία Ζήση, «Οι Γαλανοί στην Αλεξάνδρεια - Αγωνίες», https://www.diavasame.gr/page.aspx?itemID=PPG1385_3272, 9 Μαρτίου 2019.

[Ο Μιχάλης Περίδης (1894-1968), αφού αποχαιρέτησε την Αλεξάνδρεια, την πολιτεία όπου διαμορφώθηκε, σταδιοδρόμησε ως δικηγόρος και διακρίθηκε ως μελετητής του καβαφικού έργου, εγκαταστάθηκε στην Αθήνα. Εδώ το 1953, με νωπές ακόμη στη μνήμη τις εντυπώσεις από τη ζωή του στην Αλεξάνδρεια, εξέδωσε το μυθιστόρημά του *Οι Γαλανοί στην Αλεξάνδρεια*. Αφηγούμενος την ιστορία μιας ελληνικής οικογένειας τριών γενεών στην πόλη αυτή από το 1880 έως το 1943 κατέθετε τη δική του μαρτυρία για τη διάρθρωση και την υφή της παροικίας, για τους εθνικοαπελευθερωτικούς αγώνες των Αιγυπτίων, για την αλεξανδρινή λογοτεχνική δραστηριότητα των αρχών του 20ού αιώνα, αλλά και για τον Κ. Π. Καβάφη με τον οποίο τον συνέδεε μακρόχρονη και σταθερή φιλία. Βιώματα από τη ζωή στην Αλεξάνδρεια πριν και μετά την έκρηξη του πρώτου παγκοσμίου πολέμου είχε καταθέσει και στο αντιπολεμικό του διήγημα «Αγωνίες» το 1916. Τα δύο αυτά κείμενα επανεκδίδονται και έτσι προσφέρονται για μια επανεκτίμηση της συνεισφοράς του αιγυπτιώτη ελληνισμού στα νεοελληνικά γράμματα. Κυρίως, όμως, προσφέρονται για την αποκατάσταση του αδίκως λησμονημένου διανοούμενου Μιχάλη Περίδη. Στο εκτενές επίμετρο που συνοδεύει τα κείμενα ο Ευριπίδης Γαραντούδης και η Μαρία Ρώτα, έχοντας μελετήσει και διασταυρώσει πολλά και διαφωτιστικά σχετικά τεκμήρια από το αρχειακό και έντυπο υλικό του ΕΛΙΑ. διερευνούν τα ακόλουθα: τον άγνωστό μας Μιχάλη Περίδη ως καβαφολόγο (σελ. 287-290), την αναψηλάφηση του βίου του (σελ. 291-311), τα λογοτεχνικά «εισόδια» του Περίδη με το διήγημα «Αγωνίες» (σελ. 311-323), την πλοκή του αλεξανδρινού μυθιστορήματος Οι Γαλανοί στην Αλεξάνδρεια (σελ. 324-332), τις συγγραφικές προθέσεις του μυθιστοριογράφου Περίδη (σελ. 332-340), τη λογοτεχνική αναπαράσταση των ελληνοαιγυπτιακών δεσμών στην πορεία προς την ανεξαρτησία των Αιγυπτίων, το καινοτόμο στοιχείο της από κοινού ένταξης του Κ.Π. Καβάφη και του Μαχμούτ Μουκτάρ στους μυθοπλαστικούς χαρακτήρες-πρότυπα για έναν νέο που διαμορφώ-

νεται στην παλλόμενη ανθρωπογεωγραφία της Αλεξάνδρειας των αρχών του 20ου αι. (σελ. 340-367), αλλά και τη διόλου τυχαία αποσιώπηση της προσφοράς του Περίδη από τους «συμπατριώτες» του Τίμο Μαλάνο και Στρατή Τσίρκα (σελ. 367-384).]

32. Κωστής Παλαμάς, *Άπαντα. Τόμος πέμπτος. Οι Καημοί της Λιμνοθάλασσας, Τα Σατιρικά Γυμνάσματα, Ο ποιητής και τα Νιάτα, Η Πολιτεία και η Μοναξιά*, Επιμέλεια: Ευριπίδης Γαραντούδης, Αθήνα, Ίδρυμα Κωστή Παλαμά, [Οκτώβριος] 2019, σσ. 571.

Αναφορές: 1. Μιχαήλ Πασχάλης, «Στο "εργαστήριο" του Κωστή Παλαμά», *Τα Νέα*, 29 Φεβρουαρίου-1 Μαρτίου 2020, «Βιβλιοδρόμιο», σ. 4-5.

[Φιλολογική επιμέλεια του πέμπτου τόμου της νέας, πλήρους, φιλολογικά έγκυρης έκδοσης Απάντων του Κωστή Παλαμά, σύμφωνα με τα εκδοτικά κριτήρια που ακολουθούνται από την ομάδα επιμελητών των Απάντων.]

33. Άγγελος Σικελιανός, *«Τον άναρχο Έρωτα να νιώσω ακέριο»*, Εισαγωγή – ανθολόγηση: Χάρης Βλαβιανός – Ευριπίδης Γαραντούδης, Επίμετρο: Ελένη Σικελιανός, Αθήνα, Εκδόσεις Πατάκη 2022, σσ. 284.

Παρουσίαση: Βιβλιοπωλείο Zatopek, Καλλιθέα, 7 Ιουλίου 2022. Συνομιλία με τον Χάρη Βλαβιανό και την Άρτεμι Λεοντή, με αφορμή το βιβλίο της, *Εύα-Πάλμερ Σικελιανού. Υφαίνοντας τον μύθο μιας ζωής*, που συμπαρουσίαστηκε στην εκδήλωση.

Βιβλιοκρισίες: 1. Γιώργος Βαΐλάκης, «[άτιτλο]», *Propaganda* [ηλεκτρονικό περιοδικό], ημ. ανάρτησης: 2 Ιουλίου 2022, https://m.popaganda.gr/art/books/sikelianos-ton-anarcho-erota-na-nioso-akerio/

2. Βαρβάρα Ρούσσου, «Σικελιανός: Μια αναγνωστική πρό(σ)κληση», *Ο Αναγνώστης* [ηλεκτρονικό περιοδικό], ημ. ανάρτησης: 28 Σεπτεμβρίου 2022, https://www.oanagnostis.gr/sikelianos-mia-anagnostiki-pro-s-klisi-tis-varvaras-royssoy/

3. Μαρία Τοπάλη, «Ανθολογώντας το ηφαίστειο», *Η Καθημερινή*, 23 Οκτωβρίου 2022. [Εβδομήντα χρόνια από τον θάνατο του Άγγελου Σικελιανού (1884-1951), η ανθολόγηση 50 ποιημάτων του υπό τον τίτλο *Τον άναρχο Έρωτα να νιώσω ακέριο* επιχειρεί να προτείνει στο σημερινό αναγνωστικό κοινό το αντιπροσωπευτικότερο και διαχρονικότερο κομμάτι ενός έργου που αποτελεί μία από τις κορυφές του νεοελληνικού ποιητικού λυρισμού. Οι ανθολόγοι, Χάρης Βλαβιανός και Ευριπίδης Γαραντούδης, στην εισαγωγή τους εστιάζουν στην αισθητική επικαιρότητα του ποιητή Σικελιανού σήμερα, ανατρέχοντας και αποτιμώντας πρόσφατες σχετικές απόψεις σύγχρονων ποιητών και κριτικών. Η έκδοση ολοκληρώνεται με το κείμενο «Η τέχνη είναι αυτό το ταξίδι» της Αμερικανίδας ποιήτριας Ελένης Σικελιανός, μια εξομολόγηση για τη σχέση της με τον Σικελιανό και την προγιαγιά της Εύα Πάλμερ.]

34. *Ανθολογία νέας ελληνικής ποίησης*, Ανθολόγηση – Πρόλογος Ευριπίδης Γαραντούδης, Σοφία Κολοτούρου, Αθήνα, Εκδόσεις Βακχικόν [Ιούλιος] 2022, σσ. 171.

Βιβλιοκρισίες: 1. Ευσταθία Δήμου, «Ανθολογία Νέας Ελληνικής Ποίησης από τις Εκδόσεις Βακχικόν», *Literature* [ηλ. περιοδικό], ημ. ανάρτησης: 10 Σεπτεμβρίου 2022, https://www.literature.gr/anthologia-neas-ellinikis-poiisis-apo-tis-ekdoseis-vakchikon/

[Η *Ανθολογία νέας ελληνικής ποίησης* είναι το τελευταίο βιβλίο της εκδοτικής σειράς «Ανθολογίες νέων ποιητών» των ευρωπαϊκών γλωσσών ή χωρών, στο πλαίσιο της οποίας κυκλοφόρησαν προηγουμένως 52 τόμοι. Στο βιβλίο ανθολογούνται 18 ποιητές και 6 ποιήτριες που γράφουν στην ελληνική γλώσσα, ήταν μέχρι 40 ετών το 2021 (συνεπώς έχουν γεννηθεί από το 1981 και εξής) και έχουν εκδώσει ένα τουλάχιστον ποιητικό βιβλίο. Τα «Βιογραφικά σημειώματα» στο τέλος του βιβλίου, κατά βάση συνταγμένα από τους ίδιους τους ποιητές και τις ποιήτριες, χορηγούν τις σχετικές με τα παραπάνω κριτήρια πληροφορίες και μερικές ακόμα, όπως για τις σπουδές τους, τον τόπο διαμονής τους, άλλα ενδιαφέροντά τους, το επάγγελμα που ασκούν. Δεν έχουν περιληφθεί ποιητές και ποιήτριες κυπριακής καταγωγής, που επίσης γράφουν στην ελληνική γλώσσα, καθώς αυτοί και αυτές έχουν ενταχθεί στην *Ανθολογία νέων Κυπρίων ποιητών* (2018) που, στο πλαίσιο της ίδιας εκδοτικής σειράς, επιμελήθηκε ο Λευτέρης Παπαλεοντίου, ανθολογώντας συνολικά 21 – τα ποιήματα των τεσσάρων τουρκοκυπρίων παρατίθενται μόνο στη μεταφρασμένη στην ελληνική γλώσσα μορφή τους. Στον Πρόλογο του βιβλίου, τέλος, με τίτλο «Νέοι Έλληνες ποιητές και ποιήτριες στις αρχές του 21ου αιώνα», σχολιάζονται ζητήματα όπως η γραμματολογική κατάτμηση της μεταπολεμικής και της μεταπολιτευτικής ποίησης σε ποιητικές γενιές, οι προηγούμενες ανθολογίες που περιέλαβαν ποιήματα νέων ελλήνων ποιητών, τα βασικά στοιχεία της κριτικής αποτίμησής τους, οι προηγούμενες προσπάθειες προσδιορισμού της νέας ελληνικής ποίησης στη βάση γενικών θεωρήσεών της, όπως η «αριστερή μελαγχολία» από τον Βασίλη Λαμπρόπουλο. Το κείμενο του Πρόλογου διατίθεται στο διαδίκτυο, στην ελληνική

(https://www.youngpoets.eu/anthologia-neas-ellhnikhs-poihshs/) και επίσης μεταφρασμένο στην αγγλική γλώσσα (https://www.youngpoets.eu/en/anthology-of-young-greek-poetry/)]

35. Κωνσταντίνου Θεοτόκη, *Πεζά και ποιητικά, 2. Η τιμή και το χρήμα. Διήγημα*, Εισαγωγή, επιμέλεια κειμένου, σχόλια, γλωσσάρι Ευριπίδης Γαραντούδης, Φιλολογική εποπτεία: Γιάννης Παπακώστας, Αθήναι, Σύλλογος προς Διάδοσιν Ωφελίμων Βιβλίων [Νοέμβριος] 2022, σσ. 157.

[Η νουβέλα *Η τιμή και το χρήμα* (πρώτη δημοσίευση το 1912, πρώτη έκδοση σε βιβλίο το 1914 στην Κέρκυρα), από τα αξιολογότερα ανάμεσα στα μεγάλης έκτασης αφηγηματικά έργα του Θεοτόκη, αποτελεί την απαρχή της ώριμης και της πιο σημαντικής συγγραφικής περιόδου του, αυτής που του προσέδωσε τον χαρακτηρισμό του εισηγητή ή ενός από τους κύριους εισηγητές της κοινωνιστικής πεζογραφίας. Στην παρούσα χρηστική έκδοση του κειμένου, το οποίο συνοδεύεται από εισαγωγή, σχόλια και γλωσσάριο, αναπαράγεται η δεύτερη αυτοτελής έκδοσή του σε βιβλίο, που έγινε το 1921 στην Αθήνα. Η Εισαγωγή εστιάζεται στον σχολιασμό του ζητήματος πώς μια ερωτική ιστορία, που μπλέκεται στα γρανάζια του θεσμού της προίκας, οδηγείται στην προβολή ελπιδοφόρων κοινωνικών μηνυμάτων μέσα από τη γυναικεία χειραφέτηση της κεντρικής ηρωίδας.]

36. *Και με τον ήχον των για μια στιγμή επιστρέφουν… Η ελληνική ποίηση τον εικοστό και τον εικοστό πρώτο αιώνα*, Επίτομη ανθολογία. Συμπληρωμένη και αναθεωρημένη έκδοση, Πρόλογος – Ανθολόγηση τεσσάρων πρώτων ενοτήτων Δώρα Μέντη, Εισαγωγικά σημειώματα – Ανθολόγηση πέμπτης ενότητας Ευριπίδης Γαραντούδης, Αθήνα, Gutenberg [Οκτώβριος] 2025, σσ. 949.

Παρουσίαση του βιβλίου: Βιβλιοπωλείο Gutenberg, στο πλαίσιο του κύκλου παρουσιάσεων βιβλίων «Στο πατάρι του Gutenberg», Αθήνα, 28 Μαρτίου 2026. Στο πλαίσιο της εκδήλωσης γίνεται συζήτηση για τη σύγχρονη ελληνική ποίηση, με συμμετέχουσες την Τιτίκα Δημητρούλια και τη Βαρβάρα Ρούσσου. Το βίντεο της παρουσίασης διατίθεται στο διαδίκτυο: https://www.youtube.com/watch?v=-R6vKTnz3iE

Βιβλιοκρισίες: 1. Τέσυ Μπάιλα, «Χιόνι, Φώτα και Βιβλία για τα Χριστούγεννα 2025 – Οι προτάσεις μας», *Literature*, ημ. ανάρτησης: 9 Δεκεμβρίου 2025, https://www.literature.gr/chioni-fota-kai-vivlia-gia-ta-christoygenna-2025-oi-protaseis-mas-epimeleia-tesy-mpaila/

2. Δήμητρα Κωτούλα, «Αναγνωστικές προτάσεις του Βιβλιοδρομίου», *Τα Νέα*, 20 Δεκεμβρίου 2025.

3. Ντίνα Σαρακηνού, «Ελληνική ποίηση: μια πρόταση ερμηνείας», *Τα Νέα*, 3 Ιανουαρίου 2026, «Βιβλιοδρόμιο», σ. 1-2.

4. Τέσσυ Μπάιλα, «Χαρτογραφώντας την ελληνική ποίηση του εικοστού και εικοστού πρώτου αιώνα», *Literature*, ημ. ανάρτησης: 15 Ιανουαρίου 2026,
https://www.literature.gr/kai-me-ton-ichon-ton-gia-mia-stigmi-epistrefoyn-chartografontas-tin-elliniki-poiisi-toy-eikostoy-kai-eikostoy-protoy-aiona-kritiki/

[Η επίτομη και χρηστική αυτή ανθολογία επιχειρεί να συνθέσει μια αντιπροσωπευτική εικόνα της ελληνικής ποίησης στη διάρκεια του 20ού και του 21ου αιώνα. Διαρθρώνεται σε πέντε μέρη, έχει ιστορική διάταξη και συνοδεύεται από κατατοπιστικά εισαγωγικά δοκίμια: «Ποιητές των αρχών του 20ού αιώνα» (σ. 21-121), «Μοντέρνοι και σύγχρονοι ποιητές του μεσοπολέμου» (σ. 123-276), «Μεταπολεμικοί ποιητές» (σ. 277-488), «Ποιητές και ποιήτριες της μεταπολίτευσης» (σ. 489-647) και «Ποιητές και ποιήτριες του πρώτου τετάρτου του εικοστού πρώτου αιώνα» (σ. 649-868). Συγκεκριμένα, στο πρώτο μέρος ανθολογούνται 28 ποιητές και 55 ποιήματα, στο δεύτερο μέρος 36 ποιητές και 85 ποιήματα, στο τρίτο μέρος 79 ποιητές και 168 ποιήματα, στο τέταρτο μέρος 71 ποιητές και ποιήτριες και 115 ποιήματα και στο πέμπτο μέρος 80 ποιητές και ποιήτριες. Αναδεικνύεται έτσι η συνύπαρξη της παραδοσιακής και της μοντέρνας ποίησης, των ελασσόνων και των μειζόνων ποιητών, των επικαιρικών και των καταξιωμένων έργων του κανόνα. Η ανθολογία επανασυνδέει ιδίως τους παλαιότερους αναγνώστες με ιδανικές φωνές, κι αγαπημένες, φωνές συντροφικές με τους συμβολισμούς, τα αισθήματα, τις ζωηρές εικόνες τους. Φιλοδοξεί να μεταφέρει τον ήχο τους στους μελλοντικούς αναγνώστες του 21ου αιώνα, σε εκείνους που θα ξεφυλλίσουν με τη γνώριμη βιασύνη τις σελίδες της, θα δουν τυχαία κάτι που θα τους αγγίξει και θα επανέλθουν για να ψάξουν πιο προσεκτικά, να βρουν τα «αγαπημένα» τους. Η ανθολογία, σαν μια δέσμη από τριαντάφυλλα, προσφέρεται τόσο στους ειδικούς όσο και στους ερασιτέχνες, με την ευχή να απολαύσουν την ανάγνωση, κρατώντας με πραγματική συγκίνηση στα χέρια τους δώρο ασημένιο ποίημα. Στα «εισαγωγικά σημειώματα» στα πέντε μέρη της ανθολογίας περιγράφονται και σχολιάζονται οι βασικοί γραμματολογικοί και γενεαλογικοί όροι με τους οποίους προσδιορίστηκαν οι έλληνες ποιητές από τη γενιά του 1880 μέχρι την ποίηση του 21ου αιώνα και

επισημαίνονται, επίσης, τα κύρια χαρακτηριστικά της ποιητικής παραγωγής της κάθε περιόδου. Σε καθένα από τα τρία πρώτα εισαγωγικά σημειώματα εξετάζονται εν συντομία σε αυτόνομες ενότητες βασικοί ποιητές της αντίστοιχης χρονικής και γραμματολογικής περιόδου. Έτσι στο πρώτο εισαγωγικό σημείωμα εξετάζονται ο Παλαμάς, ο Καβάφης, ο Σικελιανός, ο Βάρναλης, ο Καζαντζάκης και ο Καρυωτάκης. Στο δεύτερο εξετάζονται ο Σεφέρης, ο Ελύτης και ο Ρίτσος. Στο τρίτο εξετάζονται ο Αναγνωστάκης, ο Κατσαρός, ο Λειβαδίτης, ο Σαχτούρης, η Δημουλά, ο Χριστιανόπουλος και ο Χαραλαμπίδης. Η ανθολογία αποτελεί συμπληρωμένη και αναθεωρημένη έκδοση της ομώνυμης ανθολογίας που εκδόθηκε το 2016. Το πέμπτο μέρος της ανθολογίας, σε αυτή τη δεύτερη έκδοσή της, είναι εξ ολοκλήρου νέο. Στην εισαγωγή του πέμπτου μέρους (σ. 649-701) εξετάζονται μία σειρά από συναφή ζητήματα: αν η ποίηση του 21ου αιώνα είναι συνέχιση της ποίησης της μεταπολίτευσης˙ αν μπορεί να προσδιοριστεί με γραμματολογικούς ή άλλους όρους (όπως «γενιά του 2000» ή «γενιά της αριστερής μελαγχολίας»)˙ αν, κατά πόσο και με ποιους τρόπους προσδιορίστηκε από την οικονομική κρίση˙ ποιο είναι το κριτικό πεδίο που διαμόρφωσε˙ ποια είναι η σχέση της με την πολιτική και τον δημόσιο χώρο˙ ποια είναι η σχέση της με την ποιητική παράδοση˙ ποια είναι τα κοινά θεματικά, τεχνοτροπικά και μορφικά γνωρίσματά της.]

ΙΙ. Δημοσιεύσεις σε περιοδικά, εφημερίδες, σύμμεικτους τόμους και το διαδίκτυο

1. «Σκέψεις γύρω από την ποίηση του Νάσου Βαγενά με αφορμή το βιβλίο *Περιπλάνηση ενός μη ταξιδιώτη*» [βιβλιοκρισία], *Υπόστεγο* [Καβάλας], τχ. 3, Άνοιξη 1988, σ. 68-76.

2. «Για τη μετρική και τους μετρικούς του Σολωμού», *Το Δέντρο*, τχ. 44-45, Μάρτιος-Μάιος 1989, Αφιέρωμα στον Σολωμό, σ. 155-159.

3. «Χρήστου Παπάζογλου, *Παρατονισμένη μουσική. Μελέτη για τον Καρυωτάκη*» [βιβλιοκρισία], *Ελληνικά*, τ. 40, 1989 [Φεβρουάριος 1991], τχ. 2, σ. 477-483.

4. «Ρυθμικά στοιχεία στο *Νεκρόδειπνο* του Τάκη Σινόπουλου», *Εντευκτήριο*, τχ. 11, Ιούνιος 1990, σ. 68-75.

5. «Τα νέα ελληνικά σαν ένα παρα-επιστημονικό άλλο-θι;», *Πόρφυρας*, τχ. 54, Ιούλιος-Σεπτέμβριος 1990, σ. 315-317.

6. «Νεοελληνικές σπουδές: Τα "έργα υποδομής" και η θεωρητική ανάγκη τους», *Το Δέντρο*, τχ. 55, Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 1990, σ. 84-86.

7. «Ο εμπειρισμός της κριτικής μας παράδοσης: μύθος ή πραγματικότητα;», *Το Δέντρο*, τχ. 56-57, Χριστούγεννα 1990, σ. 74-77 και *ό.π.*, τχ. 58-59, Ιανουάριος-Φεβρουάριος 1991, σ. 124-127.

8. «Οι "δι-ερμηνείς" της διασποράς και η "διασπορά" του νοήματος», *Πόρφυρας*, τχ. 56, Ιανουάριος-Μάρτιος 1991, σ. 163-168.

9. «Στο μεταίχμιο ανάμεσα στα δυο συστήματα μέτρησης των νεοελληνικών στίχων», *Μαντατοφόρος*, τχ. 32, Δεκέμβριος 1990 [Απρίλιος 1991], Αφιέρωμα στη μετρική, σ. 26-34.

10. «Ο *Μέγας Ανατολικός* του Ανδρέα Εμπειρίκου: μια αποτυχημένη λογοτεχνική απόπειρα για την ερωτική μύηση του Έλληνα αναγνώστη» [βιβλιοκρισία], *Το Δέντρο*, τχ. 60-61, Μάρτιος-Απρίλιος 1991, σ. 132-137.

11. «Στις καταβολές της ποιητικής ωριμότητας. Για την ποίηση της Κικής Δημουλά» [βιβλιοκρισία], εφ. *Ο Αναγνώστης*, 4 Ιουλίου 1991.

12. «Μαρτζώκης και Carducci. Συμβολή στην ιστορία της ελληνικής βάρβαρης ποίησης», *Περίπλους*, τχ. 28-29, Ιανουάριος-Ιούνιος 1991, σ. 33-55. Σε συντομότερη ιταλική μορφή: «Martzokis e Carducci», στον τόμο *III Convegno Nazionale di Studi Neogreci.* Italia e Grecia: due culture a confronto, Palermo, 19-21 ottobre 1989. Catania, 21 ottobre 1989. Atti, Palermo 1991 (Quaderni dell'Istituto di Filologia Greca dell'Università di Palermo, 21), σ. 71-80.

13. «Παρατηρήσεις για τη στιχουργική μορφή των μεταφράσεων του Σαίξπηρ από τον Κωνσταντίνο Θεοτόκη», *Πόρφυρας*, τχ. 57-58, Απρίλιος-Σεπτέμβριος 1991, Αφιέρωμα στον Κωνσταντίνο Θεοτόκη, σ. 435-445.

14. «Η μετρική θεωρία του Παλαμά», στον τόμο *Νεοελληνικά μετρικά*, Επιμέλεια Νάσος Βαγενάς, Ρέθυμνο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης 1991, σ. 157-197.

15. «Βιβλιογραφία μετρικών μελετών Γεράσιμου Σπαταλά» [σε συνεργασία με την Άννα Κατσιγιάννη], στον τόμο *Νεοελληνικά μετρικά, ό.π.*, σ. 245-253.

16. «Η εν Ελλάδι θεωρία της κριτικής υπο-ανάπτυξης», *Το Δέντρο*, τχ. 63, Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 1991, σ. 118-119.

17. «Η γενιά των "επαγγελματιών" πεζογράφων», *Το Δέντρο*, τχ. 64-65, Νοέμβριος-Δεκέμβριος 1991, σ. 207-212.

18. «Neograeca Medii Aevi II: Αρχές της νεοελληνικής λογοτεχνίας», *Εντευκτήριο*, τχ. 17, Δεκέμβριος 1991, σ. 129-131.

19. «Προβλήματα ορολογίας και μεθόδου της νεοελληνικής μετρικής», *Μνήμη Σταμάτη Καρατζά*, Θεσσαλονίκη 1990 [1992], Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Επιστημονική Επετηρίδα Φιλοσοφικής Σχολής, Τιμητικός τόμος στη μνήμη Σταμάτη Καρατζά, σ. 417-435.

20. «Η καταγωγή του στροφικού σχήματος των *Ωδών* του Κάλβου», *Το Δέντρο*, Αφιέρωμα στον Κάλβο, τχ. 67-68, Απρίλιος-Μάιος 1992, σ. 156-160.

21. «Εργογραφία Γεράσιμου Σπαταλά» [σε συνεργασία με την Άννα Κατσιγιάννη], *Μολυβδοκονδυλοπελεκητής*, τ. 3, 1991 [1992], σ. 211-242 και τ. 4, 1993 [1994], σ. 141-168.

22. «Γενιά του '80 ή η γενιά του "όλοι μαζί κινούμε"», *Γραφή*, τχ. 17-18, Χειμώνας-Άνοιξη 1992, σ. 12-16.

23. «Ιατρική και λογοτεχνία τον περασμένο αιώνα», *Εντευκτήριο*, τχ. 19, Ιούνιος 1992, σ. 70-71.

24. «Αναφορά στην ποίηση του Αλέξη Τραϊανού», *Εντευκτήριο*, τχ. 20, Σεπτέμβριος 1992, σ. 35-40.

25. «Διακόσια χρόνια από τη γέννηση του Ανδρέα Κάλβου», *Επίλογος '92. Ετήσια πολιτιστική έκδοση*, σ. 41-46.

26. «Για τους "δεκαπεντασύλλαβους" των *Ωδών* του Κάλβου», *Αντί*, περ. Β΄, τχ. 510, 18 Δεκεμβρίου 1992, Αφιέρωμα στον Ανδρέα Κάλβο, σ. 20-23.

27. «Η γοητεία του ποιητικού ρετρό», *Η Καθημερινή*, 29 Δεκεμβρίου 1992.

28. «Διαβάζοντας τον Κάλβο στις πρώτες εκδόσεις του» [βιβλιοκρισία], *Η Καθημερινή*, 23 Μαρτίου 1993.

29. «Για το σύγχρονο ελληνικό ελεύθερο στίχο. (Η επαναφορά παραδοσιακών μετρικών σχημάτων)», *Ποίηση*, τχ. 1, Άνοιξη 1993, σ. 105-140.

30. «Ο καλβικός στίχος στην ποίηση του Παλαμά», *Η Λέξη*, Αφιέρωμα στον Παλαμά, τχ. 114, Μάρτιος-Απρίλιος 1993, σ. 195-207.

31. «Προβλήματα περιγραφής και ανάλυσης των πρωτονεοελληνικών δεκαπενταστύλλαβων: Η μετρική αποκατάσταση των δημωδών κειμένων (Το παράδειγμα του *Διγενή* Escorial)», *Αρχές της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας.* Πρακτικά Δευτέρου Διεθνούς Συνεδρίου «Neograeca Medii Aevi», Βενετία 1993, τ. Α΄, σ. 188-227.

32. «Το πρόγραμμα *Αρχείο Νεοελληνικής Μετρικής.* Στόχοι και προβλήματα βιβλιογράφησης και αρχειοθέτησης» [σε συνεργασία με την Άννα Κατσιγιάννη], *Βιβλιογραφία και τεχνολογία.* Πρακτικά Δευτέρου Συνεδρίου Ελληνικής Βιβλιογραφίας. Αθήνα, 19-20 Οκτωβρίου 1991, Αθήνα 1993 (Ελληνικό Λογοτεχνικό και Ιστορικό Αρχείο. Σύλλογος Εκπαιδευτικών Λειτουργών Κολλεγίου Αθηνών), σ. 59-70.

33. «Ο "ελευθερωμένος δεκαπεντασύλλαβος" του *Αλαφροΐσκιωτου*», *Παλίμψηστον*, τχ. 12, 1993, σ. 205-222.

34. «Ξαναδιαβάζοντας τον Λάμπρο Πορφύρα [Λάμπρου Πορφύρα, *Τα ποιήματα* (1894-1932), Φιλολογική επιμέλεια Ελένη Πολίτου-Μαρμαρινού, Αθήνα, Ίδρυμα Κώστα και Ελένης Ουράνη 1993, "Νεοελληνική Βιβλιοθήκη"]» [βιβλιοκρισία], *Η Καθημερινή*, 28 Ιουνίου 1994.

35. «Η ελληνική ποίηση του 18ου αιώνα στις μέρες μας [*Μισμαγιά.* Ανθολόγιο Φαναριώτικης ποίησης κατά την έκδοση Ζήση Δαούτη (1818), Επιμέλεια Άντεια Φραντζή, Αθήνα, Βιβλιοπωλείον της Εστίας 1993]» [βιβλιοκρισία], *Ποίηση*, τχ. 3, Άνοιξη 1994, σ. 202-207.

36. «Ο Ανδρέας Κάλβος των συνεδρίων. Με αφορμή την έκδοση των Πρακτικών του Συμποσίου της Πάτρας [*Πρακτικά Δωδεκάτου Συμποσίου Ποίησης. Ανδρέας Κάλβος*, Πανεπιστήμιο Πατρών, 3-5 Ιουλίου 1992, Πάτρα, Αχαϊκές Εκδόσεις 1994]» [βιβλιοκρισία], *Η Καθημερινή*, 18 Οκτωβρίου 1994.

37. «Οι "δεκαπεντασύλλαβοι" των *Ωδών* του Κάλβου», *Μαντατοφόρος*, τχ. 37-38, 1993-1994 [1995], σ. 25-55.

38. «Η ποίηση του Απ. Μελαχρινού στις μέρες μας. Με αφορμή τη συγκεντρωτική έκδοση των έργων του [Απόστολος Μελαχρινός, "Τα ποιήματα", Επιμέλεια, εισαγωγή Αγορή Γκρέκου, Βιβλιοπωλείον της Εστίας, Αθήνα 1994]» [βιβλιοκρισία], *Η Καθημερινή*, 4 Απριλίου 1995, σ. 14.

39. «Ο ελάσσων και ο κρυμμένος Καβάφης στα ιταλικά. Σκέψεις για τη μετάφραση της ποίησης με αφορμή το βιβλίο K.P. Kavafis, *Poesie rifiutate e inedite*, a cura di Massimo Peri, Imprimitur, Padova 1993 (Dipartimento di Scienze dell'Antichità. Università di Padova, Studi testi documenti 2)» [βιβλιοκρισία], *Ποίηση*, τχ. 5, Άνοιξη 1995, σ. 216-228.

40. «Ο ποιητικός ρεαλισμός του Πλ. Ροδοκανάκη. Με αφορμή την υποδειγματική έκδοση του διηγήματός του "Μέσα στα γιασεμιά", το οποίο παρέμεινε αθησαύριστο επί 72 χρόνια [Πλάτων Ροδοκανάκης, "Μέσα στα γιασεμιά". Διήγημα, Επιμέλεια Άννα Κατσιγιάννη, Νεφέλη, Αθήνα 1995]» [βιβλιοκρισία], *Η Καθημερινή*, 11 Ιουλίου 1995, σ. 10.

41. «Οι δεκαπεντασύλλαβοι στο *Μήτηρ Θεού* του Άγγελου Σικελιανού», *Σημείο* [Λευκωσίας], τ. 3, 1995, σ. 161-169.

42. «Τα τοπία του απομονωτισμού. Ορισμένες (έγκαιρες) παρατηρήσεις για τη σύγχρονη ελληνική ποίηση», *Ποίηση*, τχ. 6, Φθινόπωρο-Χειμώνας 1995, σ. 209-224.

43. «Κ.Π. Καβάφης, *Ατελή ποιήματα 1918-1932*, Φιλολογική έκδοση και σχόλια Renata Lavagnini, Αθήνα, Ίκαρος 1994» [βιβλιοκρισία], *Μαντατοφόρος*, τχ. 39-40, 1995, σ. 199-221.

44. «Ο Ελύτης και ο "ελεύθερος" στίχος του Κάλβου», *Η ελευθέρωση των μορφών. Η ελληνική ποίηση από τον έμμετρο στον ελεύθερο στίχο (1880-1940)*, Επιμέλεια Νάσος Βαγενάς, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης 1996, σ. 221-228.

45. «Προς τη μελέτη της μορφής του Κάλβου [Ελένη Πολίτου-Μαρμαρινού, *Η στίξη των Ωδών του Κάλβου. Ο Ωκεανός,* Αθήνα, Καρδαμίτσα 1992]» [βιβλιοκρισία], *Ελίτροχος* [Πάτρας], τχ. 8, Χειμώνας 1996, σ. 230-235.

46. «Εργογραφία-Βιβλιογραφία Τάκη Σινόπουλου (1980-1995)», *Τάκης Σινόπουλος. Ένοικος τώρα του παντοτεινού, κεκυρωμένος*, Πύργος, Έκδοση περιοδικού Αλφειός 1996, σ. 217-236 [σε συνεργασία με τη Δώρα Μέντη].

47. «Η αναβίωση του καρυωτακισμού», *Το Βήμα*, 15 Σεπτεμβρίου 1996, σ. 16 Β.

48. «Ο κριτικός Τάκης Σινόπουλος και η υπερρεαλιστική ποίηση», *Πόρφυρας*, τχ. 79, Οκτώβριος-Δεκέμβριος 1996, σ. 7-21.

49. «Ο Αλέξης Τραϊανός και το "Όνειρο" του Κώστα Καρυωτάκη», *Αντί*, περ. Β΄, τχ. 623, 13 Δεκεμβρίου 1996, σ. 72-75.

50. «"Ωραία λουλούδια και άσπρα...". Η τυραννία και η κάθαρση της ερωτικής μνήμης», *Ποίηση*, τχ. 8, Φθινόπωρο-Χειμώνας 1996, σ. 155-167.

51. «Ο Ιάκωβος Πολυλάς, οι σύγχρονοι και νεότεροί του Επτανήσιοι: συνέχεια και ρήξη», *Ο Πολίτης*, τχ. 30, 17 Ιανουαρίου 1997, σ. 38-44.

52. «Τικ-τακ ωρολογίου. Γεωργίου Δροσίνη, *Άπαντα.* Τόμοι Α-Γ. Ποίηση, Σύλλογος προς Διάδοσιν Ωφελίμων Βιβλίων, Αθήνα 1996» [βιβλιοκρισία], *Το Βήμα*, 6 Απριλίου 1997.

53. «Ιωάννης Μ. Δαμβέργης. Παρουσίαση - Ανθολόγηση», *Η παλαιότερη πεζογραφία μας. Από τις αρχές της έως τον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο*, τόμος Ζ΄, 1880-1900, Αθήνα, Εκδόσεις Σοκόλη 1997, σ. 310-337.

54. «Τέχνη, Διόνυσος, Νουμάς, Παναθήναια. Κωσταντίνου Χατζόπουλου, *Κριτικά κείμενα*, Φιλολογική επιμέλεια Κρίστα Ανεμούδη-Αρζόγλου, Αθήνα, Ίδρυμα Κώστα και Ελένης Ουράνη (Νεοελληνική Βιβλιοθήκη) 1996, σσ. 533» [βιβλιοκρισία], *Το Βήμα*, 15 Ιουνίου 1997.

55. «Η λογοτεχνική σχολή της Καβάλας», *Η Καθημερινή*, 29 Ιουλίου 1997.

56. «Παλιά περιοδικά. Χ.Λ. Καράογλου (Εποπτεία), *Περιοδικά λόγου και τέχνης (1901-1940).* Αναλυτική βιβλιογραφία και παρουσίαση, Τόμος πρώτος: Αθηναϊκά περιοδικά (1901-1925), Θεσσαλονίκη, University Studio Press 1996, σσ. 542» [βιβλιοκρισία], *Το Βήμα*, 10 Αυγούστου 1997.

57. «Στοιχεία για τη θεωρία των επτανησιακών ποιητικών μεταφράσεων του 19ου αιώνα», *Ιταλοελληνικά* [Νάπολη], τ. 4, 1991-1993 [1997], σ. 97-113.

58. «Γεράσιμος Βώκος. Παρουσίαση - Ανθολόγηση», *Η παλαιότερη πεζογραφία μας. Από τις αρχές της έως τον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο*, τόμος Θ΄, 1900-1914, Αθήνα, Εκδόσεις Σοκόλη 1997, σ. 76-109.

59. «Κώστας Πασαγιάννης. Παρουσίαση - Ανθολόγηση» [σε συνεργασία με τη Δώρα Μέντη], *Η παλαιότερη πεζογραφία μας. Από τις αρχές της έως τον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο*, τόμος Θ΄, 1900-1914, Αθήνα, Εκδόσεις Σοκόλη 1997, σ. 192-223.

60. «Η πρόσληψη του Σολωμού από τη νεότερη ποίηση», *Η Λέξη*, τχ. 142, Νοέμβριος-Δεκέμβριος 1997, Αφιέρωμα στον Σολωμό, σ. 844-853.

61. «Μελέτη της πεζογραφίας του 19ου αιώνα. Από την κριτική αναθεώρηση στην αισθητική επανεκτίμηση; *Από τον* Λέανδρο *στον* Λουκή Λάρα. *Μελέτες για την πεζογραφία της περιόδου 1830-1880*, Επιμέλεια Νάσος Βαγενάς, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης 1997, σελ. 357» [βιβλιοκρισία], *Η Καθημερινή*, 13 Ιανουαρίου 1998.

62. «Νηπενθής ελληνισμός. Ανδρέας Κάλβος, *Ωδαί. Η Λύρα - Λυρικά - Απόσπασμα άτιτλου ποιήματος*, Φιλολογική επιμέλεια Γιάννης Δάλλας, Εκδόσεις Ωκεανίδα, Σειρά Οι Επτανήσιοι, 1997, σελ. 310» [βιβλιοκρισία], *Το Βήμα*, 18 Ιανουαρίου 1998.

63. «Ο Ιάκωβος Πολυλάς, οι σύγχρονοι και οι νεώτεροί του Επτανήσιοι: συνέχεια και ρήξη», *Πόρφυρας*, τχ. 84-85, Ιανουάριος-Μάρτιος 1998, Ιάκωβος Πολυλάς: «Εις άλλοτε Κερκυραίος» [Πρακτικά του συνεδρίου για τον Ιάκωβο Πολυλά], σ. 249-259.

64. «Η μεταφραστική αντίληψη του Ιάκωβου Πολυλά και οι αποδόσεις του ποιητικών κειμένων της κλασικής λογοτεχνίας», *Πόρφυρας*, τχ. 84-85, Ιανουάριος-Μάρτιος 1998, Ιάκωβος Πολυλάς: «Εις άλλοτε Κερκυραίος» [Πρακτικά του συνεδρίου για τον Ιάκωβο Πολυλά], σ. 481-502.

65. *Ανδρέας Κάλβος. Βιβλιογραφικές προτάσεις, 63.* Εθνικό Κέντρο Βιβλίου, Φεβρουάριος 1998, σσ. 6.

66. «Η αναβίωση του καρυωτακισμού. Ο Κ.Γ. Καρυωτάκης και η ποιητική γενιά του 1970», Επιστημονικό συμπόσιο. *Καρυωτάκης και καρυωτακισμός* (31 Ιανουαρίου και 1 Φεβρουαρίου 1997), Αθήνα, Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας (Ιδρυτής: Σχολή Μωραΐτη), 1998, σ. 195-258.

67. «Το δημόσιο και το ιδιωτικό. Σωκράτης Καψάσκης, *Στοιχεία βιογραφίας του Διονυσίου Σολωμού*, Αθήνα, Τυπωθήτω Γιώργος Δαρδανός 1998, σελ. 666. Σωκράτης Καψάσκης, *Μοναχικοί μαυροντυμένοι περιπατητές της Κέρκυρας. Διονύσιος Σολωμός - Ανδρέας Κάλβος*, Αθήνα, Τυπωθήτω Γιώργος Δαρδανός 1998, σελ. 209» [βιβλιοκρισία], *Το Βήμα*, 24 Μαΐου 1998.

68. «Νεοελληνική μετρική και μετρικολογία», *Ελλάς. Η ιστορία και ο πολιτισμός του ελληνικού έθνους από τις απαρχές μέχρι σήμερα*, Τόμος δεύτερος, Αθήνα, Εκδοτικός οργανισμός Πάπυρος 1998, σ. 556-559.

69. «Τα ποιήματα του Μανούσου Φάσση και η παιδική ασθένεια της έμμετρης ποίησης», *Πόρφυρας*, τχ. 86, Απρίλιος-Ιούνιος 1998, σ. 615-631.

70. «"Ψεύτη του κόσμου". Το δίλημμα της πρόσληψης του Καρυωτάκη», *Καρυωτάκης και καρυωτακισμός* (31 Ιανουαρίου και 1 Φεβρουαρίου 1997), Αθήνα, Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας (Ιδρυτής: Σχολή Μωραΐτη), 1998» [βιβλιοκρισία], *Το Βήμα*, 5 Ιουλίου 1998.

71. «Αριστερός και δεξιός κριτικός λόγος σήμερα», *Εντευκτήριο* [Θεσσαλονίκης], τχ. 42-43, Άνοιξη-Καλοκαίρι 1998, σ. 133-136.

72. «Τα ζώα στο (μεταμορφωτικό) καθρέφτη της λογοτεχνίας», Εισαγωγή στον τόμο *Μικρή ζωολογία*, Αθήνα, Εκδόσεις Πατάκη 1998, σ. 7-23.

73. «Ο Σολωμός και οι Επτανήσιοι ποιητές», *Η Καθημερινή*, 3 Νοεμβρίου 1998.

74. «Για την ιστορία της νεοελληνικής μετρικής», *Πόρφυρας*, τχ. 88, Οκτώβριος-Δεκέμβριος 1998, σ. 225-232.

75. «Η μετρική του Σολωμού: ρυθμός μιχτός, αλλά νόμιμος;», *Διονύσιος Σολωμός*, Αθήνα, Πανελλήνια Ένωση Φιλολόγων [Δεκέμβριος] 1998, σ. 91-101.

76. «Η ποίηση και η πεζογραφία της Καβάλας», *Υπόστεγο* [Καβάλας], τχ. 10, Φθινόπωρο 1998, σ. 174-187.

77. «Πλάτων Ροδοκανάκης. Παρουσίαση - Ανθολόγηση» [σε συνεργασία με τη Δώρα Μέντη], *Η παλαιότερη πεζογραφία μας. Από τις αρχές της ώς τον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο*, τόμος ΙΑ΄, 1900-1914, Αθήνα, Εκδόσεις Σοκόλη 1998, σ. 194-211.

78. «Η χαρτογράφηση της μεταπολεμικής λογοτεχνικής κριτικής. *Για τον Σκαρίμπα*, Εισαγωγή - ανθολόγηση κειμένων - επιμέλεια Κατερίνα Κωστίου, Λευκωσία, Εκδόσεις Αιγαίον 1994· *Για τον Αναγνωστάκη.* Κριτικά κείμενα, Επιλογή: Νάσος Βαγενάς, Λευκωσία, Εκδόσεις Αιγαίον 1996· *Για τον Σαχτούρη.* Κριτικά κείμενα, Εισαγωγή, ανθολόγηση κειμένων Δώρα Μέντη, Λευκωσία, Εκδόσεις Αιγαίον 1998· *Για τον Σινόπουλο*, Εισαγωγή-ανθολόγηση κειμένων-επιμέλεια Ευριπίδης Γαραντούδης, Λευκωσία, Εκδόσεις Αιγαίον 1999» [βιβλιοκρισία], *Νέα Εστία*, χρ. 73, τ. 145, τχ. 1708, Ιανουάριος 1999, σ. 79-83.

79. «Ο Ουνγκαρέτι στην Ελλάδα. Τζουζέππε Ουνγκαρέττι, *Σπουδή θανάτου* (ποίηση), μτφρ. Σωτήρης Τριβιζάς, Αθήνα (Καστανιώτης) 1998, σ. 51» [βιβλιοκρισία], *Νέα Εστία*, χρ. 73, τ. 145, τχ. 1709, Φεβρουάριος 1999, σ. 169-172.

80. «Η ποιητική ιθαγένεια του Μάρκου Μέσκου» [βιβλιοκρισία], *Καθημερινή*, 16 Μαρτίου 1999.

81. «Στη σκιά του έρωτα. Ούγος Φώσκολος, *Οι τελευταίες επιστολές του Τζιάκοπο Όρτις*, Μετάφραση Έφη Καλλιφατίδη, Πρόλογος Στέφανος Ροζάνης, Εκδόσεις Ιδεόγραμμα 1998» [βιβλιοκρισία], *Το Βήμα*, 18 Απριλίου 1999.

82. «Η εποχή των μοναχικών ακροατών της ποίησης. *Ποιητές αυτοανθολογούμενοι* [CD], Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Θεσσαλονίκης. Κέντρο Πολιτισμού, Εν χορδαίς, Θεσσαλονίκη 1997» [κριτική], *Νέα Εστία*, χρ. 73, τ. 145, τχ. 1711, Απρίλιος 1999, σ. 400-405.

83. «Η διάρκεια (και η αφάνεια) της σολωμικής ποίησης. *Ποιητών αναθήματα στον Διονύσιο Σολωμό. Ποιητικό ανθολόγιο για τον Διονύσιο Σολωμό 1853-1998*, Επιλογή - Επιμέλεια - Εισαγωγή Διονύσης Σέρρας, Πρόλογος Σπύρος Αλ. Καββαδίας, Αθήνα, Εκδόσεις Μπάστας-Πλέσσας 1998, σσ. 142» [βιβλιοκρισία], *Νέα Εστία*, χρ. 73, τ. 145, τχ. 1712, Μάιος 1999, σ. 506-511. Αναδημ. *Επτανησιακά Φύλλα*, τ. 20.4, Άνοιξη 2000, σ. 400-407.

84. «Υποδείξεις για την "ακρόαση"» και «Η ποίηση ως ζωντανός λόγος: Από την απαγγελία στην ανάγνωση», σ. 3-12 και 13-27. Κείμενα στο ένθετο βιβλίο του cd *Ελληνικός λόγος. Ποίηση. Γιώργος Βαφόπουλος, Νικόλαος Κάλας, Ζωή Καρέλλη, Νίκος Καρούζος, Τάσος Λειβαδίτης, Μελισσάνθη, Δημήτρης Παπαδίτσας, Νίκος Γαβριήλ Πεντζίκης*, Αθήνα, Αρχείο Ραδιοφώνου, ΕΡΤ, ΕΡΑ 12, 1999.

85. «Για τη μετρική και τους μετρικούς του Σολωμού», *Εισαγωγή στην ποίηση του Σολωμού. Επιλογή κριτικών κειμένων*, Επιμέλεια: Γιώργος Κεχαγιόγλου, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης 1999, σ. 355-361.

86. «Ο Σολωμός και οι Επτανήσιοι ποιητές του 19ου αιώνα. Συγκλίσεις και αποκλίσεις», *Νέα Εστία*, χρ. 73, τ. 146, τχ. 1715, Σεπτέμβριος 1999, σ. 245-258.

87. «Η μυθοποίηση της ποιητικής παράδοσης. Ο Σολωμός και η ποιητική γενιά του 1970», *Διονύσιος Σολωμός: «Κανών» νεοελληνικού πνευματικού βίου;* (30 Οκτωβρίου - 1 Νοεμβρίου 1997). Επιστημονικό συμπόσιο, Αθήνα, Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας (Ιδρυτής: Σχολή Μωραΐτη) 1999, σ. 171-227.

88. «Σχεδίασμα ελληνικής βιβλιογραφίας Salvatore Quasimodo» και «Σχόλιο στις μεταφράσεις της βιβλιογραφίας», Σαλβατόρε Κουαζίμοντο, *Κι αμέσως βραδιάζει. Ποιήματα*, Μετάφραση - εισαγωγή - επιμέλεια Ευριπίδης Γαραντούδης, Αθήνα, Εκδόσεις Πατάκη (Ναυτίλος - Αναγνώσματα) 1999, σ. 143-162 και 163-172.

89. «Νεοελληνική μετρική: Από τη Βιβλιογραφία στην Ιστορία της», *Ο ελληνικός κόσμος ανάμεσα στην Ανατολή και τη Δύση 1453-1981. Πρακτικά του Α΄ Ευρωπαϊκού Συνεδρίου Νεοελληνικών Σπουδών*, Βερολίνο, 2-4 Οκτωβρίου 1998, Επιμέλεια: Αστέ-

ριος Αργυρίου, Κωνσταντίνος Α. Δημάδης, Αναστασία Δανάη Λαζαρίδου, Τόμος Α΄, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα 1999, σ. 841-847.

90. «Γνωρίσματα του ποιητικού λόγου», *Η Καθημερινή*, 25-26 Δεκεμβρίου 1999 (Επτά ημέρες: Η Ελλάδα τον 20ό αιώνα. 1980-1990, σ. 29-30). Αναδημ. *Η Ελλάδα τον εικοστό αιώνα. 1970-2000*, Αθήνα, Η Καθημερινή — Επτά Ημέρες 2001, σ. 110-111.

91. «Σε δημιουργική απομόνωση», *Η Καθημερινή*, 1-2 Ιανουαρίου 2000 (Επτά ημέρες: Η Ελλάδα τον 20ό αιώνα. 1990-2000, σ. 32). Αναδημ. *Η Ελλάδα τον εικοστό αιώνα. 1970-2000*, Αθήνα, Η Καθημερινή — Επτά Ημέρες 2001, σ. 180.

92. «Οι δεσμοί [του Γιώργου Σεφέρη] με τους οργισμένους ποιητές του ’70», *Το Βήμα*, 27 Φεβρουαρίου 2000. Αναδημ. *Γιώργος Σεφέρης. Εκατό χρόνια από την γέννησή του*, Αθήνα, Ερμής 2000, σ. 51-54.

93. «Η άνοιξη στη μεταπολεμική ποίηση», *Ελευθεροτυπία*, 27 Απριλίου 2000.

94. «Η ποίηση του Πρόδρομου Μάρκογλου. Τα ποιήματα της πόλης και το βίωμα της εντοπιότητας», *Εντευκτήριο*, τχ. 49, Ιανουάριος-Μάρτιος 2000, σ. 40-47.

95. «Από την εργογραφία σε μια νέα έκδοση του ποιητικού έργου του Σινόπουλου», *Μικροφιλολογικά*, τχ. 7, Άνοιξη 2000, σ. 41-44.

96. «Βαλαωρίτης και Σολωμός. Η κρίσιμη στιγμή της ποιητικής διαδοχής ή το άγχος του επιγόνου», *Ποίηση*, τχ. 15, Άνοιξη-Καλοκαίρι 2000, σ. 98-125.

97. «Η υπονόμευση της μετρικής ατονίας στις *Ωδές* του Κάλβου. Μια ρυθμική εκδήλωση της “πολυτρόπου αρμονίας”», *Ελληνικά*, τ. 50, τχ. 1, 2000, σ. 55-63.

98. «Η μετρική του Σολωμού: ρυθμός μιχτός, αλλά νόμιμος;», *Πόρφυρας*, τχ. 95-96, Ιούλιος-Σεπτέμβριος 2000, Αφιέρωμα στον Διονύσιο Σολωμό, σ. 325-358.

99. «Τα αγωνιστικά αυτοκίνητα του ιταλικού φουτουρισμού» [Εισαγωγή και μετάφραση τεσσάρων ποιημάτων], *Η Λέξη*, τχ. 158, Ιούλιος-Αύγουστος 2000, Αφιέρωμα: Αυτοκίνητο και λογοτεχνία, σ. 503-517.

100. «Οι επτανησιακές μεταφράσεις ιταλικής ποίησης κατά τον 19ο αιώνα», *Θέματα λογοτεχνίας*, τχ. 13, Νοέμβριος 1999-Φεβρουάριος 2000, σ. 66-81.

101. «Η ποίηση του Γιώργου Σεφέρη ανάμεσα στον έμμετρο και στον ελεύθερο στίχο», *Νέα Εστία*, τ. 148, τχ. 1728, Νοέμβριος 2000, σ. 678-698.

102. «Η ποίηση του Αντώνη Φωστιέρη: μια περιπλάνηση στη νύχτα του τίποτα», *Εμβόλιμον*, τχ. 41-42, [Δεκέμβριος] 2000, σ. 45-53.

103. «Η αναβίωση της αρχαίας ελληνικής μετρικής τον 19ο αιώνα. Η μετρική θεωρία και πράξη του Αλέξανδρου Ρίζου Ραγκαβή», *Μολυβδοκονδυλοπελεκητής*, χ. 7, 2000, σ. 28-74.

104. «Ένας σημαντικός λησμονημένος ποιητής-μεταφραστής. *Αμλέτος.* Τραγωδία Σαικσπείρου, Έμμετρος μετάφρασις Ιακώβου Πολυλά, Εισαγωγή Δημήτρης Πολυχρονάκης, Φιλολογική επιμέλεια Μάρα Γιαννή, Αθήνα, Ιδεόγραμμα 2000» [βιβλιοκρισία], *Η Καθημερινή*, 30 Ιανουαρίου 2001.

105. «Η πρόσληψη της ποίησης του Σολωμού. Δημήτρης Αγγελάτος, ‘‘Ήχος λεπτός… […] γλυκύτατο[ς], ανεκδιήγητο[ς]…’’. Η ‘‘τύχη’’ του σολωμικού έργου και η εξακολουθητική αμηχανία της κριτικής (1959-1929). Εκδόσεις Πατάκη 2000, σ. 265» [βιβλιοκρισία], *Η Καθημερινή*, 15 Μαΐου 2001.

106. «Αριστοτέλης Βαλαωρίτης», *...ευθύς εγέμισε άνθη*, Κέρκυρα, Περιφέρεια Ιόνιων Νησιών — Ιατροχειρουργική Εταιρεία Κέρκυρας — Πόρφυρας 2001, σ. 68-71.

107. «Οι Επτανήσιοι στην Αθήνα στις αρχές του 20ού αιώνα», *...ευθύς εγέμισε άνθη*, Κέρκυρα, Περιφέρεια Ιόνιων Νησιών — Ιατροχειρουργική Εταιρεία Κέρκυρας — Πόρφυρας 2001, σ. 126-129.

108. «Η μορφολογία της σικελιανικής ποίησης», *Νέα Εστία*, τ. 149, τχ. 1735, Ιούνιος 2001, σ. 926-932.

109. «Η ποίηση του Βασίλη Παπά», *Ποίηση*, τχ. 17, Άνοιξη-Καλοκαίρι 2001, σ. 258-264.

110. «Η εποχή μας [20ός αιώνας]. Mario Vitti, *Storia della letteratura neogreca*» [βιβλιοκρισία], *Το Βήμα*, 15 Ιουλίου 2001.

111. «Ο Manzoni, ο Πολυλάς κι ο Μαρκοράς: Το κοινό νήμα της επιμνημόσυνης ποίησης», *Ταυτότητα και ετερότητα στη λογοτεχνία, 18ος-20ός αι. 2. Μύθοι, γένη, θέματα*, Ελληνική Εταιρεία Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας, Β΄ διεθνές συνέδριο, Αθήνα 8-11 Νοεμβρίου 1998, Πρακτικά, Επιμέλεια: Ζ.Ι. Σιαφλέκης, Ράνια Πολυκανδριώτη, Αθήνα, Δόμος 2000, σ. 181-195.

112. «Η κοινωνική διάσταση της καρυωτακικής ποίησης και η ιδεολογική πρόσληψη της κριτικής της. Χριστίνα Ντουνιά, *Κ.Γ. Καρυωτάκης, Η αντοχή μιας αδέσποτης τέχνης*, Καστανιώτης, Αθήνα 2000, σ. 450» [βιβλιοκρισία], *Νέα Εστία*, τ. 150, τχ. 1736, Ιούλιος-Αύγουστος 2001, σ. 127-134.

113. «The modern greek poets of the 80's», *Ithaca*, No 10, July-August 2001, σ. 22-25.

114. «Πρόλογος»· «Κεφάλαιο 1. Η επτανησιακή ποίηση του 19ου αιώνα. Γενικά χαρακτηριστικά»· «Κεφάλαιο 2. Η ποίηση του Διονυσίου Σολωμού»· «Κεφάλαιο 3. Η ποίηση του Ανδρέα Κάλβου»· «Κεφάλαιο 10. Η ποίηση του Κ.Γ. Καρυωτάκη», *Νεότερη ελληνική λογοτεχνία (19ος και 20ός αιώνας). Εγχειρίδιο μελέτης*, Ακαδημαϊκός Υπεύθυνος της Θεματικής Ενότητας Ευριπίδης Γαραντούδης, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Σχολή Ανθρωπιστικών Σπουδών, Πρόγραμμα Σπουδών: Σπουδές στον Ελληνικό Πολιτισμό, Θεματική Ενότητα: Γράμματα ΙΙ. Νεοελληνική Φιλολογία (19ος και 20ός αιώνας), Πάτρα 2000 [Σεπτέμβριος 2001], σ. 21-28, 29-57, 59-84, 85-99 και 207-223.

115. «Andreas Kalvos», *Greece. Books and Writers*, National Book Centre of Greece - Ministry of Culture, Αθήνα 2001, σ. 99-101.

116. «Kostis Palamas», *Greece. Books and Writers*, National Book Centre of Greece - Ministry of Culture, Αθήνα 2001, σ. 134-138.

117. «Die Dichtung des Charis Vlavianos», Επίμετρο στο βιβλίο Charis Vlavianos, *Der Engel der Geschichte*, Gedichte griechisch-deutsch, Aus dem Griechischen übersetzt von Dadi Sideri und Dimitra Visaitou, Mit einem Nachwort von Evripidis Garantudis, Köln, Romiosini 2001, σ. 194-205.

118. «[Κριτική παρουσίαση της ποίησης του Νάσου Βαγενά στο τευχίδιο για την έκθεση βιβλίου της Φραγκφούρτης]», Nassos Vajenas, Lyrik, Nationales Buchzentrum Griechenlands, Kulturministerium, Organisationskomitee, Frankfurt 2001.

119. «[Κριτική παρουσίαση της ποίησης του Χάρη Βλαβιανού στο τευχίδιο για την έκθεση βιβλίου της Φραγκφούρτης]» Charis Vlavianos, Lyrik, Nationales Buchzentrum Griechenlands, Kulturministerium, Organisationskomitee, Frankfurt 2001.

120. «Σκέψεις γύρω από την ποίηση του Νάσου Βαγενά. Με αφορμή το βιβλίο: *Περιπλάνηση ενός μη ταξιδιώτη*» [βιβλιοκρισία], *Για τον Βαγενά. Κριτικά κείμενα*, Ανθολόγηση κειμένων, επιμέλεια Σάββας Παύλου, Λευκωσία, Εκδόσεις Αιγαίον 2001, σ. 172-188.

121. «Σικελιανός και D'Annunzio. *Αλαφροΐσκιωτος* και *Laus vitae.* Πρόδρομη ανακοίνωση», *Αντί*, περ. Β΄, τχ. 749, 2 Νοεμβρίου 2001, Αφιέρωμα στον Σικελιανό, σ. 32-35.

122. «Οι ποιητές της γενιάς του 1970 και ο Ανδρέας Εμπειρίκος», *Πόρφυρας*, τχ. 101, Οκτώβριος-Δεκέμβριος 2001, Αφιέρωμα στον Ανδρέα Εμπειρίκο, σ. 377-390.

123. «Σικελιανός και Ντ' Αννούντσιο. Η ρυθμική επίδραση του *Laus vitae* στον *Αλαφροΐσκιωτο*», *Νέα Εστία*, τ. 150, τχ. 1740, Δεκέμβριος 2001, Αφιέρωμα στον Σικελιανό, σ. 910-921.

124. «Μια νέα κριτική κατάθεση για τον Καρυωτάκη. *Ανθολόγιο Κ.Γ. Καρυωτάκη. ''Σαν δέσμη από τριαντάφυλλα''*, Εισαγωγή, ανθολόγηση Θανάσης Χατζόπουλος, Διάμετρος, Χαλκίδα 2001, σ. 214» [βιβλιοκρισία], *Νέα Εστία*, τ. 151, τχ. 1742, Φεβρουάριος 2002, σ. 297-301.

125. «Η ποίηση του Μανόλη Πρατικάκη ανάμεσα στην Κρήτη και την Ευρώπη», *Κρήτη και Ευρώπη*: *Συγκρίσεις, συγκλίσεις και αποκλίσεις στη λογοτεχνία*, Κέντρο Κρητικής Λογοτεχνίας, Πρακτικά Α΄ Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου, Βαρβάροι, Δήμος «Νίκος Καζαντζάκη», 30 Ιουνίου, 1 & 2 Ιουλίου 2000, Χορηγός: Μουσείο Νίκου Καζαντζάκη, Βαρβάροι Κρήτης 2001, σ. 355-364.

126. «Ο ποιητής-κριτικός Τάκης Σινόπουλος», *Η γραφή και ο καθρέφτης. Λογοτεχνία και κριτική*, Επιμέλεια Μισέλ Φάις, Αθήνα, Εκδόσεις Πόλις 2002, σ. 61-83.

127. «Τα μεταπολεμικά λογοτεχνικά περιοδικά. Λογοτεχνία, κριτική και ιδεολογία», *Νέα Εστία*, τ. 151, τχ. 1746, Ιούνιος 2002, σ. 1023-1044.

128. «Η σύγχρονη ελληνική πεζογραφία στην Ευρώπη: Η περίπτωση της Ιταλίας», *Σύγχρονη ελληνική πεζογραφία: Διεθνείς προσανατολισμοί και διασταυρώσεις*, Επιμέλεια Αγγελική Σπυροπούλου – Θεοδώρα Τσιμπούκη, Αθήνα, Εκδόσεις Αλεξάνδρεια, [Ιούνιος] 2002, σ. 234-252.

129. «Οι *Σκοτεινές μπαλλάντες* του Νάσου Βαγενά και η ‘‘κρίση του ελεύθερου στίχου’’», *Ποίηση*, τχ. 19, Άνοιξη-Καλοκαίρι 2002, σ. 195-210.

130. «Συμπληρώσεις και διορθώσεις στη *Βιβλιογραφία Νεοελληνικής Μετρικής*», *Δελτίο Βιβλιογραφικής Εταιρείας Κύπρου*, τ. 6, 2000-2001, Λευκωσία, Βιβλιογραφική Εταιρεία Κύπρου 2001, σ. 173-179.

131. «Η μετρική του *Αλαφροΐσκιωτου*: Από τη ρυθμική επίδραση του *Laus Vitae* του D’Annunzio στον ‘‘ελευθερωμένο δεκαπεντασύλλαβο’’», *Θέματα Λογοτεχνίας*, τχ. 17, Ιούνιος 2001, Αφιέρωμα: Άγγελος Σικελιανός. 50 χρόνια από την κοίμησή του, σ. 61-77.

132. «Η ποίηση του Γιώργου Σεφέρη ανάμεσα στον έμμετρο και στον ελεύθερο στίχο», *Ο Γιώργος Σεφέρης ως αναγνώστης της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας*, Επιμέλεια Κατερίνα Κωστίου, Θεσσαλονίκη, University Studio Press, Νέα Ελληνική Φιλολογία 3, 2002, σ. 133-159.

133. «Η ποίηση του Μανόλη Πρατικάκη και τα προβλήματα της μουσικής της ερμηνείας», *Νέα Εστία*, τ. 151, τχ. 1744, Απρίλιος 2002, σ. 810-812.

134. «Απομάκρυνση από τα ιδεολογήματα του μεσοπολέμου. (Οι Αλέξανδρος Αργυρίου, Αλέξης Ζήρας και Ευριπίδης Γαραντούδης συνομιλούν με τον Τάσο Γουδέλη)», *Το Δέντρο*, τχ. 117-118, Απρίλιος-Ιούνιος 2002, Ιδεολογία και λογοτεχνία. Κείμενα για την ιδεολογική ανάγνωση του έργου, σ. 32-44.

135. «Η ελληνική λογοτεχνία στα χρόνια του Μεσοπολέμου. Αλέξανδρος Αργυρίου: *Ιστορία της ελληνικής λογοτεχνίας και η πρόσληψή της στα χρόνια του Μεσοπολέμου* (1918–1940)» [βιβλιοκρισία], *Η Καθημερινή*, 9 Ιουλίου 2002.

136. «Με το αίσθημα της ενοχής», *Το Δέντρο*, τχ. 119-120, Ιούλιος-Σεπτέμβριος 2002, Αφιέρωμα: Λογοτεχνία και φιλολογία. Κείμενο, διδακτική πράξη και θεωρητική προσέγγιση, σ. 20-24.

137. «Μάριος Μαρκίδης» [Παρουσίαση του ποιητικού έργου του], *Η δεύτερη μεταπολεμική γενιά. Η ελληνική ποίηση. Ανθολογία – Γραμματολογία*, Επιμέλεια Κώστα Γ. Παπαγεωργίου, Αθήνα, Εκδόσεις Σοκόλη 2002, σ. 542-547.

138. «Συνολική αποτίμηση. *Η δεύτερη μεταπολεμική γενιά. Η ελληνική ποίηση. Ανθολογία–Γραμματολογία*, επιμέλεια Κώστας Γ. Παπαγεωργίου, Εκδ. Σοκόλη, Αθήνα 2002» [βιβλιοκρισία], *Ποίηση*, τχ. 20, Φθινόπωρο-Χειμώνας 2002, σ. 299-304.

139. «Τα μεταπολεμικά λογοτεχνικά περιοδικά· λογοτεχνία, κριτική και ιδεολογία», Επιστημονικό συμπόσιο. *1949-1967. Η εκρηκτική εικοσαετία* (10-12 Νοεμβρίου 2000), Αθήνα, Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας (Ιδρυτής: Σχολή Μωραΐτη), 2002, σ. 313-337.

140. «La letteratura italiana in Grecia (XIX-XX sec.)», *Quaderni del Premio Letterario Giuseppe Acerbi*, Anno 3, Numero 3, 2002, σ. 64-66.

141. «Odysseas Elytis: The Herald of the Realisable Miracle», *Ithaca*, No 26, May 2003, σ. 26-27.

142. «Η διάρκεια της καβαφικής ποίησης: ο ρυθμικός συντελεστής», *Το Δέντρο*, τχ. 125-126, Απρίλιος-Ιούνιος 2003, Αφιέρωμα στον Κ.Π. Καβάφη [Τριάντα σημερινές αναγνώσεις], σ. 19-24.

143. «Ο Παλαμάς από τη σημερινή σκοπιά», *Αντί*, περ. Β΄, τχ. 793-794, 25 Ιουλίου - 4 Σεπτεμβρίου 2003, Αφιέρωμα στον Κωστή Παλαμά, σ. 36-38.

144. «Κωστής Παλαμάς: Εξήντα χρόνια μετά (1943-2003)», Κωστής Παλαμάς 2003. Εξήντα χρόνια από τον θάνατό του, Αθήνα, Εθνικό Κέντρο Βιβλίου, [Σεπτέμβριος] 2003, σ. 45-56.

145. «Βιβλιογραφία νεοελληνικής μετρικής 1996-2000» [σε συνεργασία με την Ολυμπία Ταχοπούλου], *Παλίμψηστον*, τχ. 18, [Σεπτέμβριος] 2003, σ. 81-171.

146. «Ο Σολωμός και οι Επτανήσιοι ποιητές του 19ου αιώνα. Συγκλίσεις και αποκλίσεις», *Διεθνές συμπόσιο Διονυσίου Σολωμού (1798-1857). Διακόσια χρόνια από τη γέννηση και εκατόν πενήντα από τον θάνατό του*, (Πανεπιστήμιο Αθηνών, 7-10 Οκτωβρίου 1998), Πρακτικά, Αθήνα, Έκδοση του συλλόγου «Οι φίλοι του Μουσείου Σολωμού και επιφανών Ζακυνθίων» 2003, σ. 89-100.

147. «Ο Παλαμάς ζει και βασιλεύει;», *Ελευθεροτυπία* (ένθετο «Βιβλιοθήκη», Αφιέρωμα στον Κωστή Παλαμά), 24 Οκτωβρίου 2003.

148. «Η αντοχή του λυρισμού», *Το Δέντρο*, τχ. 129-130, Οκτώβριος-Δεκέμβριος 2003, Αφιέρωμα στον Μανόλη Πρατικάκη, σ. 195-198.

149. «Η ιστορία μιας διχασμένης προσωπικότητας. Ρόντρικ Μπήτον, *Γιώργος Σεφέρης. Περιμένοντας τον άγγελο. Βιογραφία*» [βιβλιοκρισία], *Νέα Προοπτική*, αρ. φ. 2, 31 Ιανουαρίου 2003.

150. «Η μετρική της ποίησης του Κωστή Παλαμά: Παρατηρήσεις και διαπιστώσεις», *Θέματα Λογοτεχνίας*, τχ. 24, Σεπτέμβριος-Δεκέμβριος 2003, Αφιέρωμα στον Κωστή Παλαμά, σ. 99-110.

151. «Η λογοτεχνία 1830-1880», *Ιστορία του νέου ελληνισμού 1770-2000*, τ. 4, Ελληνικά Γράμματα, [Ιανουάριος] 2004, σ. 195-210.

152. «Η πρόσληψη του έργου του Κωστή Παλαμά από τις μεταπολεμικές και μεταπολιτευτικές ποιητικές γενιές», *Κωστής Παλαμάς. Μελετήματα*, Αθήνα, Βιβλιοθήκη Τράπεζας Αττικής [Μάρτιος] 2004, σ. 81-126.

153. «Η ποίηση του Μανόλη Πρατικάκη», *Μανόλης Πρατικάκης. Μελετήματα*, Αθήνα, Βιβλιοθήκη Τράπεζας Αττικής [Απρίλιος] 2004, σ. 33-67.

154. «Μια νέα ιστορία της λογοτεχνίας μας. Mario Vitti, *Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας*» [βιβλιοκρισία], *Νέα Προοπτική*, 3 Απριλίου 2004.

155. «Η μετρική προπαρασκευή των καλβικών ωδών», *Πόρφυρας*, τχ. 111, Απρίλιος-Ιούνιος 2004, σ. 17-24.

156. «Τα νησιά του Αιγαίου ως τόπος μιας αντίθεσης: από την ποιητική γενιά του 1930 στη μεταπολεμική ποίηση», *Η Ελλάδα των νησιών από τη Φραγκοκρατία ώς σήμερα, Πρακτικά του Β΄ Ευρωπαϊκού Συνεδρίου Νεοελληνικών Σπουδών, Ρέθυμνο, 10-12 Μαΐου 2002*, Τόμος Α΄ Οι μαρτυρίες των λογοτεχνικών κειμένων, Επιμέλεια: Αστέριος Αργυρίου, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα [Μάιος] 2004, σ. 439-446.

157. «Αναδρομή στο ποιητικό έργο της Φραγκίσκης Αμπατζοπούλου και της Άντειας Φραντζή», *Ποίηση*, τχ. 23, Άνοιξη-Καλοκαίρι 2004, σ. 244-260.

158. «Η βιογραφία του Γιώργου Σεφέρη: η ιστορία μιας διχασμένης προσωπικότητας. Ρόντρικ Μπήτον, *Γιώργος Σεφέρης. Περιμένοντας τον άγγελο. Βιογραφία*, μτφρ. Μίκα Προβατά, θεώρηση μετάφρασης Δημήτρης Δασκαλόπουλος, εκδ. Ωκεανίδα, 2003, σελ. 749 + 24 φωτογραφικό παράρτημα» [βιβλιοκρισία], *Ποίηση*, τχ. 23, Άνοιξη-Καλοκαίρι 2004, σ. 261-268.

159. «Μορφολογικές παρατηρήσεις στην ποίηση του Νάσου Βαγενά», *Νάσος Βαγενάς - Μελετήματα*, Αθήνα, Βιβλιοθήκη Τράπεζας Αττικής 2004, σ. 5-29.

160. «Η μορφολατρία του Παλαμά», *Νέα Εστία*, τ. 156, τχ. 1771, Οκτώβριος 2004, Αφιέρωμα στον Παλαμά, σ. 493-520.

161. «Η επτανησιακή ποιητική σχολή και ο επτανησιακός ρομαντισμός», *Ζ΄ Πανιόνιο Συνέδριο, Λευκάδα, 26-30 Μαΐου 2002, Πρακτικά*, Τόμος Α΄, Πρώτο Τμήμα, Ζητήματα πολιτισμικής Ιστορίας, Αθήνα, Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών 2004, σ. 279-288.

162. «Επτανησιακός πολιτισμικός συγχρονισμός και ετεροχρονισμός. Η Ευρώπη και το εθνικό κέντρο (15ος-20ός αι.)», *Ζ΄ Πανιόνιο Συνέδριο, Λευκάδα, 26-30 Μαΐου 2002, Πρακτικά*, Τόμος Β΄, Δεύτερο Τμήμα, Ο χώρος και τα δημογραφικά μορφώματα. Οι κύριοι συντελεστές της οικονομίας, Αθήνα, Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών 2004, σ. 648-651.

163. «Από το εμείς στο εγώ και από το εγώ στην πλήρη απάλειψή του. Ένα διάγραμμα της κοσμοθεωρίας του ποιητή Μανόλη Πρατικάκη», *Πόρφυρας*, τχ. 113, Οκτώβριος-Δεκέμβριος 2004, Αφιέρωμα στον Μανόλη Πρατικάκη, σ. 357-365.

164. «Ένα (ακόμη) σύμπτωμα της σπασμωδικής επιστήμης: το χαμένο κέντρο της ελληνικής μετρικολογικής παράδοσης», *Μνήμη Άλκη Αγγέλου. Τα άφθονα σχήματα του παρελθόντος. Ζητήσεις της πολιτισμικής ιστορίας και της θεωρίας της λογοτεχνίας*, Πρακτικά Ι΄ Επιστημονικής Συνάντησης, 3-6 Οκτωβρίου 2002, Θεσσαλονίκη, University Studio Press 2004, σ. 91-97.

165. «Η νέα έκδοση της μυθιστορηματικής τριλογίας και της *Αλληλογραφίας* του Ι.Μ. Παναγιωτόπουλου», *Δελτίο Εκπαιδευτικού Προβληματισμού και Επικοινωνίας* [Σχολής Ι.Μ. Παναγιωτόπουλου], τχ. 33, Φθινόπωρο-Χειμώνας 2004, σ. 25-27.

166. «Οι επτανησιακές μεταφράσεις ιταλικής ποίησης κατά τον 19ο αιώνα», *ΣΤ΄ Διεθνές Πανιόνιο Συνέδριο, Ζάκυνθος, 23-27 Σεπτεμβρίου 1997, Πρακτικά*, Τόμος τέταρτος, Τέχνες-Φιλολογία, Αθήνα, Κέντρο Μελετών Ιονίου - Εταιρεία Ζακυνθιακών Σπουδών 2004, σ. 119-133.

167. «Η συγκριτολογική ματιά του Κριαρά στην επτανησιακή ποιητική παράδοση του 19ου αιώνα», *Σύγκριση*, τχ. 15, Οκτώβριος 2004, σ. 22-31.

168. «Η επτανησιακή ποίηση πριν και μετά την Ένωση της Επτανήσου με την Ελλάδα», *Θέματα Λογοτεχνίας*, τχ. 27, Σεπτέμβριος-Δεκέμβριος 2004, σ. 61-68.

169. «Μετρική και ποίηση στα έμμετρα κείμενα της κρητικής λογοτεχνίας», *Πεπραγμένα Θ΄ Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου. Τόμος Β1 Βυζαντινή και μεταβυζαντινή περίοδος. Ιστορία, γλώσσα και λογοτεχνία*, Ηράκλειο, Εταιρεία Κρητικών Ιστορικών Μελετών 2004, σ. 25-38.

170. «Η ποίηση του Τάκη Σινόπουλου από τη σημερινή σκοπιά: ο ποιητής και η ιστορία», *Λυχνάρι. Τριμηνιαία έκδοση λόγου και τέχνης του Ιωνικού Συνδέσμου*, Μάιος 2005, σ. 4-9.

171. «Η διδασκαλία της λογοτεχνίας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση: θεωρία και πράξη», *Γλώσσα και λογοτεχνία στην Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση*, Επιστημονική επιμέλεια: Κώστας Μπαλάσκας, Κώστας Αγγελάκος, Αθήνα, Εκδόσεις Μεταίχμιο [Μάιος] 2005, σ. 21-33.

172. «Μετά το τέλος της ομορφιάς. Σκέψεις για την ποίηση του Χάρη Βλαβιανού», *Πόρφυρας*, τχ. 116, Ιούλιος-Σεπτέμβριος 2005, σ. 291-309.

173. «Η ποίηση του Καβάφη και οι "ανελλήνιστοι" αναγνώστες της», *Το Δέντρο*, τχ. 145-146, Νοέμβριος 2005-Ιανουάριος 2006, [Αφιέρωμα:] Ο διεθνής Καβάφης. Απήχηση και επιρροές στην ξενόγλωσση γραμματεία, σ. 129-132.

174. «Από την ποίηση στην κριτική της. Τάσος Λειβαδίτης, *Έλληνες ποιητές*, Πρόλογος Τίτος Πατρίκιος, Επίλογος Θανάσης Θ. Νιάρχος, Εκδ. Καστανιώτη 2005» [βιβλιοκρισία], *Ποίηση*, τχ. 26, Φθινόπωρο-Χειμώνας 2005, σ. 268-271.

175. «Μια αδιόρατη όψη της ιστορίας της λογοτεχνίας. Αθηνά Βογιατζόγλου, *Η γένεση των πατέρων. Ο Σικελιανός ως διάδοχος των εθνικών ποιητών*, Καστανιώτης, Αθήνα 2005» [βιβλιοκρισία], *Νέα Εστία*, τχ. 1785, Ιανουάριος 2006, σ. 102-107.

176. «Η μετρική της ποίησης του Κωστή Παλαμά. Παρατηρήσεις και διαπιστώσεις», *Κωστής Παλαμάς. Εξήντα χρόνια από τον θάνατό του* (*1943-2003*), Β΄ Διεθνές

Συνέδριο, Γραμματολογικά – Εκδοτικά – Κριτικά – Ερμηνευτικά ζητήματα, Πρακτικά, Τόμος Α΄, Αθήνα, Ίδρυμα Κωστή Παλαμά 2006, σ. 303-340.

177. «Ο κριτικός Τάκης Σινόπουλος και ο υπερρεαλισμός», *Ελληνικός μεταπολεμικός υπερρεαλισμός*, Εισαγωγή Ερ. Καψωμένος, Επιμέλεια Γ.Η. Παππάς, Πάτρα, Εκδόσεις Περί Τεχνών – Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων 2005.

178. «Η αντοχή του λυρισμού», «Η ποίηση του Μανόλη Πρατικάκη», «Από το Εμείς στο Εγώ και από το Εγώ στην πλήρη απάλειψή του. Ένα διάγραμμα της κοσμοθεωρίας του ποιητή Μανόλη Πρατικάκη» και «Η ποίηση του Μανόλη Πρατικάκη και τα προβλήματα της μουσικής της ερμηνείας», Θεοδόσης Πυλαρινός, *Η κριτική αξιολόγηση της ποίησης του Μανόλη Πρατικάκη*, Αθήνα, Εκδόσεις Μελάνι 2006, σ. 284-286, 299-308, 351-354 και 373-375.

179. «Charis Vlavianòs. Dopo la fine della bellezza», *Poesia*, τχ. 208, Σεπτέμβριος 2006, σ. 47-50.

180. «Ο σολωμισμός των Επτανήσιων "σολωμικών ποιητών". (Πρόδρομη ανακοίνωση)», *Πόρφυρας*, τχ. 120, Ιούλιος-Σεπτέμβριος 2006, σ. 313-320.

181. «[Εισαγωγή] *Πανελλήνιος ανθολογία ήτοι απάνθισμα των εκλεκτοτέρων ελληνικών ποιημάτων*, υπό Δημητρίου Κ. Κοκκινάκη, Εν Αθήναις, Εκ του τυπογραφείου Α. Ζ. Διαλησμά 1899», στην ηλεκτρονική διεύθυνση: http://www.greek-language.gr/greekLand/literature/anthologies/scanned/index.html

182. «[Εισαγωγή] *Λύρα. Ανθολογία της νεωτέρας ελληνικής ποιήσεως*, υπό Ιωάννου Πολέμη, Εν Αθήναις, Ελληνική Εκδοτική Εταιρεία 1910», στην ηλεκτρονική διεύθυνση: http://www.greek-language.gr/greekLand/literature/anthologies/scanned/index.html.

183. «[Εισαγωγή] *Οι νέοι. Εκλογή από το έργο των νέων Ελλήνων ποιητών 1910-1920*, Επιμέλεια Τέλλου Άγρα, Εν Αθήναις, Εκδοτικός οίκος «Ελευθερουδάκης» 1922», στην ηλεκτρονική διεύθυνση: http://www.greek-language.gr/greekLand/literature/anthologies/scanned/index.html.

184. «[Εισαγωγή] *Οι νέοι διηγηματογράφοι*, Επιμέλεια: Α. Δ. Παπαδήμα, Εκδοτικός οίκος «Αθηνά» Αρ. Ι. Ράλλη, Ευριπίδου 6, Αθήναι 1923», στην ηλεκτρονική διεύθυνση: http://www.greek-language.gr/greekLand/literature/anthologies/scanned/index.html.

185. «Η επτανησιακή ποίηση πριν και μετά την Ένωση της Επτανήσου με την Ελλάδα», *Επιστημονικό συνέδριο. Η Ένωση της Επτανήσου με την Ελλάδα 1864-2004. Πρακτικά, Τόμος Β΄, Ιδεολογία – Πολιτισμός*, Αθήνα, Βουλή των Ελλήνων – Ακαδημία Αθηνών 2006, σ. 133-141.

186. «Ο Κάλβος εκ των υστέρων», στην ηλεκτρονική διεύθυνση: http://e-poema.eu/afieromatext.php?id=41&pid=

187. «Το διεισδυτικό βάθος μιας κριτικοφιλολογικής ματιάς στην όψιμη ποίηση του Ελύτη. Νικήτας Παρίσης, *Και με φως και με θάνατον. Επτά μελετήματα για τον Οδυσσέα Ελύτη, Με ένα χρονολόγιο για τον Οδυσσέα Ελύτη γραμμένο από τον Δημήτρη Δασκαλόπουλο*, Μεταίχμιο, Αθήνα 2005» [βιβλιοκρισία], *Ποίηση*, τχ. 28, Φθινόπωρο-Χειμώνας 2006, σ. 301-305.

188. «Σκέψεις για τη σύγχρονη ελληνική ποίηση», *Ποίηση*, τχ. 28, Φθινόπωρο-Χειμώνας 2006, σ. 331-343.

189. «Η μετρική ταυτότητα του *Ερωτόκριτου*», *Ζητήματα ποιητικής στον* Ερωτόκριτο, Επιμέλεια: Στέφανος Κακλαμάνης, Ηράκλειο, Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη 2006, σ. 439-460.

190. «Η αρχαιότητα πυξίδα της νεοελληνικής (λογοτεχνίας και) ταυτότητας. *Η πρόσληψη της αρχαιότητας στο βυζαντικό και νεοελληνικό μυθιστόρημα*, επιμ. Στέφανος Κακλαμάνης, Μιχαήλ Πασχάλης, Στιγμή, Αθήνα 2005» [βιβλιοκρισία], *Νέα Εστία*, τ. 161, τχ. 1797, Φεβρουάριος 2007, σ. 323-325.

191. «Ανδρέας Κάλβος. Οι Ωδές της αναγεννημένης Ελλάδας», *Παγκόσμια Πολιτιστική Εγκυκλοπαίδεια. Biographies, οι μεγάλοι όλων των εποχών*, τόμ. 5, Νεότερος ελληνισμός, Αθήνα, Εκδόσεις Δομή 2007, σ. 274-285.

192. «Κωνσταντίνος Καβάφης. Ο λυρικός και στοχαστικός ποιητής των μελλουσών γενεών», *Παγκόσμια Πολιτιστική Εγκυκλοπαίδεια. Biographies, οι μεγάλοι όλων των εποχών*, τόμ. 7, Σύγχρονος ελληνισμός, Αθήνα, Εκδόσεις Δομή 2007, σ. 36-49.

193. «Άγγελος Σικελιανός. Ύψιστος λυρικός οραματισμός», *Παγκόσμια Πολιτιστική Εγκυκλοπαίδεια. Biographies, οι μεγάλοι όλων των εποχών*, τόμ. 7, Σύγχρονος ελληνισμός, Αθήνα, Εκδόσεις Δομή 2007, σ. 50-65.

194. «Γεώργιος Σεφέρης. Ο στοχαστικός ποιητής», *Παγκόσμια Πολιτιστική Εγκυκλοπαίδεια. Biographies, οι μεγάλοι όλων των εποχών*, τόμ. 7, Σύγχρονος ελληνισμός, Αθήνα, Εκδόσεις Δομή 2007, σ. 90-109.

195. «Οδυσσέας Ελύτης. Συνθέτοντας τον κόσμο μέσω της ποίησης», *Παγκόσμια Πολιτιστική Εγκυκλοπαίδεια. Biographies, οι μεγάλοι όλων των εποχών*, τόμ. 7, Σύγχρονος ελληνισμός, Αθήνα, Εκδόσεις Δομή 2007, σ. 110-125.

196. «Γιάννης Ρίτσος. "Εμείς τραγουδάμε για να σμίξουμε τον κόσμο"», *Παγκόσμια Πολιτιστική Εγκυκλοπαίδεια. Biographies, οι μεγάλοι όλων των εποχών*, τόμ. 7, Σύγχρονος ελληνισμός, Αθήνα, Εκδόσεις Δομή 2007, σ. 126-141.

197. «Κική Δημουλά. Η ποίηση της γυναικείας ψυχής», *Παγκόσμια Πολιτιστική Εγκυκλοπαίδεια. Biographies, οι μεγάλοι όλων των εποχών*, τόμ. 7, Σύγχρονος ελληνισμός, Αθήνα, Εκδόσεις Δομή 2007, σ. 486-495.

198. «"Ο πρώτος λόγος των Παραδείσων". Οι ρυθμικές καινοτομίες, η ειδολογική ταυτότητα και οι ποιητικές στοχεύσεις ενός ανολοκλήρωτου συνθέματος», *Κωστής Παλαμάς. Ο ποιητής και ο κριτικός*, Φιλολογική επιμέλεια Παντελής Βουτουρής, Αθήνα, Εκδόσεις Μεσόγειος 2007, σ. 285-333.

199. Λήμματα στο *Λεξικό νεοελληνικής λογοτεχνίας. Πρόσωπα – έργα – ρεύματα – όροι*, Αθήνα, Εκδόσεις Πατάκη [Οκτώβριος] 2007, σσ. 2459.

200. «Μια προφορική ανάγνωση της καβαφικής ποίησης εν φαντασία και λόγω. *Κ.Π. Καβάφη, Ποιήματα (1896-1933)*, Επιμέλεια-ανάγνωση: Κυριάκος Ευθυμίου, Λευκωσία, In Autumn Leaves Ltd 2006» [κριτική cd], *Ποίηση*, τχ. 30, Φθινόπωρο-Χειμώνας 2007, σ. 297-303.

201. «The Responsibility of Testimony. Literature and History in Contemporary Cypriot Literature», *Études Helléniques / Hellenic Studies*, τ. 15, αρ. 2, Φθινόπωρο-Χειμώνας 2007, σ. 319-326.

202. «Σύγχρονες ανθολογίες ποίησης», στην ιστοσελίδα http://www.greek-language.gr/greekLang/literature/studies/essays/03.html (Φεβρουάριος 2008).

203. «Σταθμοί του ταξιδιού της μυθικής Αργώς στην ελληνική ποίηση του 20ού αιώνα», *Phasis. Greek and Roman Studies*, volume 10 (II) 2007 (The Argonautica and World Culture), σ. 163-184.

204. «Ο ζωντανός λόγος των ποιητών. Αγάθη Γεωργιάδου, *Ιδανικές φωνές και αγαπημένες... Σημειώσεις στο περιθώριο των ποιημάτων που διαβάζουν οι ίδιοι οι ποιητές*, Μεταίχμιο, Αθήνα 2006 [3 βιβλία και 3 cd με τίτλο *Ιδανικές φωνές και αγαπημένες... Οι ποιητές διαβάζουν τα ποιήματά τους*]» [βιβλιοκρισία], *Ποιητική*, Άνοιξη-Καλοκαίρι 2008, τχ. 1, σ. 298-300.

205. «Η ψευδοαναβίωση των αρχαίων μέτρων και η μετααναβίωσή τους στην ελληνική ποίηση του 20ού αιώνα», *Πόρφυρας*, τχ. 128, Ιούλιος-Σεπτέμβριος 2008, σ. 211-233.

206. «Ο Χειμωνάς σε αναμέτρηση με τον σαιξπηρικό *Άμλετ*. Αικατερίνη Δούκα-Καμπίτογλου, *Ο Άμλετ του Γιώργου Χειμωνά. Αναβιώνοντας τη δύσθυμη αναγέννηση*, Επίκεντρο, Θεσσαλονίκη 2008, σ. 96» [βιβλιοκρισία], *Νέα Εστία*, τχ. 1813, Ιούλιος-Αύγουστος 2008, σ. 183-188.

207. «Μορφολογικές παρατηρήσεις για τα πρώτα ποιητικά βιβλία του Ρίτσου», *Διεθνές Συνέδριο. Ο ποιητής και ο πολίτης Γιάννης Ρίτσος. Οι εισηγήσεις*, Επιμέλεια Αικατερίνη Μακρυνικόλα – Στράτης Μπουρνάζος, Αθήνα, Μουσείο Μπενάκη – Εκδόσεις Κέδρος 2008, σ. 337-363.

208. «Ελληνικός υπερρεαλισμός: Μια διαδρομή επτά δεκαετιών», *Το Δέντρο*, τχ. 165-166, [Αφιέρωμα:] Νεοελληνικός σουρεαλισμός: Αντίκτυποι και υποθήκες, Φθινόπωρο 2008, σ. 41-45.

209. «*Zorba the Greek* του Μιχάλη Κακογιάννη και *Βίος και πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά* του Νίκου Καζαντζάκη: μια σύγκριση υπό τη σκιά της πρόσληψης του καζαντζακικού έργου», *Σύγκριση*, τχ. 19, Δεκέμβριος 2008, σ. 50-84.

210. «Πρόλογος στην πρώτη έκδοση (2000)»· «Κεφάλαιο 1. Η Επτανησιακή ποίηση του 19ου αιώνα. Γενικά χαρακτηριστικά»· «Κεφάλαιο 2. Η ποίηση του Διονυσίου Σολωμού»· «Κεφάλαιο 3. Η ποίηση του Ανδρέα Κάλβου»· «Κεφάλαιο 4. Η πρώτη αθηναϊκή σχολή. Ρομαντική ποίηση και πεζογραφία (1830-1880)» ·«Κεφάλαιο 10. Η ποίηση του Κ.Γ. Καρυωτάκη», *Νεότερη ελληνική λογοτεχνία (19ος και 20ός αιώνας). Εγχειρίδιο μελέτης*, *Γράμματα ΙΙ. Νεοελληνική Φιλολογία (19ος και 20ός αιώνας)*, Β΄ έκδοση, Πάτρα, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο 2008, σ. 31-38, 53-83, 85-110, 111-125, 127-157 και 319-336.

211. «Οδυσσέας Ελύτης», *100 μεγάλοι Έλληνες. Οι κορυφαίοι όλων των εποχών*, Τόμος Α΄, Αθήνα, Σκάι/βιβλίο [Μάιος] 2009, σ. 155-160.

212. «Κωνσταντίνος Π. Καβάφης», *100 μεγάλοι Έλληνες. Οι κορυφαίοι όλων των εποχών*, Τόμος Β΄, Αθήνα, Σκάι/βιβλίο 2009, σ. 17-22.

213. «Κωστής Παλαμάς», *100 μεγάλοι Έλληνες. Οι κορυφαίοι όλων των εποχών*, Τόμος Β΄, Αθήνα, Σκάι/βιβλίο 2009, σ. 241-245.

214. «Σύγχρονη πεζογραφία vs σύγχρονη ποίηση: Λογοτεχνικός λαϊκισμός vs λογοτεχνικός αριστοκρατισμός;», *Η Λέξη*, τχ. 200, Απρίλιος-Ιούνιος 2009, σ. 198-204.

215. «Η ποιητική γενιά του 1970 και η ελληνική αρχαιότητα», *Ελληνική αρχαιότητα και νεοελληνική λογοτεχνία. Πρακτικά*, Επιμέλεια Θεοδόσης Πυλαρινός, Κέρκυρα, Ιόνιο Πανεπιστήμιο – Τμήμα Ιστορίας 2009, σ. 25-40.

216. «"Εσύ ξεκίνησες αποφασισμένος από την αρχή να γίνεις μεγάλος". Αντιδικίες των μεταπολεμικών και μεταπολιτευτικών ποιητών με τους μείζονες ποιητές της γενιάς του '30», *Επιστημονικό συμπόσιο. «Χαμηλές φωνές στη λογοτεχνία» (1 & 2 Δεκεμβρίου 2006)*, Αθήνα, Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας (Ιδρυτής: Σχολή Μωραΐτη) 2009, σ. 47-72.

217. «Ένα "διεξοδικό χρονικό" της νεότερης λογοτεχνίας μας», *Για τον Αλέξανδρο Αργυρίου*, Αθήνα, Βιβλιοθήκη του Μουσείου Μπενάκη, Τιμής Ένεκεν – 2, 2009, σ. 33-43.

218. «Ο σολωμισμός των Επτανησίων "σολωμικών ποιητών" (Πρόδρομη ανακοίνωση)», *Η΄ Διεθνές Πανιόνιο Συνέδριο, Κύθηρα, 21-25 Μαΐου 2006, Πρακτικά*, Τόμος ΙVA, Επτανησιακός Πολιτισμός (Μέρος Α΄), Αθήνα, Εταιρεία Κυθηραϊκών Μελετών 2009, σ. 102-112.

219. «Μορφολογικές παρατηρήσεις για τα πρώτα ποιητικά βιβλία του Ρίτσου», *Εισαγωγή στην ποίηση του Ρίτσου. Επιλογή κριτικών κειμένων*, Επιμέλεια Δημήτρης Κόκορης, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης 2009, σ. 345-376.

220. «Ελληνική ποίηση και κινηματογράφος. Το παράδειγμα μιας σύγκρισης: Τάκης Σινόπουλος, *Νεκρόδειπνος* – Alain Resnais, *Hiroshima mon amour*», *Σύγκριση*, τχ. 20, 2009 [Φεβρουάριος 2010], σ. 7-50.

221. «Η ποίηση του Ρίτσου ανάμεσα στο μεγάλο και το μικρό ποίημα: Ταλάντευση ή αλληλοσυμπλήρωση;», *Θέματα λογοτεχνίας*, Αφιέρωμα στον Γιάννη Ρίτσο, τχ. 42, Σεπτέμβριος-Δεκέμβριος 2009 [Μάρτιος 2010], σ. 223-234.

222. «Ο ποιητής Ουράνης από τη σημερινή σκοπιά: "Κρινοδάχτυλες οπτασίες" ή μια ανθεκτική λυρική "χαμηλή φωνή";», *Νέα Εστία*, τ. 167, τχ 1831, Μάρτιος 2010, σ. 464-487.

223. «Ο Σολωμός του Κυριάκου Χαραλαμπίδη», *Πάροδος*, τχ. 37, Ιούλιος 2010, σ. 4360-4368.

224. «Ο Γιώργος Χειμωνάς ως νεοτερικός (;) συγγραφέας», *Η νεοτερικότητα στη νεοελληνική λογοτεχνία και κριτική του 19ου και του 20ού αιώνα. Πρακτικά της ΙΒ΄ επιστημονικής συνάντησης του Τομέα Μεσαιωνικών και Νέων Ελληνικών Σπουδών αφιερωμένης στη μνήμη της Σοφίας Σκοπετέα (Θεσσαλονίκη, 27-29 Μαρτίου 2009)*, Θεσσαλονίκη, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Επιστημονική Επετηρίδα της Φιλοσοφικής Σχολής, Περίοδος Β΄, Τεύχος Τμήματος Φιλολογίας, Τόμος Δωδέκατος 2010, σ. 495-508.

225. «"Το πανηγύρι στα σπάρτα": Μια φιλολογική ανάγνωση», *Πρακτικά Επιστημονικού Συνεδρίου, Ο Κωστής Παλαμάς σήμερα 150 χρόνια από τη γέννησή του*, 19-20 Ιουνίου 2009, Συνεδριακό Κέντρο της Νομαρχίας Αιτωλοακαρνανίας, Ιερά Πόλη Μεσολογγίου, Αθήνα, Αιτωλική Πολιτιστική Εταιρεία 2010, σ. 287-311.

226. «Ο ποιητής και η πόλη του. *Λευκωσία*, επιλογή κειμένων Κυριάκος Χαραλαμπίδης, με σύγχρονες φωτογραφίες του Ευριπίδη Κλέοπα και παλαιότερες άλλων φωτογράφων, Μεταίχμιο, Αθήνα 2010, σ. 424» [βιβλιοκρισία], *Νέα Εστία*, τχ. 1840, Ιανουάριος 2011, σ. 161-164.

227. «Η μετρική του *Αλαφροΐσκιωτου*: Από τη ρυθμική επίδραση του *Laus Vitae* του D'Annunzio στον ''ελευθερωμένο δεκαπεντασύλλαβο''», *Εισαγωγή στην ποίηση του Σικελιανού. Επιλογή κριτικών κειμένων*, Επιμέλεια Ερατοσθένης Γ. Καψωμένος, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης 2011, σ. 395-415.

228. «*Zorba the Greek* του Μιχάλη Κακογιάννη και *Βίος και πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά* του Νίκου Καζαντζάκη: μια σύγκριση υπό τη σκιά της πρόσληψης του καζαντζακικού έργου», *Νίκος Καζαντζάκης. Παραμορφώσεις, παραλείψεις, μυθοποιήσεις*, Επιμέλεια Έρη Σταυροπούλου, Θανάσης Αγάθος, Αθήνα, Εκδόσεις Γκοβόστη 2011, σ. 81-114.

229. «Ο Παπαδιαμάντης ως δείκτης της εκκρεμούς ταυτότητάς μας ανάμεσα στην Ανατολή και τη Δύση [Συνομιλία του "Δ" με τον Ευριπίδη Γαραντούδη]», *Το Δέντρο*, τχ. 181-182, Ιούνιος 2011, [Αφιέρωμα:] Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης. Νέες αναγνώσεις, σ. 23-27.

230. «Ο άρρηκτος δεσμός του κοινωνικού με το υπαρξιακό βίωμα. Πάνος Κ. Θασίτης, *Τα ποιήματα*, Επιμέλεια: Σταύρος Ζαφειρίου. Εισαγωγή: Αλέξης Ζήρας. Αθήνα, Νεφέλη 2011, 227 σελ.» [βιβλιοκρισία], *Εντευκτήριο*, τχ. 93, Απρίλιος-Ιούνιος 2011, σ. 104-107.

231. «Ελληνική ποίηση και κινηματογράφος: Μεταμορφώσεις της ιστορικής και της καλλιτεχνικής μνήμης», *Γραφές της μνήμης. Σύγκριση – Αναπαράσταση – Θεωρία*, Εισαγωγή-επιμέλεια Ζ.Ι. Σιαφλέκης, Αθήνα, Εκδόσεις Gutenberg-Ελληνική Εταιρεία Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας 2011, σ. 455-473.

232. «Η κυπριακή λογοτεχνία στην Ελλάδα. Μια σημαντική προσπάθεια για έξοδο από την αφάνεια. Γιώργος Κεχαγιόγλου, *Ντίνα Παγιάση Κατσούρη. Ποιήματα και διηγήματα: μια ανθολόγηση*, Αθήνα, Εκδόσεις Τόπος, Επί των κειμένων. Κυπριακή Λογοτεχνία Ι, 2009, σ. 196. Λευτέρης Παπαλεοντίου - Έλλη Φιλοκύπρου, *Κυπριακή μετασυμβολιστική ποίηση*, Αθήνα, Εκδόσεις Τόπος, Επί των κειμένων. Κυπριακή Λογοτεχνία ΙΙ, 2009, σ. 156. Κώστας Νικολαΐδης, *Ανθολογία ποίησης Θοδόση Πιερίδη*, Αθήνα, Εκδόσεις Τόπος, Επί των κειμένων. Κυπριακή Λογοτεχνία ΙΙΙ, 2010, σ. 183. Γιώργος Μολέσκης, *Σύγχρονοι Τουρκοκύπριοι ποιητές: Απόπειρα επικοινωνίας*, Αθήνα, Εκδό-

σεις Τόπος, Επί των κειμένων. Κυπριακή Λογοτεχνία IV, 2010, σ. 141» [βιβλιοκρισία], *Νέα Εστία*, τ. 170, τχ. 1847, Σεπτέμβριος 2011, σ. 424-427.

233. «Γιατί να διαβάσει κανείς Σικελιανό σήμερα; *Εισαγωγή στην ποίηση του Σικελιανού. Επιλογή κριτικών κειμένων*, Επιμέλεια Ερατοσθένης Γ. Καψωμένος, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης 2011, σελ. 501» [βιβλιοκρισία], *The Athens Review of Books-Αθηναϊκή Επιθεώρηση του Βιβλίου*, τχ. 22, Οκτώβριος 2011, σ. 23-25.

234. «Ο Οδυσσέας Ελύτης και ο κινηματογράφος», *Φιλελεύθερη Έμφαση*, τχ. 49, Οκτώβριος-Δεκέμβριος 2011, σ. 123-132.

235. «Ο Ελύτης παρών στο παρόν μας. [1] Οδυσσέας Ελύτης, *Συν τοις άλλοις. 37 συνεντεύξεις*, Αθήνα, Ύψιλον/βιβλία 2011, σελ. 352 + ένθετο cd: Συνέντευξη τύπου στη «Μεγάλη Βρεταννία», 19 Οκτωβρίου 1979. [2] *Οδυσσέας Ελύτης. Ο ναυτίλος του αιώνα*, Σύνθεση – επιμέλεια Ιουλίτα Ηλιοπούλου, Αθήνα, Ίκαρος 2011, σελ. 400. [3] *Ο Ελύτης στην Ευρώπη. Πρακτικά συνεδρίου*, Πανεπιστήμιο της Ρώμης «La Sapienza», Νοέμβριος 2006, Επιμέλεια Paola Maria Minucci - Χρήστος Μπιντούδης, Αθήνα, Εκδόσεις Ίκαρος 2011, σελ. 568» [βιβλιοκρισία], *The Athens Review of Books-Αθηναϊκή Επιθεώρηση του Βιβλίου*, τχ. 25, Ιανουάριος 2012, σ. 12-14.

236. «Μια συστηματική φιλολογική θεώρηση της αφανούς κυπριακής λογοτεχνίας. Θεοδόσης Πυλαρινός, *Εν ειναλίη Κύπρω έσσετ' αοιδός. Μελετήματα για την κυπριακή λογοτεχνία*, Αίπεια, Σπίτι της Κύπρου και Πάπυρος, Αθήνα 2011» [Βιβλιοκρισία], *Νέα Ευθύνη*, τχ. 11, Μάιος-Ιούνιος 2012, σ. 309-313.

237. «Ο καρυωτακισμός πριν από τον Καρυωτάκη: φιλολογικές και ιστορικές όψεις του φαινομένου», *Η νεοελληνική λογοτεχνία στον Μεσοπόλεμο. Ιστορική και φιλολογική προσέγγιση*, Πρακτικά Συνεδρίου (Πύργος Ηλείας, 14-16 Μαΐου 2010), Επιμέλεια Αθανάσιος Θ. Φωτόπουλος, Πύργος, Εκδόσεις Αναζήτηση 2012, σ. 365-382.

238. «Ο Κάλβος μεταξύ νεοκλασικισμού και ρομαντισμού», *Τριαντάφυλλα και γιασεμιά. Τιμητικός τόμος για την Ελένη Πολίτου-Μαρμαρινού*, Επιμέλεια Ζ.Ι. Σιαφλέκης – Ερασμία-Λουίζα Σταυροπούλου, Αθήνα, Gutenberg 2012, σ. 110-135.

239. «Ερευνητικό πρόγραμμα "Επαφές της ελληνικής λογοτεχνίας του 20ού αιώνα με τον κινηματογράφο. Σχολιασμένη βιβλιογραφική καταγραφή"», *Από τη λογοτεχνία στον κινηματογράφο. Πρακτικά ημερίδας*, Επιμέλεια: Φ. Ταμπάκη-Ιωνά, Μ.Ε. Γαλάνη, Αθήνα, Αιγόκερως – Πανεπιστήμιο Αθηνών, Φιλοσοφική Σχολή / Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας 2011 [Μάρτιος 2012], σ. 79-85.

240. «Ο Μαβίλης και το επτανησιακό σονέτο: Κληρονομία, συγκλίσεις και αποκλίσεις», *Κερκυραϊκά Χρονικά*, περ. Β΄, τ. ΣΤ΄, 2012, Λορέντζος Μαβίλης. Εκατό χρόνια από τον θάνατό του. Πρακτικά επιστημονικής διημερίδας, 28-29 Απριλίου 2012, Κέρκυρα, Εταιρεία Κερκυραϊκών Σπουδών 2012, σ. 41-49.

241. «Ελληνική ποίηση και κινηματογράφος στις μεταπολεμικές ποιητικές γενιές. Αποτυπώσεις της ιστορικής και καλλιτεχνικής μνήμης», *Για μια ιστορία της ελληνικής λογοτεχνίας του εικοστού αιώνα. Προτάσεις ανασυγκρότησης, θέματα και ρεύματα, Πρακτικά συνεδρίου στη μνήμη του Αλέξανδρου Αργυρίου, Ρέθυμνο 20-21 Μαΐου 2011*, Επιμέλεια Αγγέλα Καστρινάκη, Αλέξης Πολίτης, Δημήτρης Τζιόβας, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης – Μουσείου Μπενάκη [Νοέμβριος] 2012, σ. 327-353.

242. «Ο ίμερος του έρωτα και της υψηλής ποίησης. Κυριάκος Χαραλαμπίδης, *Ίμερος*, Μεταίχμιο, Αθήνα 2012» [βιβλιοκρισία], *Ποιητική*, τχ. 10, Φθινόπωρο-Χειμώνας 2012, σ. 274-278.

243. «Τα ποιήματα του Νικηφόρου Βρεττάκου στα Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης», *Φιλολογική*, χρ. 30, τχ. 121, Οκτώβριος-Δεκέμβριος 2012, σ. 19-23.

244. «Η αθεράπευτη έ(λ)ξη του λαϊκισμού» [επιστολή], *Το Δέντρο*, τχ. 191-192, Φεβρουάριος 2013, σ. 210-220.

245. «Μια αθησαύριστη επιφυλλίδα του Οδυσσέα Ελύτη», *The Athens Review of Books-Αθηναϊκή Επιθεώρηση του Βιβλίου*, τχ. 38, Μάρτιος 2013, σ. 6-7.

246. «Πιστός του οράματος μιας αναγεννητικής νέκυιας. Μανόλης Πρατικάκης, *Κιβωτός*, Αθήνα, Τυπωθήτω-Λάλον ύδωρ 2012» [βιβλιοκρισία], *Ο αναγνώστης* [ηλεκτρονικό περιοδικό], 19 Μαρτίου 2013, ηλεκτρονική δημοσίευση: http://www.oanagnostis.gr

247. «Οι εποχές της μνήμης. Κώστας Μαυρουδής, *Τέσσερις εποχές*, Αθήνα, Κέδρος 2010» [βιβλιοκρισία], *Ο αναγνώστης* [ηλεκτρονικό περιοδικό], 11 Απριλίου 2013, ηλεκτρονική δημοσίευση: http://www.oanagnostis.gr

248. «Ιταλική [γλώσσα]», *«...γνώριμος και ξένος...». Η νεοελληνική λογοτεχνία σε άλλες γλώσσες*, Επιμέλεια Βασίλης Βασιλειάδης, [Θεσσαλονίκη], Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού – Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας [Μάιος] 2013, σ. 169-188.

249. «Η (πολεμική) ιστορία, το αναπόδραστο παρόν μας. Σταύρος Ζαφειρίου, *Προς τα πού (Μια πολεμική ιστορία)*, Αθήνα, Νεφέλη 2012» [βιβλιοκρισία], *Ο αναγνώστης* [ηλεκτρονικό περιοδικό], 31 Μαΐου 2013, ηλεκτρονική δημοσίευση: http://www.oanagnostis.gr

250. «Η ποιητική γενιά του 1930 και ο κινηματογράφος: Οι περιπτώσεις του Γιώργου Σεφέρη και του Οδυσσέα Ελύτη», *Η λογοτεχνία και οι τέχνες της εικόνας. Ζωγραφική και κινηματογράφος*, Επιμέλεια Δημήτρης Αγγελάτος - Ευριπίδης Γαραντούδης, Αθήνα, Εκδόσεις Καλλιγράφος [Μάιος] 2013, σ. 79-137.

251. «Γιώργος Κεχαγιόγλου – Λευτέρης Παπαλεοντίου, *Ιστορία της νεότερης Κυπριακής Λογοτεχνίας* [Δημοσιεύματα του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών, 11], Λευκωσία, Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών, 2010, σελ. 960» [βιβλιοκρισία], *Ελληνικά*, τ. 62, 2012 [Ιούνιος 2013], σ. 251-263.

252. «Μερικά σχόλια για τη μετρική της καβαφικής ποίησης», *Το Δέντρο*, τχ. 193-194, Οκτώβριος 2013, [Αφιέρωμα:] Ξαναδιαβάζουμε τον Καβάφη, σ. 28-32.

253. «Ο Καβάφης παρά τας οδούς», *Ο αναγνώστης* [ηλεκτρονικό περιοδικό], 24 Οκτωβρίου 2013, ηλεκτρονική δημοσίευση: http://www.oanagnostis.gr

254. «Η νέα έκδοση των Ωδών του Ανδρέα Κάλβου», *Ο αναγνώστης* [ηλεκτρονικό περιοδικό], 12 Νοεμβρίου 2013, ηλεκτρονική δημοσίευση: http://www.oanagnostis.gr

255. «Η εύθραυστη επικράτεια της ανθρώπινης εμπειρίας. Χάρης Βλαβιανός, *Η εύθραυστη επικράτεια των λέξεων. Ποιήματα / Σχεδιάσματα / Μεταγραφές: 1991-2003*, Αθήνα, Νεφέλη 2013» [βιβλιοκρισία], *The Athens Review of Books-Αθηναϊκή Επιθεώρηση του Βιβλίου*, τχ. 46, Δεκέμβριος 2013, σ. 29-30.

256. «Κυριάκος Χαραλαμπίδης: Η αντοχή του εθνικού ποιητή στις μέρες μας», *Ο αναγνώστης* [ηλεκτρονικό περιοδικό], 28 Ιανουαρίου 2014, ηλεκτρονική δημοσίευση: http://www.oanagnostis.gr και *Τα αιτωλικά*, τχ. 21, Ιούλιος-Δεκέμβριος 2013, σ. 29-37.

257. «Μια καίρια συμβολή στη μελέτη της "ελληνικής τύχης" του Leopardi. Christos Bintoudis, *Leopardi in Grecia*, Roma, Bulzoni Editore (Saggi di greco moderno – Filologia, letteratura, traduzione) 2012, 384 σελ.» [βιβλιοκρισία], *Σύγκριση*, τχ. 24, Φεβρουάριος 2014, σ. 101-105, ηλεκτρονική δημοσίευση: http://gcla.phil.uoa.gr/newfiles/syngrisi24/99-106.pdf.

258. «Κατερίνα Αγγελάκη-Ρουκ, το έσω-σώμα ή η αρχή ενός ατελείωτου ταξειδιού», *Ο αναγνώστης* [ηλεκτρονικό περιοδικό], 30 Μαρτίου 2014, ηλεκτρονική δημοσίευση: http://www.oanagnostis.gr

259. «Μια καίρια συμβολή στην καλύτερη κατανόηση του Κάλβου. Μιχαήλ Πασχάλης, *Ξαναδιαβάζοντας τον Κάλβο. Ο Ανδρέας Κάλβος, η Ιταλία και η αρχαιότητα*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2013, σελ. 306» [βιβλιοκρισία], *The Athens Review of Books-Αθηναϊκή Επιθεώρηση του Βιβλίου*, τχ. 50, Απρίλιος 2014, σ. 51-52.

260. «Η νεανική ποίηση της μεταπολίτευσης και ο κινηματογράφος», *Νεοελληνική λογοτεχνία και κριτική από τον διαφωτισμό έως σήμερα, Πρακτικά ΙΓ΄ Διεθνούς Επιστημονικής Συνάντησης, 3-6 Νοεμβρίου 2011, Μνήμη Παν. Μουλλά*, Αριστοτέλειο Πανεπι-

στήμιο Θεσσαλονίκης, Τμήμα Φιλολογίας – Τομέας Μεσαιωνικών και Νέων Ελληνικών Σπουδών, Αθήνα, Εκδόσεις Σοκόλη-Κουλεδάκη [Απρίλιος] 2014, σ. 762-774.

261. «Η ποίηση του Λορέντζου Μαβίλη ανάμεσα στα Επτάνησα και στην Αθήνα», *Θ΄ Πανιόνιο Συνέδριο, Παξοί, 26-30 Μαΐου 2010, Πρακτικά*, Τόμος Β΄, Επιμέλεια έκδοσης Αλίκη Δ. Νικηφόρου, Παξοί, Εταιρεία Παξινών Μελετών 2014, σ. 421-443.

262. «Το επικοινωνιακό φαινόμενο Κική Δημουλά», *The Athens Review of Books-Αθηναϊκή Επιθεώρηση του Βιβλίου*, τχ. 52, Ιούνιος 2014, σ. 50-54.

263. «Η νέα έκδοση των *Ποιημάτων* του Σεφέρη. Γιώργος Σεφέρης, *Ποιήματα*, νέα έκδοση, Αθήνα, Ίκαρος 2014, σελ. 503», *The Athens Review of Books-Αθηναϊκή Επιθεώρηση του Βιβλίου*, τχ. 53, Ιούλιος-Αύγουστος 2014, σ. 44-45.

264. «Τι υπάρχει πάνω και γύρω από την παλαμική "Φοινικιά";», *Ποιητική*, τχ. 13, Άνοιξη-Καλοκαίρι 2014, σ. 115-127.

265. «Η μελέτη της επτανησιακής ποίησης του 19ου αιώνα: αποτίμηση και ζητούμενα», *Νέα Ευθύνη*, τχ. 25, Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 2014, σ. 595-607.

266. «Τα ανεξάλειπτα ίχνη της οικογενειακής μνήμης μετά τον λυγμό. Χάρης Βλαβιανός, *Το αίμα νερό. Μυθιστόρημα σε σαράντα πέντε πράξεις*, Αθήνα, Εκδόσεις Πατάκη 2014» [βιβλιοκρισία], *Ο αναγνώστης* [ηλεκτρονικό περιοδικό], 18 Οκτωβρίου 2014, ηλεκτρονική δημοσίευση: http://www.oanagnostis.gr/ta-anexalipta-ichni-tis-ikogeniakis-mnimis-meta-ton-ligmo/

267. «Οι μεταμορφώσεις του σώματος σε ποίηση. Κατερίνα Αγγελάκη-Ρουκ, *Ποίηση 1963-2011*, Αθήνα, Εκδόσεις Καστανιώτη 2014» [βιβλιοκρισία], *Ο αναγνώστης* [ηλεκτρονικό περιοδικό], 17 Νοεμβρίου 2014, ηλεκτρονική δημοσίευση: http://www.oanagnostis.gr/i-metamorfosis-tou-somatos-se-piisi/

268. «Ποίηση και κρίση», *Ο Αναγνώστης. Περιοδικό για το βιβλίο και τις τέχνες*, τχ. 1, Νοέμβριος 2014, Αθήνα, Εκδόσεις Gutenberg, σ. 140-150.

269. «Μία αυτοανθολόγηση-αναδημιουργία», [Εισαγωγή στο βιβλίο] Μανώλης Πρατικάκης, *Εκλογή από το έργο του*, Αθήνα, Εκδόσεις Καλέντης [Νοέμβριος] 2014, σ. 11-15.

270. «Η αναβίωση της αρχαίας ελληνικής μετρικής τον 19ο αιώνα: μετρική θεωρία και ποιητική πράξη», *Πρακτικά πέμπτου συνεδρίου της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών. Συνέχειες, ασυνέχειες, ρήξεις στον ελληνικό κόσμο (1204-2014): οικονομία, κοινωνία, ιστορία, λογοτεχνία*, http://www.eens.org/EENS_congresses/2014/garantoudis_evripidis.pdf [Φεβρουάριος 2015].

271. «Αναστάσιος Δρίβας: ένας μεταιχμιακός μοντέρνος ποιητής», *The Athens Review of Books-Αθηναϊκή Επιθεώρηση του Βιβλίου*, τχ. 60, Μάρτιος 2015, σ. 39-41.

272. «Από τη μεγαλόψυχη μητέρα στη μητριά πατρίδα. *Τόποι της λογοτεχνίας. 134 συγγραφείς καταγράφουν μια ελληνική προσωπική γεωγραφία*, Επιμέλεια Μιχάλης Μοδινός, Αθήνα, Εκδόσεις Καστανιώτη – Εταιρεία Συγγραφέων 2015», [βιβλιοκρισία], *Ο αναγνώστης* [ηλεκτρονικό περιοδικό], 19 Απριλίου 2015, ηλεκτρονική δημοσίευση: http://www.oanagnostis.gr/apo-ti-megalopsichi-mitera-sti-mitria-patrida/

273. «Στέφανος Μαρτζώκης. Ένας από τους "τελευταίους" Επτανήσιους στην Αθήνα», *The Athens Review of Books Αθηναϊκή Επιθεώρηση του Βιβλίου*, τχ. 64, Ιούλιος-Αύγουστος 2015, σ. 39-41.

274. [σε συνεργασία με τη Μάρα Ψάλτη] «Το ερωτικό μπεστ σέλλερ της ελληνικής μοντέρνας ποίησης: *Το μονόγραμμα* και η πρόσληψή του», *Ποιητική*, τχ. 16, Φθινόπωρο 2015, σ. 182-233.

275. «Κάποιος που τ' όνομά του γράφτηκε στο νερό. Ανδρέας Κάλβος, *Αλληλογραφία*, τ. Α΄, *1813-1818*, τ. Β΄, *1819-1869 & αχρονολόγητες επιστολές*, Εισαγωγή – επιμέλεια – σχολιασμός: Δημήτρης Αρβανιτάκης, με τη συνεργασία του Λεύκιου Ζαφειρίου, Αθήνα, Μουσείο Μπενάκη, 2014 (8ο, 502 και 589 σ.)» [βιβλιοκρισία], *Τα ιστορικά*, τχ. 62, Ιούνιος [Νοέμβριος] 2015, σ. 243-249.

276. «Νεοελληνική λογοτεχνία και κινηματογράφος», *Σελιδοδείκτες για την ανάγνωση της λογοτεχνίας*, Επιμέλεια Βασίλης Βασιλειάδης, Κική Δημοπούλου, Θεσσαλονίκη, Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, έκδοση εκτός εμπορίου [Νοέμβριος] 2015, σ. 223-233.

277. «Ο ακίνητος χορός του φωτός και η κρυστάλλινη διαύγεια του σκότους. Νάσος Βαγενάς, *Βιογραφία. Ποιήματα 1974-2014*, Κέδρος, Αθήνα 2015, σελ. 413» [βιβλιοκρισία], *The Athens Review of Books Αθηναϊκή Επιθεώρηση του Βιβλίου*, τχ. 68, Δεκέμβριος 2015, σ. 54-55.

278. «Ο σατιρικός Αναγνωστάκης», *Ο αναγνώστης* [ηλεκτρονικό περιοδικό], 13 Δεκεμβρίου 2015, ηλεκτρονική δημοσίευση: http://www.oanagnostis.gr/o-satirikos-anagnostakis/

279. «Η χαμένη πατρίδα της οικογενειακής μνήμης», *Λογοτεχνικός χάρτης: Μικρασία, Πρακτικά ημερίδας, Ευαγγελική Σχολή Σμύρνης, 18 Οκτωβρίου 2015*, Αθήνα, Πρότυπο Γυμνάσιο Ευαγγελικής Σχολής Σμύρνης 2015 [ηλεκτρονική έκδοση], σ. 31-41.

280. «Κώστας Στεργιόπουλος: ένας προσωπικός ποιητής στο μεταίχμιο των τεχνοτροπιών του καιρού του», *Ο αναγνώστης* [ηλεκτρονικό περιοδικό], 18 Ιανουαρίου 2016, ηλεκτρονική δημοσίευση: http://www.oanagnostis.gr/kostas-stergiopoulos-enas-prosopikos-piitis-sto-metechmio/

281. «Μαρία Κυρτζάκη: Όπως ο Ενδυμίων», *Ο αναγνώστης* [ηλεκτρονικό περιοδικό], 25 Ιανουαρίου 2016, ηλεκτρονική δημοσίευση: http://www.oanagnostis.gr/maria-kirtzaki-opos-o-endimion/

282. «Κώστας Στεργιόπουλος: στο μεταίχμιο των τεχνοτροπιών, ένας προσωπικός ποιητής», *Θέματα λογοτεχνίας*, τχ. 54, Ιανουάριος-Ιούνιος 2015 [Ιανουάριος 2016], σ. 19-29.

283. «Ο Κ.Π. Καβάφης και ο κινηματογράφος», *The Athens Review of Books Αθηναϊκή Επιθεώρηση του Βιβλίου*, τχ. 70, Φεβρουάριος 2016, σ. 40-42.

284. «Τι υπάρχει πάνω και γύρω από τη *Φοινικιά*;», *Η ποίηση και η ποιητική του Κωστή Παλαμά. Εβδομήντα χρόνια από τον θάνατό του*, Γ΄ Διεθνές Συνέδριο, Πρακτικά, Τόμος Α΄, Αθήνα, Ίδρυμα Κωστή Παλαμά [Μάρτιος] 2016, σ. 305-322.

285. «Η ποίηση του Βαγγέλη Αθανασόπουλου», *Λογοτεχνικές διαδρομές. Ιστορία – θεωρία – κριτική. Μνήμη Βαγγέλη Αθανασόπουλου*, Επιμέλεια Θανάσης Αγάθος, Χριστίνα Ντουνιά, Άννα Τζούμα, Αθήνα, Εκδόσεις Καστανιώτη – Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Φιλολογίας, Τομέας Νεοελληνικής Φιλολογίας [Απρίλιος] 2016, σ. 105-114.

286. «Σύνοψη Συμποσίου Εορτασμού των 150 χρόνων της Ένωσης των Επτανήσων με την Ελλάδα», *Ιονικά Ανάλεκτα*, τ. 5, 2015 [Απρίλιος 2016], σ. 7-13.

287. «Το Νόμπελ Λογοτεχνίας στον Γ. Σεφέρη» [σε συνεργασία με την Μαρία Ρώτα], *Η Καθημερινή*, 30 Απριλίου – 1η Μαΐου 2016, σ. 21.

288. [σε συνεργασία με τη Μάρα Ψάλτη] «Το ερωτικό μπεστ-σέλερ της ελληνικής μοντέρνας ποίησης. Το *Μονόγραμμα* και η πρόσληψή του», *Ζητήματα νεοελληνικής φιλολογίας. Μετρικά, υφολογικά, κριτικά, μεταφραστικά*, Πρακτικά ΙΔ΄ Διεθνούς Επιστημονικής Συνάντησης, 27-30 Μαρτίου 2014, Μνήμη Ξ. Α. Κοκόλη, Θεσσαλονίκη, Αριστοτέλειον Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τμήμα Φιλολογίας, Τομέας Μεσαιωνικών και Νέων Ελληνικών Σπουδών 2016, σ. 679-690.

289. «Ο ανεξάντλητος πυρήνας του στοχαστικού λυρισμού. Μανόλης Πρατικάκης, Λιθοξόος. Εκεί που κατοικούν τα εξόριστα όνειρα, Αθήνα, Κέδρος 2015» [βιβλιοκρισία], 14 Σεπτεμβρίου 2016, ηλεκτρονική δημοσίευση: http://fractalart.gr/lithoxoos-manolis-pratikakis/

290. «Το αρχείο Καβάφη ως φετίχ εξουσίας; *Κονδυλοφόρος. Ετήσια έκδοση νεότερης ελληνικής φιλολογίας*, [Αφιέρωμα:] Είκοσι χρόνια χωρίς τον Γ. Π. Σαββίδη, τόμ. 14, 2015 (2016), σελ. 396», *The Athens Review of Books Αθηναϊκή Επιθεώρηση του Βιβλίου*, τχ. 78, Νοέμβριος 2016, σ. 36-37.

291. «Η αναβίωση της αρχαίας ελληνικής μετρικής τον 19ο αιώνα: Ποιητικά κείμενα με θέμα την αναβίωση», *Ελληνικότητα και ετερότητα: Πολιτισμικές διαμεσολαβήσεις και 'εθνικός χαρακτήρας' στον 19ο αιώνα*, Πρακτικά Συμποσίου, Τόμος Β΄, Επιμέλεια: Άννα Ταμπάκη – Ουρανία Πολυκανδριώτη, Αθήνα, Εθνικόν και Καποδιστριακόν Πανεπιστήμιον Αθηνών. Τμήμα Θεατρικών Σπουδών – Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών. Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών 2016, σ. 19-39.

292. «Η νέα ιστορικοκριτική έκδοση του ελληνόγλωσσου ποιητικού έργου του Ανδρέα Κάλβου», *Η εκδοτική των Κειμένων της Νεοελληνικής Γραμματείας. Ημερίδα αφιερωμένη στη μνήμη της Ε. Παχίνη-Τσαντσάνογλου και του Γ.Π. Σαββίδη*, Θεσσαλονίκη, 27.4.2015, Θεσσαλονίκη, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών, [Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη] [Δεκέμβριος] 2016, σ. 61-79.

293. «Ένας σύγχρονος μουσικός *Δωδεκάλογος του Γύφτου*», *Ο αναγνώστης* [ηλεκτρονικό περιοδικό], 14 Δεκεμβρίου 2016, ηλεκτρονική δημοσίευση: http://www.oanagnostis.gr/ένας-σύγχρονος-μουσικός-δωδεκάλογος

294. «Νάσος Βαγενάς – Μανόλης Πρατικάκης: Η φύση και η ιστορία στο ποιητικό έργο τους», *Νησίδες* [Ρόδος], τχ. 15, Χειμώνας 2016-2017, σ. 23-39.

295. «Το αρχείο Καβάφη ως μοχλός άσκησης εξουσίας», *The Athens Review of Books Αθηναϊκή Επιθεώρηση του Βιβλίου*, τχ. 81, Φεβρουάριος 2017, σ. 10. Ηλεκτρονική δημοσίευση: http://athensreviewofbooks.com/?p=2708 (1 Φεβρουαρίου 2017).

296. «Μια σύγχρονή μας ποιητική "Οδύσσεια"», *The Athens Review of Books Αθηναϊκή Επιθεώρηση του Βιβλίου*, τχ. 82, Μάρτιος 2017, σ. 59-60.

297. «Δημήτρης Παπανικολάου: Το Αρχείο Καβάφη είμαι Εγώ», *The Athens Review of Books Αθηναϊκή Επιθεώρηση του Βιβλίου*, τχ. 83, Απρίλιος 2017, σ. 48.

298. «Να μεταχειρίζεσαι τους ίσκιους σαν πράγμα στερεό», *Ο αναγνώστης* [ηλεκτρονικό περιοδικό], 18 Μαΐου 2017, ηλεκτρονική δημοσίευση: http://www.oanagnostis.gr/να-μεταχειρίζεσαι-τους-ίσκιους-σαν-πρ/

299. «Κ.Π. Καβάφης και Μαχμούτ Μουκτάρ: Έλληνες και Αιγύπτιοι στο μυθιστόρημα του Αιγυπτιώτη Μιχάλη Περίδη, *Οι Γαλανοί στην Αλεξάνδρεια* (1953)», *Azhar University. Faculty of Languages & Translation's Journal, Scholarly International Refereed*, Β΄ Διεθνές Συνέδριο. Η ελληνική λογοτεχνία στην Αίγυπτο ως γέφυρα ανάμεσα σε δυο πολιτισμούς, 10-11 Οκτωβρίου 2016, [Κάιρο, Ιούνιος 2017], σ. 108-137.

300. «Die Dichtung Nach dem Ende der Schönheit», μετάφραση από τα ελληνικά: Torsten Israel, Επίμετρο στο βιβλίο Haris Vlavianos, *Urlaub in der Wirklichkeit und andere Gedichte*, Übersetzung aus dem Griechischen von Dadi Sideri, Dimitra Visaitou und Torsten Israel, Mit einem Nachwort von Evripidis Garantoudis, Berlin, Edition Romiosini [Ιούνιος] 2017, σ. 185-210.

301. «Το "Beata Beatrix" ως αρχή του ελληνικού ποιητικού μοντερνισμού», *Η Αυγή*, «Αναγνώσεις», 25 Ιουνίου 2017, σ. 26.

302. «Διαβάζοντας, γράφοντας και ζώντας την ποίηση. Χάρης Βλαβιανός, *Γιατί γράφω ποίηση*, Αθήνα, Εκδόσεις Άγρα 2015», *Νέα Ευθύνη*, τχ. 36-37, Ιανουάριος-Ιούνιος 2017, σ. 185-188.

303. «Το βίωμα της ιθαγένειας ή της εντοπιότητας στην ελληνική μεταπολεμική και μεταπολιτευτική ποίηση», *Νησίδες* [Ρόδος], τχ. 16, Καλοκαίρι 2017, σ. 36-56.

304. «Τίτος Πατρίκιος και Μανόλης Αναγνωστάκης: εκλεκτικές συγγένειες», *Ο αναγνώστης* [ηλεκτρονικό περιοδικό], 29 Αυγούστου 2017, ηλεκτρονική δημοσίευση: http://www.oanagnostis.gr/τίτος-πατρίκιος-και-μανόλης αναγνωστ/

305. «Η μελέτη της επτανησιακής ποίησης του 19ου αιώνα: αποτίμηση και ζητούμενα», *Ι΄ Διεθνές Πανιόνιο Συνέδριο. Κέρκυρα, 30 Απριλίου – 4 Μαΐου 2014, Τα πρακτικά. ΙΙΙ. Λογοτεχνία*, Γενική Επιμέλεια Δημήτρης Κονιδάρης, Κέρκυρα, Κερκυραϊκά Χρονικά, Περίοδος Β΄, Τόμος Ι΄, [Αύγουστος] 2017, σ. 83-97.

306. «Απαραίτητο συμπλήρωμα της σεφερικής έρευνας. Δημήτρης Δασκαλόπουλος, Βιβλιογραφία Γιώργου Σεφέρη (1922-2016), Ίδρυμα Κώστα και Ελένης Ουράνη, Αθήνα 2016» [βιβλιοκρισία], *The Athens Review of Books Αθηναϊκή Επιθεώρηση του Βιβλίου*, τχ. 88, Οκτώβριος 2017, σ. 50-51.

307. «Η χονδρή σμυρναϊκή Πυθία των Αθηνών», *The Athens Review of Books Αθηναϊκή Επιθεώρηση του Βιβλίου*, τχ. 88, Οκτώβριος 2017, σ. 52.

308. «Jorgos Chimonas: Der Glanz der Menschlichen Erscheinung, der Nicht mehr Existiert», μετάφραση από τα ελληνικά: Dennis Pullmann, Επίμετρο στο βιβλίο Jorgos Chimonas, *Der Feind des Dichters und andere Texte*, Übersetzung aus dem Griechischen von Danae Coulmas, Niki Eideneier und Helena Pekalis, Berlin, Edition Romiosini [Δεκέμβριος] 2017, σ. 131-152.

309. «Η υπαρκτή Κύπρος. *Νέα Εστία*, τομ. 179, τχ. 1871, Δεκέμβριος 2016, "Αφιέρωμα στην Κύπρο: Ιστορία – Λογοτεχνία – Τέχνη", σ. 624» [βιβλιοκρισία], *Νέα Εστία*, τ. 181, τχ. 1784, Σεπτέμβριος 2017, σ. 752-758.

310. «Η ποιητική χειρ και η ιδρυματική χήρα του (Αρχείου) Καβάφη», *The Athens Review of Books Αθηναϊκή Επιθεώρηση του Βιβλίου*, τχ. 89, Νοέμβριος 2017, σ. 59-61.

311. «Το ταξίδι ως διαρκής επιστροφή στον ίδιο τόπο», Πρόλογος στο βιβλίο της Φωτεινής Καϊμάκη, *Με τη φτερούγα του ταξιδιού. Τα ημερολόγια της Πούλιας και της Καλαβρίας 1994-2015. Πρόσωπα, μνημεία, γλώσσα, λαϊκός πολιτισμός*, Αθήνα, Εν Πλω 2017, σ. 15-20.

312. «Una nuova edizione delle *Odi* di Andreas Kalvos», *Kalvos e Solomòs. Studi e ricerche*, A cura di Christos Bintoudis, Roma, Bulzoni Editore, Saggi di Greco Moderno. Filologia Letteratura Traduzione [Ιούλιος] 2017, σ. 31-40.

313. «Το *Μήτηρ Θεού* (1916-1917) του Άγγελου Σικελιανού εκατό χρόνια μετά», *Ποιητική*, τχ. 20, Φθινόπωρο-Χειμώνας 2017, σ. 233-247.

314. «Στέφανος Μαρτζώκης και Γεράσιμος Σπαταλάς: Δύο Επτανήσιοι μεταφραστές του Ugo Foscolo μεταξύ Ζακύνθου, Κέρκυρας και Αθήνας» / «Stefanos Martzokis e Gherassimos Spatalas: Due traduttori ionici di Ugo Foscolo tra Zante, Corfù ed Atene», *Ούγκο Φόσκολο, 190 χρόνια από τον θάνατό του / Ugo Foscolo, 190 anni dalla sua morte*, Επιμέλεια Δημήτρης Αρβανιτάκης / A cura di Dimitris Arvanitakis, Πολιτιστικός Σύλλογος Ζακύνθου "Ούγος Φώσκολος" / Associazione Culturale di Zante "Ugo Foscolo", Περιφέρεια Ιονίων Νήσων-Περιφερειακή Ενότητα Ζακύνθου / Regione delle Isole Ionie-Unità Regionale di Zante, Ζάκυνθος / Zante [Δεκέμβριος] 2017, σ. 55-98 [ελληνικό κείμενο] και σ. 99-118 [ιταλικό κείμενο, σε μετάφραση της Κωνσταντίνας Ευαγγέλου].

315. «Η μορφολογία της ποίησης της Γενιάς του 1970», *Νέα Εστία*, τ. 181, τχ. 1875, Αφιέρωμα: Η ποιητική Γενιά του '70, [Επιμέλεια αφιερώματος: Ευριπίδης Γαραντούδης – Θεοδόσης Πυλαρινός], Δεκέμβριος 2017, σ. 931-941.

316. «Μια περιπλάνηση στη νύχτα του τίποτα: Η ποίηση του Αντώνη Φωστιέρη», *Για τον Αντώνη Φωστιέρη. Κριτικά κείμενα*, Ανθολόγηση - Εισαγωγή - Επιμέλεια Θεοδόσης Πυλαρινός, Λευκωσία, Εκδόσεις Αιγαίον 2017, σ. 80-86.

317. «Λίγες σκέψεις για το *Άκυρο αύριο* του Κοσμά Χαρπαντίδη. Κοσμάς Χαρπαντίδης, *Το άκυρο αύριο. Μυθιστόρημα*, Αθήνα, Πόλις 2017, σσ. 279» [βιβλιοκρισία], *Fractal. Η γεωμετρία των ιδεών*, τχ. 43, 10 Ιανουαρίου 2018. Ηλεκτρονική δημοσίευση: http://fractalart.gr/akyro-ayrio/.

318. «Από την ειδική στη γενική πατρίδα», *Ο αναγνώστης* [ηλεκτρονικό περιοδικό], 16 Φεβρουαρίου 2018, ηλεκτρονική δημοσίευση: http://www.oanagnostis.gr/από-την-ειδική-στη-γενική- πατρίδα-του-ε/.

319. «Mario Vitti: Ο ιστορικός (λογοτεχνίας) που ιστορείται», *Μικρό αφιέρωμα στον Mario Vitti. Τιμητική εκδήλωση. Μουσείο Μπενάκη, Παρασκευή, 16 Δεκεμβρίου 2016*, Επιμέλεια Δημήτρης Αρβανιτάκης, Αθήνα, Βιβλιοθήκη του Μουσείου Μπενάκη, Τιμής ένεκεν - 6 2018, σ. 35-116.

320. «Η ποιητική γενιά του 1970», *Η εφημερίδα των συντακτών*, 31 Μαρτίου 2018, Ένθετο: «Ανοικτό βιβλίο», σ. 32 και 81.

321. «Η ελληνική ποίηση στον καιρό του Varoufakis και με τον τρόπο της Van Dyck» [βιβλιοκρισία], *The Athens Review of Books Αθηναϊκή Επιθεώρηση του Βιβλίου*, τχ. 94, Απρίλιος 2018, σ. 20-22.

322. «Ο αδελφός τον αδελφό» [Εισαγωγή], Αισχύλου, *Επτά επί Θήβας*, Μετάφραση Λουκάς Θάνος, Εισαγωγή Ευριπίδης Γαραντούδης, Αθήνα, Μετρονόμος [Μάρτιος] 2018, σ. 7-14.

323. «Η κριτική της λογοτεχνίας ως δημιουργία και ως παρέμβαση. Δημήτρης Ραυτόπουλος, *Κριτική της κριτικής*, Εκδόσεις Gutenberg, Αθήνα 2017» [βιβλιοκρισία], *Ποιητική*, τχ. 21, Άνοιξη-Καλοκαίρι 2018, σ. 231-239.

324. «Προγράμματα σπουδών και εκδοτική παραγωγή – υπάρχει διαλεκτική συνδιαμόρφωσης;», *Ο αναγνώστης* [ηλεκτρονικό περιοδικό], 8 Ιουνίου 2018, ηλεκτρονική δημοσίευση: http://www.oanagnostis.gr/προγράμματα-σπουδών-και-εκδοτική-παρ/

325. «Ο Ανδρέας Κάλβος "ισόπαλος του Σολωμού". Ανέκδοτη ημερολογιακή σημείωση του Άγι Θέρου», *The Athens Review of Books Αθηναϊκή Επιθεώρηση του Βιβλίου*, τχ. 97, Ιούλιος-Αύγουστος 2018, σ. 8-10.

326. «Το "Beata Beatrix" του Παπατσώνη και ο Δάντης», *Το Φρέαρ*, τχ. 22-23, Ιούλιος 2018, Αφιέρωμα στον Τ.Κ. Παπατσώνη, σ. 249-261.

327. «Οι επώνυμοι τουρίστες στην ποίηση», *Ο αναγνώστης* [ηλεκτρονικό περιοδικό], 19 Αυγούστου 2018, ηλεκτρονική δημοσίευση: http://www.oanagnostis.gr/οι-επώνυμοι-τουρίστες-στην-ποίηση-του/

328. «Ο Γιώργος Χειμωνάς μέσα από τα κατάλοιπα του αρχείου του», *Το Βήμα*, 26 Αυγούστου 2018, «Βιβλία», σ. 5 και https://www.tovima.gr/2018/08/23/booksideas/otan -o-xeimwnas-synantise-ton-seferi/

329. «Δημήτρης Ραυτόπουλος: από τη λογοτεχνική κριτική στην πολιτική διακινδύνευση», *Διόραμα*, τχ. 18, Μάιος-Ιούνιος 2018, σ. 34-37.

330. «Τα "Καλαμπόκια" του Άρη Δικταίου. Μετάβαση από την αμερικανική ύπαιθρο σε ένα άδηλο τοπίο του ελληνικού εμφυλίου» [σε συνεργασία με την Μαρία Ρώτα], *Περάσματα, μεταβάσεις, διελεύσεις. Όψεις μιας λογοτεχνίας εν κινήσει, Πρακτικά ΙΕ΄ Διεθνούς Επιστημονικής Συνάντησης, 1-4 Μαρτίου 2017, Μνήμη Δ.Ν. Μαρωνίτη (1929-2016)*, Θεσσαλονίκη, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τμήμα Φιλολογίας, Τομέα Μεσαιωνικών και Νέων Ελληνικών Σπουδών [Σεπτέμβριος] 2018, σ. 481-490. Ηλεκτρονική δημοσίευση: http://www.lit.auth.gr/sites/default/files/mnes_ie_book.pdf

331. «Η κριτική πρόσληψη του έργου του Παλαμά. Από το χθες στο σήμερα», *Νέα Εστία*, τχ. 1878, Σεπτέμβριος 2018, Αφιέρωμα: Κωστής Παλαμάς, σ. 514-531.

332. «Μια ανέκδοτη επιστολή του μαρξιστή Αυγέρη στον "νεότροπο" Χειμωνά», *Το Δέντρο*, τχ. 222-223, Αφιέρωμα: Οι μαρξιστικές ιδέες στη νεοελληνική λογοτεχνία, Χειμώνας 2018, σ. 73-76.

333. «Με γνώμονα πεδία αναφοράς και δημιουργικής διαφοροποίησης [:Πρωτοεμφανιζόμενοι ποιητές (2011-2018]», *Η εφημερίδα των συντακτών*, «Ανοιχτό βιβλίο», 24-25 Νοεμβρίου 2018, σ. 89-90.

334. «Μία και μόνο φορά. Γιώργος Βέλτσος, *[Ποιήματα] β΄ [2006-2016]*, Αναθεωρημένη-οριστική έκδοση, Περισπωμένη, Αθήνα, 2017 - Γιώργος Βέλτσος, *Αύγουστος*, Εκδόσεις Άγρα, Αθήνα, 2017» [[βιβλιοκρισία], *Ποιητική*, τχ. 22, Φθινόπωρο-Χειμώνας 2018, σ. 290-296.

335. «Ο Γεώργιος Καλοσγούρος ως μεταφραστής της "Κόλασης" του Δάντη», *The Athens Review of Books Αθηναϊκή Επιθεώρηση του Βιβλίου*, τχ. 101, Δεκέμβριος 2018, σ. 10, 12-13.

336. «Οι υπερρεαλιστές και οι υπερρεαλίζοντες μεσοπολεμικοί ποιητές και ο κινηματογράφος», *Μα τι γυρεύουν οι ψυχές μας ταξιδεύοντας; Αναζητήσεις και αγωνίες των*

ελλήνων λογοτεχνών του μεσοπολέμου (1918-1939), Διεθνές συνέδριο προς τιμήν του Peter Mackridge, Καλαμάτα 18-19 Μαΐου 2017, Επιμέλεια Ελένα Κουτριάνου και Έλλη Φιλοκύπρου, Αθήνα, Εκδόσεις Νεφέλη [Δεκέμβριος] 2018, σ. 386-400.

337. «Σεφέρης και Dante», *Χάρτης* [ηλεκτρονικό περιοδικό], τχ. 1, Ιανουάριος 2019, https://www.hartismag.gr/hartis-1/dokimio/seferhs-kai-dante.

338. «Ο λόγιος διανοούμενος Ανδρέας Κάλβος. Ανδρέας Κάλβος, *Έργα*. Τόμος Β΄. *Πεζά κείμενα*, Επιστημονική επιμέλεια Δημήτρης Αρβανιτάκης, Αθήνα, Μουσείο Μπενάκη 2018» [βιβλιοκρισία], *Η εφημερίδα των συντακτών*, «Ανοιχτό βιβλίο», 4-6 Ιανουαρίου 2019, σ. 29.

339. «Από την ιθαγένεια του γενέθλιου τόπου στα όρια του κόσμου», *Η Αυγή*, 20 Ιανουαρίου 2019, σ. 51.

340. «Ο θάνατος του Γιώργου Σεφέρη. Η πραγματική στιγμή της δικαίωσης του ποιητή ήταν η πάνδημη κηδεία του, που μετατράπηκε σε αντιχουντική εκδήλωση» [σε συνεργασία με τη Μαρία Ρώτα], *Η Καθημερινή*, 3 Φεβρουαρίου 2019, σ. 22.

341. «Ένα ημερολόγιο-πνευματικός οδηγός. Γιώργος Σεφέρης, *Μέρες Η΄. 2 Γενάρη 1961-16 Δεκέμβρη 1963*, Φιλολογική επιμέλεια Κατερίνα Κρίκου-Davis, [Αθήνα], Ίκαρος 2018», [βιβλιοκρισία], *Η εφημερίδα των συντακτών*, «Ανοιχτό βιβλίο», 9-10 Φεβρουαρίου 2019, σ. 29.

342. «Μανόλης Πρατικάκης: Το ποιητικό έργο και ο άνθρωπος», *Οροπέδιο. Πορτρέτα*, τχ. 1, [Φεβρουάριος 2019], σ. 27-31.

343. «Η Ακαδημία Αθηνών, ο Σεφέρης και η ελληνική λογοτεχνία του 20ού αιώνα», *The Athens Review of Books Αθηναϊκή Επιθεώρηση του Βιβλίου*, τχ. 104, Μάρτιος 2019, σ. 23-26.

344. «Ένας σύγχρονος εθνικός ποιητής οικουμενικού ουμανισμού. Κυριάκος Χαραλαμπίδης, *Ποιήματα 1961-2017*, Αθήνα, Ίκαρος 2019», [βιβλιοκρισία], *Η εφημερίδα των συντακτών*, «Ανοιχτό βιβλίο», 22-24 Μαρτίου 2019, σ. 91. Ηλεκτρονική δημοσίευση: https://www.efsyn.gr/tehnes/ekdoseis-biblia/anoihto-biblio/188343_enas-syghronos-ethnikos-poiitis-oikoymenikoy

345. «Ο Σέξπιρ με την ώσμωση θεατρικότητας καί λογοτεχνικότητας. Willian Shakespeare, *Άμλετ*, *Ρωμαίος και Ιουλιέττα*, *Η κωμωδία των παρεξηγήσεων*, Μετάφραση Διονύσης Καψάλης, Αθήνα, Gutenberg 2015, 2018 και 2018», [βιβλιοκρισία], *Η εφημερίδα των συντακτών*, «Ανοιχτό βιβλίο», 13-14 Απριλίου 2019, σ. 30 και 83. Ηλεκτρονική δημοσίευση: https://www.efsyn.gr/tehnes/ekdoseis-biblia/anoihto-biblio/191215_o-sexpir-me-tin-osmosi-theatrikotitas-kai

346. «Γιώργος Χειμωνάς, ο άνθρωπος και το έργο: η αίγλη της ανθρώπινης παρουσίας που πια δεν υπάρχει», Γιώργος Χειμωνάς, *Άπαντα τα πεζά*, Εισαγωγικά κείμενα Ευριπίδης Γαραντούδης, Μάρω Δούκα, Γιώργος Βέλτσος, Αλέξανδρος Ίσαρης, Αθήνα, Εκδόσεις Πατάκη [Απρίλιος] 2019, σ. 11-69.

347. «"Εγώ είμ' ερωτοπλάνταχτος". Ο ερωτικός Παλαμάς, Εισαγωγή, ανθολόγηση, σχόλια Παντελής Βουτουρής, Αθήνα, Εκδόσεις Μελάνι 2018» [βιβλιοκρισία], *Ποιητική*, τχ. 23, Άνοιξη-Καλοκαίρι 2019, σ. 233-237.

348. «Ο κριτικός Παλαμάς: η ποιητικοποίηση των πάντων. Κωστή Παλαμά, *Σημειώματα στο περιθώριο. Ο ποιητής μιλά για τη ζωή και την τέχνη*, Επιμέλεια –εισαγωγή – σημειώσεις Μάρα Ψάλτη, Αθήνα, Εκδόσεις Πατάλη 2018», [βιβλιοκρισία], *Η εφημερίδα των συντακτών*, «Ανοιχτό βιβλίο», 22-23 Ιουνίου 2019, σ. 34 και 87.

349. «Ο συγκερασμός ποίησης και επιστήμης για μια πατρίδα μητέρα και μητριά. Ιωάννης Π.Α. Ιωαννίδης, *Μετά τα αφύσικα*, Αθήνα, Εκδόσεις Κέδρος 2018», [βιβλιοκρισία], *The Athens Review of Books Αθηναϊκή Επιθεώρηση του Βιβλίου*, τχ. 108, Ιούλιος-Αύγουστος 2019, σ. 22-24.

350. «"Να είμαστε άνθρωποι, όχι καταστροφείς". Ezra Pound, *Τα cantos της εξιλέωσης - Το canto της τοκογλυφίας - Στίχοι γραμμένοι για την Όλγα*, Εισαγωγή - μετάφραση - σημειώσεις Χάρης Βλαβιανός, Πρόλογος Mary de Rachewiltz, [Δίγλωσση έκ-

δοση], Αθήνα, Εκδόσεις Άγρα 2019», [βιβλιοκρισία], *Το Βήμα*, «Βιβλία», 7 Ιουλίου 2019, σ. 2/10.

351. «Βαγενάς, Γκανάς, Πρατικάκης: Από τις νεανικές συγκλίσεις στις ώριμες αποκλίσεις», *Πόρφυρας*, τχ, 169-170, Ιούλιος-Δεκέμβριος 2019, σ. 389-396.

352. «Τα τρία φεγγάρια στη Ρίβα», *Σύγκριση*, τχ, 27, 2017-2018 [Αύγουστος 2019], σ. 34-42.

353. «Οι τόποι και οι άνθρωποι στην ποίηση της Νίκης Μαραγκού», *Κύπρος. Γυναικεία φωνή και μνήμη στο έργο της Νίκης Μαραγκού*, Επιμέλεια Πολίνα Ταμπακάκη, Αθήνα, Το ροδακιό [Σεπτέμβριος] 2019, σ. 109-128.

354. «Η ποιητική του τοπίου από τον κινηματογράφο στην ποίηση: ο Clarence Brown, ο Αναστάσιος Δρίβας και η "συντριμμένη" Greta Garbo», *Η ποιητική του τοπίου. Πρακτικά του Ε΄ Συνεδρίου της ΕΕΓΣΓ σε συνεργασία με τον Τομέα Νεοελληνικών Ερευνών – ΙΠΕ / ΕΙΕ* (Αθήνα, 19-22 Ιανουαρίου 2012, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών), Επιμέλεια: Ευριπίδης Γαραντούδης, Βίκυ Πάτσιου, Ουρανία Πολυκανδριώτη, Αθήνα, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών / Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών – Ελληνική Εταιρεία Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας [Σεπτέμβριος] 2019, σ. 199-218.

355. «Ο Γιάννης Ρίτσος και ο κινηματογράφος», *Νέα Ευθύνη*, τχ. 44-45, Ιανουάριος-Ιούνιος [Οκτώβριος] 2019, Αφιέρωμα στον Γιάννη Ρίτσο, σ. 18-23.

356. «Ο Ανδρέας Κάλβος "ισόπαλος του Σολωμού". Ανέκδοτη ημερολογιακή σημείωση του Άγι Θέρου», *ΙΑ΄ Διεθνές Πανιόνιο Συνέδριο. Επτανησιακός βίος και πολιτισμός, Κεφαλονιά, 21-25 Μαΐου 2018, Πρακτικά, Τόμος IV: Φιλολογία, Φιλοσοφία, Γλωσσολογία, Λαογραφία*, Επιμέλεια τόμου: Ηλίας Τουμασάτος, Γενική Εποπτεία: Γεώργιος Ν. Μοσχόπουλος, Αργοστόλι 2019, σ. 205-213.

357. «Τόμας Μπέρνχαρντ: Από τον λυρικό και δραματικό ποιητή στον τρομαχτικό γελωτοποιό πεζογράφο», [πρόλογος στο βιβλίο] Τόμας Μπέρνχαρντ, *Άπαντα τα ποιήματα*, Μετάφραση Χριστίνα Παναγιώτα Γραμματικοπούλου - Ιωάννα Διαμαντοπούλου, Πρόλογος Ευριπίδης Γαραντούδης, Αθήνα, Εκδόσεις Βακχικόν [Νοέμβριος] 2019, σ. 7-24.

358. «Ένα πανόραμα της ποίησης νέων ποιητών από 54 γλώσσες» [βιβλιοκρισία των ανθολογιών νέων ποιητών ευρωπαϊκών γλωσσών από τις εκδόσεις Βακχικόν], *Η εφημερίδα των συντακτών*, «Ανοιχτό βιβλίο», 25-26 Ιανουαρίου 2020, σ. 34 και 71.

359. «Η ελληνική οικογένεια ως κρυμμένη κι ανοιχτή πληγή. Μαίρη Μικέ, *Δοκιμασίες. Όψεις του οικογενειακού πλέγματος στο νεοελληνικό μυθιστόρημα 1922-1974*, Gutemberg, Αθήνα 2019» [βιβλιοκρισία], *The Athens Review of Books Αθηναϊκή Επιθεώρηση του Βιβλίου*, τχ. 114, Φεβρουάριος 2020, σ. 24-26.

360. «Η αντοχή του αρχαίου ποιητικού επιγράμματος. *500 ποιήματα από την Παλατινή Ανθολογία*, Μετάφραση: Ανδρέας Λεντάκης, Gutemberg, Αθήνα 2019» [βιβλιοκρισία], *Η εφημερίδα των συντακτών*, «Ανοιχτό βιβλίο», 29 Φεβρουαρίου-1 Μαρτίου 2020, σ. 69.

361. «Μπόρχες, το Άλεφ της Λογοτεχνίας Νάσος Βαγενάς, *Η λογοτεχνία στο τετράγωνο. Σημειώσεις για τη γραφή του Χόρχε Λουίς Μπόρχες*, Αθήνα, Πόλις 2020» [βιβλιοκρισία], *The Athens Review of Books Αθηναϊκή Επιθεώρηση του Βιβλίου*, τχ. 115, Μάρτιος 2020, σ. 8-10.

362. «Εκδίδοντας Κωστή Παλαμά ή προσπαθώντας να αγκαλιάσω τον ίσκιο του», *Νέα Ευθύνη*, τχ. 46-47, Ιούλιος-Δεκέμβριος 2019 [Μάρτιος 2020], Αφιέρωμα στον Κωστή Παλαμά, σ. 248-253.

363. «Ο χλωμός θάνατος κι ο ποιητής, ο "Ήταν, ο Είναι και ο Ερχόμενος"», *Ο αναγνώστης* [ηλεκτρονικό περιοδικό], 19 Απριλίου 2020, ηλεκτρονική δημοσίευση: https://www.oanagnostis.gr/o-chlomos-thanatos-ki-o-poiitis-o-itan-o-einai-kai-o-erchomenos-toy-eyripidi-garantoydi/

364. «Ποίηση και επιδημίες. Ο ποιητής, ο "Ιησούς του ήλιου"», *Η εφημερίδα των συντακτών*, «Ανοιχτό βιβλίο», 25-26 Απριλίου 2020, σ. 31-32.

365. «Το καπνικό ζήτημα στο έργο ποιητών που γεννήθηκαν και/ή έζησαν στην Καβάλα», *Πρακτικά πρώτου επιστημονικού συνεδρίου. Ο καπνός στην ιστορία. Οικονομικές, κοινωνικές και πολιτισμικές προσεγγίσεις. Καβάλα, 7-9 Δεκεμβρίου 2018*, Επιστημονική επιμέλεια: Άγγελος Α. Παληκίδης, Καβάλα, Ινστιτούτο Κοινωνικών Κινημάτων & Ιστορίας Καπνού [Μάιος] 2020, σ. 500-511.

366. «Διαβάζοντας από την αρχή τον Τ.Σ. Έλιοτ. Από την "Ερημη χώρα" του Σεφέρη στην "Άγονη γη" του Βλαβιανού. Τ.Σ. Έλιοτ, *Η άγονη γη*, Εισαγωγή-μετάφραση-σημειώσεις Χάρης Βλαβιανός, Αθήνα, Εκδόσεις Πατάκη 2020» [Βιβλιοκρισία], *Η Καθημερινή*, 17 Μαϊου 2020, «Τέχνες και Γράμματα», σ. 7.

367. «Ο μεταφραστής της αρχαίας ελληνικής ποίησης. Μια θεώρηση από τη σημερινή σκοπιά», *Παναγής Λεκατσάς. Ένας αυτοδίδακτος φιλόλογος, ιστορικός και ανθρωπολόγος*, Επιμέλεια: Χρίστος Αλεξίου, Αριάδνη Γκάρτζιου-Τάττη, Δημήτρης Ι. Κυρτάτας, Βασίλης Λεντάκης, [Αθήνα], Δήμος Ιθάκης [Μάιος] 2020, σ. 131-143.

368. «Mario Vitti: ένας κοσμοπολίτης γεφυροποιός δύο λογοτεχνιών», *Ο αναγνώστης* [ηλεκτρονικό περιοδικό], 27 Αυγούστου 2020, ηλεκτρονική δημοσίευση: https://www.oanagnostis.gr/mario-vitti-enas-kosmopolitis-gefyropoios-dyo-logotechnion-toy-eyripidi-garantoydi/

369. «Ο ποιητής Αλέξης Ζήρας», *Νέα Εστία*, τχ. 1884, Σεπτέμβριος 2020, Αφιέρωμα στον Αλέξη Ζήρα.

370. «Το πλούσιο γεύμα μιας ζωντανής ποίησης. Η ιδιαίτερη νοστιμιά της κρητικής λογοτεχνίας. Στέφανος Κακλαμάνης, *Η κρητική ποίηση στα χρόνια της Αναγέννησης (14ος-17ος αι.)*, Τόμος Α΄ Εισαγωγή, Αθήνα, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, Αθήνα 2019, σσ. 388. *Η κρητική ποίηση στα χρόνια της Αναγέννησης (14ος-17ος αι.)*, Τόμος Β΄ Ανθολογία (14ος αι.-περ. 1580), Αθήνα, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, Αθήνα 2020, σσ. 645. *Η κρητική ποίηση στα χρόνια της Αναγέννησης (14ος-17ος αι.)*, Τόμος Γ΄ Ανθολογία (περ. 1580-17ος αι.), Αθήνα, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, Αθήνα 2020, σσ. 758» [βιβλιοκρισία], *The Athens Review of Books Αθηναϊκή Επιθεώρηση του Βιβλίου*, τχ. 121, Οκτώβριος 2020, σ. 34-36.

371. «Παπατσώνης και Δάντης», *Σύγκριση*, τχ. 29, 2020, σ. 70-96. Ηλεκτρονική δημοσίευση: https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/sygkrisi/article/view/24391/20855. Ημερομηνία ανάρτησης: 8 Νοεμβρίου 2020.

372. «Η επαναφορά αυστηρά έμμετρων μορφών στη σύγχρονη ελληνική ποίηση (δεκαετία του 1980 και εξής): Ποίηση και ποιητική», *Θέματα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας του Εικοστού Αιώνα. Τιμητικός τόμος για την Έρη Σταυροπούλου*, Επιμέλεια: Θανάσης Αγάθος, Λητώ Ιωακειμίδου, Γιάννης Ξούριας, Αθήνα, Gutenberg [Δεκέμβριος] 2020, σ. 132-142.

373. «Μορφολογικές παρατηρήσεις για την ποίηση του Μίλτου Σαχτούρη», *Ποιητική*, τχ. 26, Φθινόπωρο-Χειμώνας 2020.

374. «Οδυσσέας Ελύτης και Dante», *La letteratura neogreca del XX secolo. Un caso europeo. Atti del Convegno Internazionale di Studi Neogreci in onore di a Paola Maria Minucci*, Roma, 21-23 novembre 2018, a cura di Francesca Zaccone, Paschalis Efthymiou, Christos Bintoudis, Roma, Sapienza Università Editrice [Δεκέμβριος] 2020, σ. 89-101. Ηλεκτρονική δημοσίευση: http://www.editricesapienza.it/node/7989

375. « Οι "μελοποιημένοι" Κ.Γ. Καρυωτάκης και Μαρία Πολυδούρη», *Ο αναγνώστης* [ηλεκτρονικό περιοδικό], 24 Ιανουαρίου 2021, ηλεκτρονική δημοσίευση: https://www.oanagnostis.gr/oi-melopoiimenoi-k-g-karyotakis-kai-maria-polydoyri-toy-eyripidi-garantoydi/

376. «Από το καβαφικό ποίημα "Επάνοδος από την Ελλάδα" στον καβαφισμό του Κυριάκου Χαραλαμπίδη», *Καβάφης και Κύπρος. Πρακτικά του Α΄ Επιστημονικού Συνεδρίου του Ομίλου Λογοτεχνίας και Κριτικής*. Λευκωσία, 25 & 26 Σεπτεμβρίου 2020, Επιμέλεια Κυριάκος Ιωάννου, Λεωνίδας Γαλάζης, Στέλλα Αλεξίου, Λευκωσία, Όμιλος Λογοτεχνίας και Κριτικής [Ιανουάριος] 2021, σ. 123-134.

377. «Το ’21 στην ποίηση: «Κειμήλιο κλήρας, καπνιστό μπαρούτι, καριοφίλι» (Φιλύρας), *Η ποίηση της Ελληνικής Επανάστασης 1821. Δημοτικό τραγούδι – Νεοέλληνες ποιητές από τον Σολωμό και τον Κάλβο μέχρι σήμερα*, Ανθολόγηση, εισαγωγικές σημειώσεις, επιμέλεια, εργογραφικά σημειώματα ποιητών Κώστας Σταμάτης, Αθήνα, Εκδόσεις Πατάκη 2020, σσ. 626» [βιβλιοκρισία], *Η εφημερίδα των συντακτών*, 20-21 Φεβρουαρίου 2021, «Ανοιχτό βιβλίο», σ. 70-72.

378. «Η απάντηση στο αίνιγμα της Σφίγγας ή Αυτό που μας άφησαν οι Έλληνες», *The Athens Review of Books Αθηναϊκή Επιθεώρηση του Βιβλίου*, τχ. 126, Μάρτιος 2021, σ. 8-10.

379. «Ο μοναχικός Βαβελίτης», *Χάρτης*, τχ. 28, Απρίλιος 2021, Αφιέρωμα: Ηλίας Λάγιος, https://www.hartismag.gr/hartis-28/afierwma/o-monaxikos-babeliths. Ημερ. ανάρτησης: 15 Απριλίου 2021.

380. «Για την έκδοση των Ωδών του Κάλβου: Να μεταχειρίζεσαι τους ίσκιους σαν πράγμα στερεό», *Νέα Ευθύνη*, τχ. 50-51, Ιούλιος-Δεκέμβριος 2020.

381. «Γιώργος Χειμωνάς: 1936-2000», *Χάρτης*, τχ. 30, Αφιέρωμα: Γιώργος Χειμωνάς, 15 Ιουνίου 2021. Ηλεκτρονική δημοσίευση: https://www.hartismag.gr/ hartis-30/afierwmata/giwrgos-xeimwnas

382. «Γιώργος Χειμωνάς, “Αποκάλυψις” Ιωάννη Θεολόγου [Εισαγωγικό σημείωμα]», *Χάρτης*, τχ. 30, Αφιέρωμα: Γιώργος Χειμωνάς, 15 Ιουνίου 2021. Ηλεκτρονική δημοσίευση: https://www.hartismag.gr/hartis-30/afierwma/giwrgos-xeimwnas-apokalypsis-iwannoy-oeologoy

383. «Kavafis-Penna: visioni di città-porto del Mediterraneo», *Symbolon*, anno XV, n. 12 (nuova serie), [Αύγουστος] 2021, σ. 77-90.

384. «Επανεκτιμώντας τον Καρυωτάκη. Νάσος Βαγενάς, *Η παραμόρφωση του Καρυωτάκη*, Τρίτη επαυξημένη έκδοση, Αθήνα, Εκδόσεις Αλεξάνδρεια 2021» [Βιβλιοκρισία], *Το Βήμα*, 12 Σεπτεμβρίου 2021, «Βιβλία», σ. 6.

385. «Η Επανάσταση στην ελληνική ποίηση δύο αιώνων. *Χαίρε, ω χαίρε, Ελευθεριά! Ο Αγώνας του 1821 στην ελληνική και ξένη ποίηση. Ανθολογία*, Ανθολόγηση: Θανάσης Γαλανάκης – Μάνος Κουμής, Έρευνα υλικού, γενική φιλολογική επιμέλεια, υπομνηματισμός: Θανάσης Γαλανάκης, Κοσμήματα, επεξηγηματικά υπομνήματα: Ηρώ Νικοπούλου, Αθήνα, Τράπεζα Πειραιώς – Ίδρυμα Τάκης Σινόπουλος 2021» [Βιβλιοκρισία], *The Athens Review of Books Αθηναϊκή Επιθεώρηση του Βιβλίου*, τχ. 132, Οκτώβριος 2021, σ. 45-47 και https://athensreviewofbooks.com/arxeio/4901-i-epanastasi-stin-elliniki-poiisi-dyo-aionon.

386. «Η παρουσία του κινηματογράφου στα ελληνικά λογοτεχνικά περιοδικά των μεταπολεμικών και μεταπολιτευτικών χρόνων (1949-2009). Παρουσίαση του ομώνυμου ερευνητικού προγράμματος» [σε συνεργασία με την Δήμητρα Ραζάκη και την Νάντια Φραγκούλη], *Σύγκριση*, τχ. 30, 2021, σ. 104-142. Ηλεκτρονική δημοσίευση: https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/sygkrisi/article/view/27583. Ημερομηνία ανάρτησης: 30 Οκτωβρίου 2021.

387. «Η δημιουργική γραφή και η “γραμματική της ποιήσεως”», *Οδηγός δημιουργικής γραφής του Πανεπιστημίου του Κέιμπριτζ*, Επιμέλεια David Morley – Philip Neilsen, Μετάφραση Ροζαλί Σινοπούλου, Αθήνα, Εκδόσεις ΕΑΠ 2021, σ. 309-313.

388. «Ποίηση και Επανάσταση. *Χαίρε, ω χαίρε, Ελευθεριά! Ο Αγώνας του 1821 στην ελληνική και ξένη ποίηση. Ανθολογία*, Ανθολόγηση: Θανάσης Γαλανάκης – Μάνος Κουμής, Έρευνα υλικού, γενική φιλολογική επιμέλεια, υπομνηματισμός: Θανάσης Γαλανάκης, Κοσμήματα, επεξηγηματικά υπομνήματα: Ηρώ Νικοπούλου, Αθήνα, Τράπεζα Πειραιώς – Ίδρυμα Τάκης Σινόπουλος 2021» [Βιβλιοκρισία], *Το Βήμα*, 28 Νοεμβρίου 2021, «»Βιβλία», σ. 6.

389. «Η μεταφραστική θεωρία και πράξη των Επτανησίων στον 19ο και στις αρχές του 20ού αιώνα», *Νέα Εστία*, τχ. 1888, Αφιέρωμα: Εντάσεις στον Ιόνιο χώρο. Ποιητές και στοχαστές μεταξύ ιδεαλισμού και ιστορισμού, Σεπτέμβριος 2021, σ. 762-768.

390. «Τα ποιήματα για τον Μακρυγιάννη πριν από τα *Απομνημονεύματά* του», *Νέα Ευθύνη*, τχ. 54-55, Ιούλιος-Δεκέμβριος 2021.

391. «Πρόλογος. Μια καίρια συμβολή στη συστηματική μελέτη της ποίησης και των κριτικών δοκιμίων του Κυριάκου Χαραλαμπίδη», Τροοδία Αριστοδήμου, *Ποίηση και μεταποίηση. Αίσθηση μύθου και ιστορίας στο έργο του Κυριάκου Χαραλαμπίδη*, Αθήνα, Ηρόδοτος 2021, σ. 13-18.

392. «Τα δύο βασικά ποιήματα του Παλαμά για την Κύπρο: το "μεγαλονήσι" ως εστία του ελληνισμού», *Κωστής Παλαμάς και κυπριακά γράμματα. Πρακτικά του Β΄ Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου του Ομίλου Λογοτεχνίας και Κριτικής και της Ομάδας Ηχώ της Κύπρου 1821-2021, Όμοδος 22-24 Οκτωβρίου 2021*, Επιμέλεια: Παντελής Βουτουρής, Λεωνίδας Γαλάζης, Κυριάκος Ιωάννου, Λευκωσία [Ιανουάριος] 2022, σ. 47-64.

393. «Το ανοικτό γράμμα της Έμιλυ Ντίκινσον. Έμιλυ Ντίκινσον, *Αυτό είναι το γράμμα μου στην Οικουμένη. 160 ποιήματα*, Εισαγωγή-μετάφραση-σημειώσεις Χάρης Βλαβιανός, Αθήνα, Εκδόσεις Πατάκη 2021» [Βιβλιοκρισία], *Το Βήμα*, «Βιβλία», 16 Ιανουαρίου 2022, σ. 19/7.

394. «Ο Παλαμάς που θα ανακαλύψουμε. Κωστής Παλαμάς, *Άπαντα. Ποίηση*, Τόμοι 1-11, Εκδόσεις Ιδρύματος Κωστή Παλαμά, 2017-2021» [Βιβλιοκρισία], *Το Βήμα*, «Βιβλία», 13 Φεβρουαρίου 2022, σ. 2/14.

395. «Grèce. *Σύγκριση* [*Sygkrissi*] (1989)», *Revue de littérature comparée*, 380, 4-2021, octobre-décembre 2021, [Αφιέρωμα:] La RLC a 100 ans (IV). Le monde des revues de littérature compare, σ. 463-465.

396. «Ο βαθμός ελευθέρωσης του στίχου στον "Πρόλογο στη ζωή"» [σε συνεργασία με τη Δήμητρα Ραζάκη], *Ο χάρτης* [ηλεκτρονικό περιοδικό], τχ. 40, Απρίλιος 2022, Αφιέρωμα: Άγγελος Σικελιανός. Ηλεκτρονική διεύθυνση: https://www.hartismag.gr/hartis-40/afierwma/o-vathmos-eleitherosis-toi-stikhoi-ston-prologho-sti-zoi-simeioseis.

397. «Οι άθλιες μέρες των ανθρώπων. Samuel Beckett, *Ευτυχισμένες μέρες. Έργο σε δύο πράξεις*, Μετάφραση Διονύσης Καψάλης, Αθήνα, Gutenberg 2021», [Βιβλιοκρισία], *Το Βήμα*, «Βιβλία», 30 Απριλίου 2022, σ. 7/43.

398. «Το βίωμα της ιθαγένειας ή της εντοπιότητας στην ποίηση των ναξίων ποιητών», *Νάξος (Αρχαία, βυζαντινή, λατινοκρατούμενη, νεότερη, σύγχρονη). Πρακτικά του ΣΤ΄ Επιστημονικού Συνεδρίου «Η Νάξος δια μέσου των αιώνων»*, Τόμος Γ΄, Νάξος Νοέμβριος 2021, σ. 1901-1908.

399. «Ποίηση, νοσηλεία και ίαση», *Το Δέντρο*, τχ. 236-237, Άνοιξη 2022, σ. 114-116.

400. «Η παραδειγματική περίπτωση του Μακρυγιάννη στην ελληνική ποίηση», *Ο αναγνώστης* [ηλεκτρονικό περιοδικό], 22 Μαΐου 2022, ηλεκτρονική δημοσίευση: https://www.oanagnostis.gr/i-paradeigmatiki-periptosi-toy-makrygianni-stin-elliniki-poiisi-toy-e-garantoydi/

401. «Η λογοτεχνία του Αργύρη Χιόνη: Στην πορεία προς την υπέρβαση των μορφολογικών ορίων ποίησης και πεζογραφίας», *Ο χάρτης* [ηλεκτρονικό περιοδικό], τχ. 43, Αφιέρωμα στον Αργύρη Χιόνη, Ιούλιος 2022, ηλεκτρονική δημοσίευση: https://www.hartismag.gr/hartis-43/afierwma/i-loghotekhnia-toi-arghyri-khioni-stin-poreia-pros-tin-ipervasi-ton-morfologhikwn-orion-poiisis-kai-pezoghrafias

402. «Το μείζον βραβείο στα ελληνικά γράμματα. Ο Οδυσσέας Ελύτης, που αφιέρωσε τη ζωή του στην υπηρεσία της ποίησης, τιμάται με το Νομπέλ Λογοτεχνίας» [σε συνεργασία με την Μαρία Ρώτα], *Η Καθημερινή*, 20 Νοεμβρίου 2022, σ. 36.

403. «Συγκεράζοντας την απωθητική με την ονειρική πραγματικότητα. Ιωάννης Π.Α. Ιωαννίδης, *Λόγω κρυμμένα λογοκριμένα. Σχεδόν ημι-ιστόρημα*, Αθήνα, Κέδρος 2020», [βιβλιοκρισία], *Χάρτης*, τχ. 48, Δεκέμβριος 2022,

https://www.hartismag.gr/hartis-48/klimakes/sighkerazontas-tin-apothitiki-me-tin-oneiriki-praghmatikotita.

404. «Οι Έλληνες ποιητές για τη Μικρασιατική Καταστροφή και το προσφυγικό ζήτημα», *Χάρτης*, τχ. 48, Αφιέρωμα: Χίλια εννιακόσια είκοσι δύο / 2022, 15 Δεκεμβρίου 2022, https://www.hartismag.gr/hartis-48/afierwma/oi-ellines-poiites-ghia-ti-mikrasiatiki-katastrofi-kai-to-prosfighiko-zitima.

405. «Αυστηρά έμμετρος εναντίον ελεύθερου στίχου. Μία ενδιαφέρουσα κριτική διαμάχη», *Η πένα και το ξίφος: η πολεμική στη νεοελληνική λογοτεχνία, φιλολογία και κριτική από τους πρώιμους νεότερους χρόνους έως σήμερα. Πρακτικά ΙΣΤ΄ Διεθνούς Επιστημονικής Συνάντησης, 16-18 Οκτωβρίου 2020*, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τμήμα Φιλολογίας, Τομέας Νεοελληνικών και Συγκριτολογικών Σπουδών, Θεσσαλονίκη 2022, σ. 519-531.

406. «Το ποίημα "Όταν οι ευκάλυπτοι θροΐζουν στις αλλέες" ως λανθάνων άξονας της ποιητικής μυθολογίας του Εμπειρίκου», *Σύγκριση*, τχ. 31, 2022, σ. 18-27. Ηλεκτρονική δημοσίευση: https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/sygkrisi/article/view/31262. Ημερομηνία ανάρτησης: 28 Δεκεμβρίου 2022.

407. «Η ελληνική ποίηση της μεταπολίτευσης (1974-2021): Παρελθόν, παρόν και μέλλον», *Ελληνική Επανάσταση του 1821: Ο Ύμνος για την Ελευθερία. Τα 200 χρόνια της σύγχρονης ελλάδας / A Revolução Grega de 1821: Hino à Liberdade. Os 200 anos da grécia moderna*, Στέλιος Χουρμουζιάδης και Ζιζέλ Μάρκες Κάμαρα (επιμ.) / Stelios Hourmouziadis e Giselle Marques Camara (org.), Σάο Πάολο 2022, σ. 430-440.

408. «"Η Νύχτα των Κήπων" ως συγκεφαλαίωση και ώριμη απόληξη της ποίησης του Κυριάκου Χαραλαμπίδη», *Χάρτης*, τχ. 49, Ιανουάριος 2023, https://www.hartismag.gr/hartis-49/dokimio/i-nykhta-ton-kipon-os-sighkefalaiosi-kai-wrimi-apoliksi-tis-poiisis-toi-kiriakoi-kharalampidi.

409. «Οι Επτανήσιοι και ο Σολωμός. Επισκόπηση μελετών και προοπτικές της έρευνας», *Διονύσιος Σολωμός και Κύπρος. Πρακτικά του Γ΄ Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου του Ομίλου Λογοτεχνίας και Κριτικής, Πανεπιστήμιο Κύπρου, 23-25 Σεπτεμβρίου 2022*, Επιμέλεια: Δημήτρης Αγγελάτος, Λεωνίδας Γαλάζης, Νίκος Μαθιουδάκης, Μαριλένα Πόρακου, Λευκωσία, Όμιλος Λογοτεχνίας και Κριτικής [Φεβρουάριος] 2023, σ. 53-62.

410. «Η νεοελληνική φιλολογία χθες, σήμερα, αύριο», *Ο αναγνώστης* [ηλεκτρονικό περιοδικό], 7 Φεβρουαρίου 2023, ηλεκτρονική δημοσίευση: https://www.oanagnostis.gr/i-neoelliniki-filologia-chthes-simera-ayrio-toy-eyripidi-garantoydi/.

411. «Το ανεξίτηλο νήμα του ποιητικού μύθου. Μαίρη Μικέ, *Ανθεκτική εκκρεμότητα. Ο μύθος της Πασιφάης σε νεοελληνικά λογοτεχνικά κείμενα του 20ού αιώνα*, Αθήνα, Gutenberg 2022» [Βιβλιοκρισία], *The Athens Review of Books-Αθηναϊκή Επιθεώρηση του Βιβλίου*, τχ. 147, Φεβρουάριος 2023, σ. 60-62.

412. «Βασικές ορίζουσες της σύγχρονης ελληνικής ποίησης», *Ο αναγνώστης* [ηλεκτρονικό περιοδικό], 29 Μαρτίου 2023, ηλεκτρονική δημοσίευση: https://www.oanagnostis.gr/vasikes-orizoyses-tis-sygchronis-ellinikis-poiisis-eyripidis-garantoydis/

413. «Οι Μικρασιάτες πρόσφυγες καπνεργάτες της Καβάλας ως μέρος της λογοτεχνικής ιστορίας της πόλης: το τραύμα της μνήμης», *Μικρασιατικός Ελληνισμός: πτυχές της συμβολής του στην ανάπτυξη της ελληνικής κοινωνίας. Πρακτικά της ημερίδας του Κολλεγίου Αθηνών σε συνεργασία με το Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών, Σάββατο, 4 Ιουνίου 2022*, Επιμέλεια: Λεωνίδας Μοίρας, Αθήνα, Εκδόσεις Μπαλτά 2023, σ. 125-134.

414. «Τα δύο βασικά ποιήματα του Παλαμά για την Κύπρο», *Νέα Ευθύνη*, τχ. 58-59, Ιούλιος-Δεκέμβριος 2022, σ. 314-328.

415. «Γιάννης Ρίτσος. Η εποποιΐα της καθημερινότητας», Ένθετο: «Γιάννης Ρίτσος. Ο ποιητής της "Ρωμιοσύνης"», *Η Καθημερινή*, 2 Μαΐου 2023, σ. 3-5.

416. «Το ανοιχτό πρόβλημα του νερού. Βασικές ορίζουσες της ποίησης του Τίτου Πατρίκιου», *Ποιητική*, τχ. 31, Άνοιξη-Καλοκαίρι 2023, σ. 130-136.

417. «Ο ποιητής Ζάχος Σιαφλέκης: Η ευθύνη της αναγνώρισης», *Μύθος/Μύθοι στη Λογοτεχνία. Ζ΄ Συνέδριο της Ελληνικής Εταιρείας Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας. Μνήμη Ζαχαρία Ι. Σιαφλέκη, 13-16 Μαΐου 2021*, Επιμέλεια Πρακτικών: Αντιγόνη Βλαβιανού, Λητώ Ιωακειμίδου, Άννα Κατσιγιάννη, Αθήνα, Εκδόσεις ΕΑΠ [Ιούνιος] 2023, σ. 25-34.

418. «Η μυθοποίηση του κινηματογράφου του δημιουργού στα ελληνικά λογοτεχνικά περιοδικά των δεκαετιών του 1970 και του 1980» [σε συνεργασία με την Δήμητρα Ραζάκη και την Νάντια Φραγκούλη], *Μύθος/Μύθοι στη Λογοτεχνία. Ζ΄ Συνέδριο της Ελληνικής Εταιρείας Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας. Μνήμη Ζαχαρία Ι. Σιαφλέκη, 13-16 Μαΐου 2021*, Επιμέλεια Πρακτικών: Αντιγόνη Βλαβιανού, Λητώ Ιωακειμίδου, Άννα Κατσιγιάννη, Αθήνα, Εκδόσεις ΕΑΠ [Ιούνιος] 2023, σ. 267-276.

419. «Θρησκευτική ταυτότητα και ετερότητα στα *Ανθολόγια Λογοτεχνικών Κειμένων* της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης», *«…και Θεός ην ο Λόγος». Η διασταύρωση της θρησκείας με τη λογοτεχνία. Πρακτικά Επιστημονικού Συνεδρίου, 18-19 Νοεμβρίου 2022*, Εισαγωγή-Επιμέλεια Βασίλης Μακρυδήμας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Τμήμα Φιλολογίας, Τομέας Μεσαιωνικής και Νέας Ελληνικής Φιλολογίας, Ιωάννινα [Ιούλιος] 2023, σ. 397-412.

420. «Ο Μάριο Βίττι και η σύγχρονή του ελλαδική νεοελληνική φιλολογία», *The Athens Review of Books-Αθηναϊκή Επιθεώρηση του Βιβλίου,* τχ. 152, Ιούλιος-Αύγουστος 2023, σ. 48-51.

421. «Ο ανεξάντλητος πυρήνας του στοχαστικού λυρισμού», Μανόλης Πρατικάκης / Manolis Pratikakis, *Λιθοξόος* / *Stonemason*, [Ιεράπετρα], Έκδοση Μορφωτικής Στέγης Ιεράπετρας [Ιούλιος] 2023, σ. 8-18.

422. «Ο Κάφκα στην ελληνική μεταπολεμική και μεταπολιτευτική ποίηση», Κατερίνα Καρακάση & Νικόλαος-Ιωάννης Κοσκινάς [Επιμέλεια], *Ο Κάφκα και η Ελλάδα. Πρακτικά του διεθνούς επιστημονικού συνεδρίου «Κάφκα και Ελλάδα». (Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας, ΕΚΠΑ, 18-19 Ιουνίου 2021)*, Αθήνα, Ροές [Ιούλιος] 2023, σ. 39-56.

423. «Η ζωντανή μνήμη του έργου του Σεφέρη», *Γιώργος Σεφέρης. 60 χρόνια από το Νόμπελ*, Αθήνα, Η Καθημερινή, Οκτώβριος 2023 [κυκλοφόρησε με το φύλλο της *Καθημερινής* στις 22 Οκτωβρίου 2023], σ. 18-24.

424. «Η μορφική πρωτεϊκότητα της ελεύθερης ποίησης του Οδυσσέα Ελύτη», *Ο χάρτης*, τχ. 59, Νοέμβριος 2023, https://www.hartismag.gr/hartis-59/dokimio/i-morfiki-proteikotita-tis-eleytheris-poiisis-toi-odissea-elyti

425. «Ο Δάντης του Κυριάκου Χαραλαμπίδη», *Γλώσσης ίμερος. Η ποίηση του Κυριάκου Χαραλαμπίδη*, Επιμέλεια Αντώνης Κ. Πετρίδης – Δήμητρα Δημητρίου, Αθήνα, Ηρόδοτος 2021 [Νοέμβριος 2023], σ. 387-415.

426. «Ο ποιητής Γιώργος Σεφέρης και ο *Ερωτόκριτος*», *Η «φύση των πραμάτω»: Από τη γένεση στη διάχυση και την πρόσληψη του* Ερωτόκριτου, Επιμέλεια: Στέφανος Κακλαμάνης, Σητεία, Στέγη Βιτσέντζος Κορνάρος [Νοέμβριος] 2023, σ. 295-328.

427. «Μια αρμονική συγκατοίκηση κάτω απ' την ίδια ανοικτή στέγη», *Οι κήποι της Αγραύλου. Ανθολογία ποιητών βραβευμένων από την Ακαδημία Αθηνών (2010-2022)*, Επιμέλεια Χρύσα Κοντογεωργοπούλου (Μαγκλίνη), Αθήνα, Εκδόσεις 24 Γράμματα [Νοέμβριος] 2023, σ. 12-17.

428. «Elena nella poesia greca contemporanea», *Grecia al femminile*, a cura di Emanuele Lelli e Cristiano Luciani, Atene, ETP Books, Quaderni 02 2023, σ. 188-195.

429. «Ο Σεφέρης ως εστία ποιητικού διαλόγου: Βουλιάζει όποιος σηκώνει τις μεγάλες πέτρες;», *Η μνήμη όπου και να την αγγίξεις πονεί. Περιδιαβάζοντας τα* Ημερολόγια

Καταστρώματος *του Γ. Σεφέρη. Εικαστική αποτύπωση του* Ημερολογίου Καταστρώματος Γ΄ *από τον Γιώργο Κόρδη*, Επιμέλεια Στέφανος Κακλαμάνης, Αθήνα, Εκδόσεις Αρμός [Ιανουάριος] 2024, σ. 171-182.

430. «Βασικές ορίζουσες της σύγχρονης ελληνικής ποίησης», *Ο Αναγνώστης. Η ελληνική λογοτεχνία στον 21ο αιώνα. Πρακτικά συνεδρίου [Μάρτιος 2023]*, Αθήνα, Εκδόσεις Ιωλκός [Φεβρουάριος] 2024, σ. 151-158.

431. «Η κριτική για τη στιχουργία του Καβάφη (1891-1944)» [σε συνεργασία με τη Δήμητρα Ραζάκη], *Ποιητική*, τχ. 33, Άνοιξη - Καλοκαίρι 2024, σ. 152-163.

432. «Ο Κάλβος και ο Σολωμός στο σταυροδρόμι της Επανάστασης και της ιταλικής διαμόρφωσής τους», *Γλωσσικές και πολιτισμικές ιστορίες μεταξύ Ελλάδας και Ιταλίας: Μελέτες για τα διακόσια χρόνια από την εθνική επανάσταση. Πρακτικά της Ημερίδας «Italoellenica. Συναντήσεις για τη γλώσσα και τη μετάφραση» (9 Νοεμβρίου 2021)*, Επιμέλεια Domenica Minniti-Γκώνια / *Storie linguistiche e culturali fra la Grecia e l'Italia: Studi per il bicentenario della rivoluzione greca. Atti del Convegno "Italoellenica. Incontri sulla lingua e la traduzione" (9 novembre 2021)*, A cura di Domenica Minniti Gònias, Αθήνα, Εκδόσεις Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών [Ιούνιος] 2024, σ. 167-177.

433. «Η δημόσια παρουσία (και απουσία) του Σεφέρη μετά το βραβείο Νόμπελ. Παράρτημα: Η αλληλογραφία Σεφέρη – Μιχαήλ Παπαδόπουλου», *Χάρτης*, τχ. 67, Ιούλιος 2024, Ημερ. ανάρτησης: 1η Ιουλίου 2024, https://www.hartismag.gr/hartis-67/dokimio/i-dimosia-paroisia-kai-apoisia-toi-seferi-meta-to-vraveio-nompel

434. «Η διάρκεια του έργου του Σεφέρη: Ερωτήματα και απαντήσεις», *Ο αναγνώστης* [ηλεκτρονικό περιοδικό], 1η Ιουλίου 2024, ηλεκτρονική δημοσίευση: https://www.oanagnostis.gr/i-diarkeia-toy-ergoy-toy-seferi-erotimata-kai-apantiseis-toy-eyripidi-garantoydi/

435. «Η άφιξη και η κοινωνική ένταξη των προσφύγων ως θεματική ύλη στη λογοτεχνική παράδοση της Καβάλας», *Πρακτικά συνεδρίου. 100 χρόνια μετά: οι πρόσφυγες του 1922 και η δημιουργία της νέας Ανατολικής Μακεδονίας*, Αθήνα, Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία [Οκτώβριος] 2024, σ. 401-415.

436. «Ο ποιητής στο νοσοκομείο: μεταξύ εγκλεισμού και απόδρασης», *Νόσος και λογοτεχνία. Πρακτικά 1ου διεπιστημονικού συνεδρίου του Εργαστηρίου Ιστορίας του Βιβλίου σε συνεργασία με την Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ, 26-27 Μαΐου 2023*, Επιστημονική επιμέλεια Γωγώ Βαρζελιώτη – Ξένη Γεωργοπούλου – Άννα Καρακατσούλη, Αθήνα, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών [Οκτώβριος 2024], σ. 178-192.

437. «Ο ποιητής που μας αξίζει. Ρήσος Χαρίσης, *Κυριάκος Χαραλαμπίδης. Ψηφίδες ποίησης και ζωής*, Λευκωσία, Κεντρική Ασφαλιστική 2024, σελ. 522» [βιβλιοκρισία], *Το Βήμα*, «Β2. Βιβλία», 24 Νοεμβρίου 2024, σ. 12.

438. «Μία νέα μετάφραση του *Δεκαημέρου* του Βοκάκιου. Βοκάκιος, *Δεκαήμερο. Οι γυναίκες αφηγούνται. Είκοσι ιστορίες*, Επιλογή-Εισαγωγή-Μετάφραση: Στέλιος Χουρμουζιάδης, Αθήνα, Περισπωμένη 2024, σσ. 217» [βιβλιοκρισία], *Ο αναγνώστης* [ηλεκτρονικό περιοδικό], 23 Νοεμβρίου 2024, ηλεκτρονική δημοσίευση: https://www.oanagnostis.gr/mia-nea-metafrasi-toy-dekaimeroy-toy-vokakioy-grafei-o-eyripidis-garantoydis/

439. «Η ωριόπλουμη σγουραφιά», *Ο δικός μας* Ερωτόκριτος. *Μαρτυρίες*, Επιμέλεια Στέφανος Κακλαμάνης, Σητεία, Στέγη Βιτσέντζος Κορνάρος [Δεκέμβριος] 2024, σ. 34-38.

440. «Thalassa/Mare: una passeggiata fra tre poeti greci moderni», *Le parole dei Greci*, A cura di Emanuele Lelli e Cristiano Luciani, Atene, ETP Books, Antico e Moderno, Quaderni 08 2024, σ. 122-131.

441. «Οφειλές στην ποίηση του Ηλία Λάγιου», *Άνθρωπος*, τχ. 14, Αφιέρωμα στον Ηλία Λάγιο, Οκτώβριος 2024-Ιανουάριος 2025, σ. 165-171.

442. «Οι αντικριστές ζωές μας στον καθρέφτη της ποίησης. Ιωάννης Π.Α. Ιωαννίδης, *Αντικριστές πολιτείες*, Αθήνα, Κέδρος 2024» [βιβλιοκρισία], *Νέο Υπόστεγο*, τχ. 5, Δεκέμβριος 2024, σ. 94-98.

443. «Ιστορίες από τα βαθιά. Θανάσης Χατζόπουλος, *Κρατήρας. Πεζά ποιήματα*, Αθήνα, Πόλις 2024» [βιβλιοκρισία], *Χάρτης*, τχ. 74, Φεβρουάριος 2025, Ημερ. ανάρτησης: 1η Φεβρουαρίου 2025, https://www.hartismag.gr/hartis-74/biblia/istories-apo-ta-vathia

444. «Η δημιουργική γραφή ως πρόκληση για τις φιλολογικές σπουδές και την εκπαίδευση», *Από την παγκοσμιοποίηση στην τεχνητή νοημοσύνη. Η ελληνική λογοτεχνία στον 21ο αιώνα*, Επιμέλεια Δημήτρης Τζιόβας, Αθήνα, Διόπτρα [Μάρτιος] 2025, σ. 249-263.

445. «Κυριάκος Χαραλαμπίδης: από τον εθνικό στον οικουμενικό ποιητή. Ρήσος Χαρίσης, *Κυριάκος Χαραλαμπίδης. Ψηφίδες ποίησης και ζωής*, Λευκωσία, Κεντρική Ασφαλιστική 2024», [βιβλιοκρισία], *Ο αναγνώστης* [ηλεκτρονικό περιοδικό], 14 Μαρτίου 2025, ηλεκτρονική δημοσίευση: https://www.oanagnostis.gr/kyriakos-charalampidis-apo-ton-ethniko-ston-oikoymeniko-poiiti-grafei-o-eyripidis-garantoydis/

446. «"Με τον τρόπο του": ο "άγγελος της Ιστορίας" στο ταραγμένο παρόν μας», *Χάρτης*, τχ. 76, Απρίλιος 2025, Ημερ. ανάρτησης: 1η Απριλίου 2025, https://www.hartismag.gr/hartis-76/dokimio/me-ton-tropo-toi-o-aghghelos-tis-istorias-sto-taraghmeno-paron-mas

447. «Η λογιότητα του ποιητή Μιχάλη Γκανά», *Ο αναγνώστης* [ηλεκτρονικό περιοδικό], 1η Απριλίου 2025, ηλεκτρονική δημοσίευση: https://www.oanagnostis.gr/m-gkanas-ekdilosi-20-3-i-logiotita-toy-poiiti-michali-gkana-toy-eyripidi-garantoydi/.

448. «Παρατηρήσεις για τη γλώσσα της σύγχρονης ελληνικής νεανικής ποίησης», *Frear*, τχ. 15, Απρίλιος 2025, https://mag.frear.gr/paratiriseis-gia-ti-glossa-tis-sygchronis-ellinikis-neanikis-poiisis/.

449. «Il bianco, la poesia e il mondo, del Rinascimento e di oggi», Haris Vlavianòs, *Poesie scelte. Autoritratto del bianco*, Traduzione di Maria Caracausi, Prefazione di Evripidis Garantoudis, Palermo, Edizioni Torre del Vento, Gli Agapanti [Απρίλιος] 2025, σ. 5-18.

450. «Μετρικολογία: Ένας ώριμος πλέον κλάδος της νεοελληνικής φιλολογίας. Γιώργος Β. Χορταριάς, *Ο ελευθερωμένος στίχος στη νεοελληνική ποίηση (1884-1930)*, Αθήνα, Εκδόσεις Άρτεμις Πετροπούλου 2024» [βιβλιοκρισία], *Ο αναγνώστης* [ηλεκτρονικό περιοδικό], 10 Μαΐου 2025, ηλεκτρονική δημοσίευση: https://www.oanagnostis.gr/metrikologia-enas-orimos-pleon-klados-tis-neoellinikis-filologias-toy-eyripidi-garantoydi/

451. «Η πρόσληψη της ελληνικής αρχαιότητας από τη νεότερη ελληνική ποίηση», *Πολύνοια. Μελέτες προς τιμήν του καθηγητή Μ.Ζ. Κοπιδάκη*, Επιμέλεια: Ιάνθη Ασημακοπούλου, Βασίλειος Π. Βερτουδάκης, Εβίνα Σιστάκου, Αθήνα, Εκδόσεις Κίχλη [Απρίλιος] 2025, σ. 297-319.

452. «Τα αρχειακά κατάλοιπα του "Gertrudenhof" (ή "Το σπίτι της Γερτρούδης") του Γιώργου Χειμωνά», *Χάρτης*, τχ. 78, Ιούνιος 2025, Ημερ. ανάρτησης: 1η Ιουνίου 2025, https://www.hartismag.gr/hartis-78/diereynhseis/ta-arkheiaka-kataloipa-toi-gertrudenhof-i-to-spiti-tis-ghertroydis-toi-ghiwrghoi-kheimona

453. «Το ποιητικό έργο του Βασίλη Βασιλικού», *Βασίλης Βασιλικός: Στιγμές... από τη ζωή και το έργο του. Ένας χρόνος χωρίς τον Βασίλη (1934-2023). Επετειακή έκδοση*, Επιμέλεια: Κωνσταντίνος Ι. Χιόνης, Καβάλα, Δήμος Καβάλας – Εταιρεία Θασιακών Μελετών, Καβάλα [Ιούνιος] 2025, σ. 35-43.

454. «Ένας νευρολόγος αναλύει και ερμηνεύει Κ. [Π.] Καβάφη και Γ. Σεφέρη. Ιωάννης Θ. Ευδοκιμίδης, *Είναι εύκολο να αλλάξουμε ζωή; Ένας νευρολόγος διαβάζει Σε-*

φέρη, Αθήνα, Τόπος (Μοτίβο Εκδοτική) 2024 και Ιωάννης Θ. Ευδοκιμίδης, *Τελικά πώς πέρασε ο χρόνος; Ένας νευρολόγος διαβάζει Καβάφη*, Αθήνα, Τόπος (Μοτίβο Εκδοτική) 2025» [βιβλιοκρισία], *Ο αναγνώστης* [ηλεκτρονικό περιοδικό], 20 Αυγούστου 2025, ηλεκτρονική δημοσίευση: https://www.oanagnostis.gr/enas-neyrologos-analyei-kai-ermineyei-k-kavafi-kai-g-seferi-toy-eyripidi-garantoydi/

455. «Ο καρυωτακισμός πριν από τον Καρυωτάκη: Φιλολογικές και ιστορικές όψεις του φαινομένου» [απόσπασμα], *Εισαγωγή στην ποίηση του Καρυωτάκη. Επιλογή κριτικών κειμένων*, Επιμέλεια Έλλη Φιλοκύπρου, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης [Μάρτιος] 2025, σ. 335-351.

456. «Οι ειρωνικές διαφορές Αναγνωστάκη και Φάσση» [απόσπασμα], *Εισαγωγή στην ποίηση του Αναγνωστάκη. Επιλογή κριτικών κειμένων*, Επιμέλεια Δημήτρης Κόκορης, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης [Σεπτέμβριος] 2025, σ. 211-216.

457. «Αναζητώντας τον Θεό σε ένα γνωστό-άγνωστο σύμπαν», *Μουσών*, τχ. 5, Οκτώβριος 2025-Μάρτιος 2026, σ. 24-33.

458. «Οι Έλληνες ποιητές για τη Μικρασιατική Καταστροφή και το προσφυγικό ζήτημα», *Χριστιανική Μικρά Ασία, 19ος-20ός Αιώνας, Πρακτικά Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου, 22-24 Νοεμβρίου 2022*, Αθήνα, Κοσμητεία Θεολογικής Σχολής Εθνικού & Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Έννοια [Οκτώβριος] 2025, σ. 417-425.

459. «Μαρία Φαραντούρη: Το ήθος της φωνής», *Ο αναγνώστης* [ηλεκτρονικό περιοδικό], 7 Δεκεμβρίου 2025, ηλεκτρονική δημοσίευση: https://www.oanagnostis.gr/maria-farantoyri-to-ithos-tis-fonis-toy-eyripidi/

460. «Οι *Ιστορίες νεοελληνικής λογοτεχνίας* του Vitti σε σύγκριση με εκείνες του Κ. Θ. Δημαρά και του Λίνου Πολίτη», *Mario Vitti. Νεοελληνιστής. Πρακτικά Επιστημονικής Συνάντησης*, Μουσείο Μπενάκη, Σάββατο 17 Φεβρουαρίου 2024, Επιμέλεια Δημήτρης Αρβανιτάκης, Αθήνα, Μουσείο Μπενάκη [Δεκέμβριος] 2025, σ. 97-116.

461. «Το ήθος και το κύρος της κριτικής γραφής του ποιητή Παλαμά. Κωστής Παλαμάς, *Άπαντα. Τόμος 21: Μελέτες και Άρθρα (1891-1895)*, Επιμέλεια Θανάσης Αγάθος, Αθήνα, Ίδρυμα Κωστή Παλαμά 2025, 580 σσ.» [Βιβλιοκρισία], *Ο αναγνώστης* [ηλεκτρονικό περιοδικό], 15 Ιανουαρίου 2026, ηλεκτρονική δημοσίευση: https://www.oanagnostis.gr/to-ithos-to-kyros-tis-kritikis-grafis-poiiti/

462. «Ìmeros: l'*imeros* dell'amore e della poesia alta», Ομιλία στην ιταλική γλώσσα στο πλαίσιο της διαδικτυακής εκδήλωσης «Giornata mondiale della lingua e della cultura ellenica 2025. Le passioni dei Greci», σ. 198-203.

463. «Το πανόραμα του ανθρώπινου δράματος / A panorama of the Human Drama» [δίγλωσσο κείμενο], Γιώργος Κόρδης – Κ.Π. Καβάφης, *Διάλογοι. Αίσθησις*, Αθήνα, Εκδόσεις Κάπα [Δεκέμβριος] 2025, σ. 12-39.

464. «Βασικές ορίζουσες του λογοτεχνικού έργου του Γιώργου Βέη», *Δύο ομιλίες από την αναγόρευση του Γιώργου Βέη σε επίτιμο διδάκτορα του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, 26 Νοεμβρίου 2024*, Αθήνα, Σμίλη [Φεβρουάριος] 2026, σ. 9-24.

465. «Επ' αφορμή της απονομής του τιμητικού πτυχίου Νομικής του ΕΚΠΑ στον ποιητή Γιώργο Σεφέρη», *Ο αναγνώστης* [ηλεκτρονικό περιοδικό], 18 Μαρτίου 2026, ηλεκτρονική δημοσίευση: https://www.oanagnostis.gr/o-eyripidis-garantoydis-milaston-giorgo-seferi/

466. «Η αξία του ποιητικού έργου του Ελύτη, στην εποχή του και σήμερα», *Η Καθημερινή*, ένθετο «Οδυσσέας Ελύτης, Η άφθαρτη ποίηση, 30 χρόνια από τον θάνατό του», 22 Μαρτίου 2026, σ. 28-35.

467. «Η καβαφική ποίηση ως πεδίο άσκησης της σύγχρονης παρωδίας», *Ιδέες και ποιητική στη λογοτεχνία του εικοστού αιώνα. Τιμητικός τόμος για τη Χριστίνα Ντουνιά*, Επιμέλεια: Θανάσης Αγάθος – Δημήτρης Αγγελάτος – Στέφανος Κακλαμάνης, Αθήνα, Βιβλιοπωλείον της «Εστίας» [Μάρτιος] 2026, σ. 21-31.

468. «Interview with Euripides Garantoudis», [Συνέντευξη στην Ντίνα Σαρακηνού], Ημερομηνία ανάρτησης: 7 Απριλίου 2026, https://librotimes.com/interview-with-euripides-garantoudis/

469. «Μισός αιώνας ποίησης: Η αντοχή των μεταφορών. Γιώργος Βέης, *Ποιήματα 1974-2023*» [Βιβλιοκρισία], *Literature*, Ημερομηνία ανάρτησης: 8 Απριλίου 2026, https://www.literature.gr/poiimata-1974-2023-toy-giorgoy-vei-misos-aionas-poiisis-i-antochi-ton-metaforon-grafei-o-eyripidis-garantoydis/.

470. «Η νεοελληνική φιλολογία στην *ΕΕΦΣΠΑ*», *Επιστημονική Επετηρίς της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών*, Επετειακός τόμος Εκατονταετίας, Τόμος ΜΗ΄ 2024-2025, Αθήνα 2025 [Απρίλιος 2026], σ. 45-62.

471. «Ο Καρυωτάκης του Βύρωνα Λεοντάρη», *Τα ποιήματα συμβαίνουν. Ο Βύρων Λεοντάρης και η εποχή του. Επιστημονική συνάντηση, Αθήνα, 21-22 Οκτωβρίου 2022*, Επιμέλεια Έλλη Φιλοκύπρου – Γιάννης Λεοντάρης, Αθήνα, Ύψιλον/βιβλία [Απρίλιος] 2026, σ. 269-278.

472. [σε συνεργασία με τη Νάντια Φραγκούλη] «Το ερευνητικό πρόγραμμα "Η δεξίωση του κινηματογράφου στην Ελλάδα του πρώτου μισού του 20ού αιώνα (1895-1949): η πορεία του κινηματογράφου από μέσο καταγραφής σε αφηγηματική τέχνη στο πλαίσιο της πρόσληψης του μοντερνισμού"», *Σύγκριση*, τχ. 34, 2025 [13 Μαΐου 2026], σ. 318-321.

473. «Ο ιταλοθρεμμένος ελληνόγλωσσος ποιητής (και μεταφραστής) Κάλβος. Μιχαήλ Πασχάλης, *Ο αινιγματικός ποιητής Ανδρέας Κάλβος*, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης 2026» [βιβλιοκρισία], *Ο αναγνώστης* [ηλεκτρονικό περιοδικό], 29 Μαΐου 2026, ηλεκτρονική δημοσίευση: https://www.oanagnostis.gr/o-italothremmenos-ellinoglossos-poiitis-kai-metafrastis-kalvos-toy/

III. Βιβλιοκρισίες και άλλα κείμενα στην εφημερίδα *Τα Νέα*

1. «"Δεν πάσχω από το σύμπλεγμα του κριτικού". Ο Κώστας Σταματίου, ως κυματοθραύστης στη νεοελληνική καφρίλα. Κώστας Σταματίου, *Το βιβλίο και ο χρόνος* (*1979-1991*), Τόμος Α΄ (1979-1987) και Τόμος Β΄ (1988-1991), Πρόλογος Κώστας Ρεσβάνης, Επιλογή κειμένων Θανάσης Θ. Νιάρχος – Βάσω Κυριαζάκου, Επίμετρο Θανάσης Θ. Νιάρχος, Αθήνα, Εκδόσεις Καστανιώτη 2004, σσ. 1751» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 21-22 Μαΐου 2005, Βιβλιοδρόμιο, σ. 6-7.

2. «"Να μην αφήσουμε το δέρμα μας να γίνει το σύνορό μας". 21 συγγραφείς γράφουν για τον ρατσισμό αλλά όχι για την ελληνοφοβία. *Ο δρόμος για την Ομόνοια*, Επιμ. - Προλ. Σταύρος Κασιώτης, Φωτ. Μαρία Θεοδωράκη, Εκδόσεις Καστανιώτη 2005» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 18-19 Ιουνίου 2005, Βιβλιοδρόμιο, σ. 7.

3. «Όρθιος και μόνος… Το έργο του Μανόλη Αναγνωστάκη παραμένει παρόν» [με αφορμή τον θάνατο του Μανόλη Αναγνωστάκη], *Τα Νέα*, 2-3 Ιουλίου 2005, Βιβλιοδρόμιο, σ. 6.

4. «Αστυνομικά παιχνίδια αντιγραφής. Σταύρος Κρητιώτης, *Το μηνολόγιο ενός απόντος. Μυθιστόρημα κεντρώνων*, Εκδ Πόλις 2005» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 16-17 Ιουλίου 2005, Βιβλιοδρόμιο, σ. 8-9.

5. «Το τέλος των ποιητικών μύθων. Κική Δημουλά, *Χλόη Θερμοκηπίου*, Εκδ. Ίκαρος 2005» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 30-31 Ιουλίου 2005, Βιβλιοδρόμιο, σ. 8-9.

6. «Τα κοκόρια φωνάζουν ακόμα. Γιώργος Χρονάς, *Τα κοκόρια της οδού Αισχύλου*, Αθήνα, Εκδόσεις Οδός Πανός 2005» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 24-25 Σεπτεμβρίου 2005, Βιβλιοδρόμιο, σ. 8.

7. «Έκπληξη, απώθηση, αηδία, οργή. Βασίλης Βασιλικός, *Η μυθολογία της Αμερικής*, Αθήνα, Εκδ. Ελληνικά Γράμματα 2005» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 15-16 Οκτωβρίου 2005, Βιβλιοδρόμιο, σ. 6-7.

8. «Λάγιος, ο ονειροπόλος κυνικός» [με αφορμή τον θάνατο του Ηλία Λάγιου], *Τα Νέα*, 19-20 Νοεμβρίου 2005, Βιβλιοδρόμιο, σ. 10.

9. «Ο Ροΐδης στη δημοτική. Σκορδαλιά χωρίς σκόρδο» [σχόλιο], *Τα Νέα*, 3-4 Δεκεμβρίου 2005, Βιβλιοδρόμιο, σ. 20.

10. «Ο… Γιώργος, ο Δημήτρης, ο Μανώλης. Πώς οι κλασικοί γίνονται σύγχρονοι μέσα από τις αναγνώσεις των Δούκα, Δρακονταειδή, Καλοκύρη. *Η Μάρω Δούκα διαβάζει Γεώργιο Μ. Βιζυηνό*, *Ο Φίλιππος Δρακονταειδής διαβάζει Δημήτριο Βικέλα*, *Ο Δημήτρης Καλοκύρης διαβάζει Εμμανουήλ Ροΐδη*, Εκδ. Ελληνικά Γράμματα 2005», [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 23 Δεκεμβρίου 2005, Βιβλιοδρόμιο, σ. 10.

11. «Αδιέξοδα και λύσεις. Η σύγχρονη ελληνική πεζογραφία στα κριτικά κείμενα του Βαγγέλη Ραπτόπουλου. Βαγγέλης Ραπτόπουλος, *Λίγη ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας*, Εκδ. Πατάκη 2005», [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 21 Ιανουαρίου 2006, Βιβλιοδρόμιο, σ. 11.

12. «Γυναικείος ύμνος στην "ομοφυλόφιλη ευτυχία". Ντόρα Ρωζέττη, *Η ερωμένη της*, Επιμέλεια Χριστίνα Ντουνιά, Εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα 2005» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 4 Φεβρουαρίου 2006, Βιβλιοδρόμιο, σ. 8-9.

13. «Ένα μεγάλο αλλά μετέωρο βήμα. Αλέξανδρος Αργυρίου, *Ιστορία της ελληνικής λογοτεχνίας και η πρόσληψή της στα χρόνια της επισφαλούς δημοκρατίας (1950-1956)*, Τόμος Ε΄, Αθήνα, Εκδόσεις Καστανιώτη 2005 και Αλέξανδρος Αργυρίου, *Ιστορία της ελληνικής λογοτεχνίας και η πρόσληψή της στα χρόνια της αυτοσχέδιας ανάπτυξης (1957-1963)*, Τόμος ΣΤ΄, Αθήνα, Εκδόσεις Καστανιώτη 2005» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 6 Μαΐου 2006, Βιβλιοδρόμιο, σ. 6-7.

14. «Μια διαρκής επανάσταση. Μιχάλης Κατσαρός, *Ποιήματα. Μεσολόγγι, Κατά Σαδδουκαίων, Οροπέδιο*, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα 2005» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 17 Ιουνίου 2006, Βιβλιοδρόμιο, σ. 6.

15. «Με τον καημό της χαμένης πατρίδας. Κυριάκος Χαραλαμπίδης, *Κυδώνιον μήλον*, Αθήνα, Εκδ. Άγρα 2006» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 15 Ιουλίου 2006, Βιβλιοδρόμιο, σ. 10.

Αναδημ. του κειμένου: *Για τον Χαραλαμπίδη. Κριτικά κείμενα*, Εισαγωγή, ανθολόγηση κειμένων Θεοδόσης Πυλαρινός, Λευκωσία, Εκδόσεις Αιγαίον 2009, σ. 348-350.

16. «Η πικρή πατριδογνωσία της μητριάς πόλης. Αλ. Παπαγεωργίου-Βενετάς, *Η Αθήνα του Μεσοπολέμου μέσα από τις* Μέρες *του Γιώργου Σεφέρη. Μια διερευνητική ανάγνωση*, Αθήνα, Ίκαρος 2006» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 29 Ιουλίου 2006, Βιβλιοδρόμιο, σ. 10.

17. «Ο ιδανικός και ανάξιος εραστής του ταξιδιού. Νίκος Καββαδίας, *Το ημερολόγιο ενός τιμονιέρη. Αθησαύριστα πεζογραφήματα και ποιήματα*, Επιμέλεια Guy Saunier, Αθήνα, Άγρα 2006» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 12 Αυγούστου 2006, Βιβλιοδρόμιο, σ. 7.

18. «Οδυσσέας Ελύτης, αυτός ο άγνωστος» [επιφυλλίδα], *Τα Νέα*, 23 Σεπτεμβρίου 2006, Βιβλιοδρόμιο, σ. 12.

19. «Ο ποιητής απέναντι στους χοντροαστούς. Δημήτρης Νικορέτζος, *Αγαπητέ μου Tériade. Ανέκδοτα γράμματα του Οδυσσέα Ελύτη στον Ε. Tériade*, Εκδ. Εντός 2006 - Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Λέσβου» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 25 Νοεμβρίου 2006, Βιβλιοδρόμιο, σ. 6-7.

20. «Ξένος για τον μη ειδικό αναγνώστη. Η ανάγνωση της σολωμικής ποίησης αντιμετωπίζει δυσχέρειες μεγαλύτερες από κάθε άλλη εποχή», *Τα Νέα*, 30 Δεκεμβρίου 2006, Βιβλιοδρόμιο, Αφιέρωμα: Διονύσιος Σολωμός, το εθνικό μας φάντασμα, σ. 12-13.

21. «Πόσο καλά ελληνικά γνώριζε [ο Σολωμός];», *Τα Νέα*, 30 Δεκεμβρίου 2006, Βιβλιοδρόμιο, Αφιέρωμα: Διονύσιος Σολωμός, το εθνικό μας φάντασμα, σ. 12.

22. «Χειρόγραφα, μελέτες, στίχοι. Ένας βασικός οδηγός για την ανάγνωση και την ερμηνεία του σολωμικού έργου», *Τα Νέα*, 30 Δεκεμβρίου 2006, Βιβλιοδρόμιο, Αφιέρωμα: Διονύσιος Σολωμός, το εθνικό μας φάντασμα, σ. 14-15.

23. «Με το διαβατήριο της ιστορίας-ανοικτής πληγής. Γεώργιος Χαριτωνίδης, *Με διαβατήριο και βίζα μιας μέρας*, Αθήνα, Κέδρος 2006» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 10 Φεβρουαρίου 2007, Βιβλιοδρόμιο, σ. 10.

24. «Η Κομίχλια είναι εδώ. Κοσμάς Χαρπαντίδης, *Τα δώρα του πανικού*, Αθήνα, Κέδρος 2006» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 3 Μαρτίου 2007, Βιβλιοδρόμιο, σ. 7.

25. «Αυτή η Ελλάδα είναι η δική τους. *Η ελληνική εμπειρία*, Επιμ. Κίρκη Κεφαλέα, Αθήνα, Νεφέλη 2006» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 24 Μαρτίου 2007, Βιβλιοδρόμιο, σ. 12.

26. «Η σιωπηλή συνομιλία δύο δημιουργών. Γιάννης Ψυχοπαίδης, Κική Δημουλά, *Συνάντηση*, Αθήνα, Ίκαρος 2007» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 21 Ιουλίου 2007, Βιβλιοδρόμιο, σ. 12.

27. «Η μοναχική υπεροχή της ποίησης» [επιφυλλίδα], *Τα Νέα*, 8 Σεπτεμβρίου 2007, Βιβλιοδρόμιο, σ. 8.

Αναδημ. του κειμένου και 35 σχετικά με αυτό σχόλιο στην ιστοσελίδα: http://www.poiein.gr/archives/date/2007/09/21/

28. «Μια ανάποδη αποκάλυψη. Θανάσης Τριαρίδης, *Τα μελένια λεμόνια. Η διαθήκη των γκαβλωμένων ανθρώπων*, Αθήνα, Τυπωθήτω 2007» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 22 Σεπτεμβρίου 2007, Βιβλιοδρόμιο, σ. 4.

29. «Σαν χούφτα αφηγηματικής άμμου. Βαγγέλης Ραπτόπουλος, *Η μεγάλη άμμος*, Αθήνα, Κέδρος 2007» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 13 Οκτωβρίου 2007, Βιβλιοδρόμιο, σ. 6.

30. «Όταν το χρυσό ποτάμι σε βγάζει σκάρτο. Μάνος Ελευθερίου, *Η μελαγχολία της πατρίδας μετά τις ειδήσεις των οκτώ*, Αθήνα, Μεταίχμιο 2007» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 3 Νοεμβρίου 2007, Βιβλιοδρόμιο, σ. 7.

31. «Να λυτρωθούμε από τον Ζορμπαδισμό. Νίκος Καζαντζάκης, *Βίος και πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά*, Φίλιππος Φιλίππου, *Ο θάνατος του Ζορμπά*, Αθήνα, Εκδόσεις Πατάκη 2007, Θανάσης Αγάθος, *Από το* Βίος και πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά *στο* Zorba

the Greek, Αθήνα, Αιγόκερως 2007» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 24 Νοεμβρίου 2007, Βιβλιοδρόμιο, σ. 10-11.

32. «Ανήκα στον άντρα που δεν αγάπησα ποτέ. Π. Σ. Δέλτα, *Αναμνήσεις 1940*, Επιμέλεια: Αλ. Π. Ζάννας, Αθήνα, Εκδόσεις Ερμής (Αρχείο Π. Σ. Δέλτα Η΄) 2007» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 19 Ιανουαρίου 2008, Βιβλιοδρόμιο, σ. 7.

33. «Αγαπημένη, απωθημένη και μισητή πατρίδα. Μιχάλης Γκανάς, *Μητριά πατρίδα*, Ζωγραφική: Γιάννης Αδαμάκης, Αθήνα, Εκδ. Μελάνι 2007» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 2 Φεβρουαρίου 2008, Βιβλιοδρόμιο, σ. 10.

34. «Το Λεξικό αλλάζει τα δεδομένα. *Λεξικό Νεοελληνικής Λογοτεχνίας*, Αθήνα, Εκδ. Πατάκη 2007» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 9 Φεβρουαρίου 2008, Βιβλιοδρόμιο, σ. 10.

35. «Ιστοριογραφία με κέρδη και απώλειες. Αλέξανδρος Αργυρίου, *Ιστορία της ελληνικής λογοτεχνίας και η πρόσληψή της όταν η δημοκρατία δοκιμάζεται, υπονομεύεται και καταλύεται (1964-1974 και μέχρι τις ημέρες μας)*, Τόμος Ζ΄ και Τόμος Η΄, Αθήνα, Εκδόσεις Καστανιώτη 2007» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 8 Μαρτίου 2008, Βιβλιοδρόμιο, σ. 10.

36. «Αλλόκοτες ιστορίες της διπλανής πόρτας. Βασίλης Αμανατίδης, *Ο σκύλος της Χάρυβδης*, Αθήνα, Εκδόσεις Καστανιώτη 2008» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 22 Μαρτίου 2008, Βιβλιοδρόμιο, σ. 5.

37. «Όταν ο Σολωμός και ο Καβάφης αλληλοσυμπληρώνονται. Δ.Ν. Μαρωνίτης, *Διονύσιος Σολωμός. Μελετήματα*, Αθήνα, Πατάκης 2007 και *Κ.Π. Καβάφης. Μελετήματα*, Αθήνα, Πατάκης 2007» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 25 Απριλίου 2008, Βιβλιοδρόμιο, σ. 11.

Αναδημ. *Επέτειος. Κρίσεις και σχόλια για το έργο του Δ.Ν. Μαρωνίτη 2008-2009*, Επιμέλεια Νάσος Βαγενάς, Αθήνα, Μικρή Άρκτος 2010, σ. 129-132.

38. «Πόσο μετανάστες είμαστε άραγε; *Είμαστε όλοι μετανάστες*, Επιμέλεια Μισέλ Φάις, Πρόλογος Αναστασία Νάτσινα, Αθήνα, Εκδόσεις Πατάκη 2008» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 24 Μαΐου 2008, Βιβλιοδρόμιο, σ. 8.

39. «Ανυπόφορος, όχι όμως κάλπης. Μαρίνα Καραγάτση, *Το Ευχαριστημένο ή Οι δικοί μου άνθρωποι*, Αθήνα, Εκδόσεις Άγρα 2008» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 28 Ιουνίου 2008, Βιβλιοδρόμιο, σ. 5.

40. «"Μίλα μου πάλι γι' αγάπη…". Τάσος Χατζητάτσης, *Ασκήσεις μνήμης. Έντεκα Σικελικοί Εσπερινοί – Στη σφενδόνη*, Αθήνα, Εκδόσεις Πόλις 2008», *Τα Νέα*, 30 Αυγούστου 2008, Βιβλιοδρόμιο, σ. 8.

41. «Με τα υλικά της φαντασίας και του παραμυθιού. Μιχάλης Φακίνος, *Αναμνήσεις ενός λωτοφάγου*, Αθήνα, Εκδόσεις Καστανιώτη 2008» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 4 Οκτωβρίου 2008, Βιβλιοδρόμιο, σ. 7.

42. «Πολιτικώς ορθές αλήθειες και εκσυγχρονισμός. Νίκος Θέμελης, *Οι αλήθειες των άλλων*, Αθήνα, Εκδόσεις Κέδρος 2008» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 18 Οκτωβρίου 2008, Βιβλιοδρόμιο, σ. 4-5.

43. «Να ζει κανείς ή να μη ζει;. Μάνος Ελευθερίου, *Άνθρωπος στο πηγάδι*, Αθήνα, Μεταίχμιο 2008» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 25 Οκτωβρίου 2008, Βιβλιοδρόμιο, σ. 4.

44. «Να 'ρχόσουνα, ρε μάγκα, στον τεκέ μας. Γιώργος Σκαμπαρδώνης, *Όλα βαίνουν καλώς εναντίον μας*, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα 2008» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 15 Νοεμβρίου 2008, Βιβλιοδρόμιο, σ. 4.

45. «Πολύτιμο μέταλλο στην "Αρχαία σκουριά". Μάρω Δούκα, *Η αρχαία σκουριά*, Έκδοση αναθεωρημένη, Αθήνα, Πατάκης 2008» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 29 Νοεμβρίου 2008, Βιβλιοδρόμιο, σ. 8.

46. «Τρόμος μπροστά στη ζωή και στους ανθρώπους. Θανάσης Τριαρίδης, *Ich bebe. Όταν οι αμαξάδες μαστιγώνουν τ' άλογα. Ανιστόρηση του τρόμου μου*, Αθήνα, Τυπωθήτω 2008» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 20 Δεκεμβρίου 2008, Βιβλιοδρόμιο, σ. 8.

47. «Από τα σοφά παιδιά στα golden boys. Χρήστος Α. Χωμενίδης, *Το σοφό παιδί*, Αθήνα, Εκδόσεις Πατάκη 2008» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 17 Ιανουαρίου 2009, Βιβλιοδρόμιο, σ. 6-7.

48. «"Λάθη εκάμαμε· ατιμίες όμως όχι". Γ. Κ. Κατσίμπαλης & Γιώργος Σεφέρης, *«Αγαπητέ μου Γιώργο». Αλληλογραφία* (*1924-1970*), Πρώτος τόμος (1924-1940) και Δεύτερος τόμος (1946-1970), Επιμέλεια επιστολών – Σχόλια Δημήτρης Δασκαλόπουλος, Αθήνα, Ίκαρος 2008» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 14 Φεβρουαρίου 2009, Βιβλιοδρόμιο, σ. 4-5.

49. «Ναυάγια μέσα στο σκοτάδι. Δημήτρης Νόλλας, *Ναυαγίων πλάσματα*, Αθήνα, Εκδόσεις Κέδρος 2009» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 14 Μαρτίου 2009, Βιβλιοδρόμιο, σ. 4.

50. «Η λογοτεχνία στη μέγγενη του ΑΣΕΠ» [σχόλιο], *Τα Νέα*, 1 Απριλίου 2009.

51. «Ο θάνατος έχει πολλές όψεις. Μαρία Κουγιουμτζή, *Άγριο βελούδο*, Αθήνα, Εκδόσεις Καστανιώτη 2008» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 25 Απριλίου 2009, Βιβλιοδρόμιο, σ. 6.

52. «Μία πατρίδα – ανοιχτή πληγή. Λεύκιος Ζαφειρίου, *Οι συμμορίτες*. Αναθεωρημένη έκδοση, Επιμέλεια-σχόλια Αλέξης Ζήρας, Αθήνα, Εκδόσεις Γαβριηλίδης 2009» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 30 Μαΐου 2009, Βιβλιοδρόμιο, σ. 6.

53. «Διανοούμενος, ισότιμα Έλληνας και ευρωπαίος. Ζήσιμος Λορεντζάτος, *Collectanea*, Αθήνα, Εκδόσεις Δόμος 2009» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 6 Ιουνίου 2009, Βιβλιοδρόμιο, σ. 6-7.

54. «Ξαναδιαβάζοντας το σολωμικό αίνιγμα. Διονύσιος Σολωμός, *Έργα. Ποιήματα και πεζά*, Δημήτρης Δημηρούλης εισαγωγή – επιμέλεια – σχόλια, Αθήνα, Μεταίχμιο 2007. - Διονύσιος Σολωμός, *Ποιήματα και Πεζά*, Φιλολογική επιμέλεια Γιώργος Βελουδής, Αθήνα, Εκδόσεις Πατάκη 2008» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 14 Αυγούστου 2009, Βιβλιοδρόμιο, σ. 6-7.

55. «Το παρελθόν θυμήθηκα…, Ανδρέας Μήτσου, *Η ελεημοσύνη των γυναικών*, Αθήνα, Καστανιώτης 2009» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 26 Σεπτεμβρίου 2009, Βιβλιοδρόμιο, σ. 7.

56. «Πάντα στο τέλος η τέχνη νικά. Μένης Κουμανταρέας, *Σ' ένα στρατόπεδο άκρη στην ερημιά*, Αθήνα, Κέδρος 2009» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 17 Οκτωβρίου 2009, Βιβλιοδρόμιο, σ. 7.

57. «Η ξεχασμένη ιστορία διαρκώς παρούσα. Νίκος Δαββέτας, *Η Εβραία νύφη*, Αθήνα, Κέδρος 2009» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 31 Οκτωβρίου 2009, Βιβλιοδρόμιο, σ. 6-7.

58. «"Η δικιά μας λήθη είναι η κόλαση". Τάσος Χατζητάτσης, *Ακροτελεύτιοι εσπερινοί*, Αθήνα, Εκδόσεις Πόλις 2009» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 7 Νοεμβρίου 2009, Βιβλιοδρόμιο, σ. 10.

59. «Εσωτερικός κόσμος, σκοτεινός. Αλέξης Σταμάτης, *Σκότωσε ό,τι αγαπάς*, Αθήνα, Εκδόσεις Καστανιώτη 2009» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 19 Δεκεμβρίου 2009, Βιβλιοδρόμιο, σ. 10.

60. «"Για να δουν πως είμαστε και γραμματισμένοι άνθρωποι". Νίκος Μπελογιάννης, *Σχέδιο για μια ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας. Πρώτες μακρυνές ρίζες και Προσχέδια - Σημειώσεις*, Εισαγωγή Χριστίνα Ντουνιά, Εισαγωγή του 1983 – Επιμέλεια χειρογράφου Έλλη Παππά, Αθήνα, Εκδόσεις Άγρα 2009» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 13 Φεβρουαρίου 2010, Βιβλιοδρόμιο, σ. 6.

61. «Ο Λάγιος έγραψε την ιστορία του θανάτου του. Ηλίας Λάγιος, *Ποιήματα*, Αθήνα, Εκδόσεις Ίκαρος 2009» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 13 Μαρτίου 2010, Βιβλιοδρόμιο, σ. 8.

62. «Σε αναζήτηση παγκόσμιας ταυτότητας. Γιάννης Κιουρτσάκης, *Ένας χωρικός στη Νέα Υόρκη*, Αθήνα, Εκδόσεις Ίνδικτος 2009» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 2 Απριλίου 2010, Βιβλιοδρόμιο, σ. 5.

63. «“Δεν καβάλησα κανένα καλάμι· τα βρήκα όλα κατειλημμένα”. Δημήτρης Νικορέτζος, *Ο άγνωστος Ελύτης της Μυτιλήνης. Σχέδιο βιογραφίας*, Μυτιλήνη, Εκδόσεις Αιολίδα 2009, τομ. Α΄ και Β΄» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 10 Απριλίου 2010, Βιβλιοδρόμιο, σ. 2-3.

64. «Ποιητικίζουσα ρητορεία και επιδεικτική αυταρέσκεια. Ανδρέας Κάλβος, *Ωδαί*, Εισαγωγή – επιμέλεια – σχόλια: Δημήτρης Δημηρούλης, Αθήνα, Εκδόσεις Μεταίχμιο 2009» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 31 Ιουλίου 2010, Βιβλιοδρόμιο, σ. 34.

65. «Τα βουβά αισθήματα σκοτώνουν κατά λάθος. Θανάσης Χειμωνάς, Δεν την αγαπάω πια, Αθήνα, Εκδόσεις Πατάκη 2010» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 6 Νοεμβρίου 2010, Βιβλιοδρόμιο, σ. 4.

66. «“Η αγάπη, αυτό είναι που μας λείπει”. Θεόδωρος Γρηγοριάδης, *Ο παλαιστής και ο δερβίσης*, Αθήνα, Εκδόσεις Πατάκη 2010» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 4 Δεκεμβρίου 2010, Βιβλιοδρόμιο, σ. 34.

67. «Το φαινόμενο Παπαδιαμάντης. Ένας “άγιος” ανάμεσα σε Δύση και Ανατολή» [επιφυλλίδα], *Τα Νέα*, 3 Ιανουαρίου 2011, Ορίζοντες, σ. 1 και 8-9.

68. «Ιδιωτική τραγωδία, συλλογική ξεφτίλα. Ιωάννα Καρυστιάνη, *Τα σακιά*. Μυθιστόρημα, Αθήνα, Εκδόσεις Καστανιώτη 2010» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 22 Ιανουαρίου 2011, Βιβλιοδρόμιο, σ. 34.

69. «Ποίηση, η καλύτερη διπλωματία. *Poeti Greci del Novecento* (Έλληνες ποιητές του 20ού αιώνα), a cura (επιμέλεια) di Nicola Crocetti e Filippomaria Pontani, Milano, Mondadori (σειρά: I meridiani) 2010» [βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 15 Μαρτίου 2011, Ορίζοντες.

70. «Όταν έκλαψε… ο Πρατικάκης. Μανόλης Πρατικάκης, *Σύνδρομο Fregoli. Το τίμημα να είσαι ένας άλλος*, Αθήνα, Εκδόσεις Καλέντη 2013» [Βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 21 Δεκεμβρίου 2013, Βιβλιοδρόμιο, σ. 26.

71. «Ζμπίγκνιου Χέρμπερτ. Η πικρή ειρωνεία ενός ουμανιστή. Zbigniew Herbert, Τιμές στον μικρό θεό της ειρωνείας, Εισαγωγή-μετάφραση Χάρης Βλαβιανός, Αθήνα, Εκδόσεις Πατάκη 2017» [Βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 1 Ιουλίου 2017, Βιβλιοδρόμιο, σ. 5.

72. «Η “αναγέννηση” του Κωστή Παλαμά. Κωστής Παλαμάς, *Άπαντα. Τόμος πρώτος. Τα τραγούδια της πατρίδος μου, Ο ύμνος της Αθηνάς, Τα μάτια της ψυχής μου*, [Φιλολογική επιμέλεια: Κ.Γ. Κασίνης], Αθήνα-Πάτρα, Ίδρυμα Κωστή Παλαμά-Στέγη Γραμμάτων Κωστής Παλαμάς 2017», [Βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 16 Φεβρουαρίου 2018, Βιβλιοδρόμιο, σ. 1-2.

73. «Το λευκό, η ποίηση και ο κόσμος. Χάρης Βλαβιανός, *Αυτοπροσωπογραφία του λευκού*, Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα 2018», [Βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 16 Ιουνίου 2018, Βιβλιοδρόμιο, σ. 5.

74. «Βασίλης Βασιλικός. Η αναγέννηση του πεζογράφου. Βασίλης Βασιλικός, *Ζ. Φανταστικό ντοκιμαντέρ ενός εγκλήματος*, Επιμέλεια Αριστοτέλης Σαΐνης, Επίμετρο Γ. Φαρίνου-Μαλαματάρη, Αθήνα, Gutenberg, [Σειρά] Aldina 2016 και Βασίλης Βασιλικός, *Τα σιλό*, Επιμέλεια-επίμετρο Θανάσης Αγάθος, Αθήνα, Gutenberg 2018», [Βιβλιοκρισία], *Τα Νέα*, 21 Ιουλίου 2018, Βιβλιοδρόμιο, σ. 5.

75. «Μάνος Ελευθερίου: ο στιχουργός, ο ποιητής, ο πεζογράφος», *Τα Νέα*, 28 Ιουλίου 2018, Βιβλιοδρόμιο, σ. 1-2.

IV. Μεταφράσεις από την ιταλική γλώσσα

1. Τέσσερις καβαφικές μελέτες του Filippo Maria Pontani, στο βιβλίο, *Επτά δοκίμια και μελετήματα για τον Καβάφη (1936-1974)*, Πρόλογος Γ. Π. Σαββίδης, Εισαγωγή Massimo Peri, Αθήνα, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης 1991: «Πηγές της ποίησης του Καβάφη», σ. 49-72· «Κωνσταντίνου Καβάφη: Δυο πεζά για τον Shakespeare», σ. 149-159· «Τελική εισαγωγή στα 154 ποιήματα», σ. 205-227 και «Καβάφης και Keats», σ. 229-252.

2. Τέσσερις μελέτες του Massimo Peri, οι δύο από τις οποίες περιλαμβάνονται στο βιβλίο του, *Δοκίμια αφηγηματολογίας*, Επιμέλεια Σ.Ν. Φιλιππίδης, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης 1994: «Στην οδό προς τον ελεύθερο πλάγιο λόγο: Παρέμβαση, υποκατάσταση, διαπλοκή», σ. 45-98 και «Ένας γαλλισμός στη νεοελληνική αφηγηματογραφία», σ. 119-137, ενώ η μία εκδόθηκε αυτοτελώς: *Το περιοδικό «Τα Νέα Γράμματα»*, Αθήνα, Σύλλογος διδακτικού προσωπικού Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπ. Αθηνών 1989, [Περιοδικό «Παρουσία» - Παράρτημα αρ. 6], σ. 9-58.

3. Την ανθολογία αρχαιοελληνικών επιτύμβιων επιγραμμάτων του Salvatore Nicosia, *Το σήμα και η μνήμη. Ταφικά επιγράμματα από την αρχαία Ελλάδα*, Αθήνα, Πολύτυπο 1994, σσ. 235.

4. Το βιβλίο με μεταφράσεις ποιημάτων του Τσέζαρε Παβέζε, *Ο θάνατος θα 'ρθει και θά 'χει τα μάτια σου*, Εισαγωγή και μετάφραση Ευριπίδη Γαραντούδη, Καβάλα, Εκδόσεις Υπόστεγο 1988, σσ. 63.

5. Το βιβλίο με μεταφράσεις ποιημάτων του Σαλβατόρε Κουαζίμοντο, *Κι αμέσως βραδιάζει. Ποιήματα*, Μετάφραση - εισαγωγή - επιμέλεια Ευριπίδης Γαραντούδης, Αθήνα, Εκδόσεις Πατάκη (Ναυτίλος - Αναγνώσματα) 1999.

6. Το λιμπρέτο των Giovanni Targioni-Tozzetti και Guido Menasci για την όπερα *Cavalleria Rusticana* του Pietro Mascani. Η μετάφραση δημοσιεύτηκε στον τόμο *Μνήμη Μαρία Κάλλας.* Πιέτρο Μασκάνι, *Καβαλερία Ρουστικάνα*, Αθήνα, Μέγαρο Μουσικής Αθηνών 1993, σ. 75-89 [πρώτη παράσταση της όπερας στις 11 Μαρτίου 1993] και αναδημοσιεύτηκε στον τόμο Pietro Mascani, *Cavalleria Rusticana*, Αθήνα, Μέγαρο Μουσικής Αθηνών 2004, σ. 48-63.

7. Τη συγκεντρωτική έκδοση των ποιημάτων του Σάντρο Πέννα: Σάντρο Πέννα, *Τα ποιήματα*, Εισαγωγή, μετάφραση, σύνταξη ελληνικής βιβλιογραφίας, Αθήνα, Gutenberg 2020.

8. Δημοσίευσα επίσης σε περιοδικά μεταφράσεις ποιητικών και πεζών λογοτεχνικών κειμένων των ιταλών συγγραφέων Giacomo Leopardi, Dino Campana, Vincenzo Consolo, Eugenio Montale, Cesare Pavese, Sandro Penna, Salvatore Quasimodo, Edoardo Sanguineti και Alberto Savinio.

V. Συμμετοχή σε τηλεοπτικά και διαδικτυακά ντοκιμαντέρ και σε ραδιοφωνικές εκπομπές για έλληνες λογοτέχνες και συνεντεύξεις

1. «Γιώργος Σεφέρης – Οδυσσέας Ελύτης. Δύο νόμπελ στην ελληνική ποίηση», Σειρά ντοκιμαντέρ «Παρασκήνιο». Παραγωγή: ΕΡΤ ΑΕ. Χρονολογία παραγωγής: 1999. Σκηνοθεσία: Τάκης Χατζόπουλος. Διάρκεια: 49΄:37΄΄:00. Ηλεκτρονική διεύθυνση: https://www.youtube.com/watch?v=hH961HhosXU

2. «Γιάννης Ρίτσος», Σειρά ντοκιμαντέρ «Εποχές και συγγραφείς». Παραγωγή: ΕΡΤ ΑΕ. Χρονολογία παραγωγής: 2002. Σκηνοθεσία: Τάσος Ψαρράς. Διάρκεια: 55΄:23΄΄:15. Ηλεκτρονική διεύθυνση: http://www.ert-archives.gr/V3/public/main/ page-assetview.aspx?tid=8544&autostart=0

3. «Αλέξανδρος Αργυρίου», Σειρά ντοκιμαντέρ «Εποχές και συγγραφείς». Παραγωγή: ΕΡΤ ΑΕ. Χρονολογία παραγωγής: 2004. Σκηνοθεσία: Τάσος Ψαρράς. Διάρκεια: 50΄:05΄΄:20. Ηλεκτρονική διεύθυνση: http://www.ert-archives.gr/V3/public/ main/page-assetview.aspx?tid=8597&autostart=0

4. «Μιλτιάδης Μαλακάσης», Σειρά ντοκιμαντέρ «Εποχές και συγγραφείς». Παραγωγή: ΕΡΤ ΑΕ. Χρονολογία παραγωγής: 2008. Σκηνοθεσία: Τάσος Ψαρράς. Διάρκεια: 52΄:47΄΄:00. Ηλεκτρονική διεύθυνση: http://documentarygr.blogspot.com /2010/11/ blog-post_16.html

5. *In the Waters of Cyprus. The poet Kyriakos Charalambides*, A documentary by Elias Demetriou, Production The Press and Information Office of the Republic of Cyprus, Ammos films 2009 (dvd).

6. *Μεγάλοι Έλληνες. Οι 100 κορυφαίοι όλων των εποχών. Από τη θέση 100 μέχρι και τους 10 της πρώτης δεκάδας*, Παραγωγή: ΣΚΑΪ. Χρονολογία παραγωγής: 2009. Διάρκεια: 4 ώρες (2 dvd).

7. «Στρατής Τσίρκας», Σειρά ντοκιμαντέρ «Λογο-τεχνία». Παραγωγή: ΕΡΤ ΑΕ. Χρονολογία παραγωγής: 2010. Σενάριο-Σκηνοθεσία: Ηρώ Σγουράκη. Διάρκεια: 26΄:19΄΄:00. Πρώτη τηλεοπτική προβολή: 5 Ιανουαρίου 2011 στο «Πρίσμα +» της ΕΡΤ.

8. Συνομιλία για την ελληνική ποίηση με τον δημοσιογράφο Κώστα Μαρδά στην τηλεοπτική εκπομπή του «Προσωπικά δεδομένα», Τηλεοπτικός σταθμός Blue Sky, Κυριακή, 20.3.2011, 11-12 μ.μ., με αφορμή την παγκόσμια ημέρα ποίησης (Δευτέρα, 21.3.2011). Ηλεκτρονικές δημοσιεύσεις: https://vimeo.com/22253457 και https://www.youtube.com/watch?v=-jrJ7up565k.

9. «Τάσος Λειβαδίτης» [συμμετοχή-συνέντευξη], Σειρά ντοκιμαντέρ: Εποχές και Συγγραφείς, Παραγωγή ΕΡΤ, Σενάριο-Σκηνοθεσία: Τάσος Ψαρράς, Διάρκεια: 51΄:40΄΄. Χρονολογία παραγωγής: 2011. Ηλεκτρονικές διευθύνσεις: https://www.youtube.com/watch?v=S1jng_A4AzU και http://amisthi.blogspot.com /2014/04/1.html.

10. «Γιώργος Χειμωνάς» [συγγραφή σεναρίου και συμμετοχή-συνέντευξη], Παραγωγή: Τάσος Ψαρράς, Σκηνοθεσία: Σταύρος Στάγκος. Σειρά: Εποχές και Συγγραφείς. Διάρκεια: 52΄. Χρονολογία παραγωγής: 2014. Πρώτη τηλεοπτική προβολή: Τετάρτη, 12 Νοεμβρίου 2014 στη ΝΕΡΙΤ. Ηλεκτρονική διεύθυνση: https://webtv.ert.gr/ert2/epoxes-kai-sigrafeis/12noe2014-epoches-ke-singrafis/

11. «Σεμινάριο δημιουργικής γραφής», Σειρά εκπομπών «Δίγαμμα». Διάρκεια: 57΄:52΄΄. Παραγωγή: ΕΡΤ3. Χρονολογία παραγωγής: 2016. Σκηνοθεσία: Κωνσταντίνος Νάκης. Αρχισυντάκτης-παρουσιαστής: Κωνσταντίνος Παπαπρίλης Πανάτσας. Συμπαρουσιαστής: Τριαντάφυλλος Κωτόπουλος. Πρώτη τηλεοπτική προβολή: Τετάρτη, 16 Νοεμβρίου 2016 στη ΕΡΤ3. Ηλεκτρονική διεύθυνση: http://webtv.ert.gr/ert3/16noe2016-digamma-seminario-dimiourgikis-grafis/

12. «Μανόλης Πρατικάκης» [συμμετοχή-συνέντευξη], Σειρά ντοκιμαντέρ: Εποχές και Συγγραφείς, Παραγωγή ΕΡΤ, Σκηνοθεσία: Λεωνίδας Βάρδαρος. Διάρκεια: 52΄.

Χρονολογία παραγωγής: 2017. Ηλεκτρονική διεύθυνση: https://webtv.ert.gr/ert2/epoxes-kai-sigrafeis/18fev2018-epoches-ke-syngrafis/

13. Συνέντευξη στον δημοσιογράφο Κώστα Μιχαηλίδη για τον κριτικό λογοτεχνίας Δημήτρη Ραυτόπουλο στη σειρά εκπομπών «Ανθρώπινες διαδρομές», Λευκωσία, Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, ηχογράφηση: 26 Απριλίου 2018. Διάρκεια: 25΄:22΄΄.

14. «Στα μονοπάτια του λόγου», Συνέντευξη στην Ευγενία Οικονομοπούλου, Διαδικτυακό ραδιόφωνο http://webradio.eap.gr/program.html, μετάδοση στις 22 Μαΐου 2018, 10.00-11.00 μ.μ. Διάρκεια: 45΄:57΄΄. Παραγωγή: http://webradio.eap.gr/

15. «Αφιέρωμα στα Επτάνησα: Ανδρέας Κάλβος», Συνέντευξη στον Κώστα Παππά, Ραδιόφωνο της Εκκλησίας της Ελλάδας, μετάδοση στις 6 Ιουνίου 2018, 13.00-14.00 μ.μ. Διάρκεια: 55΄΄.

16. Συμμετοχή στην εκπομπή «Βιβλιοβούλιο» του τηλεοπτικού σταθμού της Βουλής: «Αφιέρωμα στον Μιχάλη Κατσαρό». Συζήτηση με τους Άρη Μαραγκόπουλο και Βαγγέλη Χατζηβασιλείου. Συντονιστής ο Μανώλης Πιμπλής. Ημερομηνία μετάδοσης 27 Ιανουαρίου 2019. Ηλεκτρονική διεύθυνση: https://www.youtube.com/watch?v=JJHb6t1dSYI

17. Συνέντευξη στον δημοσιογράφο-φιλόλογο Ζαχαρία Καραταράκη στην εκπομπή «Αυτός ο κόσμος ο μικρός ο μέγας», Σκάι Κρήτης, 92,1 FM, Κυριακή 31 Μαρτίου 2019, ώρες 11-12, με θέμα τον Ανδρέα Κάλβο και τον Γιώργο Σεφέρη.

18. Συνέντευξη στον δημοσιογράφο Σπύρο Χαριτάτο στην εκπομπή του «Για την Ελλάδα», ΕΤ 1, 16 Απριλίου 2019, ώρες 1-1,30.

19. Νίκος Καρούζος - Ο Δρόμος για το Εαρ, Πρωταγωνιστεί: Δημήτρης Καταλειφός, Σκηνοθεσία: Γιάννης Καρπούζης, Σενάριο: Ανδρέας Βακαλιός, Ηλίας Λιατσόπουλος, Ερευνα: Ηλίας Λιατσόπουλος, Μοντάζ: Λεωνίδας Παπαφωτίου, Διεύθυνση Φωτογραφίας: Γιάννης Καρπούζης, Γιάννης Κανάκης, Σχεδιασμός Ηχου: Κώστας Φυλακτίδης, 17 Δηλητηριασμένοι Εγγλέζοι, Ανδρέας Βακαλιός, Μιξάζ: Κώστας Φυλακτίδης, Tone Studio, Πρωτότυπη Μουσική: Κλέων Αντωνίου, Γιάννης Χαρούλης, Λευτέρης Ανδριώτης, Ακούγεται το τραγούδι «Σκύλος των Αστρων» του Θανάση Παπακωνσταντίνου, Μεταφράσεις: Κώστας Κουτσικουρής, Εργαστήριο Εικόνας: Authorwave, Επεξεργασία Χρώματος: Γρηγόρης Αρβανίτης, Με την υποστήριξη: Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου, ΕΡΤ ΑΕ, Παραγωγή: Empty Square - Γιάννης Καρπούζης, Διάρκεια: 100', Δεκέμβριος 2019.

20. «Νάσος Βαγενάς» [συμμετοχή-συνέντευξη], Σειρά ντοκιμαντέρ: Εποχές και Συγγραφείς, Παραγωγή ΕΡΤ, Σκηνοθεσία και έρευνα: Τάσος Ψαρράς. Διάρκεια: 52΄. Χρονολογία παραγωγής: 2019. Πρώτη τηλεοπτική μετάδοση: ΕΤ 2, 6 Ιανουαρίου 2020, ώρα 21.

21. «Κωστής Παλαμάς» [συμμετοχή-συνέντευξη], Σειρά ντοκιμαντέρ: «Μηχανή του χρόνου», Cosmote History, Cosmote tv. Χρονολογία παραγωγής: 2020. Πρώτη τηλεοπτική μετάδοση: Κυριακή, 31 Ιανουαρίου 2021.

22. Μια καλή αντάμωση για το βιβλίο *Φοντάνα Αμορόζα. Ποίηση και ποιητική του Κυριάκου Χαραλαμπίδη*, Σκηνοθεσία/animation Χαράλαμπος Μαργαρίτης, Παραγωγή: Εκδόσεις Αρμός – Κέντρο Τεχνών Κίμωνος, Δεκέμβριος 2020. Ημερομηνία ανάρτησης στο διαδίκτυο: 23 Δεκεμβρίου 2020, https://www.youtube.com/watch?v=VGwMljhUPsk

23. «Κωστής Παλαμάς» [συμμετοχή-συνέντευξη], Σειρά ντοκιμαντέρ: «Εποχές και συγγραφείς», Σκηνοθεσία: Τάσος Ψαρράς. Πρώτη τηλεοπτική μετάδοση: ΕΡΤ2, 2 και 9 Μαρτίου 2021, 9.00 μ.μ. Διατίθεται στο διαδίκτυο: https://www.ertflix.gr/ellinika-docs/epoches-kai-syggrafeis-kostis-palamas/ (πρώτο μέρος) και https://www.ertflix.gr/ellinika-docs/epoches-kai-syggrafeis-kostis-palamas-meros-2o/ (δεύτερο μέρος).

24. «Και εγένετο Ελλάς. Επεισόδιο 18. Οι Έλληνες των γραμμάτων και το μεγάλο έργο τους» [συμμετοχή-συνέντευξη], Σειρά τηλεοπτικών εκπομπών-ντοκιμαντέρ, τη-

λεοπτικός σταθμός Open 2021. Πρώτη τηλεοπτική μετάδοση: 9 Απριλίου 2021. Ημερομηνία ανάρτησης στο διαδίκτυο: 9 Απριλίου 2021, https://www.tvopen.gr/watch/66685/kaiegenetoellas7cepeisodio187coiellhnestongrammatonkaitomegaloergotoys.

25. «Τάκης Παπατσώνης» [συμμετοχή-συνέντευξη], Σειρά ντοκιμαντέρ: «Εποχές και συγγραφείς», Έρευνα-σενάριο-σκηνοθεσία: Τάσος Ψαρράς. Διάρκεια: 54:00. Πρώτη τηλεοπτική μετάδοση: ΕΡΤ2, 12 Ιανουαρίου 2022. Διατίθεται στο διαδίκτυο: https://www.ertflix.gr/vod/vod.177396-epokhes-kai-suggrapheis-11

26. «Γιάννης Ρίτσος» [συμμετοχή-συνέντευξη], Σενάριο-σκηνοθεσία: Γιώργος Γκικαπέππας, 2021. Διάρκεια: 1:24:03. Παραγωγή: Cosmote TV.

27. «Η γενιά του ’30. Γιώργος Σαραντάρης» [συμμετοχή-συνέντευξη], Σενάριο-σκηνοθεσία: Γιώργος Γκικαπέππας, 2021. Διάρκεια: 45:27. Παραγωγή: Cosmote TV.

28. «Η φωνή των αγαλμάτων» [συμμετοχή-συνέντευξη για τον Κωστή Παλαμά και τον Γιώργο Σεφέρη], 2022. Παραγωγή: Cosmote TV.

29. «Podcast Book Voice: Ο Γιώργος Βέλτσος και ο ποιητής Ευριπίδης Γαραντούδης συνομιλούν και διαβάζουν ποιήματά τους. Με αφορμή το βιβλίο του Γιώργου Βέλτσου, *Καταστροφή της Μυκόνου*», *Athens Voice*, 19 Μαΐου 2023, https://www.athensvoice.gr/politismos/vivlio/801732/podcast-book-voice-o-giorgos-veltsos-kai-o-poiitis-euripidis-garadoudis-sunomiloun-kai-diavazoun-poiimata-tous/

30. «Ο ποιητής της εβδομάδας. Η φωνή της Ελλάδας», [ανάγνωση-ραδιοφωνική μετάδοση επτά ποιημάτων από 29/01/24 έως 04/02/2024] *Η φωνή της Ελλάδας. Ελληνική ραδιοφωνία*, διαδικτυακά από το ertecho.gr (τη μεγάλη διαδικτυακή πλατφόρμα των ραδιοφώνων της ΕΡΑ): https://www.ertecho.gr/radio/i-foni-tis-elladas/. Ανάρτηση των ηχογραφημένων αναγνώσεων στο διαδίκτυο: https://www.ertecho.gr/radio/i-foni-tis-elladas/show/o-poiitis-tis-evdomadas/ και https://vog.ert.gr/show/o-poiitis-tis-evdomadas/

31. «Η ζωή και το έργο του ποιητή Κωστή Παλαμά», Συμμετοχή στην εκπομπή της Λίνας Νικολακοπούλου και της Αλεξάνδρας Χριστακάκη, «Με τα πόδια μέχρι την αλήθεια», Δεύτερο Πρόγραμμα της ΕΡΤ (103,7). Ραδιοφωνική μετάδοση την Κυριακή 1η Μαρτίου 2026. Ανάρτηση στο διαδίκτυο: https://www.ertecho.gr/radio/deftero/show/me-ta-podia-mexri-tin-alitheia/ondemand/1230228/eyripidis-garantoudis-me-ta-podia-mexri-tin-alitheia-01-03-2026/